

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กฤษณา ผลชีวิน. การวิเคราะห์เนื้อหาหนังสือสำหรับเด็กอายุ 6 - 12 ปี ที่พิมพ์ในประเทศไทย ตั้งแต่ พ.ศ. 2515 - 2519. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.

กล่อมจิตต์ พลายเวช. หนังสืออ่านสำหรับเด็ก. กรุงเทพมหานคร : แผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.

กัญญา วิศาลาภรณ์. การสร้างแบบทดสอบเพื่อการวิจัยและการพัฒนาการเรียนการสอน. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ทิพย์วิสุทธิ, 2533.

กิติมา ปรีดีติลก. ปรัชญาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2521.

กীরติ บุญเจือ. แก่นปรัชญาปัจจุบัน. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2518.

กীরติ บุญเจือ. ปรัชญาเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2514.

กীরติ บุญเจือ. ปรัชญาลัทธิอัตถิภาวนิยม. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2522.

กุนลาบ มัลลิกะมาส. คติชาวบ้าน. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2519.

โกสินทร์ รัชสยาพันธ์. ปรัชญาและคุณธรรมสำหรับครู. ตำราและเอกสารวิชาการ ฉบับที่ 6 หน่วยงานนิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู, 2530.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2535. กรุงเทพฯ : ฟันนี่ พับลิชชิ่ง, 2535.

คณะกรรมการการศึกษาเอกชน, สำนักงาน. คู่มือพัฒนาตนเองและการสอนจริยศึกษา ระดับประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2537.

โครงการและวิจัย, ฝ่าย. คุณธรรมแห่งความเป็นพลเมืองดีของนักศึกษา. กรุงเทพมหานคร : วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, 2516. (อัดสำเนาเย็บเล่ม)

จวงจันทร พาละหาญ. "การสัมภาษณ์เด็ก เรื่อง หนังสือชอบและความสนใจโดยทั่วไป". วารสารห้องสมุด 15 (มี.ค. - เม.ย., 2524).

- ฉวีวรรณ กินาวงศ์. การละครสำหรับครูประถม. ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก, 2521.
- ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. การทำหนังสือสำหรับเด็ก. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร : อมรรการ์พิมพ์, 2527.
- ฐิติพงษ์ ธรรมานุสรณ์. พื้นฐานการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : อักษรเจริญทัศน์, 2522.
- ณรงค์ ปานทอง. การสร้างหนังสือสำหรับเด็ก. เอกสารนิเทศการศึกษา ฉบับที่ 2550. ภาคพัฒนาตำราและเอกสารทางวิชาการ หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู, 2526.
- ทิตนา เขมมณีและคณะ. กิจกรรมการสอนและฝึกทักษะกระบวนการกลุ่มสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : บริษัทพิพิธการพิมพ์, 2536.
- ทองปลิว ชมชื่น. ปรัชญาการศึกษาจากระบบโรงเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร. 2519.
- นวลเพ็ญ และวีรยุทธ วิเชียรโชติ. "การสร้างสรรค์คุณธรรมในสังคมไทยกันอย่างไร". มิตรครู. 17 : 27. 29 ก.ย. 2518.
- นิรมล ศตวุฒิ และคณะ. หลักสูตรและวิธีสอนทั่วไป. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2539.
- บรรจง จันทรสา. ปรัชญาการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2522.
- บรรลือ พดุกะวัน. วรรณกรรมสำหรับเด็ก. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2533.
- บุญมี แทนแก้ว. ปรัชญา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, 2536.
- บุญเรียง ขจรศิลป์. สถิติวิจัย I. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : หจก. พี. เอ็น. การพิมพ์, 2539.
- บุญเลิศ นาคแก้ว และนางเยาว์ สุขาพันธ์. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับปรัชญาการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2522.
- บุบผา เรืองรอง. การเปรียบเทียบความคิดรวบยอดเชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่สามที่เรียนด้วยกิจกรรมการเล่านิทานกับกิจกรรมการแสดงบทบาทสมมุติ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.
- เบญจมาศ สุชาติวุฒิ. ผลของการใช้หนังสือการ์ตูนประกอบการสอนจริยศึกษาที่มีต่อมโนทัศน์ทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.

- ประคอง กรรณสูต. สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.
- ประคอง กรรณสูต. สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2534.
- ประดิษฐ์ พรหมเสนา. การนำวิธีสอนในสมัยพุทธกาลมาใช้สอนจริยศึกษาในระดับประถม – ศึกษ. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย . จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522.
- ประภาศรี สีหอำไพ. พื้นฐานการศึกษาทางศาสนาและจริยธรรม. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.
- ปรีชา เศรษฐีธร. ปรัชญาและคุณธรรมสำหรับครู. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, 2533.
- ปราณี เชียงทอง. วรรณกรรมสำหรับเด็ก. กรุงเทพมหานคร : ชมรมเด็ก, 2526.
- ผาสุก มุทเมธา. การจัดทำหนังสือสำหรับเด็ก. โครงการตำราและเอกสารประกอบการสอน ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยครูดุสิต สหวิทยาลัย รัตนโกสินทร์, 2530.
- พรวณี ช. เจนจิต. จิตวิทยาการเรียนการสอน. กรุงเทพมหานคร : อัมรินทร์การพิมพ์, 2528.
- ไพฑูรย์ สินลารัตน์. ปรัชญาการศึกษาเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย, 2523.
- พิกุล ศรีเมือง. การเปรียบเทียบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนตามแนวการสอนสร้างเสริมมโนทัศน์ที่แตกต่างกันสองแบบ. ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2535.
- ภัทรา นิคมานนท์. การประเมินผลและการสร้างแบบทดสอบ. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร : อักษราพิพัฒน์, 2532.
- ภิญญาพร ปิตยะประภา. การผลิตหนังสือสำหรับเด็ก. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, 2534.
- ภิญโญ สารร. การศึกษา : ปัญหาที่ควรแก้. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2530.
- เมธี ปิลันธนาพันธ์. ปรัชญาการศึกษาสำหรับครู. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2523.
- ราชบัณฑิตสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525. กรุงเทพมหานคร : อักษรเจริญทัศน์, 2535.
- รัญจวน อินทรกำแหง. วรรณกรรมสำหรับเด็กและวัยรุ่น. กรุงเทพมหานคร : ดวงกมล, 2517.
- ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้. กรุงเทพมหานคร : ชมรมเด็ก, 2539.
- วารินทร์ สิ้นสูงสุด. การศึกษากับปรัชญา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ที่ระพีพันธนา, 2520.

- วิจิตรา สุภากร. วิเคราะห์หนังสืออ่านสำหรับเด็กในด้านคุณธรรมเฉพาะที่พิมพ์เป็นภาษาไทย
ระหว่างปี พ.ศ. 2520 - 2522. ปรินญาวิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2523.
- วิชาการ, กรม. สารที่เปลี่ยนแปลงของหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับ
ปรับปรุง พ.ศ. 2533). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2534.
- วิชาการ, กรม. หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533).
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2534.
- วิระยะ สิริสิงห. การเขียนเรื่องสำหรับเด็ก. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น, 2524.
- ศุภร ศรีแสน. ปรัชญาการศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร : เจ้าพระยาการพิมพ์, 2526.
- สนิท สัตโยภาส. หนังสือและบรรณสารสำหรับเด็ก. กรุงเทพมหานคร : บรรณกิจเตตติง, 2535.
- สมบูรณ์ พรรณาภพ. ปรัชญาเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร : ทวีกิจการพิมพ์, 2521.
- สมพงษ์ จิตระดับ. การสอนจริยศึกษาในระดับประถมศึกษา. โครงการตำราคณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพฯ, 2527.
- สุพัตรา ชมเกต. วรรณกรรมสำหรับเด็กและวัยรุ่น. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร :
มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2522.
- สุภาพรรณ พวงจันเพชร. การเปรียบเทียบผลการสอนวิชาศีลธรรม หน่วย "คุณธรรมเสริม-
สร้างลักษณะนิสัย" โดยกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์และวิธีสอนธรรมดาในชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.
- สำลี ทองธิว. "การเขียนหนังสืออ่านสนุกสำหรับเด็ก." ในโครงการอบรมสมรรถภาพครูประถม-
ศึกษา ครั้งที่ 1. ภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2524.
- สำลี ทองธิว. พัฒนาการทางแนวคิด นโยบายและปรัชญาของการจัดการศึกษาในระบบโรงเรียนของ
รัฐ ระหว่าง พ.ศ. 2489 - 2538 ใน อูมา สุคนธมานและคณะในงานวิจัยโครงการ
วิจัยกาญจนาภิเษกสมโภช เรื่อง พัฒนาการทางการศึกษาไทย ระหว่างปี
พ.ศ. 2489 - 2538, 2541.
- อำไพ สุจิตกุล. กลวิธีสอนจริยศึกษาและการสอดแทรกคุณธรรมในการสอนตามหลักสูตร
ประถมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.

ภาษาอังกฤษ

- De cecco, John, P. **The Psychology of Learning and Instruction Education Psychology**. New Jersey : Prentice - Hall Inc., Englewood Cliffs, 1968.
- Good, Carter. V. **Dictionary of Education**. New York : McGraw - Hill, 1973.
- Guildford, J.P. **Fundamental Statistics in Psychology and Education**. New York : McGraw - Hill Book. Co., 1956.
- Home, Marian Van. **Give Children Wings : A Manual on how to Write for Children**. New York : Committee on World Literacy and Christian, 1970.
- Theodore Braneld. **Philosophy of Education in Cultural Perspective**. New York : Dryolen Press, 1988, p. 90.
- Tooze, Ruth. **Storytelling**. New Jersey : Englewood Cliffs, Prentice - Hall, 1969.
- Wittich, W.A. **Audio Visual Their Natures and Use**. New York : John Weatherhile, 1968.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ

- | | |
|---|---|
| 1. ศาสตราจารย์สุมน อมรวิวัฒน์ | สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
กระทรวงศึกษาธิการ |
| 2. รองศาสตราจารย์ ดร. ปรีชา ช้างขวัญยืน | อาจารย์ประจำภาควิชาปรัชญา
คณะอักษรศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย |
| 3. อาจารย์ประเสริฐ พรหมสุข | อาจารย์ 2 ระดับ 7 โรงเรียนวัดสองพี่น้อง
สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชุมพวง
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา |
| 4. อาจารย์ขนิษฐา นิลศิริ | ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนหนองหัวตาดำ
สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชุมพวง
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา |
| 5. อาจารย์ถวิล อินทร์นอก | ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนโนนตูม
"รัฐราษฎร์รังสรรค์"
สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชุมพวง
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา |

ภาคผนวก ข

เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัย

1. แบบทดสอบมโนทัศน์ทางคุณธรรม
2. แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการใช้นิทานอิงปรัชญาประกอบการสอนคุณธรรม

แบบทดสอบในทัศนังคุณธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

แบบทดสอบมโนทัศน์ทางคุณธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เวลา 1 ชั่วโมง 30 นาที

คำชี้แจง แบบทดสอบมีทั้งหมด 80 ข้อ ในแต่ละข้อ ขอให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดซึ่งมีเพียงคำตอบเดียว แล้วเขียนเครื่องหมาย X ทับตัวอักษรหน้าคำตอบนั้น

1. ความเพียรมีความหมายใกล้เคียงกับคำใดมากที่สุด

ก. รีบ	ข. เร่ง
ค. เก่ง	ง. อุตสาหะ
2. จากคำกล่าว "ไม่มีความยากจนในหมู่คนที่ขยัน" หมายความว่าอย่างไร

ก. คนที่ขยันมักจะยากจน	ข. คนที่ขยันมักไม่ยากจน
ค. ความยากจนควบคู่กับความขยันหมั่นเพียร	ง. ความขยันหมั่นเพียรเกิดขึ้นเพราะความจน
3. ข้อใดต้องอาศัยความขยันหมั่นเพียร

ก. ไปตลาดทุกวัน	ข. อ่านหนังสือการ์ตูน
ค. รดน้ำพรวนดินต้นไม้	ง. เดินเล่นรอบบ้านตอนเช้า
4. ข้อใด ไม่ใช่ ความขยันหมั่นเพียร ในการทำงานของนักเรียน

ก. ขยันทำการบ้าน	ข. ขยันถูบ้าน
ค. ขยันทำสวนครัว	ง. ขยันไปเที่ยววิ่งนก
5. ผู้ใดจะได้รับ ผลจากความขยันหมั่นเพียรของเรามากที่สุด

ก. พ่อ แม่	ข. ครอบครัวของเรา
ค. เพื่อนฝูง	ง. ตัวเราเอง
6. ความประหยัด มีความหมายตรงกับข้อใด

ก. เก็บเงินไว้ไม่ซื้ออะไรเลย	ข. เก็บเงินไว้ซื้อของที่ต้องการ
ค. เก็บเงินไว้ฝากธนาคารให้หมด	ง. เก็บเงินไว้ใช้จ่ายในสิ่งที่จำเป็น
7. คำกล่าวใดที่สนับสนุน เรื่อง ความประหยัด

ก. พุดไปสองไพเบี้ย นิ่งเสียตำลึงทอง	ข. มีสิ่งพึงบันจบให้ครบบาท
ค. มีเงินนับเป็นน้อง มีทองนับเป็นพี่	ง. หลับได้เงินหมื่น ตื่นได้เงินแสน
8. ถ้าสมศรีต้องการซื้ออาหารให้ประหยัด นักเรียนจะแนะนำสมศรีอย่างไร

ก. ซื้ออาหารโดยคำนึงถึงปริมาณ	ข. ซื้ออาหารที่มีคุณภาพดีมีประโยชน์
ค. จ่ายเงินน้อยได้อาหารมากและมีคุณค่า	ง. เลือกซื้ออาหารให้ครบทั้ง 5 หมู่

9. การเก็บเล็กผสมน้อยเป็นสิ่งที่ควรกระทำหรือไม่ เพราะเหตุใด
- ควร เพราะจะช่วยให้ครอบครัวมีฐานะดีขึ้น
 - ควร เพราะทำให้เป็นคนละเอียด รอบคอบ
 - ไม่ควร เพราะไม่มีใครอยากคบค้าสมาคมด้วย
 - ไม่ควร เพราะจะทำให้เป็นคน ตระหนี่เหนียวแน่น
10. นักเรียนจะใช้เงินเพื่อการใด จึงจะเกิดประโยชน์มากที่สุด
- ซื้อหนังสือเพื่ออ่านค้นคว้า
 - ซื้อตุ๊กตาเอาไว้ตั้งโชว์
 - ซื้อสลากกินแบ่งเพื่อเสี่ยงโชค
 - ซื้อเสื้อผ้าไว้ใส่เที่ยว
11. ความซื่อสัตย์สุจริต มีผลดีอย่างไร
- พี่น้องรักกัน
 - เพื่อนสนิทยกย่อง
 - ได้รับรางวัลเป็นสิ่งตอบแทน
 - เป็นที่เชื่อถือไว้วางใจของคนทั่วไป
12. คนที่มีความซื่อสัตย์สุจริต จะเป็นคนอย่างไร
- ไม่ทุจริต
 - ไม่ตรงต่อเวลา
 - ไม่มีสัจจะ
 - ไม่มีความจริงใจ
13. สมศรีเป็นคนเก่ง สมปองจึงแอบดูคำตอบของสมศรี บังเอิญครูจับได้ ถ้านักเรียนเป็นสมปอง นักเรียนจะทำอย่างไร
- ไม่ยอมรับ ร้องให้พ่อแม่
 - อ้างว่าสมศรีขอยืมยางลบ
 - ยอมรับผิดและยอมถูกทำโทษ
 - ฟ้องครูว่าสมศรียื่นคำตอบให้ตนดู
14. ข้อใดที่แสดงว่ามี ความซื่อสัตย์สุจริต
- จอมเล่นกีฬาตามกติกาของตนเอง
 - ชาติพูดแต่ในสิ่งที่จริง
 - ขายสินค้าเกินราคาที่กำหนดไว้
 - กอบแอบดูคำตอบของเพื่อนขณะสอบ
15. ถ้านักเรียนทุกคนมีแต่ความซื่อสัตย์สุจริตแล้วจะเกิดผลดีอย่างไร
- ทุกคนเป็นกันเองต่อกัน
 - ทุกคนเป็นญาติกัน
 - ทุกคนมีความจริงใจต่อกัน
 - ทุกคนทำอย่างไรก็ได้ตามสบาย
16. ข้อใดคือความหมายของความมีระเบียบวินัย
- ขังบังคับที่ใช้กับพระภิกษุสามเณร
 - คำสั่งสอนที่พระพุทธเจ้าทรงบัญญัติไว้
 - รัฐธรรมนูญการปกครองของประเทศไทย
 - กฎข้อบังคับ กติกาที่กำหนดไว้ให้ปฏิบัติ
17. การกระทำของใครที่แสดงว่าเป็นผู้ที่มีวินัยในตนเอง
- นิคิน้อยชอบทำอะไรตามใจตนเอง
 - สุธีชอบทำอะไรๆ ตามเพื่อนๆ
 - สมพรทำอะไรต้องมีคนสั่งให้ทำเสมอ
 - สุชาติข้ามถนนตรงทางข้ามทุกครั้ง

18. นักเรียนอยากไปเที่ยวสวนสนุกมากแต่เมื่อไปถึงสวนสนุก ปรากฏว่ามีคนเข้าคิวซื้อบัตรอยู่เป็นจำนวนมาก นักเรียนจะอย่างไรจึงจะแสดงถึงการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อตกลงของสังคม
- ก. แชนคิวเข้าไปซื้อเพราะเกรงว่าบัตรจะหมด ข. มองหาคนรู้จักกันเพื่อฝากซื้อ
ค. เข้าไปซื้อทางด้านหลังคนขาย เพราะรู้จักกัน ง. เข้าคิวซื้อบัตรเหมือนคนอื่นๆ
19. การกระทำใดที่เรียกว่า ขาดระเบียบวินัย
- ก. จุ่ม เข้าคิวซื้อบัตรชมภาพยนตร์
ข. แจ่ม ข้ามถนนตรงทางม้าลาย
ค. จิม ไม่ออกนอกห้องก่อนได้รับอนุญาตจากครู
ง. จ่อม แต่งกายตามสบายเมื่ออยู่ในห้องเรียน
20. ถ้าสังคมใด ขาดระเบียบวินัย สังคมนั้นจะเป็นอย่างไร
- ก. ทุกคนมีสิทธิ์เท่าเทียมกัน ข. ทุกคนมีเสรีภาพอย่างกว้างขวาง
ค. คนอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข ง. มีความเดือดร้อนวุ่นวาย
21. ข้อใด หมายถึง ความกรุณา
- ก. прารรณาให้ผู้อื่นมีความสุข ข. прารรณาให้ผู้อื่นพ้นทุกข์
ค. прารรณาให้ผู้อื่นเห็นใจเรา ง. прารรณาให้ผู้อื่นรักและชอบเรา
22. การกระทำของใคร ที่มีความหมายตรงกับคำว่า "กรุณา" มากที่สุด
- ก. แดง นำควายไปเลี้ยง ข. ดำ ปล่อยให้วัวหากินเอง
ค. ชาว ขอบดูจิ้งหรีดกัดกัน ง. เขียว ชอบเลี้ยงไก่ชนขาย
23. ถ้าบ้านเพื่อนถูกไฟไหม้ นักเรียนควรแสดงความเมตตากรุณาต่อเพื่อนอย่างไร
- ก. บอกให้เพื่อนคนอื่นรู้ ข. เขียนจดหมายไปปลอบใจเพื่อน
ค. ส่งเสื้อผ้าหรือสิ่งของไปให้ ง. กล่าวคำแม่เมตตาไปให้ทุกวัน
24. ในการให้เงินกับคนขอทาน เราควรมีหลักในการให้อย่างไร
- ก. ให้ทุกคนที่ขอ ข. ให้เฉพาะคนที่ใส่เสื้อผ้าเก่าๆ
ค. ให้เฉพาะคนที่ร่างกายพิการ ง. ให้ใครก็ได้ที่ถูกต้องใจเรา
25. บุคคลใดที่เราไม่ควรให้ความเมตตากรุณา
- ก. สัตกรต้องคดีฆ่าแล้วข่มขืน ข. ผู้ที่กระทำผิดแล้วกลับใจทำดี
ค. ขอทานที่ร่างกายพิการ ง. เด็กเล็กที่ช่วยตนเองไม่ได้
26. ประโยชน์ที่ได้รับจากการปฏิบัติตัวเป็นคนที่มีความกตัญญูกตเวที
- ก. ทำให้มีความสุขอดทน ข. ทำให้มีความขยันหมั่นเพียร
ค. ทำให้ได้รับความรู้เพิ่มเติม ง. ทำให้ได้รับการยกย่องสรรเสริญ

27. การแสดงความกตัญญูทวดเวที จะต้องคำนึงถึงข้อใด
- | | |
|---------------|----------------|
| ก. ความจำเป็น | ข. ความพอใจ |
| ค. ผลตอบแทน | ง. ความถูกต้อง |
28. ขณะที่แม่ของนักเรียนป่วยอยู่กับบ้าน นักเรียนควรทำอย่างไร
- | | |
|--------------------------------|--------------------------------|
| ก. ออกไปเดินเล่นนอกบ้าน | ข. ควรรับใช้แม่อยู่ใกล้ๆ |
| ค. ออกไปเที่ยวนอกบ้านกับเพื่อน | ง. เปิดวิทยุฟังเพลงอยู่กับบ้าน |
29. ข้อใดที่แสดงถึง ความกตัญญูทวดเวที ในทางที่ถูก
- | | |
|--|---------------------------|
| ก. สุจริตนำผลไม้ที่ขโมยมาไปฝากแม่ที่ป่วย | ข. ระบายแอบหยิบยามาให้ยาย |
| ค. ปียะขอเงินแม่ไปซื้อของให้ย่าในวันขึ้นปีใหม่ | |
| ง. กิติเอาบุหรี่ยอดมาให้พ่อโดยที่ไม่บอกลุง | |
30. การที่เราได้รับทุนการศึกษาจากใคร เราควรตอบแทนบุญคุณท่านอย่างไร จึงจะเป็นการดีที่สุด
- | | |
|---|--|
| ก. ให้ความเคารพ | |
| ข. ช่วยงานทุกอย่าง ที่ผู้มีพระคุณให้ทำ | |
| ค. ทำงานช่วยเหลือในช่วงแรก เพื่อตอบแทนบุญคุณ | |
| ง. ให้ความเคารพและตั้งใจเรียนเพื่อเป็นการตอบแทนบุญคุณ | |
31. ข้อใดแสดงถึง การตรงต่อเวลา
- | | |
|--------------------------|-----------------------|
| ก. ส่งงานทันตามกำหนดเวลา | ข. ส่งงานหลังกำหนด |
| ค. ส่งงานก่อนกำหนด | ง. ส่งงานเมื่อทำเสร็จ |
32. การตรงต่อเวลา เป็นส่วนหนึ่งของคุณธรรมในข้อใด
- | | |
|-----------------------|-----------------------|
| ก. ความใฝ่รู้ | ข. ความขยันหมั่นเพียร |
| ค. ความมีระเบียบวินัย | ง. ความเกรงใจ |
33. กิจกรรมใดที่ควร ตรงต่อเวลา
- | | |
|----------------|-------------------|
| ก. ไปเดินเล่น | ข. รับประทานอาหาร |
| ค. อ่านหนังสือ | ง. กลับบ้าน |
34. ถ้านักเรียนต้องเดินทางโดยรถไฟขบวน 12.30 น. นักเรียนควรไปถึงสถานีรถไฟเวลาใด
- | | |
|----------------------|-----------------------|
| ก. เวลา 12.30 น. | ข. ก่อนเวลา 12.30 น. |
| ค. หลังเวลา 12.30 น. | ง. ทั้งข้อ ก และข้อ ข |

35. การไม่ตรงต่อเวลาในเรื่องใด เกิดผลเสียน้อยที่สุด
- ก. นอนตื่นสายจึงต้องกินอาหารที่เหลือจากคนอื่น
- ข. ไปถึงสนามสอบสายจึงหมดสิทธิ์สอบ
- ค. ไปถึงที่สมัครงานไปทันกำหนดจึงอดเข้าทำงาน
- ง. ไปสายจึงขึ้นเครื่องบินไปดูงานไม่ทันคณะ
36. ความสามัคคี มีความหมายตรงกับข้อใดมากที่สุด
- ก. การรับประทานอาหารร่วมกัน
- ข. การเดินไปโรงเรียนด้วยกัน
- ค. การเรียนหนังสือห้องเดียวกัน
- ง. การร่วมกันทำความสะอาดห้องเรียน
37. ข้อใดที่ **ไม่ได้** แสดงถึงความสามัคคี
- ก. การร่วมกันร้องเพลงประสานเสียง
- ข. การทำการบ้าน
- ค. การทำความสะอาดบริเวณโรงเรียน
- ง. การแข่งขันกีฬา
38. การทำงานกลุ่มที่ถูกต้องที่สุด ควรทำอย่างไร
- ก. ให้คนเก่งทำ
- ข. ทุกคนต้องช่วยกันปฏิบัติ
- ค. ให้คนเรียนไม่เก่งเป็นคนลงมือปฏิบัติ
- ง. คนไหนว่างต้องเป็นคนลงมือปฏิบัติ
39. ถ้าทุกคนมีความสามัคคีต่อกัน จะเกิดผลดีอย่างไร
- ก. ทุกคนไว้ใจซึ่งกันและกัน
- ข. ทุกคนให้อภัยซึ่งกันและกัน
- ค. ทุกคนร่วมมือกันทำงานได้สำเร็จ
- ง. ทำให้บ้านเมืองเจริญขึ้น
40. ประโยชน์ที่สำคัญของ ความสามัคคี คือข้อใด
- ก. ทำงานให้รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ
- ข. การชิงดีชิงเด่น
- ค. ต่างคนต่างพาย ถึงที่หมายรวดเร็ว
- ง. ประหยัดแรงงาน
41. หลักสำคัญของการทำงานร่วมกัน คือข้อใด
- ก. ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
- ข. ช่วยทุกคนที่ทำงานช้า
- ค. ช่วยใครได้รับช่วยทันที
- ง. ช่วยเฉพาะคนที่เราชอบ
42. การกระทำใด เป็น การเสียสละเพื่อส่วนรวม
- ก. จำ ให้เสื้อผ้าแก่ขอทาน
- ข. รอง บริจาคโลหิตแก่น้องของตน
- ค. สุดใจ ออกเงินสร้างห้องสมุดของโรงเรียน
- ง. ชีพ ปลุกต้นไม้ในวันสำคัญ
43. เมื่อถูกร่วมตำหนิว่าทำงานไม่เรียบร้อย เราควรทำอย่างไร
- ก. ฉันท้งานมากขึ้น
- ข. เธอเขาไปทำเองซิ
- ค. เถ้านี้ก็ดีแล้วนี่
- ง. ต่อกต่อไปจะพยายามแก้ไข

44. เด็กหญิงนิตเดินไปเหยียบเท้าเด็กหญิงน้อย โดยไม่เจตนา จึงรีบขอโทษ แต่เด็กหญิงน้อยโกรธมากไม่ยอมฟัง คำขอโทษใดๆ ทั้งสิ้น แสดงว่าเด็กหญิงน้อยขาดคุณธรรมข้อใด
- ก. การให้อภัย
 - ข. ความเห็นอกเห็นใจ
 - ค. ความเชื่อเพื่อผู้อื่น
 - ง. ความเสียสละและความสามัคคี
45. คนกลุ่มใดแสดงการอยู่ร่วมกันได้ ถูกต้อง
- ก. พ่อค้ารวมตัวกันขึ้นราคาสินค้า
 - ข. ชาวบ้านร่วมกันขุดลอกคูคลอง
 - ค. กรรมการกลุ่มหนึ่งนัดหยุดงาน
 - ง. นักเรียนนัดหยุดเรียน เพื่อให้โรงเรียนแก้ไขระเบียบของโรงเรียน
46. ความพอดีในการกิน มีความหมายตรงกับข้อใด
- ก. มีอาหารเท่าใด ก็กินเท่านั้น
 - ข. กินอาหารให้เหมือนคนอื่น
 - ค. เก็บอาหารเอาไว้ ไม่ยอมกิน
 - ง. กินอาหารให้พอดีกับความต้องการของร่างกาย
47. ใครที่รู้จักความพอดีในการกิน
- ก. แดงซื้อข้าวราดแกงกินเพราะยังไม่กินอาหารเช้า
 - ข. ดำกินขนมเค้กทุกวัน เพราะเป็นขนมที่ดำชอบมาก
 - ค. ชาวกินข้าวแล้วแต่เพื่อนชวนไปกินอีก ก็ตามใจเพื่อน
 - ง. เขียวจะกินข้าวมาก เฉพาะเวลาที่เพื่อนๆ เลี้ยง
48. สมร ทำอาหาร สิ่งใดที่ควรคำนึงถึงในการทำ
- ก. ทำให้อาหารเหลือไว้ก่อน
 - ข. ทำให้น้อยเข้าไว้ทุกคนจะได้ไม่อ้วน
 - ค. ทำให้เหมาะสมทั้งปริมาณและคุณภาพ
 - ง. ทำตามความพอใจของตนเอง
49. ในการรับประทานอาหาร สตูดูซึ่งมีรูปร่างอ้วน ควรจะยึดหลักการใดเพื่อให้เกิดความพอดี
- ก. ไม่ทานอาหารเลย
 - ข. ลดปริมาณอาหาร
 - ค. ทานอาหารน้อยลงและพยายามทานผลไม้แทน
 - ง. ทานอาหารมือเว้นมือ
50. ผู้ที่รู้จักความพอดี ในการกินจะได้รับผลดีอย่างไร
- ก. ทำให้มีรูปร่างดี
 - ข. ทำให้ผอม มีแฟนเยอะ
 - ค. ทำให้มีรูปร่างดี แข็งแรง
 - ง. ทำให้มีเงินเก็บมาก

51. ข้อใด คือ หน้าที่ของนักเรียนต่อครอบครัว
- ก. พังธรรมทุกวันพระ
ข. หาเงินให้ทางบ้านใช้จ่ายมากๆ
ค. รับประทานอาหารพร้อมกัน
ง. ช่วยเหลืองานบ้านพอสมควร
52. ใครเป็นคนที่มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่
- ก. ปิติเดินไปโรงเรียนทุกวัน
ข. ธิดาทำการบ้านทุกวัน
ค. มาลีสวดมนต์ทุกวัน
ง. อารีดื่มนมทุกวัน
53. เมื่อทำการบ้านไม่ได้ นักเรียนที่มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ควรทำอย่างไร
- ก. หยุดทำ
ข. ทำผิดๆ ไปส่งครู
ค. ถามครูในวันส่งงาน
ง. ถามหรือผู้รู้ก่อนวันส่งงาน
54. ครูมอบหมายให้ดูแลต้นไม้ การกระทำของนักเรียนลักษณะใดแสดงว่ามี ความรับผิดชอบ
- ก. รดน้ำทุกวัน
ข. รดน้ำในวันที่ครูเตือน
ค. รดน้ำในวันที่ครูตรวจ
ง. รดน้ำนิดๆ หน่อยๆ พอเป็นพิธี
55. ถ้างามตา เป็นคนที่มีความรับผิดชอบ งามตาจะได้รับผลดีอย่างไร
- ก. ทำงานไม่ผิดพลาด
ข. ทำงานได้ดีในทุกเรื่อง
ค. ได้รับความไว้วางใจให้ทำงาน
ง. เมื่อทำผิดพลาดมีคนรับผิดชอบแทน
56. ข้อใดคือ ความสำคัญของการมีสติ
- ก. ไม่ถูกหลอกหลวง
ข. หน้าตาแจ่มใส
ค. ทำให้เกิดปัญญาใช้แก้ปัญหา
ง. ทุกคนรักใคร่
57. การกระทำอย่างใด แสดงว่ามี สติ
- ก. รู้จักเหตุผล
ข. รู้เรื่องในอนาคต
ค. รู้จักผิดชอบชั่วดี
ง. รู้ว่าตนกำลังทำอะไรอยู่
58. ถ้านักเรียนสอบตก นักเรียนควรแก้ไขอย่างไร
- ก. ปล่อยตามสบาย
ข. แก้เหตุที่ตก
ค. เลิกเรียนวิชาที่สอบตก
ง. บอกกับเพื่อนว่าครูสอนไม่ดี
59. คนที่มีสติและเหตุผล แนวทางในการทำงาน จะทำตามข้อใด
- ก. คิดขณะทำ
ข. ทำก่อนคิด
ค. คิดให้รอบคอบก่อนทำ
ง. ทำตามที่เคยเห็นผู้อื่นทำ
60. ถ้าเราใช้อารมณ์กับเรื่องราวต่างๆ ใดขาดสติและเหตุผล จะเกิดอะไรขึ้น
- ก. ความถูกต้อง ชัดเจน
ข. ความยุติธรรม
ค. ความเดือดร้อน วุ่นวาย
ง. ผลดีต่อตนเอง

61. การหลงตนเอง มีความหมายว่าอย่างไร
- ก. การรักตัวเอง
ข. การคิดว่าตนเองเด่นดีกว่าใครๆ
ค. การเห็นแก่ตัว
ง. การดูถูกคนอื่น
62. การกระทำของใครที่แสดงว่า เป็นคนหลงตนเอง
- ก. ใจ ทำดีทำต่อยกับชาวบ้าน
ข. นุ้ย ทำประลองเล่นเปตองกับเพื่อนๆ
ค. เจ็บ แข่งเรียนหนังสือกัน
ง. โตกับเพื่อนจัดการแข่งวิ่งทน
63. ถ้านักเรียนเป็นคนเก่ง ถูกเพื่อนตำหนิการทำงาน นักเรียนจะอย่างไร
- ก. โวยวาย เพราะเราเก่งกว่า
ข. ไม่ยอมรับฟัง
ค. ยอมรับฟัง โดยใช้เหตุผล
ง. ฟ้องครูให้ตำหนิเพื่อนคนนั้น
64. คนที่มีความสามารถ แต่ไม่ประสบความสำเร็จในชีวิตการทำงาน อาจเป็นเพราะสาเหตุใด
- ก. ไม่มีใครมองเห็นความสามารถ
ข. ไม่มีความอ่อนน้อม ถ่อมตน
ค. มีคนเก่งในที่ทำงานมาก
ง. ถูกเพื่อนกลั่นแกล้ง
65. การปฏิบัติตนเป็นคนยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เคารพความคิดของผู้อื่นเสมอ ผลของการปฏิบัติเช่น ควรจะได้รับผลอย่างไร
- ก. ทุกคนดูถูกความสามารถ
ข. เพื่อนร่วมงานหมั่นไส้
ค. ทุกคนยอมรับนับถือ
ง. เพื่อนร่วมงานเห็นเป็นเรื่องธรรมดา
66. ความเชื่อเพื่อเชื่อแม่ มีความหมายตรงกับข้อใด
- ก. การรักษาทรัพย์สินของ
ข. การแบ่งปันทรัพย์สิน
ค. การจัดหาทรัพย์สินของไว้
ง. การใช้จ่ายทรัพย์สินของที่มี
67. ข้อใดแสดงถึง ความเชื่อเพื่อเชื่อแม่
- ก. ชี้อด ให้นุหรีแก่ผู้ดุษฎีจนติด
ข. เสนาะ ให้ปฐมียืมดินสอใช้เสมอ
ค. แก้วสอนวิธีเล่นการพนันแก่แก่น
ง. เก่งให้กล้ายืมเงิน 5 บาท แต่ต้องใช้คืน 6 บาท
68. เด็กหญิงสมใจยากจน ไม่มีอาหารกลางวันรับประทาน ถ้านักเรียนเป็นเพื่อนของสมใจ นักเรียนจะอย่างไร
- ก. ช่วยพูดปลอบใจ
ข. แบ่งอาหารให้
ค. เลิกคบเป็นเพื่อน
ง. ให้อาหารทั้งหมดยอมอดแทน
69. ผู้ที่มีความเชื่อเพื่อเชื่อแม่และเสียสละ จะต้องมีความคุณธรรมใดประกอบ
- ก. ความเมตตากรุณา
ข. ความอดทนอดกลั้น
ค. ความขยันหมั่นเพียร
ง. ความซื่อสัตย์สุจริต

70. ผู้ที่มีความเชื่อเพื่อเผื่อแผ่และเสียสละ จะได้รับผลอย่างไร
- ก. ทำให้คนรู้จักมากขึ้น
ข. ทำให้ฐานะดีขึ้นกว่าเดิม
ค. ทำให้อาชีพเจริญก้าวหน้า
ง. ทำให้ตนเองและสังคมมีความสุข
71. ข้อใด ไม่ใช่ ประโยชน์ของการเล่นกีฬา
- ก. สนุกสนาน
ข. ร่างกายแข็งแรง
ค. มีวินัยในตนเอง
ง. จิตใจขาดสมาธิ
72. บุคคลใดต่อไปนี้ ที่ถือเป็นผู้ที่มีน้ำใจเป็นนักกีฬา
- ก. สมชายประท้วงกรรมการว่าตัดสินผิด
ข. สมบัติร้องไห้เมื่อถูกเพื่อนรังแก
ค. สมหวังให้อภัยเพื่อนที่เตะลูกบอลถูกตัวเอง
ง. สมพงษ์เยาะเย้ยคู่แข่ง ว่าอ่อนแอ
73. ในการเล่นกีฬาทุกประเภท เพื่อให้เป็นคนที่มีน้ำใจเป็นนักกีฬา ควรยึดหลักเกณฑ์ใด
- ก. เล่นให้เด่นเพียงคนเดียว
ข. เล่นตามระเบียบกติกา
ค. เล่นให้แพ้เพื่อรักษาน้ำใจ
ง. เล่นให้ได้ชัยชนะทุกครั้ง
74. นักกีฬาที่ดี ควรมีคุณธรรมข้อใดเป็นหลัก
- ก. ความเสียสละ
ข. ความอดทน
ค. ความเมตตากรุณา
ง. ความมีน้ำใจเป็นธรรม
75. ข้อใดเป็นประโยชน์ที่ได้รับจากการเล่นกีฬาอย่างแท้จริง
- ก. เล่นกีฬาเพราะสนุกสนาน
ข. เป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
ค. เพื่อให้ร่างกายแข็งแรง มีจิตใจหนักแน่น
ง. เป็นที่ยอมรับของสังคม
76. ความกล้าหาญ หมายความว่าอย่างไร
- ก. ความกล้า ในสิ่งที่ควรกล้า
ข. ความไม่กลัว บ้าบิ่น
ค. ความแน่ใจหรือมั่นใจ
ง. เชื่อในความสามารถของตน
77. จากนิทานเรื่อง ราชสีห์กับหนู ราชสีห์ติดบ่วงนายพราน หนูเข้าไปช่วย แสดงว่าหนูตัวนี้มีนิสัยอย่างไร
- ก. มีความกล้าหาญเพื่อช่วยชีวิตผู้มีพระคุณ
ข. อยากลงดีกับนายพราน
ค. รักสนุก คึกคะนอง
ง. เห็นใจเพื่อนร่วมโลก
78. ในงานปีใหม่ มีการประกวดร้องเพลง เพื่อนๆ ในห้องส่งนักเรียนเป็นตัวแทนของห้อง นักเรียนจะทำอย่างไร
- ก. ไม่ยอมรับโดยเด็ดขาด
ข. ตั้งใจฝึกซ้อมร้องเพลง
ค. เมื่อถึงวันงาน ก็ไม่มาร่วมงาน
ง. ร้องให้ ฟุ่มฟวย

79. คุณลักษณะพิเศษ ของความกล้าหาญ คือข้อใด

ก. ทรหด อดทน

ข. เห็นแก่ได้เท่านั้น

ค. มีความเชื่อมั่นในตนเอง

ง. รักษาชื่อเสียงของตนไว้

80. ข้อใดแสดงความกล้าหาญ ไม่ถูกต้องเหมาะสม

ก. บอกครูว่าไม่ได้ทำการบ้าน

ข. แสดงความคิดเห็นที่แตกต่างไปจากคนอื่น

ค. ลงไปช่วยคนตกน้ำทุกๆ ที่ว่ายน้ำไม่เป็น

ง. ยอมรับผิดเมื่อทำความผิด



ขอให้ทุกคนโชคดี ทำอย่างเต็มที่

เฉลย

แบบทดสอบมโนทัศน์ทางคุณธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

คำชี้แจง โปรดตรวจคำตอบของนักเรียนกับคำเฉลยที่ให้ไว้ คำตอบใดที่ตรงกับเฉลยให้ 1 คะแนน
คำตอบใดไม่ตรงกับเฉลยให้ 0 คะแนน

คะแนน 80 คะแนน

คำเฉลย

- | | | | | |
|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|
| ข้อ 1. = ง | ข้อ 2. = ข | ข้อ 3. = ค | ข้อ 4. = ง | ข้อ 5. = ง |
| ข้อ 6. = ง | ข้อ 7. = ข | ข้อ 8. = ค | ข้อ 9. = ก | ข้อ 10. = ก |
| ข้อ 11. = ง | ข้อ 12. = ก | ข้อ 13. = ค | ข้อ 14. = ข | ข้อ 15. = ค |
| ข้อ 16. = ง | ข้อ 17. = ง | ข้อ 18. = ง | ข้อ 19. = ง | ข้อ 20. = ง |
| ข้อ 21. = ข | ข้อ 22. = ก | ข้อ 23. = ค | ข้อ 24. = ค | ข้อ 25. = ก |
| ข้อ 26. = ง | ข้อ 27. = ง | ข้อ 28. = ข | ข้อ 29. = ค | ข้อ 30. = ง |
| ข้อ 31. = ก | ข้อ 32. = ค | ข้อ 33. = ข | ข้อ 34. = ข | ข้อ 35. = ก |
| ข้อ 36. = ง | ข้อ 37. = ข | ข้อ 38. = ข | ข้อ 39. = ค | ข้อ 40. = ก |
| ข้อ 41. = ก | ข้อ 42. = ค | ข้อ 43. = ง | ข้อ 44. = ก | ข้อ 45. = ข |
| ข้อ 46. = ง | ข้อ 47. = ก | ข้อ 48. = ค | ข้อ 49. = ค | ข้อ 50. = ค |
| ข้อ 51. = ง | ข้อ 52. = ข | ข้อ 53. = ง | ข้อ 54. = ก | ข้อ 55. = ค |
| ข้อ 56. = ค | ข้อ 57. = ง | ข้อ 58. = ข | ข้อ 59. = ค | ข้อ 60. = ค |
| ข้อ 61. = ข | ข้อ 62. = ก | ข้อ 63. = ค | ข้อ 64. = ข | ข้อ 65. = ค |
| ข้อ 66. = ข | ข้อ 67. = ข | ข้อ 68. = ข | ข้อ 69. = ก | ข้อ 70. = ง |
| ข้อ 71. = ง | ข้อ 72. = ค | ข้อ 73. = ข | ข้อ 74. = ง | ข้อ 75. = ค |
| ข้อ 76. = ก | ข้อ 77. = ก | ข้อ 78. = ข | ข้อ 79. = ค | ข้อ 80. = ค |

แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
ที่มีต่อการใช้นิทานอิงปรัชญาประกอบการสอนคุณธรรม

แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับความพึงพอใจที่มีต่อการสอนโดยใช้นิทาน
อิงปรัชญาประกอบการสอนคุณธรรมในโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดนครราชสีมา

.....

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามชุดนี้สอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักเรียนต่อการใช้นิทานอิงปรัชญา
ประกอบการสอน

2. ขอให้นักเรียนตอบทุกคำถามในแบบสอบถามนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย / ลงใน
และเติมข้อความลงในช่องว่าง

ตอนที่ 2 ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างที่กำหนดให้ตามความเป็นจริง

ตอนที่ 1

ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง และเติมข้อความลงในช่องว่าง

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. โรงเรียน

ชั้น

ตอนที่ 2

ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างที่กำหนดให้ตามความเป็นจริงเพียงข้อละ
หนึ่งระดับ โดยยึดเกณฑ์ดังต่อไปนี้

5	หมายถึง	เห็นด้วยมากที่สุด
4	หมายถึง	เห็นด้วยมาก
3	หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง
2	หมายถึง	เห็นด้วยน้อย
1	หมายถึง	เห็นด้วยน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	เห็นด้วย มากที่สุด 5	เห็นด้วย มาก 4	เห็นด้วย ปาน กลาง 3	เห็นด้วย น้อย 2	เห็นด้วย น้อยที่ สุด 1
1.	<u>ความคิดเห็นต่อการใช้นั่งสื่อนิทาน</u> <u>ประกอบการสอนคุณธรรม</u>					
	หนังสือนิทานเรียกร้องความสนใจใน การอ่านของข้าพเจ้าได้เป็นอย่างดี
2.	หนังสือนิทานช่วยส่งเสริมความคิด ปลูกฝังคุณธรรมให้เกิดในตัวข้าพเจ้า
3.	หนังสือนิทานให้ทั้งความรู้และความ สนุกสนานไปพร้อมกัน
4.	หนังสือนิทานช่วยให้ข้าพเจ้าเข้าใจ คุณธรรมได้เร็วกว่าหนังสือทั่วไป
5.	คุณธรรมที่ได้รับจากการอ่านหนังสือ นิทานสามารถนำไปใช้ในชีวิต ประจำวันได้
6.	การอ่านหนังสือนิทานช่วยให้ข้าพเจ้ามี ประสบการณ์มากขึ้น
7.	ข้าพเจ้าสนใจเรียนในวิชาที่ใช้หนังสือ นิทานมาประกอบการเรียนการสอน
8.	หนังสือนิทานทำให้ข้าพเจ้าเข้าใจ คุณธรรมได้มากกว่าหนังสือแบบเรียน
9.	หนังสือนิทานไม่เหมาะสำหรับนำมาใช้ ประกอบการเรียนการสอน
10.	ข้าพเจ้ากังวลนอนทุกครั้งเมื่ออ่าน หนังสือนิทาน

ภาคผนวก ค

สถิติที่ใช้ในการวิจัยและตัวอย่างการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

ก. สถิติที่ใช้วิเคราะห์แบบทดสอบในทัศนทางคุณธรรม

1. ระดับความยาก ใช้สูตร

$$P = \frac{R_u + R_l}{2f}$$

2. อำนาจจำแนก ใช้สูตร

$$D = \frac{R_u - R_l}{f}$$

3. ค่าความเที่ยง ใช้สูตร

$$K - R_{20} \cdot r_n = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum pq}{S_x^2} \right]$$

ข. สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลหลังจากการเก็บรวบรวมข้อมูลแล้ว

1. คำนวณหาค่าเฉลี่ย (Mean) ของคะแนนในทัศนทางคุณธรรม ใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{N}$$

2. คำนวณหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum x^2}{N}}$$

3. ทดสอบค่าที (t - test)

ทดสอบความนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย (Mean) โดยทดสอบค่าที (t - test) ในกรณีที่เป็นประชากรขนาดเล็ก ไม่สัมพันธ์กัน ใช้สูตร

$$t = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}{\sqrt{\frac{\sum x_1^2 + \sum x_2^2}{N_1 + N_2 - 2} \left(\frac{1}{N_1} + \frac{1}{N_2} \right)}}$$

4. การประเมินค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับความพึงพอใจที่มีต่อการใช้
 นิทานอิงปรัชญาประกอบการสอนคุณธรรม กำหนดดังนี้

	ความหมาย	ค่าเฉลี่ย
5	หมายถึง นักเรียนมีความเห็นด้วยต่อวิธีการนี้มากที่สุด	4.51 - 5.00
4	หมายถึง นักเรียนมีความเห็นด้วยต่อวิธีการนี้มาก	3.51 - 4.50
3	หมายถึง นักเรียนมีความเห็นด้วยต่อวิธีการนี้ปานกลาง	2.51 - 3.50
2	หมายถึง นักเรียนมีความเห็นด้วยต่อวิธีการนี้น้อย	1.51 - 2.50
1	หมายถึง นักเรียนมีความเห็นด้วยต่อวิธีการนี้น้อยที่สุด	1.00 - 1.50

ตัวอย่างการวิเคราะห์ข้อมูล

ก. สถิติที่ใช้วิเคราะห์แบบทดสอบในทัศนทางคุณธรรม

1. ระดับความยาก

$$P = \frac{R_u + R_l}{2f}$$

$P =$ ระดับความยาก

$R_u =$ จำนวนคนในกลุ่มสูงที่ตอบข้อสอบแต่ละข้อถูก

$R_l =$ จำนวนคนในกลุ่มต่ำที่ตอบข้อสอบแต่ละข้อผิด

$f =$ จำนวนคนในกลุ่มแต่ละกลุ่มซึ่งต้องมีจำนวนเท่ากัน

2. อำนาจจำแนก

$$D = \frac{R_u - R_l}{f}$$

$D =$ อำนาจจำแนก

$R_u =$ จำนวนคนในกลุ่มสูงที่ตอบข้อสอบแต่ละข้อถูก

$R_l =$ จำนวนคนในกลุ่มต่ำที่ตอบข้อสอบแต่ละข้อผิด

$f =$ จำนวนคนในกลุ่มแต่ละกลุ่มซึ่งต้องมีจำนวนเท่ากัน

ดังแสดงในตารางที่ 13

ตารางที่ 13 ระดับความยาก และอำนาจจำแนกของแบบทดสอบมโนทัศน์ทางคุณธรรมที่มี
คุณภาพ 80 ข้อ

ข้อ	เรื่องที่ 1		ข้อ	เรื่องที่ 2		ข้อ	เรื่องที่ 3		ข้อ	เรื่องที่ 4	
	ความขยันหมั่นเพียร			ความประหยัด			ความซื่อสัตย์สุจริต			ความมีระเบียบวินัย	
	P	D		P	D		P	D		P	D
1.	0.71	0.33	6.	0.76	0.20	11.	0.76	0.20	16.	0.66	0.26
2.	0.46	0.40	7.	0.76	0.26	12.	0.76	0.20	17.	0.73	0.26
3.	0.70	0.20	8.	0.46	0.40	13.	0.53	0.53	18.	0.76	0.33
4.	0.60	0.26	9.	0.63	0.46	14.	0.63	0.33	19.	0.80	0.26
5.	0.66	0.40	10.	0.70	0.20	15.	0.70	0.33	20.	0.66	0.26

ตารางที่ 13 ระดับความยาก และอำนาจจำแนกของแบบทดสอบมโนทัศน์ทางคุณธรรมที่มี
คุณภาพ 80 ข้อ (ต่อ)

ข้อ	เรื่องที่ 5		ข้อ	เรื่องที่ 6		ข้อ	เรื่องที่ 7		ข้อ	เรื่องที่ 8	
	ความเมตตากรุณา			ความกตัญญูกตเวที			ความตรงต่อเวลา			ความสามัคคี	
	P	D		P	D		P	D		P	D
21.	0.43	0.20	26.	0.80	0.26	31.	0.70	0.33	36.	0.76	0.33
22.	0.46	0.40	27.	0.63	0.20	32.	0.73	0.26	37.	0.76	0.20
23.	0.50	0.20	28.	0.80	0.40	33.	0.33	0.26	38.	0.63	0.33
24.	0.70	0.33	29.	0.80	0.40	34.	0.76	0.33	39.	0.66	0.26
25.	0.80	0.26	30.	0.66	0.26	35.	0.73	0.53	40.	0.73	0.26

ตารางที่ 13 ระดับความยาก และอำนาจจำแนกของแบบทดสอบมโนทัศน์ทางคุณธรรมที่มี
คุณภาพ 80 ข้อ (ต่อ)

ข้อ	เรื่องที่ 9		ข้อ	เรื่องที่ 10		ข้อ	เรื่องที่ 11		ข้อ	เรื่องที่ 12	
	การอยู่ร่วมกัน			การรู้จักความพอดี			ความรับผิดชอบ			ความสติและเหตุผล	
	P	D		P	D		P	D		P	D
41.	0.80	0.26	46.	0.66	0.40	51.	0.56	0.20	56.	0.43	0.20
42.	0.40	0.40	47.	0.63	0.33	52.	0.76	0.20	57.	0.56	0.20
43.	0.70	0.33	48.	0.46	0.26	53.	0.73	0.53	58.	0.76	0.33
44.	0.76	0.26	49.	0.53	0.26	54.	0.76	0.33	59.	0.66	0.53
45.	0.73	0.53	50.	0.76	0.20	55.	0.36	0.20	60.	0.73	0.26

ตารางที่ 13 ระดับความยาก และอำนาจจำแนกของแบบทดสอบมโนทัศน์ทางคุณธรรมที่มี
คุณภาพ 80 ข้อ (ต่อ)

ข้อ	เรื่องที่ 13		ข้อ	เรื่องที่ 14		ข้อ	เรื่องที่ 15		ข้อ	เรื่องที่ 16	
	การไม่หลงตนเอง			ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่			ความมีน้ำใจเป็นนักกีฬา			ความกล้าหาญและความเชื่อมั่นในตนเอง	
	P	D		P	D		P	D		P	D
61.	0.73	0.26	66.	0.63	0.46	71.	0.66	0.33	76.	0.66	0.33
62.	0.70	0.46	67.	0.63	0.60	72.	0.66	0.40	77.	0.73	0.26
63.	0.66	0.53	68.	0.76	0.46	73.	0.80	0.40	78.	0.56	0.20
64.	0.30	0.20	69.	0.73	0.46	74.	0.63	0.20	79.	0.66	0.26
65.	0.46	0.53	70.	0.73	0.26	75.	0.56	0.33	80.	0.56	0.20

3. การวัดความเที่ยงของแบบทดสอบ

การวัดความเที่ยงของแบบทดสอบมโนทัศน์ทางคุณธรรม ใช้สูตรของ คูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder - Richardson - 20) ดังนี้

$$K - R_{20} : r_n = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum pq}{S_x^2} \right]$$

r_n = สัมประสิทธิ์แห่งความเที่ยง

n = จำนวนข้อสอบในแบบทดสอบ

p = สัดส่วนของคนที่ยอมรับข้อสอบได้ถูกต้องในแต่ละข้อ หรือ

q = สัดส่วนของคนที่ยอมรับข้อสอบผิดในแต่ละข้อ

pq = ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

$\sum pq$ = ผลบวกของ pq ของทุกๆ ข้อ

S_x^2 = ความแปรปรวนของคะแนนของผู้ถูกทดสอบทั้งหมด

แทนค่าจากสูตร

$$\begin{aligned} r_n &= \frac{30}{29} \left[1 - \frac{15.16}{76.74} \right] \\ &= \frac{30}{29} [1 - 0.20] \\ &= 1.03 \times .80 \\ &= 0.82 \end{aligned}$$

ดังนั้นแบบทดสอบมโนทัศน์ทางคุณธรรม มีความเที่ยง 0.82

ข. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล หลังจากการเก็บรวบรวมข้อมูลแล้ว

1. คำนวณหาค่าเฉลี่ย (Mean)

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{N}$$

\bar{X} = ค่าเฉลี่ย

$\sum x$ = ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N = จำนวนนักเรียนทั้งหมด

1.1 ค่าเฉลี่ย (Mean) ของคะแนนวิชาจริยศึกษา ก่อนการทดลองสอนคุณธรรม

1.1.1 คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนกลุ่มที่เรียนโดยใช้นิทานอิงปรัชญาประกอบการสอน
คุณธรรม

$$\bar{X} = \frac{906}{20} = 45.30$$

1.1.2 คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนกลุ่มที่เรียนคุณธรรมตามวิธีสอน จริยศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ

$$\bar{X} = \frac{901}{20} = 45.05$$

1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) ของคะแนนมโนทัศน์ทางคุณธรรม หลังการทดลองสอนคุณธรรม

1.2.1 คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนกลุ่มที่เรียนโดยใช้นิทานอิงปรัชญาประกอบการสอน
คุณธรรม

$$\bar{X} = \frac{1344}{20} = 67.2$$

1.2.2 คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนกลุ่มที่เรียนคุณธรรมตามวิธีสอน จริยศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ

$$\bar{X} = \frac{1211}{20} = 60.55$$

2. คำนวณหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum x^2}{N}}$$

S.D. = ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum x^2$ = ผลรวมของผลต่างยกกำลังสองระหว่างคะแนนทุกจำนวน
กับค่าเฉลี่ย

N = จำนวนนักเรียนทั้งหมด

2.1 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของคะแนนวิชาจริยศึกษา ก่อนการทดลองสอนคุณธรรม

2.1.1 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักเรียนกลุ่มที่เรียนโดยใช้นิทานอิงปรัชญาประกอบการสอนคุณธรรม

$$\begin{aligned}\sum x^2 &= 220.20 \\ n &= 20 \\ S.D. &= \sqrt{\frac{220.20}{20}} \\ &= 3.32\end{aligned}$$

2.1.2 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักเรียนกลุ่มที่เรียนคุณธรรมตามวิธีสอนจริยศึกษา กระบวนการศึกษาคิการ

$$\begin{aligned}\sum x^2 &= 222.90 \\ n &= 20 \\ S.D. &= \sqrt{\frac{222.90}{20}} \\ &= 3.34\end{aligned}$$

2.2 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของคะแนนในทัศนังทางคุณธรรม หลังการทดลองสอนคุณธรรม

2.2.1 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักเรียนกลุ่มที่เรียนโดยใช้นิทานอิงปรัชญาประกอบการสอนคุณธรรม

$$\begin{aligned}\sum x^2 &= 206.74 \\ n &= 20 \\ S.D. &= \sqrt{\frac{206.74}{20}} \\ &= 3.22\end{aligned}$$

2.2.2 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักเรียนกลุ่มที่เรียนคุณธรรมตามวิธีสอน

จริยศึกษา กระบวนการศึกษาธิการ

$$\sum x^2 = 1940.9$$

$$n = 20$$

$$\begin{aligned} S.D. &= \sqrt{\frac{1940.9}{20}} \\ &= 9.85 \end{aligned}$$

3. ทดสอบค่าที (t - test)

3.1 ทดสอบความนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย (Mean) ของคะแนนวิชาจริยศึกษา ของนักเรียนกลุ่มที่เรียนโดยใช้นิทานอิงปรัชญาประกอบการสอนคุณธรรมกับกลุ่มที่เรียนคุณธรรมตามวิธีสอน จริยศึกษา กระบวนการศึกษาธิการ ก่อนทดลอง โดยทดสอบค่าที (t - test) ในกรณีที่เป็นประชากรขนาดเล็ก ไม่สัมพันธ์กัน ใช้สูตร

$$\begin{aligned} t &= \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}{\sqrt{\frac{\sum x_1^2 + \sum x_2^2}{N_1 + N_2 - 2} \left(\frac{1}{N_1} + \frac{1}{N_2} \right)}} \\ &= \frac{45.30 - 45.05}{\sqrt{\frac{220.2 + 222.9}{(20 + 20 - 2)} \left(\frac{1}{20} + \frac{1}{20} \right)}} \\ &= \frac{0.25}{\sqrt{\frac{443.1}{38} \times \frac{2}{20}}} \\ &= \frac{0.25}{\sqrt{11.66 \times \frac{2}{20}}} \\ &= \frac{0.25}{\sqrt{1.16}} \\ &= \frac{0.25}{1.07} \\ &= 0.23 \end{aligned}$$

ค่า $t = 0.23 < 1.72$ ดังนั้นค่าเฉลี่ย (Mean) ของคะแนนวิชาจริยศึกษา ของนักเรียนทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกันที่นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 ทดสอบความนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย (Mean) ของคะแนนในทัศนคติทางคุณธรรม ของนักเรียนกลุ่มที่เรียนโดยใช้หนังสือปรัชญาประกอบการสอนคุณธรรมกับกลุ่มที่เรียนคุณธรรมตามวิธีสอน จริยศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ หลังทดลอง โดยทดสอบค่าที่ (t - test) ในกรณีที่เป็นประชากรขนาดเล็ก ไม่สัมพันธ์กัน ใช้สูตร

$$\begin{aligned}
 t &= \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}{\sqrt{\frac{\sum x_1^2 + \sum x_2^2}{N_1 + N_2 - 2} \left(\frac{1}{N_1} + \frac{1}{N_2} \right)}} \\
 &= \frac{67.20 - 60.55}{\sqrt{\frac{206.74 + 1940.9}{(20 + 20 - 2)} \left(\frac{1}{20} + \frac{1}{20} \right)}} \\
 &= \frac{6.65}{\sqrt{\frac{2147.64}{38} \times \frac{2}{20}}} \\
 &= \frac{6.65}{\sqrt{56.51 \times \frac{2}{20}}} \\
 &= \frac{6.65}{\sqrt{5.65}} \\
 &= \frac{6.65}{2.37} \\
 &= 2.80
 \end{aligned}$$

ค่า $t = 2.80 > 1.72$ ดังนั้นค่าเฉลี่ย (Mean) ของคะแนนทัศนคติทางคุณธรรม ของนักเรียนทั้งสองกลุ่มแตกต่างกันที่นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 14 การหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) จากคะแนนวิชาจริยศึกษา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างกลุ่มที่เรียนโดยใช้นิทานอิงปรัชญาประกอบการสอนคุณธรรมกับกลุ่มที่เรียนคุณธรรมตามวิธีสอนจริยศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ก่อนการทดลอง

กลุ่มทดลอง				กลุ่มควบคุม			
คนที่	คะแนน จริยศึกษา	$x - \bar{x}(x)$	x^2	คนที่	คะแนน จริยศึกษา	$x - \bar{x}(x)$	x^2
1.	47	1.7	2.89	1.	47	1.95	3.80
2.	51	5.7	32.49	2.	44	-1.05	1.10
3.	49	3.7	13.69	3.	47	1.95	3.80
4.	38	-7.3	53.29	4.	45	-0.05	0.0025
5.	42	-3.3	10.89	5.	49	3.95	15.60
6.	47	1.7	2.89	6.	48	2.95	8.70
7.	42	-3.3	10.89	7.	42	-3.05	9.30
8.	42	-3.3	10.89	8.	42	-3.05	9.30
9.	48	2.7	7.29	9.	51	5.95	35.40
10.	41	-4.3	18.49	10.	46	0.95	0.90
11.	45	-0.3	0.09	11.	50	4.95	24.50
12.	43	-2.3	5.29	12.	49	3.95	15.60
13.	50	4.7	22.09	13.	40	-5.05	25.50
14.	48	2.7	7.29	14.	46	0.95	0.90
15.	49	3.7	13.69	15.	44	1.05	1.10
16.	45	-0.3	0.09	16.	38	-7.05	49.70
17.	46	0.7	0.49	17.	43	-2.05	4.20
18.	44	-1.3	1.69	18.	42	-3.05	9.30
19.	43	-2.3	5.29	19.	45	-0.05	0.0025
20.	46	0.7	0.49	20.	43	-2.05	4.20
	$\Sigma x = 906$ $\bar{x} = 45.30$		$\Sigma x^2 = 220.2$ S.D.=3.32		$\Sigma x = 901$ $\bar{x} = 45.03$		$\Sigma x^2 = 222.9$ S.D.=3.34

ตารางที่ 15 การหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) จากคะแนนในทัศนทางคุณธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างกลุ่มที่เรียนโดยใช้นิตานอิงปรัชญาประกอบการสอนคุณธรรมกับกลุ่มที่เรียนคุณธรรมตามวิธีสอน จริยศึกษา กระบวนการศึกษาธิการ หลังการทดลอง

กลุ่มทดลอง				กลุ่มควบคุม			
คนที่	คะแนนในทัศน ทางคุณธรรม	$x - \bar{x}(x)$	x^2	คนที่	คะแนนในทัศน ทางคุณธรรม	$x - \bar{x}(x)$	x^2
1.	70	2.8	7.84	1.	56	-4.55	20.70
2.	62	-5.2	27.04	2.	59	-1.55	2.40
3.	68	0.8	0.64	3.	48	-12.55	157.50
4.	63	-4.2	17.64	4.	38	-22.55	508.50
5.	65	-2.2	4.84	5.	71	10.45	109.20
6.	68	0.8	0.64	6.	64	3.45	11.90
7.	65	-2.2	4.84	7.	65	4.45	19.80
8.	68	0.8	0.64	8.	50	-10.55	111.30
9.	69	1.8	3.24	9.	68	7.45	55.50
10.	70	2.8	7.84	10.	55	-5.55	30.80
11.	68	0.8	0.64	11.	64	3.45	11.90
12.	75	7.8	60.84	12.	70	9.45	89.30
13.	72	4.8	23.04	13.	60	-0.55	0.30
14.	66	-1.2	1.44	14.	65	4.45	19.80
15.	69	1.8	3.24	15.	68	7.45	55.50
16.	67	-0.2	0.04	16.	38	-22.55	508.50
17.	65	-2.2	8.84	17.	69	8.45	71.40
18.	68	0.8	0.64	18.	66	5.45	29.70
19.	62	-5.2	27.04	19.	68	7.45	55.50
20.	64	-3.2	10.24	20.	69	8.45	71.40
	$x = 1344$		$x^2 = 206.74$		$x = 1211$		$x^2 = 1940.90$
	$\bar{x} = 67.20$		S.D.=3.22		$\bar{x} = 60.55$		S.D.=9.85

ภาคผนวก ง

- แผนการสอนโดยใช้นิทานอิงปรัชญาจากหนังสืออ่านสำหรับเด็กประกอบการสอนคุณธรรม
- แผนการสอนตามแนวการสอนจริยศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

แผนการสอนโดยใช้นิทานอิงปรัชญาจากหนังสืออ่านสำหรับเด็กประกอบการสอนคุณธรรม

แผนการสอนโดยใช้นิทานอิงปรัชญาจากหนังสืออ่านสำหรับเด็กประกอบการสอน

คุณธรรมที่นำมาสอน	ความขยันหมั่นเพียร
เวลา	3 คาบ คาบละ 20 นาที
ความคิดรวบยอด / หลักการ	ความขยันหมั่นเพียรในทางที่ถูกที่ควรเป็นนิสัยที่ดี ผิดให้เกิดขึ้นได้ ช่วยให้ผ่านพ้นอุปสรรค ประสบผลสำเร็จในการเรียนการทำงานและ นำความสุขความเจริญมาให้

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถอธิบายถึงความหมายและประโยชน์ของความขยันหมั่นเพียรได้
2. นักเรียนสามารถอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างการกระทำกับผลที่ได้รับ
3. นักเรียนสามารถให้ข้อคิดเกี่ยวกับคุณธรรมโดยโยงเข้ากับประสบการณ์ของตน

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

1. ครูติดคำกล่าวที่ว่า “ไม่มีความยากจน ในหมู่คนที่ขยัน” ให้นักเรียนดู และช่วยกันบอกรว่ามีความหมาย และตรงกับคุณธรรมใด และมีความหมายว่าอย่างไร

2. ครูให้นักเรียนออกมาเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับความขยันหมั่นเพียร และผลที่ได้รับ

ขั้นสอน

3. ครูให้นิทานดูนิทานเล่มใหญ่ และแจกนิทานให้นักเรียนอ่านคนละ 2 เรื่อง คือ เรื่อง เรือของป๋อง และโป้งเด็กดี ใช้เวลาในการอ่านประมาณ 20 นาที

4. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม กลุ่มละ 5 คน ให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายและแสดงความคิดเห็นตามประเด็น ดังต่อไปนี้

- นักเรียนได้ข้อคิดอะไรจากการอ่านนิทานบ้าง
- ความเพียรจะส่งผลดีแก่ผู้ปฏิบัติอย่างไร
- ผู้ที่ขาดความเพียร จะมีผลเสียอย่างไร
- นักเรียนสามารถนำความเพียรไปใช้ได้ในด้านใดบ้าง

5. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลการอภิปรายและให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม

ขั้นสรุป

6. ให้นักเรียนร่วมกันสรุป ความหมายของความขยันหมั่นเพียร ความสัมพันธ์ระหว่างการทำงานกับผลที่ได้รับและข้อคิดเกี่ยวกับคุณธรรม

สื่อการเรียนการสอน

1. นิทานเล่มใหญ่ เรื่อง เรือของป๋อง และ โป๊งเด็กดี
2. เนื้อเรื่องนิทาน เรื่อง เรือของป๋อง และ โป๊งเด็กดี
3. บัตรคำถาม

การวัดผลและประเมินผล

1. การอภิปราย
2. สังเกตการร่วมกิจกรรมในการเรียน

แผนการสอนโดยใช้นิทานอิงปรัชญาจากหนังสืออ่านสำหรับเด็กประกอบการสอน

คุณธรรมที่นำมาสอน	ความประหยัด
เวลา	3 คาบ คาบละ 20 นาที
ความคิดรวบยอด / หลักการ	การประหยัด หมายถึง การรู้จักระมัดระวังความต้องการของตนเองในสิ่งต่างๆ โดยคำนึงถึงความจำเป็น ความคุ้มค่า คือการใช้ให้น้อยแต่ให้ประโยชน์ได้มากที่สุดเป็นหลักสำคัญ

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถบอกความหมายของการประหยัดได้
2. นักเรียนสามารถบอกวิธีในการประหยัดได้
3. นักเรียนสามารถให้ข้อคิดเกี่ยวกับคุณธรรมโดยโยงเข้ากับประสบการณ์ของตนได้

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ครูนำ “กระปุกออมสิน” มาให้นักเรียนดู
 - ให้นักเรียนบอกว่าเป็นอะไร
 - นักเรียนมีหรือไม่
 - ใช้ประโยชน์อย่างไร

ขั้นสอน

2. ครูให้นักเรียนดูภาพจากนิทานเล่มใหญ่ และแจกนิทานให้นักเรียน เรื่อง เก็บไว้เพื่อวันหน้า โดยใช้เวลาประมาณ 10 นาที
3. ครูใช้กลวิธีการสอนแบบ เปลี่ยนบทบาทการตั้งคำถาม (ReQuest : Reciprocal Questioning) และในการตั้งคำถามใช้การถามตอบที่สัมพันธ์กัน (QARs : Question - Answer Relationship) โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้
 - 3.1 ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 10 คน
 - 3.2 ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันตั้งคำถามจากเรื่องที่อ่าน มีทั้งคำถามที่มีเนื้อหาชัดเจน และคำถามที่เรื่องพาดพิงถึง เช่น
 - น้องตั้งชอบรับประทานขนมอะไร
 - ใครนำขนมมาฝากน้องตั้ง
 - ในขณะที่น้องตั้งกับเพื่อนกำลังเล่นเกมอยู่นั้นเกิดอะไรขึ้น

- ถ้านักเรียนเป็นน้องติง นักเรียนจะโกรธหรือไม่ เพราะเหตุใด
- จากการทำน้องติงพูดคุยกับมด น้องติงได้ความรู้อะไร
- จากเรื่องนี้ นักเรียนได้ข้อคิดอะไรบ้าง ยกตัวอย่าง

๙๑๙

3.3 ให้ทั้งสองกลุ่มเปลี่ยนกันถามคำถาม และอีกตอบคำถาม เมื่อกลุ่มใดตอบได้ถูกต้อง ก็จะได้คะแนน โดยครูเป็นกรรมการ

3.4 หลังจากตอบคำถาม สรุปคะแนน กลุ่มใดมีคะแนนมากกว่าแสดงว่าเป็นฝ่ายชนะ

4. ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย เรื่อง ความประหยัด เราสามารถประหยัดในเรื่องใด และสามารถประหยัดได้อย่างไร และเสนอแนวคิดที่ได้จากเรื่องที่อ่าน

ขั้นสรุป

5. ครูและนักเรียนสรุปความหมาย ข้อคิด และแนวทางการปฏิบัติตามคุณธรรมเรื่อง ความประหยัด

สื่อการเรียนการสอน

1. กระดาษขอมสีน
2. นิทานเล่มใหญ่ เรื่อง เก็บไว้เพื่อวันหน้า
3. นิทานเรื่อง เก็บไว้เพื่อวันหน้า

การวัดผลและประเมินผล

1. การอภิปรายและการเสนอแนวคิด
2. การตั้งคำถามและการตอบคำถาม
3. การร่วมกิจกรรมในการเรียน

แผนการสอนโดยใช้นิทานอิงปรัชญาจากหนังสืออ่านสำหรับเด็กประกอบการสอน

คุณธรรมที่นำมาสอน	ความซื่อสัตย์สุจริต
เวลา	3 คาบ คาบละ 20 นาที
ความคิดรวบยอด / หลักการ	ความซื่อสัตย์สุจริต หมายถึง การกระทำที่ยึดถือหลักความตรงไปตรงมาและความถูกต้อง ความไม่เบียดเบียนซึ่งกันและกัน

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถบอกความหมายของความซื่อสัตย์สุจริตได้
2. นักเรียนสามารถบอกความสำคัญของความซื่อสัตย์สุจริตได้
3. นักเรียนสามารถบอกประโยชน์และวิธีการที่จะนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

1. ครูพูดถึงการเป็นลูกเสือ กฎของลูกเสือคืออะไร ครูให้นักเรียนท่องกฎของลูกเสือ
2. ครูเน้นให้นักเรียนฟังว่า ลูกเสือจะต้องปฏิบัติตามกฎข้อบังคับของตนเอง ซื่อสัตย์ต่อคำพูด

ของตนเอง

3. ครูและนักเรียนร่วมกันเสนอความหมายของ ความซื่อสัตย์สุจริต

ขั้นสอน

4. ครูให้นักเรียนดูนิทานเล่มใหญ่ เรื่อง ความดี และสัญญาของแม่หมี และเดาเรื่องจากหน้าปก
5. ครูขออาสาสมัครออกมาเล่าว่าเรื่องนี้ ว่าน่าจะเป็นอย่างไร
6. ครูให้นักเรียนอ่านนิทาน 2 เรื่อง คือเรื่อง ความดี และ สัญญาของแม่หมี
7. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงสาเหตุว่าทำไมเราจึงเดาเรื่องไปเช่นนั้น ถ้าเดาผิด เราเดาผิดเพราะอะไร
8. ครูแจกแถบคำถามให้นักเรียน นักเรียนที่ได้รับคำถามหมายเลขเดียวกัน ให้มารวมกลุ่มกัน เพื่อร่วมกันอภิปรายถึงหัวข้อที่ได้รับ สรุปและนำเสนอ
 - ถ้านักเรียนเป็นลูกหมี นักเรียนจะทำอย่างไร
 - ถ้านักเรียนมีเพื่อนเหมือนลูกหมี นักเรียนจะทำอย่างไร
 - ถ้านักเรียนเจอเหตุการณ์แบบแม่หมี นักเรียนจะทำอย่างไร
 - ถ้านักเรียนเป็นลูกกระต่าย นักเรียนจะให้ภัยหรือโกรธ ถ้าแม่หมีไม่มาตามสัญญา

- นักเรียนมีประสบการณ์เกี่ยวกับความซื่อสัตย์ต่อคำพูดของตัวเองหรือไม่ ยกตัวอย่าง
- นักเรียนได้ข้อคิดอะไรจากนิทานที่อ่าน

8. ครูให้แต่ละกลุ่มเสนองานและร่วมกันแสดงความคิดเห็น ในหัวข้อที่เพื่อนๆ นำมาเสนอด้วย ขั้นสรุป

9. ครูและนักเรียนสรุปความหมาย ประโยชน์ และแนวทางในการนำเอาคุณธรรมนั้นไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน

สื่อการเรียนการสอน

1. กฎของลูกเสือ
2. นิทานเล่มใหญ่ เรื่อง ความดี และ สัญญาของแม่หมี
3. นิทานเรื่อง ความดี และสัญญาของแม่หมี
4. แดบคำถามที่มีหมายเลขกำกับ

การวัดผลและประเมินผล

1. การร่วมกิจกรรมในการเรียน
2. การอภิปรายและแสดงความคิดเห็น
3. การตอบคำถาม

แผนการสอนโดยใช้นิทานอิงปรัชญาจากหนังสืออ่านสำหรับเด็กประกอบการสอน

คุณธรรมที่นำมาสอน	ความมีระเบียบวินัย
เวลา	3 คาบ คาบละ 20 นาที
ความคิดรวบยอด / หลักการ	ความมีระเบียบวินัย หมายถึง การปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง กติกาและกฎหมาย ตามที่สังคมได้วางไว้หรือตามที่กลุ่มได้ตกลง อันจะนำมาซึ่งความสงบสุข ความเจริญก้าวหน้า ความมั่นคงและความปลอดภัย

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถบอกความหมายของความมีระเบียบวินัยได้
2. นักเรียนสามารถบอกข้อคิดและแนวทางในการปฏิบัติตามคุณธรรมนั้นๆ
3. นักเรียนสามารถบอกความสำคัญของ ความมีระเบียบวินัย

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

1. ครูตีรูปภาพ "การเจริญขึ้นสู่ยอดเสา" และถามนักเรียนว่า เมื่อนักเรียนเห็นภาพนี้นักเรียนคิดถึงอะไร

2. ครูตีแถบกระดาษคำว่า "ระเบียบวินัย" และร่วมกันเสนอความหมายของคำดังกล่าว
3. ครูถามนักเรียนว่า ถ้าคนที่มีระเบียบวินัย เมื่อได้ยินเสียงเพลงชาติ เขาจะอย่างไร

ขั้นสอน

4. ครูให้นักเรียนดูนิทานเล่มใหญ่ และอ่านนิทานเรื่อง ทางม้าลาย และหมู่บ้าน

ประชาธิปไตย โดยใช้เวลาประมาณ 20 นาที

5. จากการอ่านนิทาน ให้นักเรียนอภิปรายร่วมกันในหัวข้อต่อไปนี้

- สิ่งใดที่นักเรียนคิดว่าเป็นระเบียบวินัย หรือข้อตกลง
- ในการดำเนินชีวิตประจำวันจำเป็นหรือไม่ที่เราจะต้องยอมรับและปฏิบัติตามข้อตกลงหรือระเบียบวินัย

ตกลงหรือระเบียบวินัย

- ถ้าทุกคนปฏิบัติตามระเบียบวินัย จะเกิดผลดีอย่างไร
- ถ้าทุกคนไม่ปฏิบัติตามระเบียบวินัย จะเกิดผลเสียอย่างไร

ขั้นสรุป

6. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความหมาย ข้อดี และข้อเสียในการปฏิบัติตามคุณธรรมนั้นๆ และสรุปความเข้าใจให้ได้ว่า “การรักษาคำมั่นหรือสัจจะที่ให้ไว้แก่ตนเอง ช่วยสร้างวินัยในตนเองและเป็นพื้นฐานให้เกิดระเบียบวินัยในสังคม”

สื่อการเรียนการสอน

1. นิทานเล่มใหญ่ เรื่อง หมู่บ้านประชาธิปไตย และทางม้าลาย
2. นิทานเรื่อง หมู่บ้านประชาธิปไตย และทางม้าลาย
3. หัวข้ออภิปราย
4. รูปภาพ “การเชิญธงขึ้นสู่ยอดเสา”
5. แถบกระดาษ “ระเบียบวินัย”

การวัดผลและประเมินผล

1. การร่วมกิจกรรม
2. การอภิปรายแสดงความคิดเห็น

แผนการสอนโดยใช้นิทานอิงปรัชญาจากหนังสืออ่านสำหรับเด็กประกอบการสอน

คุณธรรมที่นำมาสอน	ความเมตตากรุณา
เวลา	3 คาบ คาบละ 20 นาที
ความคิดรวบยอด / หลักการ	ความเมตตากรุณา คือ ความปรารถนาที่จะทำให้อื่นเป็นสุขและต้องการช่วยเหลือให้พ้นจากความทุกข์หรือการเกิดความสงสาร การไม่เบียดเบียนกันและกัน

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถบอกความหมายของความเมตตากรุณาได้ถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถอภิปรายในหัวข้อที่กำหนดให้ได้
3. นักเรียนสามารถเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับความเมตตากรุณาได้
4. นักเรียนสามารถเสนอข้อคิดโดยเชื่อมโยงจากการประสบการณ์ได้

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ครูให้นักเรียนเล่นเกม โดยแจก คำกลอนให้นักเรียนต่อ ใครต่อได้ก่อน เป็นผู้ชนะ
 อันความกรุณาปราณี

 2. ครูและนักเรียนเฉลยคำกลอนที่ถูกต้อง และร่วมกันอภิปรายว่า จากคำกลอนที่ทุกคนได้อ่านนั้นเป็นคำกลอนเกี่ยวกับคุณธรรมอะไร และมีความหมายอย่างไร

ขั้นสอน

3. ครูให้นักเรียนดูนิทานเล่มใหญ่ และแจกนิทานให้นักเรียนอ่าน เรื่อง ความเข้าใจของดารา และเรื่องหนูนิดกับนกน้อย โดยใช้เวลาประมาณ 20 นาที
4. ครูและนักเรียนร่วมกันบอกว่ามีตัวละครใดบ้าง มีนิสัยอย่างไร ให้ทุกคนคิดไว้ในใจ
5. ครูทำขลุ่ย เกี่ยวกับตัวละคร และให้นักเรียนจับขลุ่ยและเสนอความคิดเห็นของตนเกี่ยวกับตัวละครตัวนั้น (ประมาณ 5 - 6 คน)
6. ครูและนักเรียนอภิปรายในหัวข้อดังต่อไปนี้
 - จากนิทาน ได้ข้อคิดอะไรจากตัวละครแต่ละตัวบ้าง
 - ให้นักเรียน เล่าประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับความเมตตากรุณา หรือคนที่ขาดความเมตตากรุณา

- ให้นักเรียนบอกประโยชน์ของคนที่มีความเมตตา กรุณา และโทษของคนที่ไม่มีความเมตตา กรุณา

ขั้นสรุป

7. ครูและนักเรียนสรุปความหมาย ข้อคิดและแนวทางในการปฏิบัติตามคุณธรรมนั้นๆ

สื่อการเรียนการสอน

1. หนังสือนิทานเล่มใหญ่ เรื่อง ความเข้าใจของดารา และเรื่องหนูนิดกับนกน้อย .
2. คำกลอนของท่านสุนทรภู่

อันความกรุณาปราณี	จะมีใครบังคับก็หาไม่
หลั่งมาเองเหมือนฝนอันชื่นใจ	จากฟากฟ้าสุลาลัยสู่แดนดิน
3. นิทานเรื่อง ความเข้าใจของดารา และเรื่องหนูนิดกับนกน้อย
4. ข้อคำถามในการอภิปราย

การวัดผลและประเมินผล

1. การร่วมกิจกรรม
2. การเสนอแนวความคิด
3. การอภิปรายประเด็น

แผนการสอนโดยใช้นิทานอิงปรัชญาจากหนังสืออ่านสำหรับเด็กประกอบการสอน

คุณธรรมที่นำมาสอน	ความกตัญญูตเวที
เวลา	3 คาบ คาบละ 20 นาที
ความคิดรวบยอด / หลักการ	ความกตัญญูตเวที คือ ความรู้สึกสำนึกในบุญคุณหรือความดีของผู้อื่นหรือสำนึกในคุณประโยชน์ของสิ่งต่างๆ จากนั้นจึงแสดงออกด้วยการกระทำ อาจแสดงออกด้วยวาจาหรือการให้สิ่งของก็ได้

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถบอกความหมายของความกตัญญูตเวทีได้
2. นักเรียนสามารถบอกได้ว่าใครเป็นผู้มีบุญคุณต่อตนเองได้
3. นักเรียนสามารถบอกวิธีที่จะทดแทนบุญคุณได้
4. นักเรียนสามารถประโยชน์ในการปฏิบัติตามคุณธรรมนั้นๆ ได้

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

1. ครูเล่าเรื่อง "วัลลี" ให้นักเรียนฟัง
2. ครูถามว่า "วัลลี" ปฏิบัติคุณธรรมใด ที่ชัดเจนที่สุด และคุณธรรมนั้นมีความหมายว่าอย่างไร

อย่างไร

ขั้นสอน

3. ครูให้นักเรียน ดูนิทานเล่มใหญ่ เรื่อง สุดาเด็กดี และเรื่องคำแก้ว
4. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม กลุ่มละ 5 คน โดยใช้การจับ 1 - 4 , โคนับ 1 อยู่กลุ่มที่ 1 , โคนับ 2 อยู่กลุ่มที่ 2 , โคนับ 3 อยู่กลุ่มที่ 3 , โคนับ 4 อยู่กลุ่มที่ 4
5. ครูแบ่งกลุ่มให้กลุ่มที่ 1 และ 2 เดาเรื่องจากปกของนิทานเล่มใหญ่ เรื่อง สุดาเด็กดี และให้กลุ่มที่ 3 และ 4 เดาเรื่องจากปกนิทานเล่มใหญ่ เรื่อง คำแก้ว และให้แต่ละกลุ่มออกมานำเสนอ
6. ครูแจกนิทาน เรื่อง สุดาเด็กดี และคำแก้ว ให้นักเรียนอ่านโดยใช้เวลาประมาณ 20 นาที
7. ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายในหัวข้อต่อไปนี้
 - จากเรื่องสุดาเด็กดี และคำแก้ว มีสิ่งใดที่เหมือนกัน เหมือนกันอย่างไร
 - จากเรื่องที่อ่าน นักเรียนคนใดมีประสบการณ์หรือเคยปฏิบัติเหมือนเหตุการณ์ในนิทาน
 - นักเรียนมีใครเป็นผู้ที่มีบุญคุณต่อนักเรียนบ้าง มีอย่างไร

- นักเรียนตอบแทนบุญคุณต่อผู้มีพระคุณอย่างไร
- ประโยชน์ที่ได้รับจากการปฏิบัติคุณธรรม ความกตัญญูตเวท

ขั้นสรุป

8. ครูและนักเรียนสรุปว่า ควรปฏิบัติตามคุณธรรม ความกตัญญูตเวทอย่างไร และจะได้รับประโยชน์อะไรจากการปฏิบัติตามคุณธรรม นั้นๆ

สื่อการเรียนการสอน

1. เรื่องของ "วัลลี" เด็กกตัญญู
2. นิทานเล่มใหญ่ เรื่อง สุดาเด็กดี และเรื่อง คำแก้ว
3. นิทานเรื่อง สุดาเด็กดี และเรื่อง คำแก้ว
4. ข้อคำถามในการอภิปราย

การวัดผลและประเมินผล

1. การร่วมกิจกรรม
2. การถามและตอบคำถาม
3. การอภิปรายประเด็น
4. การแสดงความคิดเห็น

แผนการสอนโดยใช้นิทานอิงปรัชญาจากหนังสืออ่านสำหรับเด็กประกอบการสอน

คุณธรรมที่นำมาสอน	ความตรงต่อเวลา
เวลา	3 คาบ คาบละ 20 นาที
ความคิดรวบยอด / หลักการ	ความตรงต่อเวลา หมายถึง การกระทำให้สิ่งใดสิ่งหนึ่งให้ทันและตรงตามกำหนดเวลาที่ได้มีการนัดหมายกันไว้

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถบอกความหมายของการตรงต่อเวลาได้
2. นักเรียนสามารถบอกแนวทางในการปฏิบัติให้เป็นคนตรงต่อเวลาได้
3. นักเรียนสามารถบอกผลดีของการเป็นคนตรงต่อเวลาได้
4. นักเรียนสามารถบอกผลเสียของการไม่เป็นคนตรงต่อเวลาได้

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

1. ครูนำเพลง ตรงต่อเวลา มาให้นักเรียนร้อง
2. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาถึงเนื้อหาของเนื้อเพลง

ขั้นสอน

3. ครูให้นักเรียนดูนิทานเล่มใหญ่ เรื่อง น้องจืดตรงเวลา และให้อ่านนิทานเรื่อง น้องจืดตรงเวลา โดยใช้เวลาประมาณ 10 นาที
4. ครูแจกบัตรงานให้นักเรียนคนละ 1 บัตร โดยในแต่ละบัตรจะมีรูปผลไม้กำกับไว้
5. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มเป็น 4 กลุ่ม ตามรูปผลไม้ที่ได้รับ
6. นักเรียนร่วมกันอภิปรายตามบัตรงานที่ได้รับ
7. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนองาน และร่วมกันอภิปรายเพิ่มเติม ในหัวข้อต่อไปนี้
 - การเป็นคนไม่ตรงต่อเวลา ทำให้เกิดผลเสียอย่างไร
 - การเป็นคนตรงต่อเวลา ทำให้เกิดผลดีอย่างไร
 - เสนอแนวทางปฏิบัติ ที่จะทำให้เป็นคนตรงต่อเวลา

ขั้นสรุป

8. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุป ความหมาย ข้อคิด แนวทางการนำคุณธรรมนั้นไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน

สื่อการเรียนการสอน

1. เพลง ตรงต่อเวลา
2. นิทานเล่มใหญ่ เรื่อง น้องจี้ตรงเวลา
3. นิทานเรื่อง น้องจี้ตรงเวลา
4. บัตรงาน
5. หัวข้อในการอภิปราย

การวัดผลและประเมินผล

1. การร่วมกิจกรรม
2. การถาม และตอบคำถาม
3. การอภิปราย

เพลง ตรงต่อเวลา

ตรง ต่อเวลา พวกเราต้องมาให้ตรงเวลา

ตรง ตรง ตรงเวลา พวกเราต้องมาให้ตรงเวลา

บัตรงาน

จากการอ่านนิทาน ให้นักเรียนอภิปรายในหัวข้อต่อไปนี้

1. น้องจี้เป็นคนที่นิสัยอย่างไร
2. พี่ๆ สอนน้องจี้ ด้วยวิธีการอย่างไร
3. ผลเสียที่น้องจี้ได้รับจากการที่เป็นคนไม่ตรงต่อเวลา เป็นอย่างไร
3. การตรงต่อเวลานักเรียนคิดว่ามีความสำคัญอย่างไร

แผนการสอนโดยใช้นิทานอิงปรัชญาจากหนังสืออ่านสำหรับเด็กประกอบการสอน

คุณธรรมที่นำมาสอน	ความสามัคคี
เวลา	3 คาบ คาบละ 20 นาที
ความคิดรวบยอด / หลักการ	ความสามัคคี คือ การแสดงออกถึงความเห็นอกเห็นใจ ช่วยเหลือ และร่วมแรงร่วมใจกัน เพื่อปฏิบัติกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งร่วมกัน จนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถบอกความหมายของความสามัคคีได้
2. นักเรียนสามารถบอกข้อดีของการที่ความสามัคคีได้
3. นักเรียนสามารถบอกข้อเสียของการที่ขาดความสามัคคีได้
4. นักเรียนสามารถบอกวิธีการที่จะนำคุณธรรม เรื่องความสามัคคีไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ครูถามนักเรียนเกี่ยวกับคำขวัญที่ว่า "สามัคคี คือ พลัง"
 - นักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไร
 - นักเรียนเห็นด้วยหรือไม่ อย่างไร
2. จากคำขวัญดังกล่าว คำว่า "สามัคคี" มีความหมายว่าอย่างไร

ขั้นสอน

3. ครูให้นักเรียนดูนิทานเล่มใหญ่และอ่านนิทานเรื่อง การประกวดร้องเพลง และสี่สหาย โดยใช้เวลาประมาณ 20 นาที
4. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 2 กลุ่ม โดยนับ 1-20 ใครนับเลขที่อยู่กลุ่มที่ 1 ใครนับเลขคู่อยู่กลุ่มที่ 2
5. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายในหัวข้อต่อไปนี้
 - จากการอ่านนิทานทั้งสองเรื่อง นักเรียนได้ข้อคิดอะไรบ้าง
 - ในการกิจกรรมใดๆ ร่วมกันเพื่อให้ได้รับสิ่งดีๆ มีวิธีการอย่างไร
 - ในการดำเนินชีวิตประจำวัน จำเป็นหรือไม่ที่เราจะต้องมีความสามัคคีกัน
 - ถ้าทุกคนสามัคคีกัน จะเกิดผลดีอย่างไร
 - ถ้าทุกคนไม่สามัคคีกัน จะเกิดผลเสียอย่างไร
 - ความสามัคคีจะเกิดขึ้นได้อย่างไร

- เราสามารถที่จะนำความสามัคคีไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร

6. ครูให้ตัวแทนกลุ่มออกมานำเสนอผลการอภิปรายภายในกลุ่มและให้นักเรียนทั้งหมดแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม

ขั้นสรุป

7. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความหมาย ข้อคิด และแนวทางในการปฏิบัติตามคุณธรรมความสามัคคี

สื่อการเรียนการสอน

1. นิทานเล่มใหญ่ เรื่อง การประกวดร้องเพลง กับ สีสหาย
2. นิทานเรื่อง การประกวดร้องเพลง กับ สีสหาย
3. คำขวัญ “สามัคคี คือ พลัง”
4. หัวข้ออภิปราย

การวัดผลและประเมินผล

1. การร่วมกิจกรรม
2. การแสดงความคิดเห็น
3. การอภิปราย

แผนการสอนโดยใช้นิทานอิงปรัชญาจากหนังสืออ่านสำหรับเด็กประกอบการสอน

คุณธรรมที่นำมาสอน	การอยู่ร่วมกัน
เวลา	3 คาบ คาบละ 20 นาที
ความคิดรวบยอด / หลักการ	มนุษย์ต้องอยู่ร่วมกัน ต้องพึ่งพาอาศัยกัน เห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน รู้จักให้ รู้จักรับ รู้จักความพอดี เสียสละให้อภัย และสามัคคีกัน การทำสิ่งที่เป็นประโยชน์เป็นผลดีต่อหมู่คณะเสมอ ย่อมช่วยให้อยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถอภิปรายในหัวข้อที่กำหนดให้ได้
2. นักเรียนสามารถให้ข้อคิดที่จะนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

1. ก่อนเรียนครูให้นักเรียนออกมารับภาพ คนละ 1 ภาพ (จะเป็นภาพดอกไม้ หรือทะเล ป่าเขา ภาพวิว หรืออะไรก็ได้ 4 ภาพ) และให้นักเรียนบอกความรู้สึกของตอนที่ได้เห็นภาพนี้แล้วทำให้นักถึงเรื่องอะไร

2. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปราย
3. ครูสรุปว่าคนเรานั้นมีความคิดเห็นต่างกัน

ขั้นสอน

4. ครูให้นักเรียนดูภาพจากนิทานเล่มใหญ่ เรื่อง สองพี่น้อง กับ ช้างเพื่อนรัก และเดาเรื่องจากภาพ

5. ครูแจกนิทานให้เด็กอ่าน เรื่อง สองพี่น้อง และเรื่อง ช้างเพื่อนรัก

6. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาถึงเรื่องที่เดากับเรื่องจริง ถูกต้องหรือไม่ อะไรทำให้เดาเรื่องผิดไป

7. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 4 กลุ่ม โดยใช้รูปภาพที่นักเรียนได้รับแจกไปในต้นชั่วโมง

8. ให้แต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายดังต่อไปนี้

- จากเรื่องทำไมสองพี่น้องจึงได้รับคำชมเชย ให้เหตุผล
- เพราะเหตุใดช้างจึงสามารถอยู่กับหมีและม้าได้
- จากนิทานทั้งสองเรื่อง มีตัวละครที่ตัว แต่ละตัวมีนิสัยอย่างไร วิเคราะห์
- ข้อคิดที่ได้จากนิทานทั้งสองเรื่อง มีอะไรบ้าง

- สามารถนำข้อคิดที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร

9. ครูให้นักเรียนออกมานำเสนอผลการอภิปรายของแต่ละกลุ่มและนักเรียนทั้งหมดแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม

ขั้นสรุป

10. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปคุณธรรม การอยู่ร่วมกัน ข้อคิดแนวปฏิบัติในการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

สื่อการเรียนการสอน

1. รูปภาพ 4 ภาพ
2. นิทานเล่มใหญ่ เรื่อง สองพี่น้อง และเรื่อง ช้างเพื่อนรัก
3. นิทานเรื่อง สองพี่น้อง และเรื่อง ช้างเพื่อนรัก
4. ประเด็นในการอภิปราย

การวัดผลและประเมินผล

1. การร่วมกิจกรรม
2. การอภิปรายและการแสดงความคิดเห็น

แผนการสอนโดยใช้นิทานอิงปรัชญาจากหนังสืออ่านสำหรับเด็กประกอบการสอน

คุณธรรมที่นำมาสอน	การรู้จักความพอดี
เวลา	3 คาบ คาบละ 20 นาที
ความคิดรวบยอด / หลักการ	ผู้มีความต้องการพอดีพอเหมาะ ย่อมยินดีพอใจที่มีความเป็นอยู่แต่พอดี ภูมิใจในสิ่งของของตน ไม่แสวงหาสิ่งบำรุงความสุขตนเองมากเกินไปจนความจำเป็น ช่วยให้เกิดความสงบสุขแก่ตนเอง ครอบครัว และสังคม

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถเสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหาได้
2. นักเรียนสามารถอภิปรายในเรื่องที่กำหนดให้ได้
3. นักเรียนสามารถตั้งคำถามได้

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

1. ครูพูดถึง การเป็นหนี้ของคนในปัจจุบัน การกู้ยืมเงินทำให้ตนเองต้องเป็นหนี้จำนวนมาก บางคนถึงกับต้องหนีปัญหาด้วยการฆ่าตัวตาย
2. จากเรื่องที่เล่า นักเรียนมีความคิดเห็นเช่นไร ทำไมจึงเป็นเช่นนั้น ถ้าเป็นนักเรียน นักเรียนคิดว่ามีแนวทางในการแก้ปัญหาอย่างไร

ขั้นสอน

3. ครูให้นักเรียน ดูภาพจากนิทานเล่มใหญ่ และอ่านนิทาน เรื่อง หนอนอ้วน และเรื่อง กระต่ายจอมตะกละ
4. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม โดยนับ A B โดยนับ A อยู่ในกลุ่มที่ 1 นับ B อยู่ในกลุ่มที่ 2
5. ครูให้กลุ่มที่ 1 ตั้งคำถามจากนิทานเรื่อง หนอนอ้วน
6. ครูให้กลุ่มที่ 2 ตั้งคำถามจากนิทานเรื่อง กระต่ายจอมตะกละ
7. ครูให้ทั้งสองกลุ่ม เปลี่ยนกันถาม ถ้าฝ่ายใดตอบได้ก็สามารถเปิดป้ายคะแนนบนกระดานดำ ซึ่งครูติดเอาไว้
8. สุดท้ายเมื่อฝ่ายใดตอบและได้คะแนนมากกว่า ก็เป็นผู้ชนะ
9. ครูสรุปคำถามและข้อคิดที่ได้จากการอ่านนิทานทั้งสองเรื่อง

10. ครูและนักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นที่มีต่อข้อคิดที่ได้จากนิทานและการอภิปรายว่า สามารถที่จะนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร

ขั้นสรุป

11. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุป คุณธรรม การรู้จักความพอดี และข้อคิดที่จะนำไปปฏิบัติ ในชีวิตประจำวัน

สื่อการเรียนการสอน

1. นิทานเล่มใหญ่ เรื่อง หนอนอ้วน และเรื่อง กระจ่างจอมตะกละ
2. นิทานเรื่อง หนอนอ้วน และเรื่องกระจ่างจอมตะกละ
3. แผ่นป้าย แสดงคะแนน
4. เหตุการณ์ตัวอย่าง

การวัดผลและประเมินผล

1. การร่วมกิจกรรม
2. การอภิปราย
3. การแสดงความคิดเห็น

แผนการสอนโดยใช้นิทานอิงปรัชญาจากหนังสืออ่านสำหรับเด็กประกอบการสอน

คุณธรรมที่นำมาสอน	ความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม
เวลา	3 คาบ คาบละ 20 นาที
ความคิดรวบยอด / หลักการ	คนที่มีความรับผิดชอบ รู้จักหน้าที่และปฏิบัติหน้าที่ของตน เรียบร้อยตามกำหนดและโดยไม่ต้องมีใครบังคับหรือตักเตือน บุคคลเช่นนี้เป็นตัวอย่างที่ดี และเป็นประโยชน์ต่อสังคม คนที่ขาด ความรับผิดชอบจะไม่ได้ได้รับความไว้วางใจให้ทำงานสำคัญ

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถอภิปรายในหัวข้อที่กำหนดให้ได้
2. นักเรียนสามารถบอกผลดีของการเป็นคนที่มีความรับผิดชอบได้
3. นักเรียนสามารถบอกผลเสียของการเป็นคนที่ขาดความรับผิดชอบได้

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ครูและนักเรียน ร่วมกันอภิปรายถึงหน้าที่รับผิดชอบของนักเรียนในแต่ละวันทั้งที่บ้านและที่โรงเรียน

2. ผลที่ได้รับจากการปฏิบัติทั้งดีและไม่ดี

ขั้นสอน

3. ครูให้นักเรียนดูนิทานเล่มใหญ่ และอ่านนิทานเรื่อง ลุงเมี้ยน และเรื่องไก่เกีย่งงาน โดยใช้
เวลาประมาณ 20 นาที

4. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม

5. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายในหัวข้อต่อไปนี้

- จากการอ่านนิทานทั้งสองเรื่อง นักเรียนได้ข้อคิดอะไรบ้าง
- ใครมีประสบการณ์เช่นเดียวกับ ในนิทานบ้าง ให้นักเรียนเล่าให้เพื่อนๆ ในกลุ่มฟัง

6. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำผลเสนอผลการอภิปรายและอภิปรายเพิ่มเติมในหัวข้อต่อไปนี้

- การกระทำเช่นไร ที่แสดงถึงความรับผิดชอบต่อตนเอง ต่อโรงเรียน ต่อชุมชนและต่อประเทศชาติ

- ถ้าทุกคนขาดความรับผิดชอบต่อหน้าที่ จะเกิดผลเสียอย่างไร

ขั้นสรุป

7. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุป คุณธรรมความรับผิดชอบ ข้อดีของการปฏิบัติตามคุณธรรม
นั้นๆ และแนวทางในการนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน

สื่อการเรียนการสอน

1. นิทานเล่มใหญ่เรื่อง ลุงเมี้ยน และไก่เกี้ยวงาน
2. นิทานเรื่อง ลุงเมี้ยน และไก่เกี้ยวงาน
3. หัวข้ออภิปราย

การวัดผลและประเมินผล

1. การร่วมกิจกรรม
2. การอภิปรายแสดงความคิดเห็น

แผนการสอนโดยใช้นิทานอิงปรัชญาจากหนังสืออ่านสำหรับเด็กประกอบการสอน

คุณธรรมที่นำมาสอน	ความมีสติและเหตุผล
เวลา	3 คาบ คาบละ 20 นาที
ความคิดรวบยอด / หลักการ	ความเป็นผู้มีสติ รู้จักยับยั้งชั่งใจ รู้สึกผิดชอบชั่วดี ช่วยเหลือกัน จากความชั่วได้ ย่อมมีปัญญาในการแก้ปัญหาของตนเอง และ ผู้อื่นได้อย่างมีเหตุผล และเป็นธรรม

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถเสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้
2. นักเรียนสามารถในหัวข้อที่กำหนดให้ได้
3. นักเรียนให้ข้อคิดเกี่ยวกับคุณธรรมโดยเชื่อมโยงกับประสบการณ์ของตนได้

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ครูถามนักเรียนเกี่ยวกับ ข่าวการจับเด็กไปขาย ถ้าสมมติว่า นักเรียนถูกคนร้ายจับตัวขึ้นรถตู้ไปขาย ถ้าเป็นนักเรียนจะทำอย่างไร
2. ครูให้นักเรียนเสนอแนวคิด วิธีแก้ไขสถานการณ์ของแต่ละคน พร้อมทั้งให้เหตุผล

ขั้นสอน

3. ครูแจกนิทาน พร้อมทั้งให้ดูนิทานเล่มใหญ่ประกอบ เรื่อง ลูกเจี๊ยบกลัวผี และวัวน้อยเจ้าปัญญา โดยใช้เวลาประมาณ 20 นาที
4. จากการอ่านนิทานทั้งสองเล่ม ครูให้นักเรียนอภิปราย ในหัวข้อต่อไปนี้
 - การกระทำใดบ้างที่เป็นการกระทำที่ขาดสติ
 - การกระทำใดบ้างที่เป็นการกระทำที่มีสติ
 - การกระทำของผู้ที่มีสติจะเกิดผลดีอย่างไร
 - การกระทำของผู้ที่ขาดสติ จะเกิดผลเสียอย่างไร
 - การกระทำใดๆ ถ้ามีสติและขาดเหตุผล จะเป็นอย่างไร
 - ให้นักเรียนเล่าประสบการณ์ขอการกระทำที่มีสติและเหตุผลของนักเรียน และผลที่ได้รับจากการกระทำนั้นๆ
 - นักเรียนได้ข้อคิดสำหรับนำไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างไร

ขั้นสรุป

5. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปข้อดี ข้อเสีย และแนวการปฏิบัติที่ได้จากคุณธรรม เรื่องความ มีสติและเหตุผล

สื่อการเรียนการสอน

1. เหตุการณ์ตัวอย่าง
2. นิทานเล่มใหญ่ เรื่อง ลูกเจี๊ยบกลัวผี และเรื่อง วัวน้อยเจ้าปัญญา
3. นิทานเรื่อง ลูกเจี๊ยบกลัวผี และเรื่อง วัวน้อยเจ้าปัญญา
4. หัวข้อในการอภิปราย

การวัดผลและประเมินผล

1. การร่วมกิจกรรม
2. การแสดงความคิดเห็น
3. การอภิปรายประเด็น

แผนการสอนโดยใช้นิทานอิงปรัชญาจากหนังสืออ่านสำหรับเด็กประกอบการสอน

คุณธรรมที่นำมาสอน	การไม่หลงตนเอง
เวลา	3 คาบ คาบละ 20 นาที
ความคิดรวบยอด / หลักการ	การไม่หลงตนเอง คือ การกระทำที่เห็นความสำคัญของผู้อื่น ไม่สำคัญตัวเองผิด คิดว่าตนเองนั้นเก่ง จำทำให้เกิดความเดือดร้อนทั้งต่อตนเองและผู้อื่น

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถบอกความหมายของความไม่เห็นแก่ตัวได้
2. นักเรียนสามารถบอกผลดีของการเป็นคนไม่หลงตนเองได้
3. นักเรียนสามารถบอกผลเสียของการเป็นคนหลงตนเองได้

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

1. ครูเปิดเพลง หลงตนเอง ของอนันต์ บัญญาคน ให้นักเรียนฟัง
2. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับเนื้อเพลง
3. ครูและนักเรียนร่วมกันให้ความหมายของการไม่หลงตนเอง

ขั้นสอน

4. ครูให้นักเรียนดูนิทานเล่มใหญ่ เรื่อง หิ่งห้อยกับหลอดไฟ และเรื่องนกฮูกหลงตน และให้นักเรียนอ่านนิทานเรื่อง หิ่งห้อยกับหลอดไฟ และเรื่องนกฮูกหลงตน โดยใช้เวลาประมาณ 20 นาที
5. ครูให้นักเรียนอภิปรายในหัวข้อต่อไปนี้
 - การกระทำใดที่แสดงถึงการหลงตนเองบ้าง ยกตัวอย่าง
 - ผลดีของการเป็นไม่หลงตนเอง
 - ผลเสียของการเป็นคนหลงตนเอง
 - ข้อคิดที่ได้จากการอ่านนิทานทั้งสองเรื่อง
 - นักเรียนเคยมีประสบการณ์หรือเคยพบเห็นคนที่หลงตนเองหรือไม่ และผลที่ได้รับเป็นอย่างไร

ขั้นสรุป

6. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุป คุณธรรมการไม่หลงตนเอง ข้อคิด แนวการนำคุณธรรมไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน

สื่อการเรียนการสอน

1. นิทานเล่มใหญ่ เรื่อง หิ่งห้อยกับหลอดไฟ กับเรื่องนกฮูกหลงตน
2. นิทานเรื่อง หิ่งห้อยกับหลอดไฟ กับเรื่องนกฮูกหลงตน
3. หัวข้ออภิปราย

การวัดผลและประเมินผล

1. การร่วมกิจกรรม
2. การอภิปรายแสดงความคิดเห็น

แผนการสอนโดยใช้นิทานอิงปรัชญาจากหนังสืออ่านสำหรับเด็กประกอบการสอน

คุณธรรมที่นำมาสอน	ความเชื่อเพื่อพ่อแม่
เวลา	3 คาบ คาบละ 20 นาที
ความคิดรวบยอด / หลักการ	ความเชื่อเพื่อพ่อแม่ รู้จักให้ รู้จักเสียสละ ยังความสุขให้เกิดแก่ตนเองและหมู่คณะ และเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวน้ำใจกันได้อย่างดี ความเชื่อเพื่อพ่อแม่ที่มีผลสมบูรณ์จะต้องอาศัยการพิจารณาอย่างรอบคอบ เพื่อมิให้เกิดความเดือดร้อนแก่ตนเองและผู้อื่น

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถบอกความหมายของความเชื่อเพื่อพ่อแม่ได้
2. นักเรียนสามารถบอกผลดีของการเป็นคนเชื่อเพื่อพ่อแม่ได้
3. นักเรียนสามารถแนวทางในการปฏิบัติคุณธรรมความเชื่อเพื่อพ่อแม่ได้

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ครูให้นักเรียนเล่นเกม ปริศนา ว่าคำที่ครูให้หาคือคำว่าจะอะไร โดยครูมีพื้นที่ของคำให้ดู

2. ครูให้นักเรียนช่วยกันบอกว่า มีอักษรตัวใดบ้าง เสนอมาครั้งละ 1 ตัว จนกระทั่งมีคนตอบได้

3. ครูและนักเรียนช่วยกันบอกความหมายของความเชื่อเพื่อพ่อแม่

ขั้นสอน

4. ครูให้นักเรียนดูนิทานเล่มใหญ่ และอ่านนิทานเรื่อง แม่เปิดอารี กับเรื่องน้ำใจของกระรอกน้อย โดยใช้เวลาประมาณ 20 นาที

5. ให้นักเรียนรับบัตรงานคนละ 1 ใบ ในแต่ละใบจะมีหมายเลขกำกับ

6. ครูให้แต่ละกลุ่มอภิปรายตามบัตรงานที่ได้รับ

7. ครูให้นักเรียนออกมานำเสนอผลการอภิปรายของกลุ่มและอภิปรายเพิ่มเติมตามหัวข้อต่อไปนี้

- เราจะแสดงความเชื่อเพื่อพ่อแม่ ได้โดยวิธีการใดบ้าง
- ความเชื่อเพื่อพ่อแม่ ก่อให้เกิดผลดีอย่างไร
- การช่วยเหลือผู้อื่นเช่นไรจึงจะไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนต่อตนเองและผู้อื่น (เช่น

วัย ความสามารถ กำลัง ฐานะ ความรอบคอบ ฯลฯ)

- ในชีวิตจริงของนักเรียน เคยแสดงความเชื่อเพื่อผู้อื่นอย่างไรและมีความรู้สึกอย่างไร

ขั้นสรุป

8. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปคุณธรรมความเชื่อเพื่อผู้อื่น ข้อคิด แนวทางในการปฏิบัติคุณธรรมนั้น

สื่อการเรียนการสอน

1. นิทานเล่มใหญ่ เรื่อง แม่เปิดอารี กับน้ำใจระรอกน้อย
2. นิทานเรื่อง แม่เปิดอารี กับน้ำใจระรอกน้อย

การวัดผลและประเมินผล

1. การร่วมกิจกรรม
2. การอภิปรายแสดงความคิดเห็น

แผนการสอนโดยใช้นิทานอิงปรัชญาจากหนังสืออ่านสำหรับเด็กประกอบการสอน

คุณธรรมที่นำมาสอน	น้ำใจนักกีฬา
เวลา	3 คาบ คาบละ 20 นาที
ความคิดรวบยอด / หลักการ	คนที่มีน้ำใจเป็นนักกีฬา รู้แพ้ รู้ชนะ รู้ภัย มีใจเป็นธรรมไม่ลำเอียง ย่อมดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถบอกคุณสมบัติของผู้ที่มีน้ำใจเป็นนักกีฬาได้
2. นักเรียนสามารถบอกแนวทางในการปฏิบัติตนเป็นผู้มีน้ำใจเป็นนักกีฬาในชีวิตประจำวัน

ได้

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ครูพูดถึง การเป็นเจ้าของภาพจัดการแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์ ซึ่งประสบความสำเร็จพอสมควร

สมควร

2. นักเรียนทำอะไรบ้างในช่วงวันหยุด ในช่วงกีฬาเอเชียนเกมส์
3. นักเรียนสังเกตเห็นสิ่งที่ดี และไม่ดีในการแข่งขันกีฬาบ้าง

ขั้นสอน

4. ครูให้นักเรียนดูนิทานเล่มใหญ่ และอ่านนิทานเรื่อง น่องปิ่นนักวิ่ง โดยใช้เวลาประมาณ 10 นาที

5. ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่มโดยนับ ไทย, แลนด์ ไครนับไทย ให้อยู่กลุ่มที่ 1 ไครที่นับ แลนด์ ให้อยู่กลุ่มที่ 2

6. ครูให้นักเรียนในกลุ่มร่วมกันอภิปรายตามหัวข้อต่อไปนี้

- ปัญหาของเรื่องเกิดขึ้นเพราะสาเหตุอะไร
- นักเรียนคิดว่าการกระทำของเปเป้ ถูกต้องเหมาะสมหรือไม่ มีผลเสียต่อตนเอง

และส่วนรวมอย่างไร

- วิธีที่จะแก้ปัญหาให้ถูกต้องและได้ผลดี ควรจะอย่างไร

- นอกจากการเล่นกีฬาแล้ว นักเรียนจะแสดงความมีน้ำใจเป็นนักกีฬา ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างไรบ้าง เช่น การเล่น การเรียน การทำงาน ฯลฯ

ฯลฯ

7. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลการอภิปรายและอภิปรายเพิ่มเติมร่วมกัน

ขั้นสรุป

8. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุป คุณสมบัติและแนวทางในการนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน

สื่อการเรียนการสอน

1. นิทานเล่มใหญ่ เรื่อง น้องป๊อนนักวิ่ง
2. นิทานเรื่อง น้องป๊อนนักวิ่ง
3. ชาวกีฬาเอเชียนเกมส์
4. หัวข้อในการอภิปราย

การวัดผลและประเมินผล

1. การร่วมกิจกรรมในการเรียน
2. การอภิปรายแสดงความคิดเห็น

แผนการสอนโดยใช้นิทานอิงปรัชญาจากหนังสืออ่านสำหรับเด็กประกอบการสอน

คุณธรรมที่นำมาสอน	ความกล้าหาญและความเชื่อมั่นในตนเอง
เวลา	3 คาบ คาบละ 20 นาที
ความคิดรวบยอด / หลักการ	ผู้ที่มีความกล้าหาญและเชื่อมั่นในตนเอง มีจิตใจเข้มแข็งไม่หวาดหวั่นเกรงกลัวที่จะเผชิญเหตุการณ์ต่างๆ กล้าตัดสินใจ กล้าพูดกล้าทำ ในสิ่งที่ถูกต้องเหมาะสมอย่างมีเหตุผล อันเป็นลักษณะของความเป็นผู้นำ ซึ่งทำให้เป็นที่เชื่อถือของผู้อื่น และหากจะกลัวในสิ่งที่ควรกลัว สังคมก็ไม่ถือว่าเป็นคนฉลาด

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถยกตัวอย่างการแสดงความกล้าหาญในสิ่งที่ควรกล้า และกลัวในสิ่งที่ควรกลัวได้
2. นักเรียนสามารถเปรียบเทียบผลที่เกิดจากความกล้าหาญในทางที่ถูกและทางที่ผิดได้

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

1. ครูให้นักเรียนร้องเพลง คีบบางระจัน
2. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายตามหัวข้อต่อไปนี้
 - 2.1 ความหมายของเพลงที่ร้อง
 - 2.2 ความรู้สึกที่ได้ฟังเพลงนี้
 - 2.3 เพลงนี้แสดงคุณธรรมอะไรบ้าง

ฯลฯ

ขั้นสอน

3. ครูให้นักเรียนอ่านหนังสือนิทานเรื่อง เม่นเพื่อนแท้ และดูภาพประกอบจากนิทานเล่มใหญ่ ใช้เวลาประมาณ 10 นาที
4. ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม และรับบัตรงานและร่วมกันอภิปรายตามประเด็นที่กำหนดให้
5. ให้ตัวแทนออกมานำเสนอผลการอภิปรายหน้าชั้น แล้วร่วมกันอภิปรายเพิ่มเติมตามหัวข้อต่อไปนี้
 - 5.1 เราควรกล้าในเรื่องใดบ้าง เพราะเหตุใด
 - 5.2 เราไม่ควรกล้าในเรื่องใดบ้าง เพราะเหตุใด

5.3 ความกล้าหาญในทางที่ถูกมีผลดีอย่างไร

5.4 ความกล้าหาญในทางที่ผิดมีผลเสียอย่างไร

6. ครูฝึกให้นักเรียนกล้าหาญในการแสดงออก คือให้นักเรียนออกมาร้องเพลง
ชั้นสรุป

7. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความหมาย ข้อคิดข้อดีข้อเสีย และแนวทางในการนำไป
ปฏิบัติในชีวิตประจำวัน

สื่อการเรียนการสอน

1. นิทานเล่มใหญ่ เรื่อง เม่นเพื่อนแท้
2. นิทานเรื่อง เม่นเพื่อนแท้
3. บัตรงาน
4. หัวข้อในการอภิปราย
5. เพลง คีทบางระจัน

การวัดผลและประเมินผล

1. การร่วมกิจกรรม
2. การอภิปรายและการแสดงออก

แผนการสอนตามแนวการสอนจริยศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

แผนการสอนตามแนวการสอนจริยศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

คุณธรรมที่นำมาสอน	ความขยันหมั่นเพียร
เวลา	3 คาบ คาบละ 20 นาที
ความคิดรวบยอด / หลักการ	ความขยันหมั่นเพียรในทางที่ถูกที่ควรเป็นนิสัยที่ดี ผูกให้เกิดขึ้นได้ ช่วยให้ผ่านพ้นอุปสรรค ประสบผลสำเร็จในการเรียนการทำงานและ นำความสุขความเจริญมาให้

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถอธิบายถึงความหมายและประโยชน์ของความขยันหมั่นเพียรได้
2. นักเรียนสามารถอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างการกระทำกับผลที่ได้รับ
3. นักเรียนสามารถให้ข้อคิดเกี่ยวกับคุณธรรมโดยโยงเข้ากับประสบการณ์ของตน

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

1. ครูติดคำกล่าวที่ว่า "ไม่มีความยากจน ในหมู่คนที่ขยัน" ให้นักเรียนดู และช่วยกันบอกรว่ามีความหมาย และตรงกับคุณธรรมใด และมีความหมายว่าอย่างไร

2. ครูให้นักเรียนออกมาเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับความขยันหมั่นเพียร และผลที่ได้รับ

ขั้นสอน

3. ครูเล่าเรื่อง บุคคลที่มีความขยันหมั่นเพียรให้นักเรียนฟัง
4. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม กลุ่มละ 5 คน ให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายและแสดงความคิดเห็นตามประเด็น ดังต่อไปนี้

- นักเรียนได้ข้อคิดอะไรจากเรื่องที่เล่าให้ฟัง
- ความเพียรจะส่งผลดีแก่ผู้ปฏิบัติอย่างไร
- ที่ขาดความเพียร จะมีผลเสียอย่างไร
- นักเรียนสามารถนำความเพียรไปใช้ได้ในด้านใดบ้าง

5. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอผลการอภิปรายของแต่ละกลุ่มและให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม

ขั้นสรุป

5. ให้นักเรียนร่วมกันสรุป ความหมายของความขยันหมั่นเพียร ความสัมพันธ์ระหว่างการกระทำกับผลที่ได้รับและข้อคิดเกี่ยวกับคุณธรรม

สื่อการเรียนการสอน

1. ประวัติของบุคคลที่มีความขยันหมั่นเพียรจนได้รับความสำเร็จ
2. บัตรคำถาม

การวัดผลและประเมินผล

1. การอภิปราย
2. สังเกตการร่วมกิจกรรมในการเรียน

แผนการสอนตามแนวการสอนจริยศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

คุณธรรมที่นำมาสอน	ความประหยัด
เวลา	3 คาบ คาบละ 20 นาที
ความคิดรวบยอด / หลักการ	การประหยัด หมายถึง การรู้จักระมัดระวังความต้องการของตนเองในสิ่งต่างๆ โดยคำนึงถึงความจำเป็น ความคุ้มค่า คือการใช้ให้น้อยแต่ให้ประโยชน์ได้มากที่สุดเป็นหลักสำคัญ

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถบอกความหมายของการประหยัดได้
2. นักเรียนสามารถบอกวิธีในการประหยัดได้
3. นักเรียนสามารถให้ข้อคิดเกี่ยวกับคุณธรรมโดยโยงเข้ากับประสบการณ์ของตนได้

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ครูนำ “กระปุกออมสิน” มาให้นักเรียนดู
 - ให้นักเรียนบอกว่าเป็นอะไร
 - นักเรียนมีหรือไม่
 - ใช้ประโยชน์อย่างไร

ขั้นสอน

2. ครูเล่าเรื่อง การไปเที่ยวตลาดนัดของเด็กชายแดง ในนักเรียนฟัง
3. ครูใช้กลวิธีการสอนแบบ เปลี่ยนบทบาทการตั้งคำถาม (ReQuest : Reciprocal Questioning) และในการตั้งคำถามใช้การถามตอบที่สัมพันธ์กัน (QARs : Question - Answer Relationship) โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.1 ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 10 คน

3.2 ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันตั้งคำถามจากเรื่องที่อ่าน มีทั้งคำถามที่มีเนื้อหาชัดเจน และ

คำถามที่เรื่องพาดพิงถึง เช่น

- เด็กชายแดงไปเที่ยวที่ไหน
- เด็กชายแดงต้องการซื้ออะไร
- ทำไมเด็กชายแดงจึงเกิดความลังเลในการซื้อของ

- สมมติให้นักเรียนเป็นเด็กชายแดง นักเรียนจะทำอย่างไร พร้อมทั้งเหตุผล

- ในการใช้เงิน จำเป็นจะต้องคำนึงถึงเรื่องใดบ้าง

ฯลฯ

3.3 ให้ทั้งสองกลุ่มเปลี่ยนกันถามคำถาม และอีกตอบคำถาม เมื่อกลุ่มใดตอบได้ ถูกต้อง ก็จะได้คะแนน โดยครูเป็นกรรมการ

3.4 หลังจากตอบคำถาม สรุปคะแนน กลุ่มใดมีคะแนนมากกว่าแสดงว่าเป็นฝ่ายชนะ

4. ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย เรื่อง ความประหยัด เราสามารถประหยัดในเรื่องใด และสามารถประหยัดได้อย่างไร และเสนอแนวคิดที่ได้จากเรื่องที่ย่าน

ขั้นสรุป

5. ครูและนักเรียนสรุปความหมาย ข้อคิด และแนวทางการปฏิบัติตามคุณธรรมเรื่อง ความประหยัด

สื่อการเรียนการสอน

1. กระปุกออมสิน
2. กรณีตัวอย่าง เรื่อง เด็กชายแดงไปเที่ยวตลาดนัด

การวัดผลและประเมินผล

1. การอภิปรายและการเสนอแนวคิด
2. การตั้งคำถามและการตอบคำถาม
3. การร่วมกิจกรรมในการเรียน

กรณีตัวอย่าง

เด็กชายแดงเก็บออมเงินได้จำนวน 100 บาท แดงไปเที่ยวตลาดนัด มีพ่อค้าแม่ค้านำของมาขายมากมาย มีทั้งเสื้อผ้า เครื่องใช้ ของเล่น ฯลฯ แดงเดินดูของไปเรื่อยๆ สุดท้ายก็พบว่าตนเองอยากได้รถแข่งมาก แต่ตอนนี้เป็นฤดูหนาว และตนเองยังไม่มีเสื้อกันหนาวตัวใหม่ใส่เลย แดงคิดไม่ตกว่าจะซื้ออะไรดี เพราะสามารถซื้อของได้เพียงชิ้นเดียวเท่านั้น

แผนการสอนตามแนวการสอนจริยศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

คุณธรรมที่นำมาสอน	ความซื่อสัตย์สุจริต
เวลา	3 คาบ คาบละ 20 นาที
ความคิดรวบยอด / หลักการ	ความซื่อสัตย์สุจริต หมายถึง การกระทำที่ยึดถือหลักความตรงไปตรงมาและความถูกต้อง ความไม่เบียดเบียนซึ่งกันและกัน

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถบอกความหมายของความซื่อสัตย์สุจริตได้
2. นักเรียนสามารถบอกความสำคัญของความซื่อสัตย์สุจริตได้
3. นักเรียนสามารถบอกประโยชน์และวิธีการที่จะนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ครูพูดถึงการเป็นลูกเสือ กฎของลูกเสือคืออะไร ครูให้นักเรียนท่องกฎของลูกเสือ
2. ครูเน้นให้นักเรียนฟังว่า ลูกเสือจะต้องปฏิบัติตามกฎข้อบังคับของตนเอง ซื่อสัตย์ต่อคำพูด

ของตนเอง

3. ครูและนักเรียนร่วมกันเสนอความหมายของ ความซื่อสัตย์สุจริต

ขั้นสอน

4. ครูให้นักเรียนอ่านเหตุการณ์ตัวอย่าง
5. ครูแจกแถบคำถามให้นักเรียน นักเรียนที่ได้รับคำถามหมายเลขเดียวกัน ให้มารวมกลุ่ม

กัน เพื่อร่วมกันอภิปรายถึงหัวข้อที่ได้รับ สรุปและนำเสนอ

- ถ้านักเรียนเป็นเด็กชายวิโรจน์ นักเรียนจะทำอย่างไร
- ถ้านักเรียนมีเพื่อนเหมือนเด็กชายวิโรจน์ นักเรียนจะทำอย่างไร
- นักเรียนมีประสบการณ์เกี่ยวกับความซื่อสัตย์หรือไม่ ยกตัวอย่าง
- นักเรียนได้ข้อคิดอะไรจากเรื่องที่อ่าน

6. ครูให้แต่ละกลุ่มเสนองาน และร่วมกันแสดงความคิดเห็นในหัวข้อที่เพื่อนๆ นำมาเสนอด้วย

ขั้นสรุป

7. ครูและนักเรียนสรุปความหมาย ประโยชน์ และแนวทางในการนำเอาคุณธรรมนั้นไป

ปฏิบัติในชีวิตประจำวัน

สื่อการเรียนการสอน

1. กฎของลูกเสือ
2. แถบคำถามที่มีหมายเลขกำกับ
3. เหตุการณ์ตัวอย่าง

การวัดผลและประเมินผล

1. การร่วมกิจกรรมในการเรียน
2. การอภิปรายและแสดงความคิดเห็น
3. การตอบคำถาม

กรณีตัวอย่างจากข่าว

เด็กชายวิโรจน์ เกลี้ยงอักษร เก็บกระเป๋าสตางค์เอกสาร ซึ่งภายในกระเป๋ามีเช็คเงินสดและเอกสารต่างๆ รวมมูลค่ากว่า 10 ล้านบาท ของนักธุรกิจผู้หนึ่งได้ก็นำกระเป๋าสตางค์เอกสารนี้ไปหาน้า เพื่อตามหาเจ้าของ น้าก็ได้แนะนำให้นำกระเป๋านี้ไปมอบให้ตำรวจ สืบหาเจ้าของต่อไป ภายหลังจากเมื่อเจ้าของกระเป๋าสตางค์ของคืนครบถ้วน ก็ตอบแทนเงินให้กับเด็กชายวิโรจน์ แต่เด็กชายวิโรจน์ไม่รับเงินจำนวนนั้น สุดท้ายเด็กชายวิโรจน์ได้รับการตอบแทนที่มีคุณค่ามากกว่าเงิน คือ ได้รับประกาศเกียรติคุณทั่วประเทศ

แผนการสอนตามแนวการสอนจริยศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

คุณธรรมที่นำมาสอน	ความมีระเบียบวินัย
เวลา	3 คาบ คาบละ 20 นาที
ความคิดรวบยอด / หลักการ	ความมีระเบียบวินัย หมายถึง การปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง กติกาและกฎหมาย ตามที่สังคมได้วางไว้หรือตามที่กลุ่มได้ตกลง อันจะนำมาซึ่งความสงบสุข ความเจริญก้าวหน้า ความมั่นคงและความปลอดภัย

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถบอกความหมายของความมีระเบียบวินัยได้
2. นักเรียนสามารถบอกข้อคิดและแนวทางในการปฏิบัติตามคุณธรรมนั้นๆ
3. นักเรียนสามารถบอกความสำคัญของ ความมีระเบียบวินัย

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ครูตีรูปภาพ "การเจริญขึ้นสู่ยอดเสา" และถามนักเรียนว่า เมื่อนักเรียนเห็นภาพนี้นักเรียนคิดถึงอะไร

2. ครูตีแถบกระดาษคำว่า "ระเบียบวินัย" และร่วมกันเสนอความหมายของคำดังกล่าว
3. ครูถามนักเรียนว่า ถ้าคนที่มีระเบียบวินัย เมื่อได้ยินเสียงเพลงชาติ เขาจะอย่างไร

ขั้นสอน

4. ครูให้นักเรียนออกมาหน้าชั้น 4 คน เป็นนักเรียนหญิง 2 คน และเป็นนักเรียนชาย 2 คน

5. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาถึงการแต่งกาย

- ทำไมทุกคนต้องแต่งตัวเหมือนกัน
- ใครแต่งตัวแตกต่างจากเพื่อน
- การแต่งตัวเหมือนกันแสดงถึงอะไร

6. ครูให้นักเรียนอภิปรายร่วมกันในหัวข้อต่อไปนี้

- สิ่งใดที่นักเรียนคิดว่าเป็นระเบียบวินัย หรือข้อตกลง
- ในการดำเนินชีวิตประจำวันจำเป็นหรือไม่ที่เราจะต้องยอมรับและปฏิบัติตามข้อตกลงหรือระเบียบวินัย
- ถ้าทุกคนปฏิบัติตามระเบียบวินัย จะเกิดผลดีอย่างไร

- ถ้าทุกคนไม่ปฏิบัติตามระเบียบวินัย จะเกิดผลเสียอย่างไร

ขั้นสรุป

7. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความหมาย ข้อดี และข้อเสียในการปฏิบัติตามคุณธรรมนั้นๆ และสรุปความเข้าใจให้ได้ว่า "การรักษาความซื่อสัตย์หรือสัจจะที่ให้ไว้แก่ตนเอง ช่วยสร้างวินัยในตนเองและเป็นพื้นฐานให้เกิดระเบียบวินัยในสังคม"

สื่อการเรียนการสอน

1. การแต่งกายของนักเรียน
2. หัวข้ออภิปราย
3. รูปภาพ "การเชิญธงขึ้นสู่ยอดเสา"
4. แถบกระดาษ "ระเบียบวินัย"

การวัดผลและประเมินผล

1. การร่วมกิจกรรม
2. การอภิปรายแสดงความคิดเห็น

แผนการสอนตามแนวการสอนจริยศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

คุณธรรมที่นำมาสอน	ความเมตตากรุณา
เวลา	3 คาบ คาบละ 20 นาที
ความคิดรวบยอด / หลักการ	ความเมตตากรุณา คือ ความปรารถนาที่จะทำให้ผู้อื่นเป็นสุขและต้องการช่วยเหลือให้พ้นจากความทุกข์หรือการเกิดความสงสาร การไม่เบียดเบียนกันและกัน

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถบอกความหมายของความเมตตากรุณาได้ถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถอภิปรายในหัวข้อที่กำหนดให้ได้
3. นักเรียนสามารถเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับความเมตตากรุณาได้
4. นักเรียนสามารถเสนอข้อคิดโดยเชื่อมโยงจากการประสบการณ์ได้

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ครูให้นักเรียนเล่นเกม โดยแจก คำกลอนให้นักเรียนต่อ ใครต่อได้ก่อน เป็นผู้ชนะ
 อันความกรุณาปราณี

 2. ครูและนักเรียนเฉลยคำกลอนที่ถูกต้อง และร่วมกันอภิปรายว่า จากคำกลอนที่ทุกคนได้อ่านนั้นเป็นคำกลอนเกี่ยวกับคุณธรรมอะไร และมีความหมายอย่างไร

ขั้นสอน

3. ครูร่วมพูดคุยกับนักเรียนเกี่ยวกับการทำบุญ
 - การทำบุญมีหลายวิธี มีอะไรบ้าง
 - การบุญปล่อยนก ปล่อยปลา นักเรียนมีคิดเห็นอย่างไร
4. ครูเล่าเหตุการณ์ตัวอย่างเกี่ยวกับการทำบุญปล่อยนกปล่อยปลา ทำให้คนขายจะต้องไปจับนก จับปลามาขายเพื่อให้เราได้ทำบุญ นักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไรกับเรื่องนี้บ้าง ใครบาป ใครได้บุญ
5. ครูและนักเรียนอภิปรายในหัวข้อดังต่อไปนี้
 - จากเรื่องที่ครูเล่าให้ฟัง ได้ข้อคิดอะไรบ้าง
 - ให้นักเรียน เล่าประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับความเมตตากรุณา หรือคนที่ขาดความเมตตากรุณา

- ให้นักเรียนบอกประโยชน์ของคนที่มีความเมตตากรุณา และโทษของคนที่ไม่เมตตากรุณา

ขั้นสรุป

7. ครูและนักเรียนสรุปความหมาย ข้อคิดและแนวทางในการปฏิบัติตามคุณธรรมนั้นๆ

สื่อการเรียนการสอน

1. คำกลอนของท่านสุนทรภู่

อันความกรุณาปราณี	จะมีใครบังคับก็หาไม่
หลังมาเองเหมือนฝนอันชื่นใจ	จากฟากฟ้าศุกลาลัยสู่แดนดิน
3. เหตุการณ์ตัวอย่าง
4. ข้อคำถามในการอภิปราย

การวัดผลและประเมินผล

1. การร่วมกิจกรรม
2. การเสนอแนวความคิด
3. การอภิปรายประเด็น

แผนการสอนตามแนวการสอนจริยศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

คุณธรรมที่นำมาสอน	ความกตัญญูตเวที
เวลา	3 คาบ คาบละ 20 นาที
ความคิดรวบยอด / หลักการ	ความกตัญญูตเวที คือ ความรู้สึกสำนึกในบุญคุณหรือความดีของผู้อื่นหรือสำนึกในคุณประโยชน์ของสิ่งต่างๆ จากนั้นจึงแสดงออกด้วยการกระทำ อาจแสดงออกด้วยวาจาหรือการให้สิ่งของก็ได้

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถบอกความหมายของความกตัญญูตเวทีได้
2. นักเรียนสามารถบอกได้ว่าใครเป็นผู้มีบุญคุณต่อตนเองได้
3. นักเรียนสามารถบอกวิธีที่จะทดแทนบุญคุณได้
4. นักเรียนสามารถประโยชน์ในการปฏิบัติตามคุณธรรมนั้นๆ ได้

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ครู เล่าเรื่อง "วัลลี" ให้นักเรียนฟัง
2. ครูถามว่า "วัลลี" ปฏิบัติคุณธรรมใด ที่ชัดเจนที่สุด และคุณธรรมนั้นมีความหมายว่า

อย่างไร

ขั้นสอน

3. จากเรื่องของ "วัลลี" นักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไร
4. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม กลุ่มละ 5 คน โดยใช้การนับ 1 - 4 , ใครนับ 1 อยู่กลุ่มที่ 1 ,ใครนับ 2 อยู่กลุ่มที่ 2 ,ใครนับ 3 อยู่กลุ่มที่ 3 ,ใครนับ 4 อยู่กลุ่มที่ 4
5. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม เล่าประสบการณ์เรื่องความกตัญญูตเวที ให้กับเพื่อนๆ ในกลุ่มฟัง และคัดเลือกออกมาเล่าให้เพื่อนฟัง และบอกถึงผลที่ได้รับจากการกระทำเช่นนั้น
6. ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายในหัวข้อต่อไปนี้
 - นักเรียนมีใครเป็นผู้ที่มีบุญคุณต่อนักเรียนบ้าง มีอย่างไร
 - นักเรียนตอบแทนบุญคุณต่อผู้มีพระคุณอย่างไร
 - ประโยชน์ที่ได้รับจากการปฏิบัติคุณธรรม ความกตัญญูตเวที

ขั้นสรุป

7. ครูและนักเรียนสรุปว่า ควรปฏิบัติตามคุณธรรม ความกตัญญูทวดเวทอย่างไร และจะได้รับการประโยชน์อะไรจากการปฏิบัติตามคุณธรรม นั้นๆ

สื่อการเรียนการสอน

1. เรื่องของ "วัลลี" เด็กกตัญญู
2. ข้อคำถามในการอภิปราย

การวัดผลและประเมินผล

1. การร่วมกิจกรรม
2. การถามและตอบคำถาม
3. การอภิปรายประเด็น
4. การแสดงความคิดเห็น

แผนการสอนตามแนวการสอนจริยศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

คุณธรรมที่นำมาสอน	ความตรงต่อเวลา
เวลา	3 คาบ คาบละ 20 นาที
ความคิดรวบยอด / หลักการ	ความตรงต่อเวลา หมายถึง การกระทำให้สิ่งใดสิ่งหนึ่งให้ทันและตรงตามกำหนดเวลาที่ได้มีการนัดหมายกันไว้

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถบอกความหมายของการตรงต่อเวลาได้
2. นักเรียนสามารถบอกแนวทางในการปฏิบัติให้เป็นคนตรงต่อเวลาได้
3. นักเรียนสามารถบอกผลดีของการเป็นคนตรงต่อเวลาได้
4. นักเรียนสามารถบอกผลเสียของการไม่เป็นคนตรงต่อเวลาได้

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ครูนำเพลง ตรงต่อเวลา มาให้นักเรียนร้อง
2. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาถึงเนื้อหาของเนื้อเพลง

ขั้นสอน

3. ครูแจกบัตรงานให้นักเรียนคนละ 1 บัตร โดยในแต่ละบัตรจะมีรูปผลไม้กำกับไว้
4. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มเป็น 4 กลุ่ม ตามรูปผลไม้ที่ได้รับ
5. นักเรียนร่วมกันอภิปรายตามบัตรงานที่ได้รับ
6. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนองาน และร่วมกันอภิปรายเพิ่มเติม ในหัวข้อต่อไปนี้
 - การเป็นคนไม่ตรงต่อเวลา ทำให้เกิดผลเสียอย่างไร
 - การเป็นคนตรงต่อเวลา ทำให้เกิดผลดีอย่างไร
 - เสนอแนวทางปฏิบัติ ที่จะทำให้เป็นคนตรงต่อเวลา

ขั้นสรุป

7. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุป ความหมาย ข้อคิด แนวทางในการนำคุณธรรมนั้นไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน

สื่อการเรียนการสอน

1. เพลง ตรงต่อเวลา
2. บัตรงาน
3. หัวข้อในการอภิปราย

การวัดผลและประเมินผล

1. การร่วมกิจกรรม
2. การถาม และตอบคำถาม
3. การอภิปราย

กรณีตัวอย่าง

ครูสั่งให้หนูนิตทำการบ้านมาส่งในวันรุ่งขึ้นตอนเช้า แต่หนูนิตไม่ยอมทำการบ้านมา เพื่อนๆ ทุกคนทำเสร็จหมดแล้ว จึงนำไปส่งคุณครูเหลือแต่หนูนิตคนเดียวที่ไม่ได้ไปส่ง เมื่อเพื่อนๆ ส่งการบ้านจึงไปเล่นพละกันได้ หนูนิตซำยังไม่ได้ส่ง เมื่อลงไปเล่นก็พากับเพื่อนๆ ก็มีความกังวลใจว่า คุณครูจะรู้ว่าตนเองไม่ได้ส่งการบ้าน จึงทำให้การเล่นพลศึกษา ครั้งนี้หนูนิตไม่ได้สนุกเลยเพราะมีแต่ความกังวล

หัวข้ออภิปราย

1. ทำไมหนูนิตจึงไม่สนุกเลย
2. จากเรื่องนักเรียนได้ข้อคิดอะไรบ้าง

แผนการสอนตามแนวการสอนจริยศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

คุณธรรมที่นำมาสอน	ความสามัคคี
เวลา	3 คาบ คาบละ 20 นาที
ความคิดรวบยอด / หลักการ	ความสามัคคี คือ การแสดงออกถึงความเห็นอกเห็นใจ ช่วยเหลือ และร่วมแรงร่วมใจกัน เพื่อปฏิบัติกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งร่วมกัน จนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถบอกความหมายของความสามัคคีได้
2. นักเรียนสามารถบอกข้อดีของการที่ความสามัคคีได้
3. นักเรียนสามารถบอกข้อเสียของการที่ขาดความสามัคคีได้
4. นักเรียนสามารถบอกวิธีการที่จะนำคุณธรรม เรื่องความสามัคคีไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

1. ครูถามนักเรียนเกี่ยวกับคำขวัญที่ว่า "สามัคคี คือ พลัง"
 - นักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไร
 - นักเรียนเห็นด้วยหรือไม่ อย่างไร
2. จากคำขวัญดังกล่าว คำว่า "สามัคคี" มีความหมายว่าอย่างไร

ขั้นสอน

3. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 2 กลุ่ม โดยนับ 1-20 ใครนับเลขคี่อยู่กลุ่มที่ 1 ใครนับเลขคู่อยู่กลุ่มที่ 2
5. ครูให้แต่ละกลุ่มวางแผนการร้องเพลงแข่งขัน ใช้เพลงใดก็ได้ ใช้เวลาประมาณ 10 นาที
6. ครูให้ทั้งสองกลุ่ม ออกมาร้องเพลง
7. ครูและนักเรียนร่วมกันเป็นกรรมการว่าใครชนะ โดยการปรบมือ
8. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายในหัวข้อต่อไปนี้
 - จากการแข่งขันร้องเพลง นักเรียนได้ข้อคิดอะไรบ้าง
 - ในภารกิจรวมใจกัน ร่วมกันเพื่อให้ได้รับสิ่งดีๆ มีวิธีการอย่างไร
 - ในการดำเนินชีวิตประจำวัน จำเป็นหรือไม่ที่เราจะต้องมีความสามัคคีกัน
 - ถ้าทุกคนสามัคคีกัน จะเกิดผลดีอย่างไร

- ถ้าทุกคนไม่สามัคคีกัน จะเกิดผลเสียอย่างไร
- ความสามัคคีจะเกิดขึ้นได้อย่างไร
- เราสามารถที่จะนำความสามัคคีไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร

6. ครูให้ตัวแทนกลุ่มออกมานำเสนอผลการอภิปรายภายในกลุ่มและให้นักเรียนที่ขัดแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม

ขั้นสรุป

7. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความหมาย ข้อคิด และแนวทางในการปฏิบัติตามคุณธรรมความสามัคคี

สื่อการเรียนการสอน

1. การประกวดร้องเพลง
2. คำขวัญ "สามัคคี คือ พลัง"
3. หัวข้ออภิปราย

การวัดผลและประเมินผล

1. การร่วมกิจกรรม
2. การแสดงความคิดเห็น
3. การอภิปราย

แผนการสอนตามแนวการสอนจริยศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

คุณธรรมที่นำมาสอน	การอยู่ร่วมกัน
เวลา	3 คาบ คาบละ 20 นาที
ความคิดรวบยอด / หลักการ	มนุษย์ต้องอยู่ร่วมกัน ต้องพึ่งพาอาศัยกัน เห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน รู้จักให้ รู้จักรับ รู้จักความพอดี เสียสละให้อภัย และสามารถคิดกัน การทำสิ่งที่เป็นประโยชน์เป็นผลดีต่อหมู่คณะเสมอ ย่อมช่วยให้อยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถอภิปรายในหัวข้อที่กำหนดให้ได้
2. นักเรียนสามารถให้ข้อคิดที่จะนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

กิจกรรมการเรียนการสอน

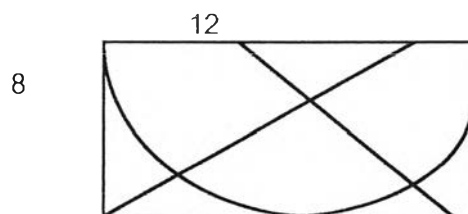
ขั้นนำ

1. ก่อนเรียนครูให้นักเรียนออกมารับภาพ คนละ 1 ภาพ (จะเป็นภาพดอกไม้ หรือทะเล ป่าเขา ภาพวิว หรืออะไรก็ได้ 4 ภาพ) และให้นักเรียนบอกความรู้สึกของตอนที่ได้เห็นภาพนี้แล้วทำให้นักถึงเรื่องอะไร

2. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปราย
3. ครูสรุปว่าคนเรานั้นมีความคิดเห็นต่างกัน

ขั้นสอน

4. ครูขออาสาสมัครออกมาช่วยครูทำงาน 9 คน
5. ครูให้นักเรียนออกมาและมอบกระดาษขีดเป็นช่องเรียบร้อยแล้วดัดตัวอย่างทั้ง 3 แผ่น ตัวอย่างกระดาษที่จะใช้ระบายสี



6. ให้นักเรียนระบายสีลงในช่องให้ถูกต้องดังนี้
 - แผ่นที่ 1 ให้ช่วยกันระบายสี 4 คน
 - แผ่นที่ 2 ให้ช่วยกันระบายสี 2 คน
 - แผ่นที่ 3 ให้ช่วยกันระบายสี 1 คน

อีก 2 คนเป็นกรรมการ

นักเรียนที่เหลือเป็นคนดู

7. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 4 กลุ่ม โดยใช้รูปภาพที่นักเรียนได้รับแจกไปในต้นชั่วโมง

8. ให้แต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายดังต่อไปนี้

- จากกิจกรรมที่ครูให้เพื่อนๆ ออกมาทำนั้น ให้ข้อคิดอะไรกับนักเรียนบ้าง
- สามารถนำข้อคิดที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร

9. ครูให้นักเรียนออกมานำเสนอผลการอภิปรายของแต่ละกลุ่มและนักเรียนทั้งหมดแสดง

ความคิดเห็นเพิ่มเติม

ขั้นสรุป

10. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปคุณธรรม การอยู่ร่วมกัน ข้อคิดแนวปฏิบัติในการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

สื่อการเรียนการสอน

1. รูปภาพ 4 ภาพ
2. กระดาษระบายสี 3 แผ่น
3. ดินสอสี
4. ประเด็นในการอภิปราย

การวัดผลและประเมินผล

1. การร่วมกิจกรรม
2. การอภิปรายและการแสดงความคิดเห็น

แผนการสอนตามแนวการสอนจริยศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

คุณธรรมที่นำมาสอน	การรู้จักความพอดี
เวลา	3 คาบ คาบละ 20 นาที
ความคิดรวบยอด / หลักการ	ผู้มีความต้องการพอดีพอเหมาะ ย่อมยินดีพอใจที่มีความเป็นอยู่แต่พอดี ภูมิใจในสิ่งของของตน ไม่แสวงหาสิ่งบำรุงความสุขตนเองมากเกินไปจนจำเป็น ช่วยให้เกิดความสงบสุขแก่ตนเอง ครอบครัว และสังคม

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถเสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหาได้
2. นักเรียนสามารถอภิปรายในเรื่องที่กำหนดให้ได้
3. นักเรียนสามารถตั้งคำถามได้

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

1. ครูพูดถึง การเป็นหนี้ของคนในปัจจุบัน การกู้ยืมเงินทำให้ตนเองต้องเป็นหนี้จำนวนมาก บางคนถึงกับต้องหนีปัญหาด้วยการฆ่าตัวตาย
2. จากเรื่องที่เล่า นักเรียนมีความคิดเห็นเช่นไร ทำไมจึงเป็นเช่นนั้น ถ้าเป็นนักเรียน นักเรียนคิดว่ามีแนวทางในการแก้ปัญหาอย่างไร

ขั้นสอน

3. ครูให้นักเรียน อ่านข่าวเกี่ยวกับการรู้จักความพอดี
4. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม โดยนับ A B โดยนับ A อยู่ในกลุ่มที่ 1 นับ B อยู่ในกลุ่มที่ 2
5. ครูให้กลุ่มที่ 1 ตั้งคำถามจากข่าวเรื่องที่ 1
6. ครูให้กลุ่มที่ 2 ตั้งคำถามจากข่าวเรื่องที่ 2
7. ครูให้ทั้งสองกลุ่ม เปลี่ยนกันถาม ถ้าฝ่ายใดตอบได้ก็สามารถเปิดป้ายคะแนนบนกระดานดำ ซึ่งครูติดเอาไว้
8. สุดท้ายเมื่อฝ่ายใดตอบและได้คะแนนมากกว่า ก็เป็นผู้ชนะ
9. ครูสรุปคำถามและข้อคิดที่ได้จากการอ่านข่าวทั้งสองเรื่อง

10. ครูและนักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นที่มีต่อข้อคิดที่ได้จากข่าวและการอภิปรายว่า สามารถที่จะนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร

ขั้นสรุป

11. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุป คุณธรรม การรู้จักความพอดี และข้อคิดที่จะนำไปปฏิบัติ ในชีวิตประจำวัน

สื่อการเรียนการสอน

1. แผ่นป้าย แสดงคะแนน
2. เหตุการณ์ตัวอย่าง
3. ข่าวการรู้จักความพอดี

การวัดผลและประเมินผล

1. การร่วมกิจกรรม
2. การอภิปราย
3. การแสดงความคิดเห็น

แผนการสอนตามแนวการสอนจริยศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

คุณธรรมที่นำมาสอน	ความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม
เวลา	3 คาบ คาบละ 20 นาที
ความคิดรวบยอด / หลักการ	คนที่มีความรับผิดชอบ รู้จักหน้าที่และปฏิบัติหน้าที่ของตน เรียบร้อยตามกำหนดและโดยไม่ต้องมีใครบังคับหรือตักเตือน บุคคลเช่นนี้เป็นตัวอย่างที่ดี และเป็นประโยชน์ต่อสังคม คนที่ขาด ความรับผิดชอบจะไม่ได้ได้รับความไว้วางใจให้ทำงานสำคัญ

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถอภิปรายในหัวข้อที่กำหนดให้ได้
2. นักเรียนสามารถบอกผลดีของการเป็นคนที่มีความรับผิดชอบได้
3. นักเรียนสามารถบอกผลเสียของการเป็นคนที่ขาดความรับผิดชอบได้

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ครูและนักเรียน ร่วมกันอภิปรายถึงหน้าที่รับผิดชอบของนักเรียนในแต่ละวันทั้งที่บ้านและที่โรงเรียน

2. ผลที่ได้รับจากการปฏิบัติทั้งดีและไม่ดี

ขั้นสอน

3. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม

4. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มมารับบัตรงานไปศึกษา

5. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำผลเสนอผลการอภิปรายและอภิปรายเพิ่มเติมในหัวข้อต่อไป

- การกระทำเช่นไร ที่แสดงถึงความรับผิดชอบต่อตนเอง ต่อโรงเรียน ต่อชุมชนและต่อประเทศชาติ

- ถ้าทุกคนขาดความรับผิดชอบต่อหน้าที่ จะเกิดผลเสียอย่างไร

ขั้นสรุป

6. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุป คุณธรรมความรับผิดชอบ ข้อดีของการปฏิบัติตามคุณธรรมนั้นๆ และแนวทางในการนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. บัตรงาน
2. หัวข้ออภิปราย

การวัดผลและประเมินผล

1. การร่วมกิจกรรม
2. การอภิปรายแสดงความคิดเห็น

บัตรงานที่ 1

คำสั่ง ให้นักเรียนอ่านข้อความข้างล่าง แล้วอภิปรายตามหัวข้อที่กำหนดให้ (ใช้เวลาประมาณ 10 นาที)

ธวัช นารี ธิดา เป็นพี่น้องกัน นารีและธิดาตื่นแต่เช้าวิน เพื่อช่วยพ่อแม่ทำงานบ้านเสร็จเรียบร้อย แล้วจึงอาบน้ำแต่งตัวไปโรงเรียน ส่วนธวัชชอบตื่นนอนสายเป็นประจำ ไม่เคยช่วยพ่อแม่ทำงานบ้านเลย วันไหนขี้เกียจก็ไม่ยอมไปโรงเรียน อ้างว่าไม่สบาย

หัวข้ออภิปราย

1. นักเรียนควรเขาอย่างไร เพราะเหตุใด
2. งานบ้านควรเป็นหน้าที่ของผู้หญิง เป็นความคิดที่ถูกต้องหรือไม่

บัตรงานที่ 2

คำสั่ง ให้นักอ่านข้อความข้างล่าง แล้วอภิปรายตามหัวข้อที่กำหนดให้ (ใช้เวลาประมาณ 10 นาที)

สมาน ดุสิต ดารา เรียนอยู่ห้องเดียวกัน ครูมอบหมายให้นักเรียนทั้งสามไปรดน้ำต้นไม้ ดุสิตหลบไปเล่นกับเพื่อนคนอื่นๆ อยู่ข้างรั้วโรงเรียน ส่วนดารารอบอกกับสมานว่า ยังทำการบ้านไม่เสร็จขอตัวไปทำการบ้านต่อ แล้วหลบเข้าไปนั่งอ่านหนังสือการ์ตูนอยู่ในห้องสมุดโรงเรียน สมานรดน้ำต้นไม้คนเดียวจนเสร็จ แล้วกลับมาเข้าห้องเรียนหนังสือต่อไป

หัวข้ออภิปราย

1. นักเรียนควรเขาอย่างไร เพราะเหตุใด
2. ถ้าในโรงเรียนมีนักเรียนเหมือนดุสิตและดาราทันหมดจะเกิดผลอย่างไร
3. จากเรื่องนี้ใครเป็นผู้มีคุณธรรม และมีคุณธรรมอะไร

แผนการสอนตามแนวการสอนจริยศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

คุณธรรมที่นำมาสอน	ความมีสติและเหตุผล
เวลา	3 คาบ คาบละ 20 นาที
ความคิดรวบยอด / หลักการ	ความเป็นผู้มีสติ รู้จักยับยั้งชั่งใจ รู้สึกผิดชอบชั่วดี ช่วยให้หลีกเลี่ยง จากความชั่วได้ ย่อมมีปัญญาในการแก้ปัญหาของตนเอง และ ผู้อื่นได้อย่างมีเหตุผล และเป็นธรรม

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถเสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้
2. นักเรียนสามารถในหัวข้อที่กำหนดให้ได้
3. นักเรียนให้ข้อคิดเกี่ยวกับคุณธรรมโดยเชื่อมโยงกับประสบการณ์ของตนได้

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ครูถามนักเรียนเกี่ยวกับ ข่าวการจับเด็กไปขาย ถ้าสมมติว่า นักเรียนถูกคนร้ายจับตัวขึ้นรถตู้ไปขาย ถ้าเป็นนักเรียนจะทำอย่างไร
2. ครูให้นักเรียนเสนอแนวคิด วิธีแก้ไขสถานการณ์ของแต่ละคน พร้อมทั้งให้เหตุผล

ขั้นสอน

3. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม โดยนับ ONE, TWO, THREE, FOUR ใครนับ ONE อยู่ในกลุ่มที่ 1, ใครนับ TWO อยู่ในกลุ่มที่ 2, ใครนับ THREE อยู่ในกลุ่มที่ 3, ใครนับ FOUR อยู่ในกลุ่มที่ 4
4. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มรวบรวมข่าวหรือเหตุการณ์ จากหนังสือพิมพ์ เกี่ยวกับการกระทำที่ขาดสติ เช่น

- 4.1 การฆ่ากันตายเพราะสาเหตุเนื่องมาจากขับรถสวนกันและน้ำกระเซ็นถูกอีกฝ่ายหนึ่ง
- 4.2 ข่าวนักเรียนหญิงถูกจับบนรถเมล์เพื่อพาไปข่มขืน
- 4.3 ข่าวนักเรียนยกพวกตีกัน
- 4.4 ข่าวไฟไหม้บ้าน เจ้าของบ้านลอนลานทำอะไรไม่ถูกเลยถูกไฟครอกตาย
- 4.5 ข่าวนักเรียนถูกชวนให้หลงเสน่ห์สิ่งเสพติดหรือไปกระทำชั่ว

5. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำข่าวออกมานำเสนอหน้าชั้นและทุกคนอภิปรายร่วมกันในหัวข้อต่อไป

- การกระทำใดบ้างที่เป็นการกระทำที่ขาดสติ
- การกระทำใดบ้างที่เป็นการกระทำที่มีสติ
- การกระทำของผู้ที่มีสติจะเกิดผลดีอย่างไร
- การกระทำของผู้ที่ขาดสติ จะเกิดผลเสียอย่างไร
- การกระทำใดๆ ถ้ามีสติและขาดเหตุผล จะเป็นอย่างไร
- ให้นักเรียนเล่าประสบการณ์ขอการกระทำที่มีสติและเหตุผลของนักเรียน และผลที่ได้รับจากการกระทำนั้นๆ

- นักเรียนได้ข้อคิดสำหรับนำไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างไร

ขั้นสรุป

5. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปข้อดี ข้อเสีย และแนวการปฏิบัติที่ได้จากคุณธรรม เรื่องความมีสติและเหตุผล

สื่อการเรียนการสอน

1. เหตุการณ์ตัวอย่าง
2. หนังสือพิมพ์
3. หัวข้อในการอภิปราย

การวัดผลและประเมินผล

1. การร่วมกิจกรรม
2. การแสดงความคิดเห็น
3. การอภิปรายประเด็น

แผนการสอนตามแนวการสอนจริยศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

คุณธรรมที่นำมาสอน	การไม่หลงตนเอง
เวลา	3 คาบ คาบละ 20 นาที
ความคิดรวบยอด / หลักการ	การไม่หลงตนเอง คือ การกระทำที่เห็นความสำคัญของผู้อื่น ไม่สำคัญตัวเองผิด คิดว่าตนเองนั้นเก่ง จำทำให้เกิดความเดือดร้อนทั้งต่อตนเองและผู้อื่น

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถบอกความหมายของความไม่เห็นแก่ตัวได้
2. นักเรียนสามารถบอกผลดีของการเป็นคนไม่หลงตนเองได้
3. นักเรียนสามารถบอกผลเสียของการเป็นคนหลงตนเองได้

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ครูเปิดเพลง หลงตนเอง ของอนันต์ บุญภาค ให้นักเรียนฟัง
2. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับเนื้อเพลง
3. ครูและนักเรียนร่วมกันให้ความหมายของการไม่หลงตนเอง

ขั้นสอน

4. ครูเล่าเหตุการณ์ตัวอย่างของคนที่ไม่หลงตนเองจะกระทำทำให้ตนเองต้องมีอันเป็นไปให้นัก

เรียนฟัง

5. ครูให้นักเรียนอภิปรายในหัวข้อต่อไปนี้
 - การกระทำใดที่แสดงถึงการหลงตนเองบ้าง ยกตัวอย่าง
 - ผลดีของการเป็นไม่หลงตนเอง
 - ผลเสียของการเป็นคนหลงตนเอง
 - ข้อคิดที่ได้จากการอ่านนิทานทั้งสองเรื่อง
 - นักเรียนเคยมีประสบการณ์หรือเคยพบเห็นคนที่ไม่หลงตนเองหรือไม่ และผลที่ได้รับเป็นอย่างไร

ขั้นสรุป

6. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุป คุณธรรมการไม่หลงตนเอง ข้อคิด แนวการนำคุณธรรมไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน

สื่อการเรียนการสอน

1. เหตุการณ์ตัวอย่าง เกี่ยวกับการหลงตนเอง
2. หัวข้ออภิปราย

การวัดผลและประเมินผล

1. การร่วมกิจกรรม
2. การอภิปรายแสดงความคิดเห็น

แผนการสอนตามแนวการสอนจริยศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

คุณธรรมที่นำมาสอน	ความเชื่อเพื่อพ่อแม่
เวลา	3 คาบ คาบละ 20 นาที
ความคิดรวบยอด / หลักการ	ความเชื่อเพื่อพ่อแม่ รู้จักให้ รู้จักเสียสละ ยังความสุขให้เกิดแก่ตนเองและหมู่คณะ และเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวน้ำใจกันได้อย่างดี ความเชื่อเพื่อพ่อแม่ที่มีผลสมบูรณ์จะต้องอาศัยการพิจารณาอย่างรอบคอบ เพื่อมิให้เกิดความเดือดร้อนแก่ตนเองและผู้อื่น

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถบอกความหมายของความเชื่อเพื่อพ่อแม่ได้
2. นักเรียนสามารถบอกผลดีของการเป็นคนเชื่อเพื่อพ่อแม่ได้
3. นักเรียนสามารถแนวทางในการปฏิบัติคุณธรรมความเชื่อเพื่อพ่อแม่ได้

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

1. ครูให้นักเรียนเล่นเกม ปริศนา ว่าคำที่ครูให้หาคือคำว่าอะไร โดยครูมีพื้นที่ของคำให้ดู
-
2. ครูให้นักเรียน ช่วยกันบอกว่า มีอักษรตัวใดบ้าง เสนอมาครั้งละ 1 ตัว จนกระทั่งมีคนตอบได้

3. ครูและนักเรียนช่วยกันบอกความหมายของความเชื่อเพื่อพ่อแม่

ขั้นสอน

4. ให้นักเรียนรับบัตรงานคนละ 1 ใบ ในแต่ละใบจะมีหมายเลขกำกับ
5. ครูให้แต่ละกลุ่มอภิปรายตามบัตรงานที่ได้รับ
6. ครูให้นักเรียนออกมานำเสนอผลการอภิปรายของกลุ่มและอภิปรายเพิ่มเติมตามหัวข้อต่อไป

ขั้น

- เราจะแสดงความเชื่อเพื่อพ่อแม่ ได้โดยวิธีการใดบ้าง
- ความเชื่อเพื่อพ่อแม่ ก่อให้เกิดผลดีอย่างไร
- การช่วยเหลือผู้อื่นเช่นไรจึงจะไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนต่อตนเองและผู้อื่น (เช่น ภัย ความสามารถ กำลัง ฐานะ ความรอบคอบ ฯลฯ)
- ในชีวิตจริงของนักเรียน เคยแสดงความเชื่อเพื่อพ่อแม่อย่างไรและมีความรู้สึกอย่างไร

ขั้นสรุป

7. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปคุณธรรมความเชื่อเพื่อแม่ ช้อคิด แนวทางในการปฏิบัติคุณธรรมนั้น

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรงาน
2. เกมปริศนาอักษร

การวัดผลและประเมินผล

1. การร่วมกิจกรรม
2. การอภิปรายแสดงความคิดเห็น

บัตรงาน
กรณีตัวอย่าง

เรื่องที่ 1

หญิงชราคนหนึ่งอุ้มหลานเล็กๆ ซึ่งกำลังป่วยขึ้นรถประจำทางไปโรงพยาบาล วันนั้นรถแน่น ไม่มีที่นั่งเลย และก็ไม่มีใครยอมลุกให้นั่งแม้แต่คนเดียว พอรถหยุดกะทันหัน หญิงชราคนนั้นก็หกล้ม พวกนั้นก็ตั้งอยู่บนรถทั้งยายและหลาน

ประเด็นอภิปราย

1. ถ้านักเรียนอยู่ในเหตุการณ์นี้ นักเรียนจะรู้สึกอย่างไร
2. ถ้ามีคนโดยสารถือสละที่นั่งให้หญิงชรา เหตุการณ์นี้จะเกิดขึ้นหรือไม่
3. ถ้านักเรียนอยู่ในเหตุการณ์นี้ นักเรียนจะปฏิบัติตนอย่างไร

เรื่องที่ 2

เด็กชายเฉลิมกำพร้าบิดามารดา อยู่กับยายซึ่งแก่มาแล้ว มีอาชีพหาบขนมขายได้กำไรวันละเล็กน้อย พอยังชีพอยู่ได้ นับแต่บิดามารดาเสียชีวิต เด็กชายเฉลิมไม่เคยมีเครื่องเรียนครบเลย ขณะโรงเรียนหยุดพักกลางวันเพื่อนๆ พวกกันไปรับประทานอาหารแต่เด็กชายเฉลิมจะไปดื่ม้ำ แล้วไปยืนเล่นนั่งเล่นใต้ต้นไม้อย่างเหงาหงอย

ประเด็นอภิปราย

1. นักเรียนลองทายดูว่า ตอนจบของเรื่องนี้ควรเป็นอย่างไร
2. ถ้านักเรียนเป็นเพื่อนของเฉลิมจะมีวิธีช่วยเหลือเขาอย่างไร
3. ผู้ที่ช่วยเหลือเฉลิมเป็นผู้มีคุณธรรมใด

แผนการสอนตามแนวการสอนจริยศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

คุณธรรมที่นำมาสอน	น้ำใจนักกีฬา
เวลา	3 คาบ คาบละ 20 นาที
ความคิดรวบยอด / หลักการ	คนที่มีน้ำใจเป็นนักกีฬา รู้แพ้ รู้ชนะ รู้ภัย มีใจเป็นธรรมไม่ ลำเอียง ย่อมดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถบอกคุณสมบัตินักกีฬาที่มีน้ำใจเป็นนักกีฬาได้
2. นักเรียนสามารถบอกแนวทางในการปฏิบัติตนเป็นผู้มีน้ำใจเป็นนักกีฬาในชีวิตประจำวันได้

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

1. ครูพูดถึง การเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์ ซึ่งประสบความสำเร็จพอสมควร

2. นักเรียนทำอะไรบ้างในช่วงวันหยุด ในช่วงกีฬาเอเชียนเกมส์

3. นักเรียนสังเกตเห็นสิ่งที่ดี และไม่ดีในการแข่งขันกีฬาบ้าง

ขั้นสอน

4. ครูเล่าเหตุการณ์ การแข่งขันฟุตบอล ของไทยกับต่างชาติ มีนักกีฬาคนหนึ่งไม่พอใจ ทำร้ายนักกีฬาต่างชาติในสนามทำให้ถูกใบแดงไล่ออกจากสนามไป คนเชียร์ไม่พอใจขว้างขวดน้ำลงไปในสนามกีฬา

5. ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่มโดยนับ ไทย, แลนด์ ไครนับไทย ให้อยู่กลุ่มที่ 1 ไครที่นับ แลนด์ ให้อยู่กลุ่มที่ 2

6. จากเหตุการณ์ที่ครูเล่าให้ฟัง ให้นักเรียนในกลุ่มร่วมกันอภิปรายตามหัวข้อต่อไปนี้

- ปัญหาของเรื่องเกิดขึ้นเพราะสาเหตุอะไร
- นักเรียนคิดว่ากรกระทำของนักกีฬาคนนั้น ถูกต้องเหมาะสมหรือไม่ มีผลเสียต่อ

ตนเองและส่วนรวมอย่างไร

- วิธีที่จะแก้ปัญหาให้ถูกต้องและได้ผลดี ควรจะทำอย่างไร

- นอกจากการเล่นกีฬาแล้ว นักเรียนจะแสดงความมีน้ำใจเป็นนักกีฬา ในการ

ดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างไรบ้าง เช่น การเล่น การเรียน การทำงาน ฯลฯ

7. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลการอภิปรายและอภิปรายเพิ่มเติมร่วมกัน
ขั้นสรุป

8. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุป คุณสมบัติและแนวทางในการนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน

สื่อการเรียนการสอน

1. ข่าวกีฬาเอเชียนเกมส์
2. เหตุการณ์ตัวอย่าง

การวัดผลและประเมินผล

1. การร่วมกิจกรรมในการเรียน
2. การอภิปรายแสดงความคิดเห็น

แผนการสอนตามแนวการสอนจริยศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

คุณธรรมที่นำมาสอน	ความกล้าหาญและความเชื่อมั่นในตนเอง
เวลา	3 คาบ คาบละ 20 นาที
ความคิดรวบยอด / หลักการ	ผู้ที่มีความกล้าหาญและเชื่อมั่นในตนเอง มีจิตใจเข้มแข็งไม่หวาดหวั่นเกรงกลัวที่จะเผชิญเหตุการณ์ต่างๆ กล้าตัดสินใจ กล้าพูด กล้าทำ ในสิ่งที่ถูกต้องเหมาะสมอย่างมีเหตุผล อันเป็นลักษณะของความเป็นผู้นำ ซึ่งทำให้เป็นที่เชื่อถือของผู้อื่น และหากจะกลัวในสิ่งที่ควรกลัว ลังคมก็ไม่ถือว่าเป็นคนฉลาด

จุดประสงค์

1. นักเรียนสามารถยกตัวอย่างการแสดงความกล้าหาญในสิ่งที่ควรกล้า และกลัวในสิ่งที่ควรกลัวได้
2. นักเรียนสามารถเปรียบเทียบผลที่เกิดจากความกล้าหาญในทางที่ถูกและทางที่ผิดได้

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

1. ครูให้นักเรียนร้องเพลง คีบบางระจัน
2. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายตามหัวข้อต่อไปนี้
 - 2.1 ความหมายของเพลงที่ร้อง
 - 2.2 ความรู้สึกที่ได้ฟังเพลงนี้
 - 2.3 เพลงนี้แสดงคุณธรรมอะไรบ้าง

ฯลฯ

ขั้นสอน

3. ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม และรับบัตรงานและร่วมกันอภิปรายตามประเด็นที่กำหนดให้
4. ให้ตัวแทนออกมานำเสนอผลการอภิปรายหน้าชั้น แล้วร่วมกันอภิปรายเพิ่มเติมตามหัวข้อต่อไปนี้
 - เราควรกล้าในเรื่องใดบ้าง เพราะเหตุใด
 - เราไม่ควรกล้าในเรื่องใดบ้าง เพราะเหตุใด
 - ความกล้าหาญในทางที่ถูกมีผลดีอย่างไร
 - ความกล้าหาญในทางที่ผิดมีผลเสียอย่างไร

5. ครูฝึกให้นักเรียนกล้าหาญในการแสดงออก คือให้นักเรียนออกมาร้องเพลง
ชั้นสรุป

6. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความหมาย ข้อคิดข้อดีข้อเสีย และแนวทางในการนำไป
ปฏิบัติในชีวิตประจำวัน

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรงาน
2. หัวข้อในการอภิปราย
3. เพลง คีตกบางระจัน

การวัดผลและประเมินผล

1. การร่วมกิจกรรม
2. การอภิปรายและการแสดงออก

เพลง ศีกบางระจัน

ศีกบางระจันจำให้มันพี่น้องชาติไทย	เกียรติประวัติสร้างไว้แต่ชนชาติไทยรุ่นหลัง
แม้ชีวิตจะอุทิศคราชาติอัปปาง	เลือดไทยต้องมาไหลหลังทาหัวผืนแผ่นดินไทย
ไทยคงเป็นไทยมิใช่ชาติเป็นเชลย	ไทยมิเคยถอยร่นชนชาติศัตรู
บางระจันแม่สิ้นอาวุธจะสู้	สองดาบฟาดฟันศัตรูสู้จนชีพตนมลาย
ตัวตายดีกว่าชาติตาย	เพียงเลือดหยาดสุดท้ายขอให้ไทยคงอยู่
แดนทองของไทยมิใช่ศัตรู	แม้ใครรุกรานต้องสู้เพื่อกู้แหลมถิ่นไทยงาม

กรณีตัวอย่าง

เวลาหยุดพักกลางวัน นักเรียนคนหนึ่งชื่อจักร์ไปที่เวกเก็บผลมะม่วงหล่นที่ริมรั้วหลังโรงเรียน แล้วเด็กชายจักร์ก็ไปเล่นอยู่ที่หน้าโรงเรียน สักครู่หนึ่งเด็กชายอาจก็ไปเก็บมะม่วงที่หลังโรงเรียน เขาเห็นผลมะม่วงบนต้นสูงเหลืองดีจึงเอาก่อนหินอิฐขว้างขึ้นไป เผอิญก้อนอิฐไปตกถูกชายผู้หนึ่งกำลังเดินมานอกรั้วศิระะแตก

คนที่ถูกอิฐศิระะแตกมาฟ้องครู ครูก็ประชุมนักเรียนทั้งหมด มีนักเรียนบางคนบอกว่าได้ยินเด็กชายจักร์พูดว่าจะไปเก็บมะม่วงหลังโรงเรียน ครูชักใช้ไล่เลี้ยงดู เด็กชายจักร์ก็ไม่รับ ครูจึงเรียกเด็กชายจักร์ออกมายืนหน้าชั้น แล้วหยิบไม้เรียวมาถือไว้และประกาศว่าจะตี 10 ทีในฐานะที่กระทำผิดแล้วไม่รับ

ฝ่ายเด็กชายอาจซึ่งเป็นผู้ขว้างก้อนอิฐ เมื่อเห็นเด็กชายจักร์ผู้ไม่มีความผิดจะถูกตีเพราะตนไม่กล้าสารภาพความผิดเช่นนั้น ก็ให้มีความร้อนใจและละอายใจเป็นกำลังจะทนนิ่งอยู่ไม่ได้ ดังนั้นเขาจึงเดินออกไปหาครู รับว่าตัวเขาเองเป็นผู้ขว้าง และขอให้ตีเขาแทนนายจักร์.....”

(คัดจากแบบสอนจรรยา ของพระยาวิฑิตตธรรมาภูล กรมตำรา กระทรวงธรรมการ 2471)

ประเด็นสำหรับการอภิปราย

1. นักเรียนได้ข้อคิดอะไรบ้างจากเรื่องนี้
2. ถ้านักเรียนเป็นผู้ที่มาฟ้อง หรือเป็นเด็กชายจักร์ นักเรียนจะมีความรู้สึกต่อเด็กชายอาจอย่างไร
3. เด็กชายอาจมีคุณธรรมใด

ภาคผนวก ๑

- การวิเคราะห์นิทานคุณธรรมจากหนังสืออ่านสำหรับเด็กที่จัดพิมพ์ระหว่างปีพุทธศักราช 2535 - 2540 ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับคุณธรรมจากหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)
- การวิเคราะห์นิทานคุณธรรมจากหนังสืออ่านสำหรับเด็กที่จัดพิมพ์ระหว่างปีพุทธศักราช 2535 - 2540 ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับคุณธรรมอื่นๆ นอกเหนือจากหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)
- การวิเคราะห์นิทานอิงปรัชญาจากหนังสืออ่านสำหรับเด็กที่นำมาใช้ประกอบการสอนคุณธรรม ซึ่งมีเนื้อหาหรือการผูกเรื่องตามประเภทของปรัชญา
- หนังสือนิทานสำหรับเด็กที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับคุณธรรม ที่จัดพิมพ์ระหว่างปีพุทธศักราช 2535 - 2540 แบ่งตามประเภทของคุณธรรม
- หนังสือนิทานสำหรับเด็กที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับคุณธรรม ที่จัดพิมพ์ระหว่างปีพุทธศักราช 2535 - 2540 แบ่งตามเนื้อหาหรือการผูกเรื่องตามแนวปรัชญา
- เนื้อเรื่องนิทานอิงปรัชญาที่นำมาใช้ประกอบการสอนคุณธรรม

ตารางวิเคราะห์นิทานคุณธรรมจากหนังสืออ่านสำหรับเด็กที่จัดพิมพ์ระหว่างปีพุทธศักราช
2535 - 2540 ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับคุณธรรมจากหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521
(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

ตารางที่ 16: วิเคราะห์นิทานคุณธรรมจากหนังสืออ่านสำหรับเด็กที่จัดพิมพ์ระหว่างปี พ.ศ. 2535 - 2540 ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับคุณธรรมจากหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

เล่ม ที่	ชื่อเรื่อง	รายละเอียดของ หนังสือ	เนื้อเรื่องย่อ	คุณธรรม								หมายเหตุ		
				1	2	3	4	5	6	7	8			
1.	มดดำจ้อย	ธัญิกา ทรภักดิษ ปลาตะเพียน, 2535	มดจ้อยเป็นมดดำที่ขี้เกียจเอาแต่นอน ไม่ช่วยเพื่อนทำงาน เมื่อเพื่อนมด ไปขนอาหารตัวเองกินนอน เมื่อตื่นขึ้นมา ก็กินอย่างเดียว หัวหน้านมดจึงสั่ง ให้มดทุกตัวกินน้ำตาลที่หามาได้จนหมด พอมดจ้อยตื่นขึ้นมาหิว ก็ไม่มี น้ำตาลกิน	✓										คุณธรรมจากหลักสูตร 1. ความขยันหมั่นเพียร 2. ความประหยัด 3. ความซื่อสัตย์สุจริต 4. ความมีระเบียบวินัย 5. ความเมตตากรุณา 6. ความกตัญญูตบเทวี
2.	มดน้อยแสนขยัน	เดชา แซ่ซิ่น อัก ชราพิพัฒน์, 2535	พวกมดต่างพากันเดินหาอาหารเพื่อนำกลับไปที่รัง สะสมอาหารไว้ ตอนกลับพบกับฝน น้ำเริ่มท่วมพัดพาเอามดพร้อมทั้งเสบียงไป มดจึง พยายามเกาะกิ่งไม้ไว้ หัวหน้าสั่งให้เอาชีวิตรอดก่อน เมื่อน้ำไปหมด ทุก ตัวเสียดายอาหารแต่ตกลงกันว่าพวกนี้จะเริ่มหาอาหารใหม่ เช้าทุกตัวเริ่ม หาอาหารอย่างขยันขันแข็ง ไม่ย่อท้อ และจากความพยายามทำให้ได้ อาหารสะสมตลอดฤดูกาล จึงมีการฉลองกันอย่างสนุกสนาน	✓									7. ความตรงต่อเวลา 8. ความสามัคคี	

ตารางที่ 16 วิเคราะห์นิทานคุณธรรมจากหนังสืออ่านสำหรับเด็กที่จัดพิมพ์ระหว่างปี พ.ศ. 2535 - 2540 ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับคุณธรรมจากหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) (ต่อ)

เล่ม ที่	ชื่อเรื่อง	รายละเอียดของ หนังสือ	เนื้อเรื่องย่อ	คุณธรรม								หมายเหตุ	
				1	2	3	4	5	6	7	8		
3.	เรือของป๋อง	พรทิพย์ รามสุด สำนักพิมพ์ดินอ้อ, 2536	ครอบครัวของป๋องประกอบอาชีพประมง พ่อให้ป๋องขยันเรียนหนังสือจะได้มีลำบากเหมือนพ่อ แต่ป๋องอยากช่วย พ่อจึงให้ไปตอนบิดเทอม พ่อและป๋องไปหาปลาและสอนให้รู้จักรักและเห็นคุณค่าของสิ่งรอบตัว ตอนเช้าป๋องกับพ่อกลับมาพร้อมกับปลาเต็มเรือ เขาไปช่วยพ่อทุกวัน ทำให้เขาทราบว่าพ่อต้องเหนื่อยแค่ไหนกับการออกไปหาปลา ป๋องเรียนรู้สิ่งต่างๆ รอบตัว จนกระทั่งเปิดเทอม วันหนึ่งพ่อไม่สบาย ป๋องเห็นว่าพ่อป่วยจึงอยากช่วยเหลือครอบครัว ป๋องจึงออกไปหาปลาคนเดียว ตอนเช้ากลับมาพร้อมกับปลาเต็มลำ แม่คอย ป๋องบอกแม่ว่า เขาจะไม่กลัวความลำบาก จะขยันทำงานและเรียน ความดีไม่ได้อยู่ที่เสื้อผ้า ไม่ได้อยู่ที่แบบเรียน แต่อยู่ที่ความขยันหมั่นเพียรและความรับผิดชอบ ถ้าไม่กลัวความยากลำบาก ชีวิตของเราจะดีขึ้น	✓									คุณธรรมจากหลักสูตร 1. ความขยันหมั่นเพียร 2. ความประหยัด 3. ความซื่อสัตย์สุจริต 4. ความมีระเบียบวินัย 5. ความเมตตากรุณา 6. ความกตัญญูกตเวที 7. ความตรงต่อเวลา 8. ความสามัคคี
4.	ข้าวฟ่าง	เครือรัตน์ เรื่อง แก้ว สำนักพิมพ์ ไทยวัฒนาพานิช, 2537	ข้าวฟ่างเป็นเด็กกำพร้าอยู่กับยาย ข้าวฟ่างเดินไปโรงเรียนทุกวัน ข้าวฟ่างจะทำความสะอาดห้องพักรู และดูแลน้องที่ช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ ข้าวฟ่างเป็นยากจนเก็บผักนึ่งไปขายเพื่อนำมาซื้อของใช้ที่จำเป็น ข้าวฟ่างเป็นเด็กเรียนไม่เก่งแต่ตั้งใจเรียน ครูก็จะสอนพิเศษให้เมื่อข้าวฟ่างไม่เข้าใจ เพื่อนๆ จึงอิจฉาข้าวฟ่าง วันแรมและเพ็ญใจเอาสมุดของข้าวฟ่างไปทิ้งถังขยะ ข้าวฟ่างนั่งซึมเพราะสมุดหาย จึงไปบอกครู ครูจึงบอกนักเรียนทุกคนว่าข้าวฟ่างเขายากจน หาสมุดมาด้วยความยากลำบาก วันแรมและเพ็ญใจยอมรับผิดเพราะอิจฉา ความพยายามของข้าวฟ่างเป็นผลสำเร็จเขาสอบได้ที่ 1 ครูจัดเลี้ยงเล็กๆ ให้ทุกคน วันแรมและเพ็ญใจ ชื่นชุดนักเรียน ดินสอและสมุด ให้ข้าวฟ่างเป็นของขวัญ เด็กๆ ยิ้มให้กันอย่างมีความสุข	✓									

ตารางที่ 16 วิเคราะห์นิทานคุณธรรมจากหนังสืออ่านสำหรับเด็กที่จัดพิมพ์ระหว่างปี พ.ศ. 2535 - 2540 ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับคุณธรรมจากหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) (ต่อ)

เล่ม ที่	ชื่อเรื่อง	รายละเอียดของ หนังสือ	เนื้อเรื่องย่อ	คุณธรรม								หมายเหตุ		
				1	2	3	4	5	6	7	8			
5.	โป๊งเด็กดี	อรทัย พรรอด สำนักพิมพ์ ไพบรท์มายด์, 2536	โป๊งเป็นเด็กชนบท พ่อแม่มีอาชีพทำไร่ โป๊งมีพี่น้อง 5 คน ทุกคนช่วยกัน ทำงานแทนพ่อแม่ ปิดเทอมโป๊งก็ทำว่าวขาย กลางคืนทุกคนช่วยกันทำ ว่าว ตอนเช้าก็ไปขายข้างถนนมีคนมาซื้อว่าวของโป๊ง ทำให้ครอบครัวมี รายได้ จนมีนักข่าวทีวีมาสัมภาษณ์โป๊ง เมื่อเปิดเทอมเพื่อนๆแสดงความ ยินดีกับโป๊ง และครูใหญ่ได้มอบทุนการศึกษาให้โป๊งในฐานะเด็กดี ใน ฐานะที่ใช้เวลาเป็นประโยชน์	✓										คุณธรรมจากหลักสูตร 1. ความขยันหมั่นเพียร 2. ความประหยัด 3. ความซื่อสัตย์สุจริต 4. ความมีระเบียบวินัย 5. ความเมตตากรุณา 6. ความกตัญญูตเวทีย
6.	เก็บไว้เพื่อวันหน้า	น.ต. เสริมสกุล โทณะวนิก สำนักพิมพ์ไทย วัฒนาพานิช, 2536	น้องตั้งเป็นเด็กที่ชอบขนมเค้กมาก วันหนึ่งคุณอาภกับน้องจ๋อมมาเยี่ยม พร้อมกับขนมเค้ก เด็กๆ กินขนมและเล่นกันคิดว่าจะกลับมากินขนมต่อ เมื่อกลับมาที่พบมดกำลังกินและขนขนมกลับ ตั้งบ่นว่ามดกินแล้วยังขน ไปอีก มดตัวหนึ่งจึงพูดให้ตั้งฟังถึงสาเหตุที่ขนไปเพื่อเก็บไว้ในฤดูกาลที่ไม่มี ผลไม้หรืออาหารไว้กิน มีสัตว์และแมลงหลายชนิดที่เก็บสะสมอาหาร เช่น กระจอก หนูหรืออูฐ น้องตั้งและน้องจ๋อม จึงเห็นความสำคัญของการ เก็บสะสม ซึ่งเด็กๆ เขาสะสมเงินค่าขนมใช้เงินเท่าที่จำเป็น เพื่อสะสมไว้ ใช้ในวันหน้าที่จำเป็น		✓									7. ความตรงต่อเวลา 8. ความสามัคคี

ตารางที่ 16 วิเคราะห์นิทานคุณธรรมจากหนังสืออ่านสำหรับเด็กที่จัดพิมพ์ระหว่างปี พ.ศ. 2535 - 2540 ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับคุณธรรมจากหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) (ต่อ)

เล่ม ที่	ชื่อเรื่อง	รายละเอียดของ หนังสือ	เนื้อเรื่องย่อ	คุณธรรม								หมายเหตุ	
				1	2	3	4	5	6	7	8		
7.	ความดี	อุษา ภาระดี สำนักพิมพ์ต้นอ่อน, 2535	ณ โรงเรียนแห่งหนึ่ง บรรดาเด็กๆ กำลังเล่นกันอยู่ในเวลาพักกลางวัน ลูก หมีกำลังก้มดูใจเรื่องไม่มีเงินมาซื้อซีและทุกคน บังเอิญมองเห็นเงินหล่น จากกระเป๋าของลูกกระต่าย ลูกหมีตัดสินใจไม่ได้ว่าจะเอามาซื้อของและ กินขนมหรือจะบอกลูกกระต่ายดี แต่ลูกหมีสำนึกถึงคำสอนของครูและพ่อ แม่ "ของ ของใคร ใครก็ก๊หวง" ลูกหมีจึงตัดสินใจบอกลูกกระต่ายว่าเงิน หล่น ลูกกระต่ายจึงขอบคุณลูกหมีและบอกว่ามันเป็นเงินปลอม ลูก กระต่ายชมลูกหมีเป็นคนดี มีความซื่อสัตย์ ลูกหมีมีความสุขมา ในความ ซื่อสัตย์ของตนเอง			✓							คุณธรรมจากหลักสูตร 1. ความซื่อสัตย์สุจริต 2. ความประหยัด 3. ความซื่อสัตย์สุจริต 4. ความมีระเบียบวินัย 5. ความเมตตากรุณา 6. ความกตัญญูกตเวที 7. ความตรงต่อเวลา 8. ความสามัคคี
8.	สัญญาของแม่หมี	อัมพวัน บุญ สร้างสม สำนัก พิมพ์ต้นอ่อน, 2535	บ่ายวันหนึ่ง สัตว์ป่าน้อยใหญ่พักผ่อนอยู่ใกล้ๆ ลำธาร และแม่หมีก็เดิน มาพบกับลูกกระต่ายกำลังร้องไห้ สาเหตุเนื่องมาจาก ลูกลิงเกรงงหัวผัด กาดแดงไป แม่หมีสงสารจึงบอกว่าจะเอามาให้ตอนบ่ายวันพรุ่งนี้ เมื่อแม่ หมีมาถึงบ้านก็ได้รับบัตรเชิญให้ไปงานวันเกิดของราชสีห์ แม่หมีนึกได้ว่า นากับลูกกระต่ายไว้จึงไปฝากของขวัญและจดหมายอธิบายเหตุผลไปกับ แม่แพะ และตอนบ่ายก็มาหาลูกกระต่าย แม่หมีคอยลูกกระต่ายจนพบ กระต่ายนั่งหลับอยู่ สาเหตุที่มานั่งหลับเพราะคิดว่าแม่หมีไปงานวันเกิด ของราชสีห์เหมือนกับทุกคน แม่หมีจึงสอนว่านัดกับใครแล้วต้องทำตาม สัญญา ไม่เช่นนั้นต่อไปจะไม่มีใครเชื่อถืออีก			✓							

ตารางที่ 16: วิเคราะห์นิทานคุณธรรมจากหนังสืออ่านสำหรับเด็กที่จัดพิมพ์ระหว่างปี พ.ศ. 2535 - 2540 ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับคุณธรรมจากหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) (ต่อ)

เล่ม ที่	ชื่อเรื่อง	รายละเอียดของ หนังสือ	เนื้อเรื่องย่อ	คุณธรรม								หมายเหตุ	
				1	2	3	4	5	6	7	8		
9.	ลูกหมีโกหก	ภัทราภรณ์ นาค อ่อน สำนักพิมพ์ ต้นอ้อ, 2536	ในวันจันทร์ลูกหมีขี่เกี้ยวไปโรงเรียน จึงบอกแม่ว่าครูให้หยุดอ่านหนังสือเพื่อเตรียมตัวสอบและนอนต่อ วันต่อมาครูถามว่าทำไมไม่มาโรงเรียน ลูกหมีตอบว่าป่วย ครูจึงต้องการใบลาให้คุณแม่เซ็นรับรองด้วย ลูกหมีจึงคิดว่าทำอย่างไรดี ลูกหมีจึงเซ็นตลายเซ็นต์ตัวเอง พอวันศุกร์ลูกหมีเป็นหวัดและเป็นวันสอบแม่จึงไปส่งลูกหมีที่โรงเรียน ครูจึงถามว่าวันจันทร์ป่วย วันนี้ป่วยอีกแล้วหรือแม่จึงรู้ว่าลูกหมีโกหก ตอนเย็นกลับมาลูกหมีจึงไม่ได้กินขนมเพราะเป็นการลงโทษคนโกหก ลูกหมีจึงบอกแม่ว่าขี่เกี้ยวไปโรงเรียนจึงโกหกแม่ แล้วจึงขอโทษแม่หมี แม่หมีสอนว่าการโกหกเป็นสิ่งไม่ดี จะไม่มีใครคบหา และไม่เชื่อถือ			✓							คุณธรรมจากหลักสูตร 1. ความซื่อสัตย์สุจริต 2. ความประหยัด 3. ความซื่อสัตย์สุจริต 4. ความมีระเบียบวินัย 5. ความเมตตากรุณา 6. ความกตัญญูตเวที
10.	เด็กหญิงตุ๊กตา	พรทิพย์ รามสูต สำนักพิมพ์ ไพบรท์มายด์, 2536	มีตุ๊กตาดูตัวหนึ่งนั่งอยู่ในตู้กระจกกับเพื่อน ตุ๊กตามีรูปร่างหน้าตาและเสื้อผ้าสวยกว่าเพื่อน เพื่อนของตุ๊กตาถูกซื้อไปวันละตัวสองตัว และมีตัวใหม่เข้ามาแทน ตุ๊กตายากออกไปข้างนอกบ้าง วันหนึ่งมีเด็กหญิงตัวมอมดำมาจ้องตุ๊กตาด้วยความอยากได้แต่ไม่มีเงินซื้อ อีกวันหนึ่งมีเด็กหญิงตัวอ้วนมายืนมองตุ๊กตาและก็ให้พ่อซื้อให้ เด็กหญิงตัวอ้วนมีตุ๊กตาสวยๆ มากมาย กอดฉันทันทีครั้งคราว หลายๆ วันเข้าเด็กคนนั้นก็เลิกสนใจ สนุ้ชในบ้านคาบตุ๊กตามาทั้งหน้าบ้าน เด็กหญิงตัวมอมเจอเข้าจึงเอามาคืน เด็กหญิงตัวอ้วนจึงยกตุ๊กตาให้เด็กตัวมอมภูมิใจในตุ๊กตาของเธอมาก เธอถอดตุ๊กตาไว้ในอ้อมแขนอันอบอุ่นของเธอ			✓						7. ความตรงต่อเวลา 8. ความสามัคคี	

ตารางที่ 16 วิเคราะห์นิทานคุณธรรมจากหนังสืออ่านสำหรับเด็กที่จัดพิมพ์ระหว่างปี พ.ศ. 2535 - 2540 ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับคุณธรรมจากหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) (ต่อ)

เล่ม ที่	ชื่อเรื่อง	รายละเอียดของ หนังสือ	เนื้อเรื่องย่อ	คุณธรรม								หมายเหตุ	
				1	2	3	4	5	6	7	8		
11.	แบ่งร่ำและน้ำ หอม	เครือรัตน์ เรื่อง แก้ว สำนักพิมพ์ ไทยวัฒนาพานิช, 2537	แบ่งร่ำและน้ำหอมเป็นเพื่อนกัน ช่วยพ่อแม่ขายของที่ตลาด แบ่งร่ำขาย ปลา น้ำหอมขายผลไม้ แบ่งร่ำเป็นคนปากจัดชอบทะเลาะวิวาท น้ำหอม เป็นคนพูดจากรักและซื่อตรงต่อลูกค้า ทำให้มีขาประจำ แบ่งร่ำพูดไม่ดี ทุกคนจึงไม่ซื้อของแบ่งร่ำ เมื่อน้ำหอมแนะนำให้แบ่งร่ำทำตัวใหม่ จึงมีคน มาอุดหนุนแบ่งร่ำมากมาย			✓							คุณธรรมจากหลักสูตร 1. ความขยันหมั่นเพียร 2. ความประหยัด 3. ความซื่อสัตย์สุจริต 4. ความมีระเบียบวินัย 5. ความเมตตากรุณา 6. ความกตัญญูกตเวที
12.	หมู่บ้าน ประชาธิปไตย	เดชา แซ่อัน สำนักพิมพ์ พิพัฒน์, 2535	ณ หมู่บ้านแห่งหนึ่งไม่มีระเบียบ ทั้งขยะไม่เป็นระเบียบ ทุกคนไม่สนใจกัน และกันต่างคนต่างทำงานของตน ไม่สนใจส่วนรวม ทำให้หมู่บ้านขาด ระเบียบวินัยมาก เด็กๆ ก็เจ็บบ ไม่มีสนามเด็กเล่น จนกระทั่งมีการจัดการ เลือกตั้งผู้นำขึ้นเพื่อแก้ปัญหา ผู้คนในหมู่บ้านก็มาเลือกตั้งผู้แทน และผู้ แทนก็ทำหน้าที่อย่างจริงจัง ทำให้หมู่บ้านพบกับความสุขสงบ				✓					7. ความตรงต่อเวลา 8. ความสามัคคี	

ตารางที่ 16 วิเคราะห์นิทานคุณธรรมจากหนังสืออ่านสำหรับเด็กที่จัดพิมพ์ระหว่างปี พ.ศ. 2535 - 2540 ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับคุณธรรมจากหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) (ต่อ)

เล่ม ที่	ชื่อเรื่อง	รายละเอียดของ หนังสือ	เนื้อเรื่องย่อ	คุณธรรม								หมายเหตุ	
				1	2	3	4	5	6	7	8		
13.	ทางม้าลาย	เจนภพ จบ กระบวนวรรณ สำนักพิมพ์ ไพบรท์มาด, 2536	เบียดกับปูนนั่งรถไปกับคุณตา เห็นคนเดินข้ามทางสะพานลอย จึงถาม คุณตาว่าทำไมจึงไม่ข้ามข้างล่างเพราะกว้างดี ชี้เท้าขึ้นไป ตาจึงอธิบาย ว่ารถวิ่งไวกว่าข้ามข้างล่างก็จะถูกรถชนได้ จึงสร้างสะพานลอยให้คนข้าม ถ้าไม่มีก็จะทำเป็นทางม้าลาย ที่เรียกว่าทางม้าลายเพราะมีลายขาว - ดำ เหมือนม้าลาย เบียดและปานขอให้ทุกคนปฏิบัติตามกฎจราจรข้ามถนน ให้ถูก จะได้ปลอดภัย				✓						คุณธรรมจากหลักสูตร 1. ความขยันหมั่นเพียร 2. ความประหยัด 3. ความซื่อสัตย์สุจริต 4. ความมีระเบียบวินัย 5. ความเมตตากรุณา 6. ความกตัญญูต่อบุคคล 7. ความตรงต่อเวลา 8. ความสามัคคี
14.	ลิงจอมกวน	สุกัญญา จันทร เพ็ญ สำนักพิมพ์ ต้นอ่อน, 2535	ลูงหมี่กับเด็กชายสมหมายมีส่วนผลไม้ มีลิงฝูงหนึ่งชอบมาขโมยกินผลไม้ ลูงหมี่จึงหาวิธีการที่จะไล่ลิง คือ แขนวนปีบ ตอนแรกลิงตกใจ ต่อมาก็ก้อน เคย หายกลัวจึงหาวิธีการใหม่ คือ ทำหุ่นฟาง ลิงกลัวแล้วก็ก้อนเคยอีก ลูง หมี่จึงทำ "เสื่อตบกัน" ซึ่งทำจากไม้ไผ่ เอาเหยื่อใส่ล่อลิง ลิงมากินเหยื่อ กับก็ลั่น ลัดมือของลิงเป็นแผล ลิงร้องลั่น ลูงหมี่เห็นก็สงสาร ช่วยเหลือ ฝึก จนเชื่อง หางานให้ทำ ลิงไม่ซุกซน และแบ่งผลไม้คืนให้ลูงหมี่ ลิงและ คนจึงอยู่กันอย่างมีความสุข					✓					

ตารางที่ 16 วิเคราะห์นิทานคุณธรรมจากหนังสืออ่านสำหรับเด็กที่จัดพิมพ์ระหว่างปี พ.ศ. 2535 - 2540 ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับคุณธรรมจากหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) (ต่อ)

เล่มที่	ชื่อเรื่อง	รายละเอียดของหนังสือ	เนื้อเรื่องย่อ	คุณธรรม								หมายเหตุ	
				1	2	3	4	5	6	7	8		
15.	บุญมันเที่ยวสวน	สมคิด มากผาสุข สำนักพิมพ์ปลา ตะเพียน, 2535	บุญมันเป็นเด็กในเมืองใหญ่ เขาขอแม่ไปบ้านเพื่อน แม่สอนให้ทำตัวดี บุญมันเป็นเด็กดี ไปเที่ยวสวนผ่านไปเจอนก ปลูก กระรอก สัตว์ต่างกล้ว เขาจะทำร้าย เขาไม่ทำร้ายใครและไม่ขโมยของใคร สัตว์ต่างๆ จึงพอใจที่จะให้บุญมันมาเที่ยวที่สวนอีก					✓					คุณธรรมจากหลักสูตร 1. ความซนหมั่นเพียร 2. ความประหยัด 3. ความซื่อสัตย์สุจริต 4. ความมีระเบียบวินัย 5. ความเมตตากรุณา 6. ความกตัญญูกตเวที 7. ความตรงต่อเวลา 8. ความสามัคคี
16.	ความเข้าใจของดารา	รำแพน วุฒิสาร วัฒนา สำนัก พิมพ์ต้นอ่อน, 2536	ประเพณีสงกรานต์เป็นประเพณีเก่าแก่ทางภาคเหนือ ถือว่าเป็นวันขึ้นปีใหม่ทุกคนทำสิ่งที่ดีในวันสงกรานต์เพื่อเป็นการสร้างกุศล ครอบครัวของดาราไปปล่อยนกปล่อยปลา ที่มีแม่ค้านำมาขายด้วยความอิมเอมใจที่ช่วยชีวิตสัตว์เหล่านั้น ขณะกลับบ้านเจอเพื่อนชื่อสุรินทร์ ซึ่งเขากำลังจะไปช่วยให้คนได้ทำบุญ ดาราไม่เข้าใจ สุรินทร์จึงอธิบายว่าเขากำลังจะไปจับนก น่องของเขากำลังจับปลาเพื่อเอาไปขายให้แม่ค้า เพื่อขายให้คนได้ทำบุญ ดาราจึงสงสัยและกลับมาถามแม่ว่าใครบาปกันแน่ คนจับกับบาปเพราะเป็นการทรมานสัตว์ ดังนั้นแม่กับดาราจึงตกลงกันว่าต่อไปจะไม่ซื้อนกปล่อยอีก เพื่อเขาจะได้ไม่จับนกมาทรมานอีก					✓					

ตารางที่ 16 วิเคราะห์นิทานคุณธรรมจากหนังสืออ่านสำหรับเด็กที่จัดพิมพ์ระหว่างปี พ.ศ. 2535 - 2540 ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับคุณธรรมจากหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521

(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) (ต่อ)

เล่ม ที่	ชื่อเรื่อง	รายละเอียดของ หนังสือ	เนื้อเรื่องย่อ	คุณธรรม								หมายเหตุ	
				1	2	3	4	5	6	7	8		
17.	หนูนิดกับหนูน้อย	กรีก ยूनพันธ์ สำนักพิมพ์ต้นอ่อน, 2536	หนูนิดกับหนูน้อยมาเก็บดอกไม้กับแม่ เมื่อเก็บได้พอแล้วจึงกลับบ้าน ระหว่างทางพบนกตัวหนึ่งนอนหงายท้องจึงเข้าไปดู นกบาดเจ็บ หนูนิดจึงอุ้มกลับไปรักษาที่บ้าน พ่อจึงช่วยรักษาให้เหมือนนกอาการดีขึ้น สาเหตุที่บาดเจ็บเพราะถูกเด็กเกรทำร้ายเอา หนูน้อยอาการดีขึ้นมันจึงร้องเพลง หนูนิดจึงชวนเพื่อนๆ มาฟัง ทุกคนชื่นชมหนูน้อย ทำให้บรรยากาศเต็มไปด้วยความสุข แล้วหนูน้อยก็จากไปตามธรรมชาติของมัน ครอบครัวของหนูนิดปลุกต้นไม้ไว้ให้หนูกอยู่ และความฝันของหนูนิดเป็นจริง ชายป่ามีต้นไม้มากมาย นกทั้งหลายก็มาพักอาศัย						✓				คุณธรรมจากหลักสูตร 1. ความขยันหมั่นเพียร 2. ความประหยัด 3. ความซื่อสัตย์สุจริต 4. ความมีระเบียบวินัย 5. ความเมตตากรุณา 6. ความกตัญญูต่อบุคคล 7. ความตรงต่อเวลา 8. ความสามัคคี
18.	สินวล	สุนีย์ สิงหะ คเชนทร์ สำนัก พิมพ์ต้นอ่อน, 2537	สินวลเป็นลูกสุนัขที่อยู่ในบ้านของปุ้ม ซึ่งมีพ่อแม่ลูก วันหนึ่งข้างบ้านมีเสียงของสุนัขไทยสีน้ำตาลมีจุดดำรอบตาทั้งสองข้าง สินวลเห็นจึงเข้าไปถาม สุนัขตัวนั้นชื่อต่าง ต่างอาศัยอยู่ในรังไม้เก่าๆ ข้างรั้วบ้านของปุ้ม ต่างถูกรังแก สินวลจึงแบ่งอาหารให้ต่างทุกวัน จนวันหนึ่งปุ้มเห็นเข้าจึงบอกแม่ แม่บอกว่าความมีเมตตากรุณาต่อกัน ทำให้อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ปุ้มจึงให้รางวัลความดีของสินวล คือกระดูกชิ้นใหญ่						✓				

ตารางที่ 16 วิเคราะห์นิทานคุณธรรมจากหนังสืออ่านสำหรับเด็กที่จัดพิมพ์ระหว่างปี พ.ศ. 2535 - 2540 ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับคุณธรรมจากหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) (ต่อ)

เล่มที่	ชื่อเรื่อง	รายละเอียดของหนังสือ	เนื้อเรื่องย่อ	คุณธรรม								หมายเหตุ	
				1	2	3	4	5	6	7	8		
19.	สุดาเด็กดี	นกุล ตันธิยงค์ สำนักพิมพ์ ไพบรท์มายด์, 2535	สุดาเป็นเด็กดี ขยันเรียน ใฝ่ฝันอยากมีอนาคตที่ดีเมื่อโตขึ้น แต่ครอบครัวของเขายากจน มีพี่น้อง 5 คน พ่อแม่ประกอบอาชีพเย็บเสื้อผ้าขาย รายได้ไม่มากนัก สูดาได้รับทุนการศึกษาจากป้าอุไร ซึ่งเป็นศิษย์เก่า สูดาเขียนจดหมายขอคุณป้าอุไร ต่อมาป้าอุไรก็เขียนจดหมายถามเรื่องเรียนเสมอ วันหนึ่งป้าอุไรจึงนัดพบกับสุดาที่หัวลำโพง สูดาไปรอก่อนเวลาที่รถเข้าครึ่งชั่วโมง สูดาสังเกตทุกคนที่มีผ้าพันคอสีชมพู จนกระทั่งพบยายแก่คนหนึ่งพันผ้าพันคอสีชมพู จึงเข้าไปสวัสดีและถามว่าชื่ออะไรหรือไม่ ยายบอกว่าเป็นญาติของป้าอุไร ป้าอุไรยืนคอยอยู่ข้างหลัง สูดาสวัสดีและเข้าไปทักทายป้าอุไร ป้าอุไรชมสุดาว่าเป็นเด็กดี ป้าอุไรยินดีอุปการะให้สุดาเรียนสูงๆ ต่อไป							✓			คุณธรรมจากหลักสูตร 1. ความขยันหมั่นเพียร 2. ความประหยัด 3. ความซื่อสัตย์สุจริต 4. ความมีระเบียบวินัย 5. ความเมตตากรุณา 6. ความกตัญญูกตเวที 7. ความตรงต่อเวลา 8. ความสามัคคี
20.	อ้อผจญภัย	พีระ จันทรงาม สำนักพิมพ์ไทย วัฒนาพานิช, 2536	อ้อเป็นเด็กขายนำรถอ้ายอยู่กับพ่อ 2 คนในป่า วันหนึ่งพ่อล้มป่วยรักษาอย่างไรก็ไม่หาย อ้อกลัวใจมาก ราชสีห์จึงแนะนำให้ไปเอายาวิเศษจากยักษ์ตาเดียว ซึ่งมีนิสัยโหดร้ายมาก อ้อไม่กลัวรีบเดินทางโดยให้เพื่อนๆ ช่วยดูแลพ่อ ระหว่างเดินทางเทวดาก็ให้ดาบวิเศษแก่อ้อเพื่อป้องกันตัวและฆ่ายักษ์ตาเดียว เมื่อไปถึงบ้านของยักษ์ตาเดียว ยักษ์ตาเดียวกำลังจะเข้ามาจับอ้อกิน อ้อใช้ดาบแทงยักษ์ตาเดียว ยักษ์ขอชีวิต อ้อไม่ทำร้ายแต่กลับทำแผลให้ ยักษ์จึงถามเหตุผลในการเดินทางมา อ้อบอกยักษ์ถึงเหตุผลที่มา ยักษ์จึงบอกว่าต้องและกับดวงตาข้างหนึ่ง เพื่อใช้ในการทำยาขวดต่อไป อ้อจะควักดวงตาให้ยักษ์ ยักษ์รีบห้าม ยักษ์บอกว่าเป็นลวงใจว่าตัญญูจริงหรือไม่ เมื่อได้แล้วจึงนำกลับมารักษาพ่อ พ่ออาการดีขึ้นและมีความสุขกันตลอดไป							✓			

ตารางที่ 16 วิเคราะห์นิทานคุณธรรมจากหนังสืออ่านสำหรับเด็กที่จัดพิมพ์ระหว่างปี พ.ศ. 2535 - 2540 ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับคุณธรรมจากหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) (ต่อ)

เล่มที่	ชื่อเรื่อง	รายละเอียดของหนังสือ	เนื้อเรื่องย่อ	คุณธรรม								หมายเหตุ	
				1	2	3	4	5	6	7	8		
21.	คำแก้ว	จุฬา ละคร สำนักพิมพ์ ไทรทิมายด์, 2536	แก้วอยู่กับยายมาตั้งแต่เด็ก ยายของแก้วเป็นคนใจดี โอบอ้อมอารี แบ่งปันอาหารให้เพื่อนบ้านเสมอ แก้วช่วยยายทำงาน ยายตื่นแต่เช้าเพื่อจัดของไปขายที่ตลาดนัด ยายให้เงิน 2 บาทแก่แก้วเพื่อนำไปซื้อขนม แก้วรับเงินแล้วไหว้และก่อนไปโรงเรียนก็ให้ยายทุกครั้ง กลางวันแก้วก็กินข้าวที่ยายห่อให้ เลิกเรียนแล้วแก้วก็เอาเงินเหลือจากกินขนมมาหยอดออมสิน รอยายกลับมาจากหาของป่า คืนหนึ่งแก้วกำลังฝันดี ต้องตกใจตื่นเมื่อได้ยินเสียงยายคราง แก้วไปตามเพื่อนบ้านมาดู ยายป่วยหลายวันแก้วนำเงินในออมสินออกมาซื้อยาให้ยาย แก้วหยุดเรียนหลายวันครูจึงมาที่บ้าน จึงรู้ความจริง เมื่อแก้วไปโรงเรียนครูใหญ่จึงชมเชยแก้วและบอกให้ทุกคนนำไปเป็นตัวอย่าง							✓			คุณธรรมจากหลักสูตร 1. ความซื่อสัตย์สุจริต 2. ความประหยัด 3. ความซื่อสัตย์สุจริต 4. ความมีระเบียบวินัย 5. ความเมตตากรุณา 6. ความกตัญญูกตเวที 7. ความตรงต่อเวลา 8. ความสามัคคี
22.	ความรักของกระต่าย	สงว เรื่องรักษ์ สำนักพิมพ์ต้นอ่อน, 2537	มีกระต่ายแม่ลูกอยู่คู่หนึ่ง อยู่ในป่าร่วมกันอย่างมีความสุข วันหนึ่งแม่ออกไปหาอาหารพบงูเหลือมซึ่งนอนหลับอยู่ งูเหลือมตื่นมาพอดีจึงรัดแม่กระต่ายเอาไว้เพื่อกินเป็นอาหาร แม่กระต่ายขอชีวิต งูไม่ยอม กระต่ายจึงขอเอาอาหารไปให้ลูกกินก่อนเพราะลูกรออยู่ ฟุ้งนี้จะมาให้กินตามสัญญา งูจึงปล่อยไป ฟุ้งเข้าแม่กระต่ายจึงมาให้กิน ลูกกระต่ายวิ่งตามแม่มาและขอให้งูกินตัวเองแทนแม่ งูเหลือมเห็นความรักที่ลูกมีต่อแม่และความซื่อสัตย์ของแม่กระต่ายจึงปล่อยแม่กระต่ายและลูกกระต่ายไป								✓		

ตารางที่ 16 วิเคราะห์นิทานคุณธรรมจากหนังสืออ่านสำหรับเด็กที่จัดพิมพ์ระหว่างปี พ.ศ. 2535 - 2540 ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับคุณธรรมจากหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) (ต่อ)

เล่ม ที่	ชื่อเรื่อง	รายละเอียดของ หนังสือ	เนื้อเรื่องย่อ	คุณธรรม								หมายเหตุ	
				1	2	3	4	5	6	7	8		
23.	น้องจีตรงเวลา	ธันธิกา ทรภดิษ ปลาตะเพียน, 2535	น้องจีมีพี่น้อง 4 คน จีเป็นคนสุดท้อง พี่ๆ คอยช่วย 6 โมงเช้าจียังไม่ยอมตื่นยังนอนต่อ เวลาเจ็ดโมงเช้า น้องจีที่จะแปรงฟันแต่พี่ๆ ทุกคนทานข้าวแปดโมงเช้าทุกคนก็พร้อมที่จะไปโรงเรียน แต่น้องจียังไม่เสร็จ จีเป็นคนที่ยังไม่สนใจเวลา พี่จึงปรึกษากันหาวิธีให้น้องจีตรงเวลา พี่จึงบอกว่าพรุ่งนี้วันเสาร์จะไปเที่ยวสวนสนุกมีของเล่นมากมาย แต่เราจะเน้นในเรื่องของเวลา สวนสนุกอยู่ไกลมากทุกคนจะต้องตื่นตั้งแต่ตีห้า ถ้าใครช้านี้ไม่ต้องไป น้องจีตื่นมาตอนเก้าโมงเช้าก็นึกในใจว่าพี่ต้องคอย ปรากฏว่าเจอแต่กระดาษเขียนว่า นัดกันตีห้า ใครขาดไป ให้น้องจีเฝ้าบ้าน น้องจีไม่เจอพี่และนั่งนึกว่าตัวเองช้า พี่จึงไม่คอย ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา จีได้รับบทเรียนแล้วทุกอย่างต้องตรงเวลา								✓		คุณธรรมจากหลักสูตร 1. ความขยันหมั่นเพียร 2. ความประหยัด 3. ความซื่อสัตย์สุจริต 4. ความมีระเบียบวินัย 5. ความเมตตากรุณา 6. ความกตัญญูกตเวที 7. ความตรงต่อเวลา 8. ความสามัคคี
24.	ศึกแมลง	น.ต. เสริมสกุล โทณะวณิก ไทยวัฒนาพานิช, 2536	ณ ต้นมะม่วงป่าซึ่งกำลังมีลูกสุกเหลือเต็มต้น มีมดดำและมดแดงเดินทางมา ทั้งสองกลุ่มมาถึงพร้อมๆ กัน จึงกันคนละครึ่งและสุดท้ายก็เหลือมะม่วง 1 ลูก ทั้งคู่ไม่ยอมจึงตกลงทำสงครามกัน ทั้งคู่เตรียมกองทัพสู้กันก่อนที่ทั้งคู่จะสู้กัน ตัวนิ่มหรือตัวกินมด ก็เข้ามา มดทั้งสองพวกจึงตกลงร่วมมือกันหันมาขับไล่ตัวกินมดแทน พอทั้งสองมีกำลังมากตัวกินมดจึงหนีไป ทั้งสองจึงได้เกิดความคิดว่า การอยู่ร่วมกันช่วยเหลือซึ่งกันและกันเป็นสิ่งที่ดี จึงอยู่ร่วมกันบนต้นมะม่วงด้วยกันตลอดไป									✓	

ตารางที่ 16 วิเคราะห์นิทานคุณธรรมจากหนังสืออ่านสำหรับเด็กที่จัดพิมพ์ระหว่างปี พ.ศ. 2535 - 2540 ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับคุณธรรมจากหลักสูตรประถมศึกษา ทุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) (ต่อ)

เล่มที่	ชื่อเรื่อง	รายละเอียดของหนังสือ	เนื้อเรื่องย่อ	คุณธรรม								หมายเหตุ	
				1	2	3	4	5	6	7	8		
25.	สิงโตกลับใจ	วันชัย สีชมพู ต้นอ้อ, 2536	ในป่าแห่งหนึ่ง สัตว์ต่างอาศัยอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข มีสิงโตตัวหนึ่งขู่ว่าถ้าใครไม่ทำตามคำสั่งของมันจะมีอันตราย ให้ส่งลูกสัตว์มาให้มันกินทุกวัน สัตว์ต่างปรึกษาหารือกัน ช้างจึงคิดอุบายได้ จึงเดินเข้าไปในถ้ำ พอเข้าไปข้างในช้างจึงเบียดสิงโตและทำท่ายิงสิงโต สิงโตโดนเบียดทำอะไรไม่ได้ จึงสำนึกผิดเล็กคิดว่าตนเองใหญ่ สัตว์ต่างจึงอยู่กันอย่างมีความสุข มีแต่ความสามัคคี									✓	คุณธรรมจากหลักสูตร 1. ความขยันหมั่นเพียร 2. ความประหยัด 3. ความซื่อสัตย์สุจริต 4. ความมีระเบียบวินัย 5. ความเมตตากรุณา 6. ความกตัญญูต่อเวทีย 7. ความตรงต่อเวลา 8. ความสามัคคี
26.	การประกวดร้องเพลง	น.ต. เสริมสกุล ไพฑูริย์พานิช 2536	มีจิ้งหรีดทองคำตัวหนึ่ง ชอบร้องเพลงและเล่นกีตาร์ ขณะที่กำลังร้องเพลงก็ได้ยินเสียงเพลงดังมาจากที่อื่น ซึ่งพบจิ้งจั่น ทั้งสองแข่งกันก็ไม่รู้แพ้รู้ชนะ จึงไปให้ราชสีห์เป็นผู้ตัดสินให้ ระหว่างเดินทางก็พบกับจิ้งหรีดทองแดงซึ่งกำลังร้องเพลงเก่งเหมือนกัน ดังนั้นทั้งสามจึงไปแข่งขันกัน กรรมการไม่ตัดสินว่าใครชนะ กรรมการจึงให้ทั้งสามตัวเล่นพร้อมกัน กรรมการจึงตัดสินให้ทั้งสามครองตำแหน่งร่วมกันเพราะประสานเสียงกันไพเราะมาก									✓	

ตารางที่ 16 วิเคราะห์นิทานคุณธรรมจากหนังสืออ่านสำหรับเด็กที่จัดพิมพ์ระหว่างปี พ.ศ. 2535 - 2540 ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับคุณธรรมจากหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) (ต่อ)

เล่ม ที่	ชื่อเรื่อง	รายละเอียดของ หนังสือ	เนื้อเรื่องย่อ	คุณธรรม								หมายเหตุ	
				1	2	3	4	5	6	7	8		
27.	สี่สหาย	บุษบง ปิยะ มงคลวงศ์ สำนัก พิมพ์ไพบรุษมายด์, 2536	ณ ชายป่าแห่งหนึ่ง มีหนู เต่า เนื้อทราย และกาเป็นเพื่อนกัน วันหนึ่งเนื้อ ทรายถูกสุนัขจิ้งจอกหิวโซ ย่องมาเพื่อจะกินเป็นอาหาร เนื้อทรายจึงวิ่งหนี ไป พลันขาของเนื้อทรายก็ไปติดบ่วงนายพราน เผอิญนายพรานมาพอดี จึงไล่สุนัขจิ้งจอกไป นายพรานกลับไปเอาเครื่องมือมาจับเนื้อทราย เพื่อน จึงมาช่วย นายพรานกลับมาไม่พบจึงเดินย้อนกลับไปเจอกับเต่าจึงจับเต่า ใส่ถุง และปล่อยกลับไป เพื่อนเห็นเต่าเข้า เป็นห่วงจึงกลับมาตามและช่วย เหลือเต่ากลับไปอย่างปลอดภัย นายพรานตื่นขึ้นมาไม่พบเต่า วันนั้น นายพรานจึงกลับไปโดยไม่มีอะไรติดมือกลับบ้านเลย									✓	คุณธรรมจากหลักสูตร 1. ความขยันหมั่นเพียร 2. ความประหยัด 3. ความซื่อสัตย์สุจริต 4. ความมีระเบียบวินัย 5. ความเมตตากรุณา 6. ความกตัญญูตเวที 7. ความตรงต่อเวลา 8. ความสามัคคี

ตารางวิเคราะห์นิทานคุณธรรมจากหนังสืออ่านสำหรับเด็กที่จัดพิมพ์ระหว่างปีพุทธศักราช
2535 - 2540 ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับคุณธรรมอื่นๆ นอกเหนือจากหลักสูตรประถมศึกษา
พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

ตารางที่ 17 วิเคราะห์นิทานคุณธรรมจากหนังสืออ่านสำหรับเด็กที่จัดพิมพ์ระหว่างปี พ.ศ. 2535 - 2540 ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับคุณธรรมอื่นๆ นอกเหนือจากหลักสูตรประถมศึกษา
พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

เล่ม ที่	ชื่อเรื่อง	รายละเอียดของ หนังสือ	เนื้อเรื่องย่อ	คุณธรรม								หมายเหตุ	
				1	2	3	4	5	6	7	8		
1.	ลูกกบพบเพื่อน แท้	จิตรา จันทโรจน์, ต้นอ้อ, 2535	ณ หนองน้ำแห่งหนึ่ง มีสัตว์น้ำนานาชนิด มีลูกกบตัวหนึ่งอยู่อย่างโดด เดี่ยว มันจะไปเล่นกับฝูงปลาปลาที่ไม่ยอม มันจึงไม่หาเตาบนฝั่งเพื่อขอ เป็นเพื่อนแต่เตาก็ไม่ยอมเนื่องจากลูกกบซีเห่ คางคกเห็นจึงสงสารยอม เป็นเพื่อนถ้าลูกกบไม่รังเกียจผิวอันเป็นนุ่ม ปมของมัน ลูกกบดีใจมากที่ คางคกเป็นเพื่อนแม้ว่ารูปร่าง ผิวพรรณของคางคกจะไม่สวยงามแต่น้ำใจ ดีเหลือเกิน ทั้งสองจึงเป็นเพื่อนกันตลอดไป	✓									คุณธรรมนอกเหนือจาก หลักสูตร 1. การอยู่ร่วมกัน 2. การรู้จักความพอดี 3. ความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม 4. ความมีสติและเหตุผล
2.	เสียน้อยหาเพื่อน	สายสุนี เกิดนนท์, ต้นอ้อ, 2535	เสียน้อยอยู่ในถ้ำกับแม่ แม่ออกไปหาอาหารให้กิน ไม่ให้ออกจากถ้ำ เพราะกลัวจะเกิดอันตราย เสียน้อยหิวมากจึงออกจากถ้ำ เข้าไปในป่า แต่ แปลกใจป่าเงียบมากและทราบสาเหตุเพราะแม่ของเสียน้อยกินสัตว์เป็น อาหาร เสียน้อยจึงขอร้องแม่ให้เลิกกินสัตว์เป็นๆ เป็นอาหาร ต่อมาแม่เสื่อ ป่วยเสียน้อยจะต้องหาอาหารกินเอง เสียน้อยไปแอบได้ยินเจ้าจิ้งจอก บอกสิงโตว่าจะล่อให้สัตว์ตกหลุมพรางให้สิงโตกิน เสียน้อยจึงไปบอกสัตว์ ต่างๆ แต่ไม่มีใครเชื่อนอกจากกระต่ายกับกระรอก กวางไม่เชื่อจึงตกหลุม พราง กระต่ายและกระรอกจึงพาเพื่อนไปช่วยกวาง และทุกคนก็อยู่กัน อย่างมีความสุข แม่เสื่อก็กินจับสัตว์กินเป็นอาหาร กินเฉพาะสัตว์ที่ตาย แล้วเท่านั้น	✓								5. การไม่หลงตนเอง 6. ความเชื่อเพื่อเผื่อแผ่ 7. ความมีน้ำใจนักกีฬา 8. ความกล้าหาญและ ความเชื่อมั่นใจตนเอง	

ตารางที่ 17 วิเคราะห์นิทานคุณธรรมจากหนังสืออ่านสำหรับเด็กที่จัดพิมพ์ระหว่างปี พ.ศ. 2535 - 2540 ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับคุณธรรมอื่นๆ นอกเหนือจากหลักสูตรประถมศึกษา
พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) (ต่อ)

เล่ม ที่	ชื่อเรื่อง	รายละเอียดของ หนังสือ	เนื้อเรื่องย่อ	คุณธรรม								หมายเหตุ		
				1	2	3	4	5	6	7	8			
3.	ลิงแสนกล	ประดิษฐ์ ดิگا, เลิฟแอนด์ กิฟเพรส, 2535	มีลิงแม่ลูกคู่หนึ่งมาอาศัยอยู่ สิงโตก็อนุญาต แต่แม่ลิงกับลูกลิงมาอยู่ก็ไม่ ยอมทำงาน แต่ไปขโมยผลไม้ของบ้านกระต่ายกิน กระต่ายไปฟ้องสิงโต สิงโตก็เรียกแม่ลิงกับลูกลิงมาตักเตือน แม่ลิงและลูกลิงก็ปรับตัวโดยการ ขยันทำงาน	✓										คุณธรรมนอกเหนือจาก หลักสูตร 1. การอยู่ร่วมกัน 2. การรู้จักความพอดี 3. ความรับผิดชอบต่อ ตนเองและสังคม 4. ความมีสติและเหตุผล
4.	เพื่อนรัก	สมชาย ชูประเสริฐ, ไทยวัฒนาพานิช, 2535	แต้มตากับหูกางเป็นเพื่อนรักกัน ซวนกันไปเที่ยวในป่า ทั้งสองเบื่อบเห็น หนูจึงเข้าไปทำร้าย หนุณาเจ็บเพราะลูกหมาตัวใหญ่เกร แต้มตากับหูก กางไปพบกับพ่อแม่เสือ จึงโดนจับไปให้เป็นของเล่นของลูกเสือ ลูกเสือ ทำร้ายหมาทั้งสอง ทั้งสองเจ็บใจที่เสือตัวใหญ่เกร แม่เสือสงสารจึง ปล่อยให้กลับบ้าน แม่ของทั้งสองดีใจและสอนว่าไม่ควรทำร้ายผู้อื่นให้ทำ ตัวเป็นเด็กดี ทำแต่ความดี ตอนเช้าทั้งสองจึงไปขอโทษหนู และลูกเสือ ก็เดินมาขอโทษหมาทั้งสอง และทั้งสามก็เล่นด้วยกัน เป็นเพื่อนกันตลอด ไป	✓									5. การไม่หลงตนเอง 6. ความเชื่อเพื่อพ่อแม่ 7. ความมีน้ำใจนักกีฬา 8. ความกล้าหาญและ ความเชื่อมั่นใจตนเอง	

ตารางที่ 17 วิเคราะห์นิทานคุณธรรมจากหนังสืออ่านสำหรับเด็กที่จัดพิมพ์ระหว่างปี พ.ศ. 2535 - 2540 ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับคุณธรรมอื่นๆ นอกเหนือจากหลักสูตรประถมศึกษา
พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) (ต่อ)

เล่ม ที่	ชื่อเรื่อง	รายละเอียดของ หนังสือ	เนื้อเรื่องย่อ	คุณธรรม								หมายเหตุ	
				1	2	3	4	5	6	7	8		
5.	มดน้อย	คมทวน คันธนู สำนักพิมพ์ต้นอ้อ, 2535	เช้าอากาศแจ่มใส มดทุกตัวต่างออกหากินตามปกติ มีแต่เจ้ามดแดง ซึ่ง ซีเกียจและจะออกไปท่องเที่ยวไม่ทำงาน มดแดงไม่สงสารแม่ที่ผลิตน้องๆ ออกมาช่วยงานมด มดน้อยเดินทางไปพบกับแมลงปอ อยากเป็นแมลง ปอ อยู่เฉยๆ แมลงปอกำลังจะวางไข่ไม่ได้ อยู่เฉยๆ ไม่มีเวลาเดินเที่ยว มดแดงเดินต่อไปพบกับตึกแตน ซึ่งกำลังหนีศัตรูมา และเตือนให้มดน้อย ระวังอันตราย สุดท้ายเจ้าตึกแตนก็ถูกนกจับกินอยู่ดี มดน้อยเดินทางต่อ ไป จนกระทั่งน้ำท่วม พลาดพามดแดงกลับมาที่รังซึ่งไม่มีใคร เพราะถูกน้ำ พัดพาไป มดน้อยจึงร่วมกับเพื่อนๆ ที่เหลืออยู่ตามหาแม่ใหญ่ และช่วย กันทำงาน มดน้อยสำนึกตัวได้ว่าโลกกว้างไม่ได้มีความหมายมากไปกว่า พี่น้องเลย	✓									คุณธรรมนอกเหนือจาก หลักสูตร 1. การอยู่ร่วมกัน 2. การรู้จักความพอดี 3. ความรับผิดชอบต่อ ตนเองและสังคม 4. ความมีสติและเหตุผล
4.	แมวกับปลาทอง	พรทิพย์ รามสูตร สำนักพิมพ์ ไบรท์มายด์ , 2536	เจ้าแมวมองปลาในตู้ นึกอยากจะกินเสีย มองดูตอนทางไม่เห็นมีคนจึง ปีนขึ้นไปบนตู้หวังจะกินปลา ปลาตกใจว่ายน้ำหนีพลางร้องขอความช่วยเหลือ เหลือ เจ้าของบ้านมาเห็นเข้า จึงจับแมวดู และสั่งสอนให้ทำตามหน้าที่ คือจับหนู อยู่บ้านเดียวกันจะต้องสามัคคีกัน แมวจะอายุใจในความคิด ของตนและไปขอโทษปลาทอง ปลาจึงให้อภัยและตอบว่า"ผิดแล้วเมื่อ แก้ไขย่อมมีค่าเสมอเธอ"	✓								5. การไม่หลงตนเอง 6. ความเชื่อเพื่อผู้อื่น 7. ความมีน้ำใจนักกีฬา 8. ความกล้าหาญและ ความเชื่อมั่นใจตนเอง	

ตารางที่ 17 วิเคราะห์นิทานคุณธรรมจากหนังสืออ่านสำหรับเด็กที่จัดพิมพ์ระหว่างปี พ.ศ. 2535 - 2540 ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับคุณธรรมอื่นๆ นอกเหนือจากหลักสูตรประถมศึกษา
พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) (ต่อ)

เล่ม ที่	ชื่อเรื่อง	รายละเอียดของ หนังสือ	เนื้อเรื่องย่อ	คุณธรรม								หมายเหตุ		
				1	2	3	4	5	6	7	8			
7.	สามเกลอจอม แกลน	เด่น แก้วพงษา ต้นอ้อ, 2536	ดาว ก้อน เอก เป็นเพื่อนรักกัน กินเที่ยวด้วยกัน วันหนึ่งทั้งสามชวนกันไป เที่ยวทุ่ง ดาวเห็นปลาจึงให้เพื่อนช่วยแต่ไม่มีใครช่วย ดาวหาปลา หาพิน และบั้งปลาเองเมื่อปลาสุกเพื่อนๆ จึงอาสาช่วยกิน ดาวจึงขอให้เพื่อนให้ สัญญาว่าต้องช่วยกัน ทำงานร่วมมือกันเพราะเราอยู่ร่วมกัน ทั้งสามจึง ช่วยเหลือกันทุกอย่างและอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข	✓										คุณธรรมนอกเหนือจาก หลักสูตร 1. การอยู่ร่วมกัน 2. การรู้จักความพอดี 3. ความรับผิดชอบต่อ ตนเองและสังคม 4. ความมีสติและเหตุผล
8.	เด็กดีปี่ทองเที่ยว ไทย	อรทัย พรรอด, ไพบรท์มายด์, 2536	หมู่บ้านของมานิตย์เป็นหมู่บ้านที่มีวิวสวยงาม มีแม่น้ำไหลผ่าน แม่น้ำก็ สะอาด เพราะผู้คนช่วยกันรักษาความสะอาด มานิตย์เป็นเด็กดีมีความ ขยันหมั่นเพียรเป็นที่รักใคร่ของทุกคน ปีนี้เป็นปีทองเที่ยวไทย จึงมีนัก ท่องเที่ยวมาเที่ยวอยู่เสมอ วันหนึ่งมีเรือนักท่องเที่ยวกับเรือบรรทุก มะพร้าวชนกัน ทำให้ผู้โดยสารเรือซึ่งเป็นชาวต่างชาติจมน้ำ มานิตย์จึงรีบ ไปบอกผู้ใหญ่ให้มาช่วยเพราะตัวเล็กเกินไป ชาวบ้านได้พากันมาช่วย ชาวต่างชาติขอบคุณมานิตย์และให้เงินเป็นการตอบแทน แต่มานิตย์ไม่ รับเพราะมานิตย์ภูมิใจในสิ่งที่ตนเองทำ ทุกๆ คนภูมิใจในตัวมานิตย์มาก ที่เป็นเด็กดี	✓									5. การไม่หลงตนเอง 6. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ 7. ความมีน้ำใจนักกีฬา 8. ความกล้าหาญและ ความเชื่อมั่นใจตนเอง	

ตารางที่ 17 วิเคราะห์นิทานคุณธรรมจากหนังสืออ่านสำหรับเด็กที่จัดพิมพ์ระหว่างปี พ.ศ. 2535 - 2540 ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับคุณธรรมอื่นๆ นอกเหนือจากหลักสูตรประถมศึกษา
พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) (ต่อ)

เล่ม ที่	ชื่อเรื่อง	รายละเอียดของ หนังสือ	เนื้อเรื่องย่อ	คุณธรรม								หมายเหตุ	
				1	2	3	4	5	6	7	8		
9.	เจ้าสิงโตสำนึก ผิด	รุจิเรข เหมลา, ต้นอ้อ, 2536	ในป่าแห่งหนึ่ง ป่านี้มีความสมบูรณ์สัตว์ทุกตัวอยู่กินกันอย่างมีความสุข วันหนึ่งเจ้าสิงโตตัดต้นไม้ แม่ช้างจึงเตือนให้คิดถึงเวลาที่ใช้ในการเติบโต กับเวลาที่ใช้ในการตัด ให้คิดถึงความยุติธรรม ความเดือดร้อนที่จะได้รับ แต่สิงโตไม่เชื่อฟัง เพราะเขาตัดไม้ไปขายได้เงิน สามารถนำเงินมาซื้อของ ได้ตามต้องการ แม่ช้างชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ของต้นไม้ที่มีต่อมนุษย์ สิ่งมี ชีวิตอื่นอีกมากมาย ไม่ให้เห็นแก่ตัว สุดท้ายสิงโตก็ไม่เชื่อที่ช้างพูด เมื่อตัด ต้นไม้หมดอากาศก็ร้อน น้ำเหือดแห้ง ฤดูหนาวก็หนาวจัด ฤดูฝนน้ำก็ท่วม สัตว์ป่าต่างล้มตาย ฤดูร้อนเกิดไฟป่า เหตุเกิดจากการตัดต้นไม้ ทำลายป่า สิงโตสำนึกผิดจึงขอโทษทุกคนและสัญญาว่าจะปลูกป่าทดแทนไว้ให้ลูก หลาน	✓									คุณธรรมนอกเหนือจาก หลักสูตร 1. การอยู่ร่วมกัน 2. การรู้จักความพอดี 3. ความรับผิดชอบต่อ ตนเองและสังคม 4. ความมีสติและเหตุผล 5. การไม่หลงตนเอง 6. ความเชื่อเพื่อเผื่อแผ่
10.	สองพี่น้อง	เคธีร์ธน์ เรื่องแก้ว, ไทยวัฒนาพานิช, 2537	ครอบครัวของขมั้นและเชื่อนมีพ่อแม่ ขมั้นอายุ 10 ขวบ เชื่อนอายุ 9 ขวบ ครอบครัวนี้มีความสุขมากทุกคนช่วยกันทำงาน ทำการบ้านโดยที่ พ่อแม่ไม่ต้องเตือน เวลาข้างบ้านมีงานก็ไปช่วยอย่างเต็มใจ จนได้รับคำ ชมเชยทำให้พ่อแม่ภูมิใจมาก พ่อแม่สอนให้ทำตัวให้เป็นประโยชน์ต่อ ตนเองและส่วนรวม ขมั้นและเชื่อนไปโรงเรียนเห็นน้องถือของหนักก็เข้า ไปช่วย เรื่องนี้รู้ถึงครูใหญ่และครู ท่านจึงชมเชยและเพื่อนๆ ปรบมือให้ ในความมีน้ำใจของพี่ขมั้นและความเอาเป็นตัวอย่าง	✓								7. ความมีน้ำใจนักกีฬา 8. ความกล้าหาญและ ความเชื่อมั่นใจตนเอง	

ตารางที่ 17 วิเคราะห์นิทานคุณธรรมจากหนังสืออ่านสำหรับเด็กที่จัดพิมพ์ระหว่างปี พ.ศ. 2535 - 2540 ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับคุณธรรมอื่นๆ นอกเหนือจากหลักสูตรประถมศึกษา
พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) (ต่อ)

เล่ม ที่	ชื่อเรื่อง	รายละเอียดของ หนังสือ	เนื้อเรื่องย่อ	คุณธรรม								หมายเหตุ	
				1	2	3	4	5	6	7	8		
11.	บริษัทสีเทา	สุภกานต์ รัตนา พันธุ์ สำนักพิมพ์ สวัสดิ์, 2537	บริษัทสีเทา ทุกคนทำงานกันอย่างขยันขันแข็ง เมื่อภรรยาจึงสนใจไป สมัครงาน หมีใหญ่จึงรับเข้าทำงานให้ดาวจุด เป็นผู้สอนงานให้ ดาวจุด ไม่ชอบหน้าเมื่อภรรยาจึงแกล้งว่าทำงานไม่ดี ให้กลับไปทำมาใหม่ เมื่อภรรยาไม่ทำอะไร เมื่อภรรยาถูกกลั่นแกล้งมากจนช่างทนไม่ได้จึงไป พูดกับดาวจุด ดาวจุดอาสาว่าหาว่าเมื่อภรรยาหมีพวก หมีใหญ่ได้ยิน เสียงดังจึงเข้าไปดู ดาวจุดฟ้อง และเมื่อภรรยาทนไม่ได้จึงอธิบาย หมีใหญ่ เข้าใจจึงให้เมื่อภรรยาไปทำงานต่อ และให้ลายจุดนำน้ำหวานบริการคน ทั้งบริษัท ลายจุดจึงใจเย็นและทำงานร่วมกันอย่างมีความสุข	✓									คุณธรรมนอกเหนือจาก หลักสูตร 1. การอยู่ร่วมกัน 2. การรู้จักความพอดี 3. ความรับผิดชอบต่อ ตนเองและสังคม 4. ความมีสติและเหตุผล
12.	ช่างเพื่อนรัก	ศรีอัมพร ประทุมพันธ์, ไทยวัฒนาพานิช, 2538	มีม้า หมี เป็นเพื่อนกันช่วยกันทำงานทุกอย่าง อาศัยอยู่ในถ้ำ มีช่าง ตัวหนึ่งถูกกิ่งไม้ทิ่มตาบอดมาเจอเข้ากับหมี ทั้งสองสงสารจึงช่วยไว้และให้ ที่อยู่อาศัยอยู่ด้วย ช่างคอยช่วยบอกเมื่อมีภัยมา มีเต่าอีกตัวหนึ่ง ยุแหย่ให้สัตว์ทั้งสองเกลียดช่าง แต่ทั้งสองเต็มใจและช่างก็ไม่ได้ยุ่ง ช่วยงานเสมอ เต่าเจ็บแค้นมาก จนวันหนึ่งนายพรานมา ทุกคนจึง เฝ้าอยู่ถ้ำ เต่าได้โอกาสจึงกัดหางช่าง แต่ช่างกลัวเพื่อนจะมีภัยจึงไม่ร้อง เมื่อนายพรานไปทั้งสามโกรธมากช่างกำลังจะเหยียบ แต่นึกขึ้นมาได้ว่า ไม่ได้ประโยชน์เป็นบาป จึงให้อภัย และขอให้เพื่อนให้อภัย เต่าจึงสำนึก ผิดและทำตัวเป็นเต่าที่ดีและอยู่กันอย่างมีความสุข	✓									5. การไม่หลงตนเอง 6. ความเชื่อเพื่อพ่อแม่ 7. ความมีน้ำใจนักกีฬา 8. ความกล้าหาญและ ความเชื่อมั่นใจตนเอง

ตารางที่ 17 วิเคราะห์นิทานคุณธรรมจากหนังสืออ่านสำหรับเด็กที่จัดพิมพ์ระหว่างปี พ.ศ. 2535 - 2540 ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับคุณธรรมอื่นๆ นอกเหนือจากหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) (ต่อ)

เล่ม ที่	ชื่อเรื่อง	รายละเอียดของ หนังสือ	เนื้อเรื่องย่อ	คุณธรรม								หมายเหตุ	
				1	2	3	4	5	6	7	8		
13.	ของเล่นใหม่ของ ลูกหมี	ขวัญฤดี แสงกุล ต้นอ้อ, 2535	ครอบครัวของหมีมีลูก 2 ตัว เป็นที่รักของพ่อแม่ ลูกหมีพากันไปเที่ยว กลับบ้านค่ำมากทำให้พ่อแม่เป็นห่วง พ่อจึงซื้อทีวีและเกมมาให้ ทุกวันลูก หมีก็จะเล่นเกมไม่ทำงาน ไม่ทำการบ้าน ไปเรียนก็หลับในห้องเรียนทำให้ การเรียนแยกลง เพื่อนๆ ก็ไม่คบหา ลูกหมีน่าเศร้า พ่อจึงสอนว่าควรทำ อะไรแต่พอดี ลูกหมีทำตามที่พ่อสอนทำให้ครอบครัวมีความสุขดังเดิม		✓								คุณธรรมนอกเหนือจาก หลักสูตร 1. การอยู่ร่วมกัน 2. การรู้จักความพอดี 3. ความรับผิดชอบต่อ ตนเองและสังคม
14.	หมูกลับใจ	อุทัย ทิมย้ายงาม ต้นอ้อ, 2535	ที่บ้านชายแก่คนหนึ่งอาศัยอยู่ริมป่า เขาเลี้ยงหมูไว้หนึ่งตัว เลี้ยงอย่างดี จนหมูเกิดเบื่อหน่ายชีวิตเกินทน วันหนึ่งชายแก่ปล่อยให้ออกไปจากเล้า เจ้าหมูเดินเที่ยวไกลบ้าน หมูเดินเข้าไปในป่า เดินไปจนพบเสือ อยากเป็น เสือ เสือตอบว่าหมูไม่ดุร้าย เป็นไม่ได้ และไปพบสัตว์ต่างๆอีกมากมายแต่ ก็เป็นไม่ได้เพราะไม่มีคุณสมบัตินั้นๆ หมูจึงคิดว่ารูปร่างนั้นเปลี่ยนแปลง ไปไม่ได้ เป็นหมูก็สบายดี มีคนหาอาหารมาให้กิน เป็นหมูอย่างเดิมดีกว่า จึงกลับบ้านไปด้วยความหิว		✓								4. ความมีสติและเหตุผล 5. การไม่หลงตนเอง 6. ความเชื่อเพื่อเผื่อแผ่ 7. ความมีน้ำใจนักกีฬา 8. ความกล้าหาญและ ความเชื่อมั่นใจตนเอง

ตารางที่ 17 วิเคราะห์นิทานคุณธรรมจากหนังสืออ่านสำหรับเด็กที่จัดพิมพ์ระหว่างปี พ.ศ. 2535 - 2540 ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับคุณธรรมอื่นๆ นอกเหนือจากหลักสูตรประถมศึกษา
พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) (ต่อ)

เล่ม ที่	ชื่อเรื่อง	รายละเอียดของ หนังสือ	เนื้อเรื่องย่อ	คุณธรรม								หมายเหตุ	
				1	2	3	4	5	6	7	8		
15.	กระต่ายจอม ตะกละ	ชัยพร รัตน - พาณิชย์, ต้นอ้อ, 2535	ในป่าแห่งหนึ่งมีสัตว์ป่าอาศัยอยู่อย่างมีความสุข มีกระต่ายตัวหนึ่ง จอมตะกละชอบกินอาหารที่สัตว์อื่นๆ ขโมยบ้าง แย่งกินบ้าง โดยไม่ ละอายใจ ทำให้สัตว์ต่างๆ ต้องหาที่ซ่อนอาหารให้ปลอดภัยจากกระต่าย ทำให้กระต่ายหิวมากจนกระทั่งไปพบรังนก ทำให้รังนกตกลงมากำลังจะ กิน แม่นกกลับมาไม่พบลูก จึงร้องไห้ มีมาพบจึงว่าใครช่างใจร้ายจริงๆ จนกระต่ายสำนึกผิดจึงมอบไข่คืนให้แก่แม่นก และเลิกนิสัยตะกละ กิน แต่พอควร จึงทำให้นาอาหารง่าย และสัตว์อื่นๆ ก็พอใจ เพราะทำให้พวก มันไม่เดือดร้อนอีกต่อไป		✓								คุณธรรมนอกเหนือจาก หลักสูตร 1. การอยู่ร่วมกัน 2. การรู้จักความพอดี 3. ความรับผิดชอบต่อ ตนเองและสังคม 4. ความมีสติและเหตุผล 5. การไม่หลงตนเอง 6. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ 7. ความมีน้ำใจนักกีฬา 8. ความกล้าหาญและ ความเชื่อมั่นใจตนเอง
16.	สัตว์ในทะเล	น.ต. เสริมสกุล โทนะวณิก ไทยวัฒนาพานิช, 2536	มีสัตว์สามชนิดติดอยู่ในทะเลกลางน้ำด้วยกัน มีอึ่งอ่าง กิ้งก่า และ หิ่งห้อย เมื่อตกกลางคืน หิ่งห้อยก็มีแสงออกมาที่กัน หิ่งห้อยจึงคิดว่าตน นั้นมีแสงเป็นที่พึ่งให้แก่เพื่อนๆ ดังนั้นมันจึงสำคัญที่สุด อึ่งอ่างจึงคุยว่า ตนเองตัวใหญ่และพองตัวทำให้ทะเลโคลงเคลง กิ้งก่าไม่ยอมแพ้ บอกว่า ตนเองนั้นยาวที่สุดพร้อมทั้งเหยียดตัวยาว ทำให้ทะเลโคลงเคลงและคว่ำ ลง สัตว์ทั้งสามนำขึ้นไม่ไหวจึงจมน้ำไป		✓								

ตารางที่ 17 วิเคราะห์นิทานคุณธรรมจากหนังสืออ่านสำหรับเด็กที่จัดพิมพ์ระหว่างปี พ.ศ. 2535 - 2540 ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับคุณธรรมอื่นๆ นอกเหนือจากหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) (ต่อ)

เล่ม ที่	ชื่อเรื่อง	รายละเอียดของ หนังสือ	เนื้อเรื่องย่อ	คุณธรรม								หมายเหตุ	
				1	2	3	4	5	6	7	8		
17.	หนอนอ้วน	กอบชัย สุขสวัสดิ์ ไทยวัฒนาพานิช, 2536	มีหนอนตัวหนึ่งมีอาหารกินมากมาย เพื่อนๆ แมลง เข้ามาทักทาย เพื่อนๆ นั้นเลือกกินอาหารและกินอาหารแต่พอดีความอึด แต่หนอนตั้งหน้าตั้งตากินจนอ้วน เพื่อนๆ บอกไม่ให้กินมากก็ว่าเพื่อนอิจจาตน จนกระทั่งวันหนึ่งปวดชามาก ไปตามหมอมาคูอาการก็ไม่หาย หานหมอดูก็ไม่หายจนเพื่อนแนะนำให้ลดอาหาร อาการปวดขาจึงค่อยๆ หายไป จึงไปขอบคุณเพื่อนๆ		✓								คุณธรรมนอกเหนือจากหลักสูตร 1. การอยู่ร่วมกัน 2. การรู้จักความพอดี 3. ความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม 4. ความมีสติและเหตุผล
18.	ดาวในเรือ กระดาศ	วิรุณ ตั้งเจริญ ต้นอ้อ, 2535	มีเด็กชายช่วยกันพับเรือกระดาศขึ้นไปบนท้องฟ้า นางฟ้าผู้ใจดีเก็บดาวบนท้องฟ้ามอบให้แก่เด็กๆ เด็กๆ ช่วยกันแขวนดาวดวงใหญ่กลางหมู่บ้าน ทำให้หมู่บ้านสว่างไสว เด็กๆ พวกเขาเรียนหนังสือกับผู้เฒ่าทำให้มีความรู้ และช่วยกันทำงานสร้างหมู่บ้านให้เจริญรุ่งเรือง แต่ก็มีเด็กอันธพาลไม่ยอมเรียนหนังสือและขว้างปาดวงดาวให้แตกไป นางฟ้าเก็บดาวกลับท้องฟ้า ทุกคนเสียใจหมู่บ้านมืดมืดไปหมด มีเด็กน้อยผู้มีความฉลาดพับกระดาศสีขาวเป็นเรือขึ้นไปบนท้องฟ้า นางฟ้าผู้ใจดีจึงเขียนบนเรือกระดาศว่า "สาธารณสมบัติทั้งปวง ต้องหวงแหนบำรุงรักษา ไม่ทำลายเล่น เช่นคนไร้ปัญญา แล้ววันหนึ่ง...นางฟ้าจะส่งดาวมาให้เธอ"			✓							5. การไม่หลงตนเอง 6. ความเชื่อเพื่อเพื่อน 7. ความมีน้ำใจนักกีฬา 8. ความกล้าหาญและความเชื่อมั่นในตนเอง

ตารางที่ 17 วิเคราะห์นิทานคุณธรรมจากหนังสืออ่านสำหรับเด็กที่จัดพิมพ์ระหว่างปี พ.ศ. 2535 - 2540 ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับคุณธรรมอื่นๆ นอกเหนือจากหลักสูตรประถมศึกษา
พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) (ต่อ)

เล่ม ที่	ชื่อเรื่อง	รายละเอียดของ หนังสือ	เนื้อเรื่องย่อ	คุณธรรม								หมายเหตุ	
				1	2	3	4	5	6	7	8		
19.	เทพเจ้าแห่งฤดูทั้ง สาม	พ.ต. เสริมสรกุล ไพฑูริย์ ไทยวัฒนาพานิช, 2535	เทพเจ้าแห่งฤดูทั้งสาม คือ ฤดูร้อน ฤดูหนาว ฤดูฝน ต่างหาผู้ที่มีความสำคัญกับมนุษย์มากที่สุด ต่างคนต่างบอกหน้าที่และข้อดีของตน เมื่อไม่สามารถตัดสินได้จึงไปให้ท่านผู้ใหญ่ตัดสิน ท่านผู้ใหญ่จึงอธิบายว่าทั้งสามฤดูมีความสำคัญต่อมนุษย์ทั้งสิ้น ขอให้เทพเจ้าทั้งสามฤดูทำหน้าที่ของตนให้ดีที่สุด เทพเจ้าทั้งสามฤดูจึงเข้าใจและกล่าวคำขอบคุณและทำหน้าที่ของตนมาจนถึงทุกวันนี้			✓							คุณธรรมนอกเหนือจาก หลักสูตร 1. การอยู่ร่วมกัน 2. การรู้จักความพอดี 3. ความรับผิดชอบต่อ ตนเองและสังคม 4. ความมีสติและเหตุผล
20.	นางฟ้าช่วยด้วย	เกริก ยุ้นพันธ์ ต้นอ้อ, 2535	นางฟ้ามารับหนูดื่กับน้ำตาลไปเที่ยวเมืองที่ไกลแสนไกล บังเอิญมีค้างคาวยักษ์สองตัวบินมาทำให้ข้างตกใจ วิ่งหนีไปไกล มานหยุดยืนที่แม่น้ำที่สกปรกมากๆ เพราะผู้คนไม่รักษาความสะอาด แม่น้ำมีกลิ่นเหม็น ปลาต่างขอร้องให้เนรมิตให้น้ำสะอาดเพราะทนไม่ไหว จะเข้ก็มาขอร้องให้นางฟ้าช่วย ปลาในน้ำลึกลับก็มาขอเช่นกัน แล่นางฟ้าก็ไปยังแหล่งน้ำที่สะอาดใสเย็น ทุกคนพากันลงว่ายน้ำ ทำให้สบายใจมาก และนางฟ้าก็พาเด็กๆ กลับเด็กๆ คิดในใจว่าทำอะไร เมืองของเขาจะไม่สกปรกเหมือนเมืองที่นางฟ้าพาไปเที่ยว			✓							5. การไม่หลงตนเอง 6. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ 7. ความมีน้ำใจนักกีฬา 8. ความกล้าหาญและ ความเชื่อมั่นใจตนเอง

ตารางที่ 17 วิเคราะห์นิทานคุณธรรมจากหนังสืออ่านสำหรับเด็กที่จัดพิมพ์ระหว่างปี พ.ศ. 2535 - 2540 ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับคุณธรรมอื่นๆ นอกเหนือจากหลักสูตรประถมศึกษา
พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) (ต่อ)

เล่ม ที่	ชื่อเรื่อง	รายละเอียดของ หนังสือ	เนื้อเรื่องย่อ	คุณธรรม								หมายเหตุ		
				1	2	3	4	5	6	7	8			
21.	ลำนำของแก้ว	ราวดี ปฏิวัติวงศ์ ไทยวัฒนาพานิช, 2535	แก้วไปช่วยแม่เก็บผักบุงเห็นปลาตาย แล้วว่ามีฝันขึ้นตามตัว เรียนในวิชา สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ครูบอกว่าเป็นเพราะคนทิ้งขยะสิ่งสกปรกลง ในแม่น้ำลำคลอง			✓								คุณธรรมนอกเหนือจาก หลักสูตร 1. การอยู่ร่วมกัน 2. การรู้จักความพอดี 3. ความรับผิดชอบต่อ ตนเองและสังคม 4. ความมีสติและเหตุผล
22.	หน้าที่อันยิ่งใหญ่	เจริญศรี ท่วมสุข ปลาตะเพียน, 2535	มุ้ยหมัดกับป้าเพิ่งคุยกันถึงเรื่องอยากมีสัตว์เลี้ยง ป้าเพิ่งมีปลาตะเพียน เป็นสัตว์เลี้ยง วันหนึ่งป้าคุยเรื่องน้ำเน่า สกปรก คนชอบทิ้งขยะ มุ้ย หมัดไม่เข้าใจว่าทำไมทิ้งขยะเพียงชิ้นเดียวจะทำให้ น้ำเน่าเสียได้อย่างไร คนทิ้งขยะเพียงคนละ 1 ชิ้น ถ้าทุกคนทิ้งก็จะทำให้ขยะมีมากขึ้น น้ำก็เน่า มุ้ยหมัดจึงเข้าใจ มุ้ยหมัดมักชวนเพื่อนๆ มาดูปลาตะเพียน เด็กๆ มี ความสุขที่ได้เห็นปลาตะเพียน เพราะบ้านของเพื่อนๆ อยู่หน้าเขื่อนซึ่งน้ำ เน่าไม่มีปลาอาศัยอยู่เลย "น้ำเน่าไม่มีผลดีต่อใคร" มุ้ยหมัดคิดว่าทำ อย่างไรจะทำให้ทุกคนไม่ทิ้งขยะลงไปในลำคลองเพราะทำให้น้ำเน่า มัน เป็นหน้าที่อันยิ่งใหญ่จริงๆ			✓							5. การไม่หลงตนเอง 6. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ 7. ความมีน้ำใจนักกีฬา 8. ความกล้าหาญและ ความเชื่อมั่นใจตนเอง	

ตารางที่ 17 วิเคราะห์นิทานคุณธรรมจากหนังสืออ่านสำหรับเด็กที่จัดพิมพ์ระหว่างปี พ.ศ. 2535 - 2540 ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับคุณธรรมอื่นๆ นอกเหนือจากหลักสูตรประถมศึกษา
พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) (ต่อ)

เล่ม ที่	ชื่อเรื่อง	รายละเอียดของ หนังสือ	เนื้อเรื่องย่อ	คุณธรรม								หมายเหตุ	
				1	2	3	4	5	6	7	8		
23.	ลุงเม็ย	สมชาย ชูประสิทธิ์, ไทยวัฒนาพานิช, 2535	ลุงเม็ยเลี้ยงสุนัข แมว ไก่ ไว้ในบ้านทุกตัวทำหน้าที่ของตนอย่างขยัน ขันแข็ง ต่อมาสัตว์ทั้งสามตัวเกิดความรู้สึกอิจฉาซึ่งกันและกันว่าทำงาน สบายกว่า จึงขอให้ลุงเม็ยเปลี่ยนหน้าที่ให้ ลุงเม็ยจึงตกลง โดยให้ไก่ ทำหน้าที่จับหนู แมวทำหน้าที่เฝ้าบ้าน หม่าทำหน้าที่ขัน เหตุการณ์ก็เกิด ขึ้นมีโจรขึ้นบ้าน หนูวิ่งกันขวักไขว่ หม่าขันเสร็จในตอนเช้ากินอนสบาย ทุกอย่างเปลี่ยนไปหมด ลุงเม็ยกลับมาจากทำงานในไร่ พบว่าโจรขึ้น ข้าวของกระจัดกระจายจึงโกรธสัตว์ทั้งสาม กำลังจะฆ่า สัตว์สำนึกผิดแต่ ลุงเม็ยก็ผิดที่เปลี่ยนหน้าที่ของทั้งสาม ขอให้ฆ่าลุงเม็ยด้วย ลุงเม็ยจึง คิดได้ และไม่ฆ่าสัตว์ทั้งสาม ให้ทั้งสามทำหน้าที่ของตนเช่นเดิม และทุก ชีวิตในบ้านก็อยู่อย่างมีความสุข			✓							คุณธรรมนอกเหนือจาก หลักสูตร 1. การอยู่ร่วมกัน 2. การรู้จักความพอดี 3. ความรับผิดชอบต่อ ตนเองและสังคม 4. ความมีสติและเหตุผล
24.	หนูนากับยักษ์ ใหญ่	อรัญญา วิชาติ อุดมพงศ์ ไพโรธมัยดี, 2536	หนูนาน่าเป็นเด็กผู้หญิงน่ารัก วันหนึ่งพ่อแม่จับหนูนาสระผม แชมพูเข้าตา ทำให้หนูนาน่าสบตาไม่ยอมสระผมอีก ทำให้เหมาอาศัยอยู่บนหัวของหนู นา หนูนาค้นมากพ่อแม่จึงให้สระผม หนูนาน่าจึงวิ่งหนีไปที่ริมสระ ก้มลง มองตัวเองในน้ำ ตกใจนึกว่ายักษ์จึงวิ่งไปบอกพ่อแม่ ทุกคนรีบวิ่งมาช่วย แต่ไม่พบยักษ์ที่หนูนาน่าบอก หนูนาน่าเข้าไปดูเห็นยักษ์จึงกระโดดไปหาพ่อ พ่อจึงเข้าใจและอธิบายให้หนูนาน่าฟัง ว่าหนูนาน่าไม่ยอมสระผม ผมยุ่งจึงเห็น เงาตัวเองเป็นยักษ์ หนูนาน่าจึงเข้าใจ อาน้ำ สระผม ตัวหอม เหาทนความ สะอาดของหนูนาน่าไม่ไหวจึงหนีไปอยู่บนศีรษะของคนสกปรกต่อไป			✓						5. การไม่หลงตนเอง 6. ความเชื่อเพื่อเผื่อแผ่ 7. ความมีน้ำใจนักกีฬา 8. ความกล้าหาญและ ความเชื่อมั่นใจตนเอง	

ตารางที่ 17 วิเคราะห์นิทานคุณธรรมจากหนังสืออ่านสำหรับเด็กที่จัดพิมพ์ระหว่างปี พ.ศ. 2535 - 2540 ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับคุณธรรมอื่นๆ นอกเหนือจากหลักสูตรประถมศึกษา
พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) (ต่อ)

เล่ม ที่	ชื่อเรื่อง	รายละเอียดของ หนังสือ	เนื้อเรื่องย่อ	คุณธรรม								หมายเหตุ	
				1	2	3	4	5	6	7	8		
25.	ไก่เกียงงาน	น.ต. เสริมสกุล โถณะวณิก วัฒนาพานิช, 2536	มีไก่โต้งตัวหนึ่ง อาศัยอยู่ร่วมกับตัวเมียอื่นๆ ฟุ้งหนึ่ง มันมีหน้าที่ขันปลุกให้ทุกคนในไร่ตื่นขึ้นมาทำหน้าที่ของตน วันหนึ่งมีไก่ตัวผู้ที่มีคนเอามาให้เจ้าของไร่เข้ามา ไก่ทั้งคู่เกี่ยวกับไม่ยอมขัน ทำให้ทุกคนในไร่ตื่นสาย แม่ไก่ก็ไม่ยอมไข่ได้ไข่ น้อยมาก ชาวไร่โกรธ ให้โอกาสไก่อีกหนึ่งวัน เมื่อไม่มีอะไรดีขึ้น ไก่ก็ได้ไข่ น้อยลง ชาวไร่จึงคุยกันว่าถ้าไก่ทั้งสองยังทำตัวเช่นนี้อีก จะจับทำอาหาร นักเลี้ยงได้ยินจึงรีบมาบอกไก่ทั้งสอง ไก่ทั้งสองกลัวถูกฆ่าจึงทำหน้าที่ของตนโดยไม่เกียวกอนกันอีกต่อไป และอยู่กันอย่างมีความสุข			✓							คุณธรรมนอกเหนือจากหลักสูตร 1. การอยู่ร่วมกัน 2. การรู้จักความพอดี 3. ความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม 4. ความมีสติและเหตุผล 5. การไม่หลงตนเอง
26.	นางพญาผึ้งน้อย	สหพร น้อยอยู่ ต้นอ้อ, 2536	ณ ต้นไม้แห่งหนึ่ง มีนางพญาผึ้งปกครองผึ้งทุกตัว ทุกตัวทำหน้าที่ของตนอย่างขยันขันแข็ง มีผึ้งน้อยหนึ่งตัวที่ขี้เกียจหาน้ำหวานไม่เป็น นางพญาผึ้งจึงไล่ออกจากรังให้ไปหาอาหารกินเอง นางผึ้งน้อยจึงไปตามหาลูกแก้ววิเศษเพื่อทำให้ตนได้อาหารกิน ทามหากับใครก็ไม่มีใครรู้จัก นางผึ้งน้อยหิวมากจนกระทั่งไปพบกับผีเสื้อ ผึ้งน้อยจึงถามผีเสื้อ ผีเสื้อบอกว่าลูกแก้ววิเศษไม่มี และสอนวิธีหาน้ำหวานให้ เพราะลักษณะของการหาอาหารเหมือนกัน ผึ้งน้อยจึงหาน้ำหวานได้เอง และนำน้ำหวานกลับไปยังรัง นางพญาผึ้งและเพื่อนจึงยกโทษให้และนางผึ้งน้อยขยันขันแข็ง พาเพื่อนๆ ไปหาน้ำหวานแต่เช้า จนกระทั่งนางพญาผึ้งเสียชีวิต ทุกคนจึงแต่งตั้งให้นางผึ้งน้อยดำรงตำแหน่งแทนนางพญาผึ้งก่อน เพื่อรอให้ลูกของนางพญาผึ้งโตขึ้นมาเป็นนางพญาต่อไป			✓							6. ความเชื่อเพื่อเผื่อแผ่ 7. ความมีน้ำใจนักกีฬา 8. ความกล้าหาญและความเชื่อมั่นใจตนเอง

ตารางที่ 17 วิเคราะห์นิทานคุณธรรมจากหนังสืออ่านสำหรับเด็กที่จัดพิมพ์ระหว่างปี พ.ศ. 2535 - 2540 ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับคุณธรรมอื่นๆ นอกเหนือจากหลักสูตรประถมศึกษา
พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) (ต่อ)

เล่ม ที่	ชื่อเรื่อง	รายละเอียดของ หนังสือ	เนื้อเรื่องย่อ	คุณธรรม								หมายเหตุ	
				1	2	3	4	5	6	7	8		
27.	ผีน้อยเกียงงาน	วันเพ็ญ ดันหยง สำนักพิมพ์ตันอ้อ, 2536	มีผีนางหนึ่งกำลังหาน้ำหวาน บังเอิญมีพายุพัดผ่านมา ทุกตัวต้อง รักษาชีวิตให้รอด ผีน้อยกลัวและเข้าไปหาหัวหน้าและพูดว่าทำไมเราจะ ต้องลำบากมานหาน้ำหวานให้คนอื่นกิน คนอื่นเขาไม่ต้องหาเขาสบายนอน รออยู่ที่รัง หัวหน้าจึงอธิบายว่าทุกคนมีหน้าที่ของตน กลับรังให้กลับไปดู ว่าแต่ละคนทำอะไรบ้าง กลับไปรังผีน้อยจึงรู้ว่าทุกคนทำหน้าที่ของตน อย่างขยันขันแข็ง นางพญาก็ออกลูกตลอดเวลา เหนื่อยมาก ชนกัน ผี น้อยจึงเข้าใจและสำนึกผิดที่เกียงงาน ทุกคนก็ทำงานเสี่ยงอันตรายเช่น กัน			✓							คุณธรรมนอกเหนือจาก หลักสูตร 1. การอยู่ร่วมกัน 2. การรู้จักความพอดี 3. ความรับผิดชอบต่อ ตนเองและสังคม 4. ความมีสติและเหตุผล 5. การไม่หลงตนเอง 6. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ 7. ความมีน้ำใจนักกีฬา 8. ความกล้าหาญและ ความเชื่อมั่นใจตนเอง
28.	ติดดีสี่พัน	ธันธิกา ทรรกดิษ ปลาตะเพียน, 2537	หนูติดดีเป็นเด็กที่ไม่ชอบแปรงฟัน หลากๆ แปรงฟันที แม่ก็คอยเตือนอยู่ เสมอๆ ติดดีชอบกินของหวาน ก่อนนอนก็ไม่แปรงฟัน เข้าที่ตื่นสายต้อง รีบไปโรงเรียนจึงไม่ได้แปรงฟัน ไปโรงเรียนเพื่อนแบ่งขนมให้ ติดดีหยิบมา เคี้ยวจึงปวดฟันมาก หมอให้ติดดีอ้าปาก ฟันติดดีชุมมาก หมอถอนฟันของ ติดดีออกและให้ติดดีรักษาฟันให้ดี ขยันแปรงฟัน ทานของหวานบ้วน ปากทุกที ติดดีก็ทำตามคำสั่งของหมอ ติดดีจึงมีฟันสวย			✓							

ตารางที่ 17 วิเคราะห์นิทานคุณธรรมจากหนังสืออ่านสำหรับเด็กที่จัดพิมพ์ระหว่างปี พ.ศ. 2535 - 2540 ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับคุณธรรมอื่นๆ นอกเหนือจากหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) (ต่อ)

เล่ม ที่	ชื่อเรื่อง	รายละเอียดของ หนังสือ	เนื้อเรื่องย่อ	คุณธรรม								หมายเหตุ	
				1	2	3	4	5	6	7	8		
29.	ดีดีที่สอบ	ธัญิกา ทรรกดิษ ด้านสุทธา การพิมพ์, 2538	ดีดีเป็นเด็กที่สอบได้เกรดสี่มาตลอด ก็เลยประมาทไม่อ่าน ไม่ท่องคำ ศัพท์ที่ครูให้ท่อง วันจันทร์สอบ ดีดีทำข้อสอบไม่ได้ ตั้งแต่วันนั้นเป็นต้น มาดีดีไม่กล้าประมาทอีก ตั้งใจอ่านหนังสือตลอดมา			✓							คุณธรรมนอกเหนือจาก หลักสูตร 1. การอยู่ร่วมกัน 2. การรู้จักความพอดี 3. ความรับผิดชอบต่อ ตนเองและสังคม 4. ความมีสติและเหตุผล
30.	วัวน้อยเจ้า ปัญญา	สำรวน วงษ์ประคอง ต้นอ้อ, 2535	มีสิงโตตัวหนึ่งหัวโง่ หาอาหารตั้งแต่เช้ายังไม่ได้กิน เผอิญเห็นฝูงวัว จึง คำรามเมื่อวัวได้ยินเสียงจึงวิ่งหนีไปเหลือแต่วัวน้อยที่หนีไม่ทัน ลูกวัวกลัว แต่ทำใจดีสู้ ชูสิงโตว่าถ้าสิงโตกินลูกวัวไม่เป็นไรแต่จะต้องตายแน่ๆ เพราะ สิงโตได้เข้ามาในเขตหวงห้ามของมดง่ามซึ่งเป็นเจ้าป่า สิงโตโกรธมากที่ วัวพูดอย่างนั้นแต่มันก็ยืนยัน ดังนั้นทั้งคู่จึงพากันไปสู่กับมดง่ามเมื่อไปถึง รัง ลูกวัวขอตัวเพราะกลัว สิงโตโกรธมากจึงเข้าไปเองเมื่อสิงโตบุกรัง มด ง่ามจึงช่วยกันกัดสิงโต สิงโตเจ็บมากมันคิดว่ามันไม่ใช่เจ้าป่าอีกต่อไป แล้ว ส่วนลูกวัวก็กลับไปหาแม่อย่างปลอดภัย				✓						5. การไม่หลงตนเอง 6. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ 7. ความมีน้ำใจนักกีฬา 8. ความกล้าหาญและ ความเชื่อมั่นใจตนเอง

ตารางที่ 17 วิเคราะห์นิทานคุณธรรมจากหนังสืออ่านสำหรับเด็กที่จัดพิมพ์ระหว่างปี พ.ศ. 2535 - 2540 ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับคุณธรรมอื่นๆ นอกเหนือจากหลักสูตรประถมศึกษา
พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) (ต่อ)

เล่ม ที่	ชื่อเรื่อง	รายละเอียดของ หนังสือ	เนื้อเรื่องย่อ	คุณธรรม								หมายเหตุ	
				1	2	3	4	5	6	7	8		
31.	ลูกเจี๊ยบกลัวผี	ยุทธนา บ้านเพชร ไบรท์มายด์, 2536	ในคืนหนึ่งลูกเจี๊ยบนอนหลับและตื่นขึ้นมากลางดึก มองไปข้างหน้าเห็น เงาใหญ่ใหญ่เคลื่อนไหวอยู่รอบๆ ตัว จะเรียกแม่ก็กลัวว่าผีจะได้ยินจึงทน หลับตาด้วยความกังวล จนถึงตอนเช้าแม่ไปปลุกลูกเห็นลูกตัวสั่นผิปกติ ลูกไถ่จึงเล่าให้ฟังว่ากลัวอะไร แม่ไถ่จึงอธิบายให้ฟังว่าสิ่งที่เห็นมันคือต้น กล้วย ลมพัดมันจึงทำให้เกิดเสียงขึ้น ไม่ให้ลูกเจี๊ยบกลัวอีกต่อไป				✓						คุณธรรมนอกเหนือจาก หลักสูตร 1. การอยู่ร่วมกัน 2. การรู้จักความพอดี 3. ความรับผิดชอบต่อ ตนเองและสังคม 4. ความมีสติและเหตุผล
32.	นกฮูกหลงตน	พินิจ พรพรม ต้นอ้อ, 2535	มีนกฮูกตัวหนึ่งชอบอวดเก่งทำทายนกต่างๆ เพื่อแข่งขัน แตนกและสัตว์ เหล่านั้นเป็นสัตว์ที่หากินตอนกลางวันจึงนอนและตาก็มองไม่เห็น นก ฮูกเที่ยวทำและดูนกสัตว์เหล่านั้นจนกระทั่งไปพบกับนกแก้ว นกแก้วจึง ตกลงแต่มีข้อแม้ว่าจะเริ่มช้อนหาในตอนเช้า นกฮูกตอบตกลงทันที เมื่อถึง ตอนเช้านกฮูกก็เริ่มง่วง ตาก็มองไม่ค่อยชัด เมื่อเริ่มการแข่งขันช้อนหา นก ฮูกทั้งเหนื่อยและง่วงมันคิดว่ามันหาที่ช้อนดีแล้ว นกแก้วก็ใช้เวลาหาเพียง เล็กน้อยก็เจอ เมื่อนกแก้วไปช้อนนกฮูกก็ตามัวมองไม่เห็นจึงหาไม่เจอ จึง ยอมแพ้ นกแก้วจึงสอนว่าอย่าหลงตนเอง อย่าไปเที่ยวทำทายนกคนอื่น เพราะเขาหากินตอนกลางวัน กลางคืนจึงมองไม่เห็น นกฮูกจึงสำนึกผิดจะ ไม่ทำทายนกคนอื่นรำคาญใจอีก					✓				5. การไม่หลงตนเอง 6. ความเชื่อเพื่อเพื่อน 7. ความมีน้ำใจนักกีฬา 8. ความกล้าหาญและ ความเชื่อมั่นใจตนเอง	

ตารางที่ 17. วิเคราะห์นิทานคุณธรรมจากหนังสืออ่านสำหรับเด็กที่จัดพิมพ์ระหว่างปี พ.ศ. 2535 - 2540 ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับคุณธรรมอื่นๆ นอกเหนือจากหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) (ต่อ)

เล่ม ที่	ชื่อเรื่อง	รายละเอียดของ หนังสือ	เนื้อเรื่องย่อ	คุณธรรม								หมายเหตุ	
				1	2	3	4	5	6	7	8		
33.	ไดโนเสาร์เกร	กรีก ยूनพันธ์ ต้นอ้อ, 2535	นางฟ้าพาหวานเย็นกับเก่งไปเที่ยวแดนมหัศจรรย์โดยขี่หลังไดโนเสาร์ไป ขณะที่กำลังชมหมู่ดาวกันอยู่นั้น ก็มีไดโนเสาร์จอมเกรมาชูว่าเป็นถิ่นของ มัน นางฟ้าก็หัวเราะ ทุกคนจึงหัวเราะด้วย ไดโนเสาร์สีชมพูโกรธมากจึง พ่นลมออกมาทางปาก ทำตาโปนโตนากแล้ว ไดโนเสาร์ทั้งสองต่างวิ่งชนกัน ไดโนเสาร์ของนางฟ้าไม่กลัวเพราะนางฟ้าจะช่วย ทั้งคู่สู้กันจนตกลงไปใน เหวลึกแอ่งน้ำลึก ไดโนเสาร์ทั้งสองหาทางขึ้นแต่ก็ขึ้นไม่ได้ จนเหนื่อย ไดโนเสาร์สีชมพูจึงสำนึกผิดแล้วนางฟ้าจะไม่เกรและจะไม่คิดว่าตนเอง เก่งที่สุดอีกแล้ว เมื่อไดโนเสาร์สำนึกผิดแล้วนางฟ้าจึงเสกให้ฝนตก น้ำเอ่อ ล้นหน้าผา ทำให้ไดโนเสาร์ปีนขึ้นมาได้ แล้วขอบคุณนางฟ้า					✓					คุณธรรมนอกเหนือจาก หลักสูตร 1. การอยู่ร่วมกัน 2. การรู้จักความพอดี 3. ความรับผิดชอบต่อ ตนเองและสังคม 4. ความมีสติและเหตุผล 5. การไม่หลงตนเอง 6. ความเชื่อเพื่อพ่อแม่
34.	เต่าเจ้าลมกรด	แอลัม รอดสา ต้นอ้อ, 2535	มีเต่าเต่าสองตัวเมียอยู่กันอย่างมีความสุข มีกระต่ายหนุ่มคึกคะนอง คำว่า เต่าและกลับไปเล่าให้พ่อฟัง พ่อเล่าบอกว่าตัวเองเคยแพ้การแข่งขันเพราะวิ่ง ไปแล้วนอนทำให้เต่าชนะ กระต่ายสอนลูกให้ระวัง กระต่ายหนุ่มจึงไปทำสู้กับ เต่า เต่าไม่หวั่นคำท้าโดยเริ่มจากล้าธารไปหาแม่น้ำอีกแห่งหนึ่งในป่า เต่าเต่า ใช้เวลา 7 วัน แล้วเต่าเต่าก็นัดแนะกันทำตามแผน ให้เต่าตัวเมียไปคอยอยู่ที่ แม่น้ำในป่า เมื่อถึง 7 วันตามนัด เต่าและกระต่ายก็เริ่มแข่งขัน กระต่ายก็วิ่งเร็ว ปรือ เต่าก็กลับไปนอนแช่น้ำอยู่เช่นเดิม กระต่ายวิ่งไปจนถึงสระน้ำก็พบว่าเต่า มาถึงก่อนแล้ว กระต่ายจึงขอทำวิ่งใหม่ ผลก็ออกมาเช่นเดิม กระต่ายทำวิ่งครั้งที่ ที่ 3 ด้วยความสงสัยจึงหันมามองเต่าว่าวิ่งถึงไหน ทำให้วิ่งไปชนต้นไม้ขาหัก ก็ ไม่สามารถเอาชนะเต่าได้ตามเคย					✓					7. ความมีน้ำใจนักกีฬา 8. ความกล้าหาญและ ความเชื่อมั่นในตนเอง

ตารางที่ 17 วิเคราะห์นิทานคุณธรรมจากหนังสือสำหรับเด็กที่จัดพิมพ์ระหว่างปี พ.ศ. 2535 - 2540 ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับคุณธรรมอื่นๆ นอกเหนือจากหลักสูตรประถมศึกษา
พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) (ต่อ)

เล่ม ที่	ชื่อเรื่อง	รายละเอียดของ หนังสือ	เนื้อเรื่องย่อ	คุณธรรม								หมายเหตุ	
				1	2	3	4	5	6	7	8		
35.	นกกระยางขาว	ศรินทิพย์ กรรณิกา, ไบรท์มายด์, 2536	มีนกกระยางขาวตัวหนึ่ง มีความภาคภูมิใจในตนเองที่มีปีกสวยงาม จึง เที่ยวเดินอวดความงามกับสัตว์ต่างๆ จนกระทั่งไปพบกับสิงโต สิงโตจึง บอกว่าจะพาไปพบกับสัตว์ที่มีปีกสวยงามเหมือนกับนกกระยางขาว นก กระยางขาวจึงตามไปจนกระทั่งถึงถ้ำแห่งหนึ่ง สิงโตจึงให้นกกระยางเข้า ไป นั่นคือถ้ำของสิงโต ลูกสิงโตจึงกินนกกระยางเป็นอาหาร สิงโตสอนลูก ว่าอย่าลงตนเอง อย่าเองเอียงอย่างนกกระยางขาว ใจแล้วอวดดี					✓					คุณธรรมนอกเหนือจาก หลักสูตร 1. การอยู่ร่วมกัน 2. การรู้จักความพอดี 3. ความรับผิดชอบต่อ ตนเองและสังคม
36.	หิ่งห้อยกับ หลอดไฟ	พรทิพย์ รามสุด ตันอ้อ, 2536	หิ่งห้อยเป็นสัตว์ที่มีแสงในตัวเอง วันหนึ่งจึงประชุมกันว่ามันมีแสงในตัว เองเหมือนพระอาทิตย์ ดังนั้นมันจึงควรเป็นใหญ่ในป่าแห่งนี้ ทุกตัวต้อง ย่ำเกรง มันจึงพากันไปหาสัตว์ต่างๆ สัตว์ตัวแรกที่มันไปหาคือ นกฮูก เมื่อ นกฮูกได้ยินการคุยคุ้ยของหิ่งห้อย นกฮูกร้องให้กับการที่หิ่งห้อยคิดว่า ตัวเองยิ่งใหญ่ต่างๆ ที่มีแสงตรงกันทีเดียว เมื่อมันได้ยินคำสบประมาท ของนกฮูก จึงจะสู้ นกฮูกเปื้อนหิ่งห้อย ให้หิ่งห้อยเดินทางไปทางทิศตะวันออก ที่บ้านคนและมีสัตว์อยู่หน้าบ้าน มันมีแสงสว่างมาก ถ้าหิ่งห้อยชนะ สัตว์ตัวนั้น นกฮูกจะยอมนับถือ หิ่งห้อยไปพบสัตว์ตัวนั้นและเปล่งแสงสู้ แต่ก็สู้ไม่ได้ จึงกล่าวโทษกันและกัน แสงของหลอดไฟที่มันไปเกาะอยู่ร้อน หิ่งห้อยก็เหนื่อยจึงตกลงมาที่พื้น ไกลรุ่งเช้าคนจึงปิดไฟ มันจึงคิดว่ามัน ชนะ ทะเลาะกันว่าเป็นฝีมือของตน คนออกมากวาดหิ่งห้อยทิ้งขยะไป หมด					✓				4. ความมีสติและเหตุผล 5. การไม่หลงตนเอง 6. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ 7. ความมีน้ำใจนักกีฬา 8. ความกล้าหาญและ ความเชื่อมั่นใจตนเอง	

ตารางที่ 17 วิเคราะห์นิทานคุณธรรมจากหนังสืออ่านสำหรับเด็กที่จัดพิมพ์ระหว่างปี พ.ศ. 2535 - 2540 ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับคุณธรรมอื่นๆ นอกเหนือจากหลักสูตรประถมศึกษา
พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) (ต่อ)

เล่ม ที่	ชื่อเรื่อง	รายละเอียดของ หนังสือ	เนื้อเรื่องย่อ	คุณธรรม								หมายเหตุ
				1	2	3	4	5	6	7	8	
37.	นกกว่าว	พรทิพย์ รามสูต ต้นอ้อ, 2536	นกอินทรีมีกรงเล็บแหลมคม จงอยปากแข็งแรงกว่านกอื่น มันมีนิสัย เกเร มันชอบอวดความยิ่งใหญ่ของมัน มันประกาศว่าห้องของมัน เพียงตัวเดียว ห้ามใครเข้ามาครอบครองเป็นอันขาดมิฉะนั้นมันจะจิกตี นกต่างๆ ก็หนีไปจนหมด มันรังแกแม้กระทั่งผีเสื้อ แมลงปอ วันหนึ่งมีเด็ก ชายมาเล่นว่าว ขณะนั้นเองเจ้านกอินทรีเห็นว่านกก็คิดว่ามันกลองดี ก็ เข้าไปจิกตีจนสายป่านพันปีกและขา หล่นลงมาจนทำให้เด็กจับได้ มันอด ข้าวอดน้ำอยู่หลายวันจึงหนีมาได้ นกอินทรีรู้แล้วว่าวว่าวไม่ใช่นก วันหนึ่งมี เฮลิคอปเตอร์มา มันคิดว่าแมลงปอตัวใหญ่มันจึงเข้าไปจับไล่อย่างไม่กลัว เกรง มันจึงถูกใบพัดเครื่องบินปะทะ นกอินทรีได้รับบาดเจ็บ นกบริเวณ นั้นก็เข้ามาช่วยรักษาแผลให้ นกอินทรีจึงสำนึกผิด ห้องฟ้าไม้ไซของมันตัว เดียว เป็นของนกและสัตว์อื่นๆ เป็นของว่าวและเครื่องบินด้วย					✓				คุณธรรมนอกเหนือจาก หลักสูตร 1. การอยู่ร่วมกัน 2. การรู้จักความพอดี 3. ความรับผิดชอบต่อ ตนเองและสังคม 4. ความมีสติและเหตุผล 5. การไม่หลงตนเอง 6. ความเชื่อเพื่อเผื่อแผ่ 7. ความมีน้ำใจนักกีฬา 8. ความกล้าหาญและ ความเชื่อมั่นใจตนเอง
38.	เต้าน้อยผู้อารี	อุไร ชูคำ ต้นอ้อ, 2535	ณ หนองน้ำอันสงบเงียบแห่งหนึ่งมีสัตว์อาศัยอยู่อย่างมีความสุข มีกิ้ง หอย ปู ปลา เต้าน้อย อยู่กันอย่างสามัคคี มีอาหารก็แบ่งกันกิน พอถึงฤดู แล้งน้ำแห้งทำให้สัตว์ต่างๆ พากันหนีไปหนองน้ำใหม่ เหลือแต่กิ้ง หอย ปู ปลา ซึ่งพยายามจะปีนหนองน้ำใหม่แต่ชายฝั่งสูงมากจึงไปไม่ได้ เต้าน้อย สงสารเพื่อน จึงอาสาพาสัตว์ต่างๆ ข้ามไป ทุกตัวต่างขอบคุณเต้าน้อยที่ ช่วยและสัตว์เหล่านั้นก็พากันไปยังหนองน้ำใหม่ที่อุดมสมบูรณ์และอยู่ ด้วยกันอย่างมีความสุข						✓			คุณธรรมนอกเหนือจาก หลักสูตร 1. การอยู่ร่วมกัน 2. การรู้จักความพอดี 3. ความรับผิดชอบต่อ ตนเองและสังคม 4. ความมีสติและเหตุผล 5. การไม่หลงตนเอง 6. ความเชื่อเพื่อเผื่อแผ่ 7. ความมีน้ำใจนักกีฬา 8. ความกล้าหาญและ ความเชื่อมั่นใจตนเอง

ตารางที่ 17 วิเคราะห์นิทานคุณธรรมจากหนังสืออ่านสำหรับเด็กที่จัดพิมพ์ระหว่างปี พ.ศ. 2535 - 2540 ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับคุณธรรมอื่นๆ นอกเหนือจากหลักสูตรประถมศึกษา
พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) (ต่อ)

เล่ม ที่	ชื่อเรื่อง	รายละเอียดของ หนังสือ	เนื้อเรื่องย่อ	คุณธรรม								หมายเหตุ
				1	2	3	4	5	6	7	8	
39.	ความรำพึงของ แม่นก	ปาริฎา นากา ต้นอ้อ, 2535	ต้นไม้แห่งหนึ่ง มีนกและลูกนก 4 ตัว และได้ต้นไม้มีโพรงไม้เป็นที่อยู่ ของกระรอกสองตัวเมีย เข้าวันหนึ่งแม่นกออกไปหาอาหาร ไปหาอาหาร เห็นผู้คนที่ขยະลงสู่น้ำ ถ้าทุกคนทิ้งขยະลงแม่น้ำกันหมด น้ำคงเน่า เน่าๆ บินหาแมลงไปเรื่อยๆ เพราะหายากขึ้นทุกที บินเข้าใจในปากก็เห็น คนกำลังตัดต้นไม้ ถ้ายังตัดอย่างนี้ต่อไปต้นไม้จะต้องหมดไป ต่อไปก็ไม่มี ที่อยู่และบินต่อไป ในขณะที่แม่นกกำลังหาอาหาร เกิดพายุฝนพัดลูกนก ตกลงมา 2 ตัว กระรอกสองตัวเมียจึงดูแลไว้ให้ ต่อมาน้ำท่วมแม่นกจึงให้ กระรอกสองตัวขึ้นไปอยู่ที่รังด้วย ทำให้ทั้งสองปลอดภัย ความมีน้ำใจของ สัตว์ทั้งสอง ทำให้ทั้งคู่ปลอดภัย ถึงแม้ความเป็นอยู่จะลำบากแต่ถ้ามี น้ำใจให้แก่กัน ก็สามารถทำให้ชีวิตมีความสุขได้						✓			คุณธรรมนอกเหนือจาก หลักสูตร 1. การอยู่ร่วมกัน 2. การรู้จักความพอดี 3. ความรับผิดชอบต่อ ตนเองและสังคม 4. ความมีสติและเหตุผล 5. การไม่หลงตนเอง 6. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ 7. ความมีน้ำใจนักกีฬา 8. ความกล้าหาญและ ความเชื่อมั่นใจตนเอง
40.	น้ำใจกระรอกน้อย	เดชา แซ่ซัน อักษรภาพพัฒน, 2535	ณ ชายป่าแห่งหนึ่ง มีลูกหมีใจดีคนหนึ่ง เป็นหมีที่ขยันและมีน้ำใจ ทัก ทานทุกๆ คน มีน้ำหวาน มีขนมก็จะแบ่งให้กับเด็กๆ กินเสมอ ทำให้ทุกๆ คนรักลูกหมี อยู่มาวันหนึ่งลูกหมีเดินทางไปเยี่ยมญาติ รู้สึกกระหายน้ำจึง แวะเข้าไปขอน้ำดื่มที่บ้านของกระรอกน้อยซึ่งบ้านของกระรอกน้อย มี บริเวณกว้างขวางเหมือนบ้านของลูกหมี กระรอกน้อยหาน้ำให้ลูกหมีและ ชักชวนให้ลูกหมีนั่งพักภายในบ้าน ลูกหมีก็กล่าวคำอำลาและสัญญาว่าจะ มาอีก ลูกหมีก็กลับมาในวันต่อมา พร้อมกับน้ำผึ้งขวดใหญ่ เพื่อเป็นการ ตอบแทนน้ำใจอันงดงามของกระรอกน้อย						✓			

ตารางที่ 17 วิเคราะห์นิทานคุณธรรมจากหนังสืออ่านสำหรับเด็กที่จัดพิมพ์ระหว่างปี พ.ศ. 2535 - 2540 ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับคุณธรรมอื่นๆ นอกเหนือจากหลักสูตรประถมศึกษา
พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) (ต่อ)

เล่ม ที่	ชื่อเรื่อง	รายละเอียดของ หนังสือ	เนื้อเรื่องย่อ	คุณธรรม								หมายเหตุ
				1	2	3	4	5	6	7	8	
41.	ลูกหนีช่วยเพื่อน	อรทัย พิบูลย์ ต้นอ้อ, 2535	ณ ชายป่าแห่งหนึ่ง มีครอบครัวของ ลูกแมว กระต่าย และลูกหนี อาศัย อยู่กันอย่างมีความสุข สัตว์ทั้งสามเป็นเพื่อนกัน ลูกแมวมีนิสัยเกเร ไม่ ชอบช่วยเหลือผู้อื่น ลูกกระต่ายมีนิสัยอ่อนโยน ลูกหนีชอบช่วยเหลือผู้อื่น วันหนึ่งพ่อแม่ของกระต่ายถูกนายพรายยิง ลูกกระต่ายจึงกำพร้าพ่อแม่ ลูกแมวไม่สนใจ ลูกหนีส่งสารชวนไปอยู่ด้วย ลูกกระต่ายขออยู่ตามลำพัง หากินเองนอนตามลำพัง จนกระทั่งป่วยเป็นหวัด ลูกแมวมาเจาก็ว่าลูก กระต่ายลำบากแล้วเดินหนีไป ลูกหนีเป็นห่วงจึงตามหาพบกระต่ายไม่ สบายจึงพาไปหาหมอ พ่อแม่ของหนีทราบเรื่องจึงไม่ยอมให้ลูกกระต่าย ไปอยู่ตามลำพังอีก						✓			คุณธรรมนอกเหนือจาก หลักสูตร 1. การอยู่ร่วมกัน 2. การรู้จักความพอดี 3. ความรับผิดชอบต่อ ตนเองและสังคม 4. ความมีสติและเหตุผล 5. การไม่หลงตนเอง 6. ความเชื่อเพื่อเผื่อแผ่
42.	ผีเสื้อกับแม่ช้าง	กาญจนา พลับพลา ต้นอ้อ, 2535	ณ ป่าแห่งหนึ่ง มีแม่ช้างกับลูกกำลังตัดต้นไม้เพื่อเอาไปทำเก้าอี้ เติง สวย ๆ ให้ลูก ผีเสื้อจึงเข้ามาห้ามเพราะต่อไปถ้าตัดต้นไม้ทั้งหมดก็จะมี ที่อยู่อาศัย ถ้ามีพายุมากก็จะมีต้นไม้คอยบังลมให้ ลมจะพัดสัตว์อื่นๆ ไป หมด ลูกช้างกลัวแม่จึงบอกว่าถ้าเราไม่ตัดสัตว์อื่นๆ ก็ต้องมาตัด ผีเสื้อจึง ไปเล่าให้หนีฟัง และชวนกันมาปลูกต้นไม้ทดแทนแต่แม่ช้างกลับปลูกอ้อย ไว้ทดแทน และฝนก็ตกลงมานำท่อนไม้มาปะทะบ้านของช้าง ช้างต้อง ลอยคออยู่ในน้ำ เมื่อน้ำแห้งจึงไม่เหลืออะไรเลย แม่ช้างเสียใจที่ไม่เชื่อฟัง คำบอกเล่าของเพื่อน ผีเสื้อกับหนีจึงชักชวนให้ไปอยู่ในถ้ำ แม่ช้างบอกว่า จะไม่ตัดต้นไม้อีกและจะปลูกต้นไม้ทดแทน						✓		7. ความมีน้ำใจนักกีฬา 8. ความกล้าหาญและ ความเชื่อมั่นใจตนเอง	

ตารางที่ 17 วิเคราะห์นิทานคุณธรรมจากหนังสืออ่านสำหรับเด็กที่จัดพิมพ์ระหว่างปี พ.ศ. 2535 - 2540 ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับคุณธรรมอื่นๆ นอกเหนือจากหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) (ต่อ)

เล่ม ที่	ชื่อเรื่อง	รายละเอียดของ หนังสือ	เนื้อเรื่องย่อ	คุณธรรม								หมายเหตุ
				1	2	3	4	5	6	7	8	
43.	ผีเสื้อสำนักมืด	วิรัช พรหมสุวรรณ ต้นอ้อ, 2536	ผีเสื้อน้อยตัวหนึ่งเกรง ชอบทำร้ายต้นไม้ ดอกไม้ดอกไม้ช่อรังก็ไม่ฟัง เพื่อนทุกตัวต่างบินหนีไปไม่คบหา ผีเสื้อเหงาจึงไปขอรังผึ้งให้เป็นเพื่อน ผึ้งออกตัวว่าข่วนเกินไป ไปหาแมลงเต่าทองให้เป็นเพื่อนเขาก็ไม่ยอมเป็นเพื่อน ไปหาปลา ปลาก็ไม่ยอม และให้ข้อคิดว่า 1. การกระทำ 2. ต้องมีน้ำใจดี ถ้ามี 2 สิ่งนี้ก็ไม่ต้องหาเพื่อนต่างพันธุ์ ผีเสื้อบินหนีไปโกรธเห็น ดอกบัวนั่งเฉยจึงเข้าไปทำร้าย ตะโกนโกลั่ดดอกบัว ดอกบัวจึงหุบ ผีเสื้อเจ็บปวดมากจึงรีบสัญญา ไม่ทำตัวเกร จะสามัคคีและความเอื้อเฟื้อต่อกัน ดอกบัวจึงยอมปล่อย ผีเสื้อจึงมีความสุข ต่างอยู่ด้วยกันอันนอင့်ที่						✓			คุณธรรมนอกเหนือจากหลักสูตร 1. การอยู่ร่วมกัน 2. การรู้จักความพอดี 3. ความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม 4. ความมีสติและเหตุผล 5. การไม่หลงตนเอง 6. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ 7. ความมีน้ำใจนักกีฬา 8. ความกล้าหาญและความเชื่อมั่นใจตนเอง
44.	คางคกกับแมลงสาบ	เพ็ญพักตร์ ลิ้มสัมพันธ์ , ไทยวัฒนาพานิช, 2537	ในทุ่งนาชาวนาเริ่มฤดูเก็บเกี่ยวข้าว ชาวนามาทำงานที่กระท่อม ซึ่งมีคางคกอาศัยอยู่ ชาวนาก็แบ่งอาหารให้คางคกกิน ต่อมาแมลงสาบหลงเข้ามาคางคกกำลังจะกินเป็นอาหาร แมลงสาบขอร้องไม่ให้กินจะยอมเป็นทาส คางคกสงสารจึงให้อยู่ด้วย แมลงสาบทำตัวไม่ดี ซี้เกียจ แย่งอาหารคางคกกิน เมื่อชาวนาเก็บเกี่ยวเสร็จก็ไม่มากระท่อมอีก คางคกและแมลงสาบต้องหากินเอง ทั้งคู่เริ่มลำบากขึ้นเรื่อยๆ คางคกเป็นสัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำต้องจำศีลในฤดูแล้ง แมลงสาบหากินเองหิวมาก จึงกระโดดไปแตะคางคก คางคกตกใจและรีบห้าม แต่ห้ามไม่ทัน ต่อมาแมลงสาบก็ตัวสั้นสะท้าน หล่นลงมาตายเพราะที่หนังของคางคกมีพิษ						✓			

ตารางที่ 17 วิเคราะห์นิทานคุณธรรมจากหนังสืออ่านสำหรับเด็กที่จัดพิมพ์ระหว่างปี พ.ศ. 2535 - 2540 ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับคุณธรรมอื่นๆ นอกเหนือจากหลักสูตรประถมศึกษา
พุทธศักราช 2521 .(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) (ต่อ)

เล่ม ที่	ชื่อเรื่อง	รายละเอียดของ หนังสือ	เนื้อเรื่องย่อ	คุณธรรม								หมายเหตุ	
				1	2	3	4	5	6	7	8		
45.	แม่เปิดอารี	สุภกานต์ รัตนพันธ์ สวัสดิ์, 2537	แม่เปิดอารีเป็นเปิดที่มีความเมตตาปราณี มีน้ำใจต่อเพื่อนบ้านและ เด็กๆ เสมอ แม่เปิดมีลูก 3 คน ชื่อ จัน, ดาว และเดือน ดาวและเดือนเป็น เด็กดีมีเพื่อนมาก จันไม่มีเพื่อนเพราะจันไม่มีน้ำใจให้ใคร วันหนึ่งแม่ไก่อ่ เอาลูกมาฝากเลี้ยงเพราะบ้านถูกไฟไหม้ พ่อไก่อ่ไม่อยู่จะออกไปตามหา แม่ เปิดจึงให้อยู่อาศัยด้วยเป็นอย่างดี จันไม่พอใจที่แม่เอาใจไก่อ่ จึงหนีออก จากบ้าน เมื่อหนีไปเจอกับนกกระเรียน ซึ่งแะมาถามไถ่ และชวนไปกิน ข้าวที่บ้าน ลูกนกร้องเพลงให้ฟัง และสละเตียงนอนให้ลูกเป็นนอน ลูกเปิด จันจึงรู้สึกถึงความเสียสละว่าเป็นอย่างไรจึงชวนนกกระเรียนเป็น เพื่อนกลับบ้าน เพื่อนฝูงต่างพากันดีใจในการกลับมาของจัน							✓			คุณธรรมนอกเหนือจาก หลักสูตร 1. การอยู่ร่วมกัน 2. การรู้จักความพอดี 3. ความรับผิดชอบต่อ ตนเองและสังคม 4. ความมีสติและเหตุผล 5. การไม่หลงตนเอง 6. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ 7. ความมีน้ำใจนักกีฬา 8. ความกล้าหาญและ ความเชื่อมั่นใจตนเอง
46.	น้องปุ้นนักวิ่ง	บุษบง โควินท์ ไทยวัฒนาพานิช, 2537	น้องปุ้นเป็นเด็กดี ขยันข้อม มีสุขภาพแข็งแรง น้องปุ้นเป็นนักวิ่งของ โรงเรียน เป็นตัวแทนแข่งขัน ปุเป้เป็นเด็กคนหนึ่งที่เป็นตัวแทนแข่งขันเอา เมล็ดหน้เจ้าผู้ใส่ในรองเท้าของน้องปุ้น ซึ่งเป็นตัวเก็งของการแข่งขัน น้องปุ้นใส่รองเท้ารู้สึกว่ามีอะไรมาทิ่มเท้า ทำให้วิ่งไม่สะดวกแต่ก็อดทน ปุ้นกำลังจะเข้าเส้นชัย เห็นปุเป้วิ่งมาสะดุดขาตัวเองล้ม ปุ้นเข้าไปช่วยปุเป้ คนอื่นจึงชนะไป ปุเป้จึงสารภาพว่าแกล้งปุ้น แต่ปุ้นไม่โกรธยกโทษให้ปุเป้ ปุ้นไม่ได้รางวัลที่ 1 แต่ได้รางวัลพิเศษเนื่องจากมีน้ำใจ แม่ก็รู้สึกภูมิใจใน ตัวของปุ้นมาก								✓		

ตารางที่ 17 วิเคราะห์นิทานคุณธรรมจากหนังสืออ่านสำหรับเด็กที่จัดพิมพ์ระหว่างปี พ.ศ. 2535 - 2540 ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับคุณธรรมอื่นๆ นอกเหนือจากหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 .(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) (ต่อ)

เล่ม ที่	ชื่อเรื่อง	รายละเอียดของ หนังสือ	เนื้อเรื่องย่อ	คุณธรรม								หมายเหตุ	
				1	2	3	4	5	6	7	8		
47.	แม่นเพื่อนรัก	วรรณิ ศิริสุนทร โบรห์มายด์, 2535	แม่น้อยตัวหนึ่งกำพร้าพ่อแม่ เพื่อนๆ ก็ไม่ยอมคบหาเพราะแม่นมีรูปร่าง ไม่สวย จึงร้องให้ไปเจอหมี หมีจึงบอกว่าแม่นั้นมีประโยชน์มาก ขนทำ เป็นเครื่องประดับได้ และสามารถป้องกันอันตรายได้ แม่นจึงเลิกเสียใจ วันหนึ่งมีนายพรานมาล่าสัตว์กำลังจะทำร้ายเพื่อนๆ ของแม่น แม่นจึงเข้าไป ช่วยสลัดขนใส่นายพราน นายพรานจึงหนีไปเพราะความเจ็บปวด เพื่อนๆ จึงเข้ามาขอบคุณแม่นและเสียใจในการกระทำของตน ทุกตัวจึง สัญญาว่าจะเป็นเพื่อนกันตลอดไป									✓	คุณธรรมนอกเหนือจาก หลักสูตร 1. การอยู่ร่วมกัน 2. การรู้จักความพอดี 3. ความรับผิดชอบต่อ ตนเองและสังคม 4. ความมีสติและเหตุผล 5. การไม่หลงตนเอง 6. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ 7. ความมีน้ำใจนักกีฬา 8. ความกล้าหาญและ ความเชื่อมั่นในใจตนเอง

ตารางวิเคราะห์นิทานอิงปรัชญาจากหนังสืออ่านสำหรับเด็กที่นำมาใช้ประกอบการสอน
คุณธรรม ซึ่งมีเนื้อหาหรือการผูกเรื่องตามประเภทของปรัชญา

ตารางที่ 18 วิเคราะห์นิทานอิงปรัชญาจากหนังสืออ่านสำหรับเด็กที่นำมาใช้ประกอบการสอนคุณธรรม ซึ่งมีเนื้อหาหรือการผูกเรื่องตามประเภทของปรัชญา

เล่ม ที่	ชื่อเรื่อง	เนื้อเรื่องย่อ	แนวคิดของเรื่อง	ปรัชญา								หมายเหตุ	
				1	2	3	4	5	6	7	8		
1.	เรือของป๋อง	ครอบครัวของป๋องประกอบอาชีพประมง พ่อให้ป๋องขยันเรียนหนังสือจะได้มีลำบากเหมือนพ่อ แต่ป๋องอยากช่วย พ่อจึงให้ไปตอนปิดเทอม พ่อและป๋องไปหาปลาและสอนให้รู้จักรักและเห็นคุณค่าของสิ่งรอบตัว ตอนเข้าป๋องกับพ่อกลับมาพร้อมกับปลาเต็มเรือ เขาไปช่วยพ่อทุกวัน ทำให้เขาทราบว่าพ่อต้องเหนื่อยแค่ไหนกับการออกไปหาปลา ป๋องเรียนรู้สิ่งต่างๆ รอบตัว จนกระทั่งเปิดเทอม วันหนึ่งพ่อไม่สบาย ป๋องเห็นว่าพ่อป่วยจึงอยากช่วยเหลือครอบครัว ป๋องจึงออกไปหาปลาคนเดียว ตอนเช้ากลับมาพร้อมกับปลาเต็มลำ แม่คอย ป๋องบอกแม่ว่า เขาจะไม่กลัวความลำบาก จะขยันทำงานและเรียน ความดีไม่ได้อยู่ที่เสื้อผ้า ไม่ได้อยู่ที่แบบเรียน แต่อยู่ที่ความขยันหมั่นเพียรและความรับผิดชอบ ถ้าไม่กลัวความยากลำบาก ชีวิตของเราก็จะดีขึ้น	การเป็นคนที่มีความขยันหมั่นเพียร จะทำให้ได้รับผลที่ดี ควรนำไปเป็นตัวอย่าง		✓								ประเภทของปรัชญา 1. สรรตถนิยม 2. จิตนิยม 3. พหุพจนนิยม 4. นิรันตรนิยม 5. ปฏิรูปนิยม 6. สัจนิยม 7. ประสบการณ์นิยม 8. อัตถิภาวนิยม
2.	โป่งเด็กดี	โป่งเป็นเด็กชนบท พ่อแม่มีอาชีพทำไร่ โป่งมีพี่น้อง 5 คน ทุกคนช่วยกันทำงานแทนพ่อแม่ ปิดเทอมโป่งก็ทำว่าวขาย กลางคืนทุกคนช่วยกันทำว่าว ตอนเช้าก็ไปขายข้างถนนมีคนมาซื้อว่าวของโป่ง ทำให้ครอบครัวมีรายได้ จนมีนักข่าวทีวีมาสัมภาษณ์โป่ง เมื่อเปิดเทอมเพื่อนๆ แสดงความยินดีกับโป่ง และครูใหญ่ได้มอบทุนการศึกษาให้โป่งในฐานะเด็กดี ในฐานะที่ใช้เวลาเป็นประโยชน์	การนำเอาความรู้ความสามารถของตนเองออกมาใช้ทำให้เกิดประโยชน์ทั้งต่อตนเองและครอบครัว									✓	

ตารางที่ 18 วิเคราะห์นิทานอิงปรัชญาจากหนังสืออ่านสำหรับเด็กที่นำมาใช้ประกอบการสอนคุณธรรม ซึ่งมีเนื้อหาหรือการผูกเรื่องตามประเภทของปรัชญา

เล่ม ที่	ชื่อเรื่อง	เนื้อเรื่องย่อ	แนวคิดของเรื่อง	ปรัชญา								หมายเหตุ	
				1	2	3	4	5	6	7	8		
3.	เก็บไว้เพื่อวันหน้า	น้องติงเป็นเด็กที่ชอบขนมเค้กมาก วันหนึ่งคุณอาภกับน้องจ๋อมมาเยี่ยมพร้อมกับขนมเค้ก เด็กๆ กินขนมและเล่นกันคิดว่าจะกลับมากินขนมต่อเมื่อกลับมาก็พบมดกำลังกินและขนขนมกลับ ติงบ่นว่ามดกินแล้วยังขนไปอีก มดตัวหนึ่งจึงพูดให้ติงฟังถึงสาเหตุที่ขนไปเพื่อเก็บไว้ในฤดูกาลที่ไม่มีผลไม้หรืออาหารไว้กิน มีสัตว์และแมลงหลายชนิดที่เก็บสะสมอาหาร เช่น กระจอก หนูหรืออูฐ น้องติงและน้องจ๋อม จึงเห็นความสำคัญของการเก็บสะสม ซึ่งเด็กๆ เขาสะสมเงินค่าขนมใช้เงินเท่าที่จำเป็น เพื่อสะสมไว้ใช้ในหน้าที่จำเป็น	การเป็นคนที่รู้จักประหยัด ย่อมทำให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและครอบครัว มีเงินใช้ในยามจำเป็นควรนำไปปฏิบัติ		✓								ประเภทของปรัชญา 1. สาร์ตถนิยม 2. จิตนิยม 3. ทิพสมนิยม 4. นิรันตรนิยม 5. ปฏิรูปนิยม 6. สัจนิยม 7. ประสพการณ์นิยม 8. อรรถิภาวนิยม
4.	ความดี	ณ โรงเรียนแห่งหนึ่ง บรรดาเด็กๆ กำลังเล่นกันอยู่ในเวลาพักกลางวัน ลูกหมีกำลังกลุ่มใจเรื่องไม่มีเงินมาซื้อสีและพู่กัน บังเอิญมองเห็นเงินหล่นจากกระเป๋าของลูกกระต่าย ลูกหมีกัดสินใจไม่ได้ว่าจะเอามาซื้อของและกินขนมหรือจะบอกลูกกระต่ายดี แต่ลูกหมีก็นึกถึงคำสอนของครูและพ่อแม่ "ของ ของใคร ใครก็ก๊หวง" ลูกหมีกจึงตัดสินใจบอกลูกกระต่ายว่าเงินหล่น ลูกกระต่ายจึงขอบคุณลูกหมีกและบอกว่ามันเป็นเงินปลอม ลูกกระต่ายชมลูกหมีกเป็นคนดี มีความซื่อสัตย์ ลูกหมีกมีความสุขมา ในความซื่อสัตย์ของตนเอง	การเป็นคนซื่อสัตย์สุจริต จะทำให้ได้รับความไว้นับถือจากเพื่อนๆ และทำให้เรามีความสุข สมควรเป็นตัวอย่างที่ดี		✓								

ตารางที่ 18 วิเคราะห์นิทานอิงปรัชญาจากหนังสืออ่านสำหรับเด็กที่นำมาใช้ประกอบการสอนคุณธรรม ซึ่งมีเนื้อหาหรือการผูกเรื่องตามประเภทของปรัชญา

เล่ม ที่	ชื่อเรื่อง	เนื้อเรื่องย่อ	แนวคิดของเรื่อง	ปรัชญา								หมายเหตุ
				1	2	3	4	5	6	7	8	
5.	สัญญาของแม่หมี่	บ่ายวันหนึ่ง สัตว์บ้าน้อยใหญ่หักผอนอยู่ใกล้ๆ ลำธาร และแม่หมี่ก็เดินมาพบกับลูกกระต่ายกำลังร้องไห้ สาเหตุเนื่องมาจากถูกลิงเกรงแย่งหัวผักกาดแดงไป แม่หมี่สงสารจึงบอกว่าจะเอามาให้ตอนบ่ายวันพรุ่งนี้ เมื่อแม่หมี่มาถึงบ้านก็ได้รับบัตรเชิญให้ไปงานวันเกิดของราชสีห์ แม่หมี่นึกได้ว่านักกับลูกกระต่ายไว้จึงไปฝากของขวัญและจดหมายอธิบายเหตุผลไปกับแม่แพะ และตอนบ่ายก็มาหาลูกกระต่าย แม่หมี่คอยลูกกระต่ายจนพบกระต่ายนั่งหลบอยู่ สาเหตุที่มานั่งหลบเพราะคิดว่าแม่หมี่ไปงานวันเกิดของราชสีห์เหมือนกับทุกคน แม่หมี่จึงสอนว่านัดกับใครแล้วต้องทำตามสัญญา ไม่เช่นนั้นต่อไปจะไม่มีใครเชื่อถืออีก	การเป็นคนที่มีความซื่อสัตย์สุจริต ย่อมอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข และเป็นคนที่มีลักษณะของผู้นำ			✓						ประเภทของปรัชญา 1. สาร์ตถนิยม 2. จิตนิยม 3. ทิพัฒนาิยม 4. นิรันตรนิยม 5. ปฏิรูปนิยม 6. สัจนิยม 7. ประสบการณ์นิยม 8. อัตถิภาวนิยม
6.	ทางม้าลาย	เป็ยกกับบูนนั่งรถไปกับคุณตา เห็นคนเดินข้ามทางสะพานลอย จึงถามคุณตาว่าทำไมจึงไม่ข้ามข้างล่างเพราะกว้างดี ซึ่ก็เข้จขึ้นไป ตาจึงอธิบายว่ารถวิ่งไวถ้าข้ามข้างล่างก็จะถูกรถชนได้ จึงสร้างสะพานลอยให้คนข้าม ถ้าไม่มีก็จะทำเป็นทางม้าลาย ที่เรียกว่าทางม้าลายเพราะมีลายขาว - ดำ เหมือนม้าลาย เป็ยกและปานขอให้ทุกคนปฏิบัติตามกฎจราจรข้ามถนนให้ถูก จะได้ปลอดภัย	การเลือกทำในสิ่งที่ตนเองสนใจ และคิดว่าสมควรปฏิบัติ								✓	

ตารางที่ 18 วิเคราะห์นิทานอิงปรัชญาจากหนังสืออ่านสำหรับเด็กที่นำมาใช้ประกอบการสอนคุณธรรม ซึ่งมีเนื้อหาหรือการผูกเรื่องตามประเภทของปรัชญา

เล่ม ที่	ชื่อเรื่อง	เนื้อเรื่องย่อ	แนวคิดของเรื่อง	ปรัชญา								หมายเหตุ	
				1	2	3	4	5	6	7	8		
7.	หมู่บ้าน ประชาธิปไตย	ณ หมู่บ้านแห่งหนึ่งไม่มีระเบียบ ทั้งชายะไม่เป็นระเบียบ ทุกคนไม่สนใจ กันและกันต่างคนต่างทำงานของตน ไม่สนใจส่วนรวม ทำให้หมู่บ้านขาด ระเบียบวินัยมากเด็กๆ ก็เงี้ยว ไม่มีสนามเด็กเล่น จนกระทั่งมีการจัดการ เลือกตั้งผู้นำขึ้นเพื่อแก้ปัญหา ผู้คนในหมู่บ้านก็มาเลือกตั้งผู้แทน และผู้ แทนก็ทำหน้าที่อย่างจริงจัง ทำให้หมู่บ้านพบกับความสุขสงบ	ทุกคนควรทำหน้าที่ของตนเองให้ดี ที่สุด และช่วยกันแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น ในสังคมของตนเอง			✓							ประเภทของปรัชญา 1. สัจนิยม 2. จิตนิยม 3. พิพัฒน์นิยม 4. นิรันดรนิยม 5. ปฏิรูปนิยม 6. สัจนิยม 7. ประสบการณ์นิยม 8. อัตถิภาวนิยม
8.	ความเข้าใจของ ดารา	ประเพณีสงกรานต์เป็นประเพณีเก่าแก่ทางภาคเหนือ ถือว่าเป็นวัน ขึ้นปีใหม่ทุกคนทำสิ่งที่ดีในวันสงกรานต์เพื่อเป็นการสร้างกุศล ครอบครัว ของดาราไปปล่อยนกปล่อยปลา ที่มีแม่ค้านำมาขายด้วยความอิมเอบใจ ที่ช่วยชีวิตสัตว์เหล่านั้น ขณะกลับบ้านเจอเพื่อนชื่อสุรินทร์ ซึ่งเขากำลัง จะไปช่วยให้คนได้ทำบุญ ดาราไม่เข้าใจ สุรินทร์จึงอธิบายว่าเขากำลัง จะไปจับนก น่องของเขากำลังจับปลาเพื่อเอาไปขายให้แม่ค้า เพื่อขาย ให้คนได้ทำบุญ ดาราจึงสงสัยและกลับมาถามแม่ว่าใครบาปกันแน่ คน จับก็บาปเพราะเป็นภคฆราวาสสัตว์ ดังนั้นแม่กับดาราจึงตกลงกันว่าต่อ ไปจะไม่ซื้อนกปลาสวยอีกเพื่อเขาจะได้ไม่จับนกกมาฆรวานอีก	ความเมตตากรุณาเป็นสิ่งที่ควร ประพฤติปฏิบัติ แต่ความเป็นจริง ทุกคนมีบทบาทหน้าที่ต่างกัน การ ทำมาหากิน ความจำเป็นในชีวิต ของแต่ละคนย่อมเป็นตัวกำหนด พฤติกรรมการแสดงออก						✓				

ตารางที่ 18 วิเคราะห์นิทานอิงปรัชญาจากหนังสืออ่านสำหรับเด็กที่นำมาใช้ประกอบการสอนคุณธรรม ซึ่งมีเนื้อหาหรือการผูกเรื่องตามประเภทของปรัชญา

เล่ม ที่	ชื่อเรื่อง	เนื้อเรื่องย่อ	แนวคิดของเรื่อง	ปรัชญา								หมายเหตุ
				1	2	3	4	5	6	7	8	
9.	หนูนิดกับนกน้อย	หนูนิดกับหนูน้อยมาเก็บดอกไม้กับแม่ เมื่อเก็บได้พอแล้วจึงกลับบ้าน ระหว่างทางพบนกตัวหนึ่งนอนหงายท้องจึงเข้าไปดู นกบาดเจ็บ หนูนิดจึงอุ้มกลับไปรักษาที่บ้าน พ่อจึงช่วยรักษาให้เหมือนอาการดีขึ้น สาเหตุที่บาดเจ็บเพราะถูกเด็กเกเรทำร้ายเอา นกน้อยอาการดีขึ้นมันจึงร้องเพลง หนูนิดจึงชวนเพื่อนๆ มาฟัง ทุกคนชื่นชมกนกน้อย ทำให้บรรยากาศเต็มไปด้วยความสุข แล้วนกน้อยก็จากไปตามธรรมชาติของมัน ครอบครัวของหนูนิดจึงปลูกต้นไม้ไว้ให้นกอยู่ และความฝันของหนูนิดก็เป็นจริง ชายป่ามีต้นไม้มากมาย นกทั้งหลายก็มาพักอาศัย	ความมีเมตตากรุณาต่อกันและกัน ยอมทำให้เกิดผลดี ควรปฏิบัติตาม		✓							ประเภทของปรัชญา 1. สวรรตนิยม 2. จิตนิยม 3. พิพัฒน์นิยม 4. นิรันดรนิยม 5. ปฏิรูปนิยม 6. สัจนิยม 7. ประสบการณ์นิยม 8. อัตถิภาวนิยม
10.	สุดาเด็กดี	สุดาเป็นเด็กดี ขยันเรียน ใฝ่ฝันอยากมีอนาคตที่ดีเมื่อโตขึ้น แต่ครอบครัวของเขายากจน มีพี่น้อง 5 คน พ่อแม่ประกอบอาชีพเย็บเสื้อผ้าขาย รายได้ไม่มากนัก สูดาได้รับทุนการศึกษาจากป้าอุไร ซึ่งเป็นศิษย์เก่า สูดาเขียนจดหมายขอบคุณป้าอุไร ต่อมาป้าอุไรก็เขียนจดหมายตามเรื่องเรียนเสมอ วันหนึ่งป้าอุไรจึงนัดพบกับสุดาที่หัวลำโพง สูดาไปรอก่อนเวลาที่รถเข้าครึ่งชั่วโมง สูดาสังเกตทุกคนที่มีผ้าพันคอสีชมพู จนกระทั่งพบยายแก่คนหนึ่งพันผ้าพันคอสีชมพู จึงเข้าไปสวัสดีและถามว่าชื่ออะไรหรือไม่ ยายบอกว่าเป็นญาติของป้าอุไร ป้าอุไรยืนคอยอยู่ข้างหลัง สูดาสวัสดีและเข้าไปทักทายป้าอุไร ป้าอุไรชมสุดาว่าเป็นเด็กดี ป้าอุไรยินดีอุปการะให้สุดาเรียนสูงๆ ต่อไป	การเป็นคนที่มีความกตัญญูต่เวที มีความเคารพ อ่อนน้อมต่อมตน ยอมได้รับผลที่ดี ซึ่งเป็นตัวอย่างที่ดี		✓							

ตารางที่ 18. วิเคราะห์นิทานอิงปรัชญาจากหนังสืออ่านสำหรับเด็กที่นำมาใช้ประกอบการสอนคุณธรรม ซึ่งมีเนื้อหาหรือการผูกเรื่องตามประเภทของปรัชญา

เล่ม ที่	ชื่อเรื่อง	เนื้อเรื่องย่อ	แนวคิดของเรื่อง	ปรัชญา								หมายเหตุ	
				1	2	3	4	5	6	7	8		
11.	คำแก้ว	แก้วอยู่กับยายมาตั้งแต่เด็ก ยายของแก้วเป็นคนใจดี โอบอ้อมอารี แบ่งปันอาหารให้เพื่อนบ้านเสมอ แก้วช่วยยายทำงาน ยายตื่นแต่เช้าเพื่อจัดของไปขายที่ตลาดนัด ยายให้เงิน 2 บาทแก่แก้วเพื่อนำไปซื้อขนม แก้วรับเงินแล้วไหว้และก่อนไปโรงเรียนก็ไหว้ยายทุกครั้ง กลางวันแก้วก็กินข้าวที่ยายห่อให้ เลิกเรียนแล้วแก้วก็เอาเงินเหลือจากกินขนมมาหยอดออมสิน รอยายกลับมาจากหาของป่า คืนหนึ่งแก้วกำลังฝันดี ต้องตกใจตื่นเมื่อได้ยินเสียงยายคราง แก้วไปตามเพื่อนบ้านมาดู ยายป่วยหลายวันแก้วนำเงินในออมสินออกมาซื้อยาให้ยาย แก้วหยุดเรียนหลายวันครูจึงมาที่บ้านจึงรู้ความจริง เมื่อแก้วไปโรงเรียนครูใหญ่จึงชมเชยแก้วและบอกให้ทุกคนนำไปเป็นตัวอย่าง	การเป็นคนที่มีความกตัญญูตักเตือน ย่อมได้รับผลจากการกระทำที่ดี ควรนำไปเป็นแบบอย่าง		✓								ประเภทของปรัชญา 1. สวรรค์นิยม 2. จิตนิยม 3. พิพัฒน์นิยม 4. นิรันดรนิยม 5. ปฏิรูปนิยม 6. สัจนิยม 7. ประสบการณ์นิยม 8. อัตถิภาวนิยม
12.	น้องจีตรงเวลา	น้องจีมีพี่น้อง 4 คน จีเป็นคนสุดท้อง พี่ๆ คอยช่วย 6 โมงเช้าจียังไม่ยอมตื่น ยังนอนต่อ เวลาเจ็ดโมงเช้า น้องจีเพิ่งจะประพรั่งแต่พี่ๆ ทุกคนทานข้าว แปด โมงเช้าทุกคนก็พร้อมที่จะไปโรงเรียน แต่น้องจียังไม่เสร็จ จีเป็นคนที่ไม่สนใจเวลา พี่จึงปรึกษากันหาวิธีให้น้องจีตรงเวลา พี่จึงบอกว่าพรุ่งนี้วันเสาร์จะไปเที่ยวสวนสนุกมีของเล่นมากมาย แต่เราจะเน้นในเรื่องของเวลา สวนสนุกอยู่ไกลมากทุกคนจะต้องตื่นตั้งแต่ตีห้า ถ้าใครช้าก็ไม่ต้องไป น้องจีตื่นมาตอนเก้าโมงเช้าก็นึกในใจว่าพี่ต้องคอย ปรากฏว่าเจอแต่กระดาษเขียนว่า นัดกันตีห้า ใครช้าออกไปให้น้องจีเฝ้าบ้าน น้องจีไม่เจอพี่และนั่งนึกว่าตัวเองช้า พี่จึงไม่คอย ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา จีได้รับบทเรียนแล้วทุกอย่างต้องตรงเวลา	การเป็นคนไม่ตรงเวลา ย่อมทำให้เกิดความเดือดร้อนทั้งต่อตนเอง และผู้อื่นได้ จะต้องรู้จักการปรับตัว เพื่อให้อยู่ในสังคมได้			✓							

ตารางที่ 18 วิเคราะห์นิทานอิงปรัชญาจากหนังสืออ่านสำหรับเด็กที่นำมาใช้ประกอบการสอนคุณธรรม ซึ่งมีเนื้อหาหรือการผูกเรื่องตามประเภทของปรัชญา

เล่ม ที่	ชื่อเรื่อง	เนื้อเรื่องย่อ	แนวคิดของเรื่อง	ปรัชญา								หมายเหตุ	
				1	2	3	4	5	6	7	8		
13.	การประกวดร้องเพลง	มีจิ้งหรีดทองคำตัวหนึ่ง ชอบร้องเพลงและเล่นกีตาร์ ขณะที่กำลังร้องเพลงก็ได้ยินเสียงเพลงดังมาจากที่อื่น ซึ่งพบจิ้งหรีด ทั้งสองแข่งกันก็ไม่รู้แพ้รู้ชนะ จึงไปให้ราชสีห์เป็นผู้ตัดสินให้ ระหว่างเดินทางก็พบกับจิ้งหรีดทองแดงที่กำลังร้องเพลงเก่งเหมือนกัน ดังนั้นทั้งสามจึงไปแข่งขันกัน กรรมการก็ไม่ตัดสินว่าใครชนะ กรรมการจึงให้ทั้งสามตัวเล่นพร้อมกัน กรรมการจึงตัดสินให้ทั้งสามครองตำแหน่งร่วมกันเพราะประสานเสียงกันไพเราะมาก	การรู้จักยับยั้งเหาะความสามารถของตนเองมาใช้ให้เกิดประโยชน์ ย่อมเป็นการดีทั้งต่อตนเองและผู้อื่น									✓	ประเภทของปรัชญา 1. สาร์ตถนิยม 2. จิตนิยม 3. ทิพถนิยม 4. นิรันดรนิยม 5. ปฏิรูปนิยม 6. สัจนิยม
14.	สี่สหาย	ณ ชายป่าแห่งหนึ่ง มีหนู เต่า เนื้อทราย และกาเป็นเพื่อนกัน วันหนึ่งเนื้อทรายถูกสุนัขจิ้งจอกหนีวโซ ย่องมาเพื่อจะกินเป็นอาหาร เนื้อทรายจึงวิ่งหนีไป พลันขาของเนื้อทรายก็ไปติดบ่วงนายพราน เผอิญนายพรานมาพอดี จึงไล่สุนัขจิ้งจอกไป นายพรานกลับไปเอาเครื่องมือมาจับเนื้อทราย เพื่อนจึงมาช่วย นายพรานกลับมาไม่พบจึงเดินย้อนกลับไปเจอกับเต่าจึงจับเต่าใส่ถุง และผลอหลับไป เพื่อนเห็นเต่าเข้า เป็นห่วงจึงกลับมาตามและช่วยเหลือเต่ากลับไปอย่างปลอดภัย นายพรานตื่นขึ้นมาไม่พบเต่า วันนั้นนายพรานจึงกลับไปโดยไม่มีอะไรติดมือกลับบ้านเลย	การเป็นตัวของตัวเองและดึงเอาความสามารถของตนเองมาใช้ให้เกิดประโยชน์ย่อมจะทำให้เราได้รับผลตอบแทนที่ดี									✓	7. ประสบการณ์นิยม 8. อุดมิกาวินิยม

ตารางที่ 18 วิเคราะห์นิทานอิงปรัชญาจากหนังสืออ่านสำหรับเด็กที่นำมาใช้ประกอบการสอนคุณธรรม ซึ่งมีเนื้อหาหรือการผูกเรื่องตามประเภทของปรัชญา

เล่ม ที่	ชื่อเรื่อง	เนื้อเรื่องย่อ	แนวคิดของเรื่อง	ปรัชญา								หมายเหตุ
				1	2	3	4	5	6	7	8	
15.	สองพี่น้อง	ครอบครัวของขมื่นและเชือนมีพ่อแม่ ขมื่นอายุ 10 ขวบ เชือนอายุ 9 ขวบ ครอบครัวนี้มีความสุขมากทุกคนช่วยกันทำงาน ทำการบ้านโดยที่พ่อแม่ไม่ต้องเตือน เวลาว่างบ้านมีงานก็ไปช่วยอย่างเต็มที่ จนได้รับคำชมเชยทำให้พ่อแม่ภูมิใจมาก พ่อแม่สอนให้ทำตัวให้เป็นประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวม ขมื่นและเชือนไปโรงเรียนเห็นน้องถือของหนักก็เข้าไปช่วย เรื่องนี้รู้ถึงครูใหญ่และครู ท่านจึงชมเชยและเพื่อนๆ ปรบมือให้ในความมีน้ำใจของพี่ขมื่นและความเอาเป็นตัวอย่าง	การกระทำตนเป็นคนขยันหมั่นเพียร และเชื่อฟังคำสั่งสอนของพ่อแม่ ย่อมได้รับผลตอบแทนที่ดี ซึ่งเป็นตัวอย่างที่ดี		✓							ประเภทของปรัชญา 1. สวรรค์นิยม 2. จิตนิยม 3. พิพัฒน์นิยม 4. นิรันดรนิยม 5. ปฏิรูปนิยม 6. สัจนิยม 7. ประสบการณ์นิยม 8. อัตถิภาวนิยม
16.	ช่างเพื่อนรัก	มีม้า หมี เป็นเพื่อนกันช่วยกันทำงานทุกอย่าง อาศัยอยู่ในถ้ำ มีช่างตัวหนึ่งถูกกิ่งไม้ทิ่มตามอตมาเจอเข้ากับหมี ทั้งสองสงสารจึงช่วยไว้และให้ที่อยู่อาศัยอยู่ด้วย ช่างคอยช่วยบอกเมื่อมีภัยมา มีเต่าอีกตัวหนึ่งยุแหย่ให้สัตว์ทั้งสองเกลียดช่าง แต่ทั้งสองเต็มใจและช่างก็ไม่ได้อยู่เฉยๆ ช่วยงานเสมอ เต่าเจ็บแค้นมาก จนวันหนึ่งนายพรานมา ทุกคนจึงเจียบอยู่ถ้ำ เต่าได้โอกาสจึงกัดหางช่าง แต่ช่างกลัวเพื่อนจะมีภัยจึงไม่ร้อง เมื่อนายพรานไปทั้งสามโกรธมากช่างกำลังจะเหยียบ แต่นึกขึ้นมาได้ว่าไม่ได้ประโยชน์เป็นบาป จึงให้อภัย และขอให้เพื่อนให้อภัย เต่าจึงสำนึกผิดและทำตัวเป็นเต่าที่ดีและอยู่กับอย่างมีความสุข	การอยู่ร่วมกันหมู่หมา จะต้องมีช่วยเหลือซึ่งกันและกัน รักใคร่กลมเกลียวกัน ผิดแล้วสำนึกผิดควรให้อภัย ทุกคนมีความแตกต่างกันออกไป ต้องปรับตัวเข้าหากันจึงจะอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข			✓						

ตารางที่ 18 วิเคราะห์นิทานอิงปรัชญาจากหนังสืออ่านสำหรับเด็กที่นำมาใช้ประกอบการสอนคุณธรรม ซึ่งมีเนื้อหาหรือการผูกเรื่องตามประเภทของปรัชญา

เล่ม ที่	ชื่อเรื่อง	เนื้อเรื่องย่อ	แนวคิดของเรื่อง	ปรัชญา								หมายเหตุ
				1	2	3	4	5	6	7	8	
17.	กระต่ายจอม ตะกละ	ในป่าแห่งหนึ่งมีสัตว์ป่าอาศัยอยู่อย่างมีความสุข มีกระต่ายตัวหนึ่ง จอมตะกละชอบกินอาหารที่สัตว์อื่นๆ ขโมยบ้าง แย่งกินบ้าง โดยไม่ ละอายใจ ทำให้สัตว์ต่างๆ ต้องหาที่ซ่อนอาหารให้ปลอดภัยจากกระต่าย ทำให้กระต่ายหิวมากจนกระทั่งไปพบรังนก ทำให้รังนกตกลงมากำลังจะ กิน แม่นกกลับมาไม่พบลูก จึงร้องไห้ มีมาพบจึงว่าใครช่างใจร้ายจริงๆ จนกระต่ายสำนึกผิดจึงมอบไข่คืนให้แก่แม่นก และเลิกนิสัยตะกละ กิน แต่พอควร จึงทำให้หาอาหารง่าย และสัตว์อื่นๆ ก็พอใจ เพราะทำให้พวก มันไม่เดือดร้อนอีกต่อไป	การกระทำทุกอย่างจะต้องอยู่บน ความพอดี การอยู่ร่วมกันจะต้องมี การปรับตัวเข้าหากัน			✓						ประเภทของปรัชญา 1. สาร์ถถนิยม 2. จิตนิยม 3. พิพัฒน์นิยม 4. นิรันตรนิยม 5. ปฏิรูปนิยม 6. สัจนิยม 7. ประสพการณ์นิยม 8. อุดมิกาวนิยม
18.	หนอนฮ้วน	มีหนอนตัวหนึ่งมีอาหารกินมากมาย เพื่อนๆ แผลง เข้ามาหักทลาย เพื่อนๆ นั้นเลือกกินอาหารและกินอาหารแต่พอดีความอึด แต่หนอนตั้ง หน้าตั้งตากินจนฮ้วน เพื่อนๆ บอกไม่ให้กินมากก็ว่าเพื่อนอิจฉาตน จน กระทั่งวันหนึ่งปวดชามาก ไปตามหมอมานวดอาการก็ไม่หาย หานหมอดูก็ ไม่หายจนเพื่อนแนะนำให้ลดอาหาร อาการปวดชาจึงค่อยๆ หายไป จึง ไปขอบคุณเพื่อนๆ	การกระทำใดๆ ต้องตั้งอยู่บนความ พอดี การแสวงหาความความต้อง การของตนเองก็ต้องอยู่บนความ พอดี								✓	

ตารางที่ 18 วิเคราะห์นิทานอิงปรัชญาจากหนังสืออ่านสำหรับเด็กที่นำมาใช้ประกอบการสอนคุณธรรม ซึ่งมีเนื้อหาหรือการผูกเรื่องตามประเภทของปรัชญา

เล่ม ที่	ชื่อเรื่อง	เนื้อเรื่องย่อ	แนวคิดของเรื่อง	ปรัชญา								หมายเหตุ
				1	2	3	4	5	6	7	8	
19.	ลุงเม็ย	ลุงเม็ยเลี้ยงสุนัข แมว ไก่ ไว้ในบ้านทุกตัวทำหน้าที่ของตนอย่างขยันขันแข็ง ต่อมาสัตว์ทั้งสามตัวเกิดความรู้สึกอิจฉาซึ่งกันและกันว่าทำงานสบายกว่า จึงขอให้ลุงเม็ยเปลี่ยนหน้าที่ให้ ลุงเม็ยจึงตกลง โดยให้ไก่ทำหน้าที่จับหนู แมวทำหน้าที่เฝ้าบ้าน หม่าทำหน้าที่ขัน เหตุการณ์ก็เกิดขึ้นมีโจรขึ้นบ้าน หนูวิ่งกันขวักไขว่ หม่าขันเสร็จในตอนเช้ากินอนสบายทุกอย่างเปลี่ยนไปหมด ลุงเม็ยกลับมาจากทำงานในไร่ พบว่าโจรขึ้นข้าวของกระจัดกระจายจึงโกรธสัตว์ทั้งสาม กำลังจะฆ่า สัตว์สำนึกผิดแต่ลุงเม็ยก็มีมติที่เปลี่ยนหน้าที่ของทั้งสาม ขอให้ฆ่าลุงเม็ยด้วย ลุงเม็ยจึงคิดได้ และไม่ฆ่าสัตว์ทั้งสาม ให้ทั้งสามทำหน้าที่ของตนเช่นเดิม และทุกชีวิตในบ้านก็อยู่อย่างมีความสุข	ทุกคนมีบทบาทหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบแตกต่างกันออกไป ทุกคนจะต้องทำหน้าที่นั้นให้ดีที่สุด			✓						ประเภทของปรัชญา 1. สาร์ตถนิยม 2. จิตนิยม 3. พิพัฒนาิยม 4. นිරันตรนิยม 5. ปฏิรูปนิยม 6. สัจนิยม 7. ประสภการณนิยม 8. ชัตติภาวนนิยม
20.	ไก่เคียงงาน	มีไก่โต้งตัวหนึ่ง อาศัยอยู่ร่วมกับตัวเมียอื่นๆ ฝูงหนึ่ง มันมีหน้าที่ขันปลุกให้ทุกคนในไร่ตื่นขึ้นมาทำหน้าที่ของตน วันหนึ่งมีไก่ตัวผู้ที่มีคนเอามาให้เจ้าของไร่เข้ามา ไก่ทั้งคู่ก็เกี่ยวข้องกันไม่ยอมขัน ทำให้ทุกคนในไร่ตื่นสาย แม่ไก่ก็ไม่ยอมไข่ได้ไข่น้อยมาก ชาวไร่โกรธ ให้โอกาสไก่อีกหนึ่งวัน เมื่อไม่มีอะไรดีขึ้น ไก่ก็ได้ไข่น้อยลง ชาวไร่จึงคุยกันว่าถ้าไก่ทั้งสองยังทำตัวเช่นนี้อีกจะจับทำอาหาร นกเอี้ยงได้ยินจึงรีบมาบอกไก่ทั้งสอง ไก่ทั้งสองกลัวถูกฆ่าจึงทำหน้าที่ของตนโดยไม่เกี่ยวข้องกันอีกต่อไป และอยู่กันอย่างมีความสุข	ทุกคนมีบทบาทหน้าที่ที่แตกต่างกันออกไป ทุกคนจะต้องรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเองให้ดีที่สุด			✓						

ตารางที่ 18 วิเคราะห์นิทานอิงปรัชญาจากหนังสืออ่านสำหรับเด็กที่นำมาใช้ประกอบการสอนคุณธรรม ซึ่งมีเนื้อหาหรือการผูกเรื่องตามประเภทของปรัชญา

เล่ม ที่	ชื่อเรื่อง	เนื้อเรื่องย่อ	แนวคิดของเรื่อง	ปรัชญา								หมายเหตุ
				1	2	3	4	5	6	7	8	
21.	วัวน้อยเจ้า ปัญหา	มีสิงโตตัวหนึ่งหิวโซ หาอาหารตั้งแต่เช้ายังไม่ได้กิน เผอิญเห็นฝูงวัว จึง คำรามเมื่อวัวได้ยินเสียงจึงวิ่งหนีไปเหลือแต่วัวน้อยที่หนีไม่ทัน ลูกวัวกลัว แต่ทำใจดีสู้ ชูสิงโตว่าถ้าสิงโตกินลูกวัวไม่เป็นไรแต่จะต้องตายแน่ๆ เพราะสิงโตได้เข้ามาในเขตหวงห้ามของมดง่ามซึ่งเป็นเจ้าป่า สิงโตโกรธ มากที่วัวพูดอย่างนั้นแต่มันก็ยืนยั้น ดั่งนั้นทั้งคู่จึงพากันไปสู่กับมดง่าม เมื่อไปถึงรัง ลูกวัวขอตัวเพราะกลัว สิงโตโกรธมากจึงเข้าไปเองเมื่อสิงโต บุกรัง มดง่ามจึงช่วยกันกัดสิงโต สิงโตเจ็บมากมันคิดว่ามันไม่ใช่เจ้าป่า อีกต่อไปแล้ว ส่วนลูกวัวก็กลับไปหาแม่อย่างปลอดภัย	การใช้สติและเหตุผล นำมาซึ่ง ความสำเร็จ และการเป็นคนมีสติ และเหตุผล เป็นลักษณะของผู้นำ ที่ดี			✓						ประเภทของปรัชญา 1. สวรรตนิยม 2. จิตนิยม 3. พหุชนนิยม 4. นิรันตนิยม 5. ปฏิรูปนิยม 6. สัจนิยม 7. ประสภการณนิยม 8. อัศติภาวนิยม
22.	ลูกเจี๊ยบกลัวผี	ในคืนหนึ่งลูกเจี๊ยบนอนหลับและตื่นขึ้นมากลางดึก มองไปข้างหน้าเห็น เงาใหญ่เคลื่อนไหวอยู่รอบๆ ตัว จะเรียกแม่ก็กลัวว่ามีจะได้ยินจึงทน หลับตาด้วยความกังวล จนถึงตอนเช้าแม่ไก่ปลุกลูกเห็นลูกตัวสันผิตปกติ ลูกไก่จึงเล่าให้ฟังว่ากลัวอะไร แม่ไก่จึงอธิบายให้ฟังว่าสิ่งที่เห็นมันคือต้น กล้วย ลมพัดมันจึงทำให้เกิดเสียงขึ้น ไม่ให้ลูกเจี๊ยบกลัวอีกต่อไป	ในการกระทำใดๆ ย่อมต้องมีสติ ถ้าเมฆใดขาดสติ ย่อมนำมาซึ่ง ความเดือดร้อน								✓	

ตารางที่ 18 วิเคราะห์นิทานอิงปรัชญาจากหนังสืออ่านสำหรับเด็กที่นำมาใช้ประกอบการสอนคุณธรรม ซึ่งมีเนื้อหาหรือการผูกเรื่องตามประเภทของปรัชญา

เล่ม ที่	ชื่อเรื่อง	เนื้อเรื่องย่อ	แนวคิดของเรื่อง	ปรัชญา								หมายเหตุ	
				1	2	3	4	5	6	7	8		
23.	หิ่งห้อยกับหลอดไฟ	หิ่งห้อยเป็นสัตว์ที่มีแสงในตัวเอง วันหนึ่งจึงประชุมกันว่ามันมีแสงในตัวเองเหมือนพระอาทิตย์ ดังนั้นมันจึงควรเป็นใหญ่ในป่าแห่งนี้ ทุกตัวต้องฆ่าเกรงมันจึงพากันไปหาสัตว์ต่างๆ สัตว์ตัวแรกที่มันไปหาคือ นกฮูก เมื่อนกฮูกได้ยินการคุยไม้ของหิ่งห้อย นกฮูกร้องให้กับการที่หิ่งห้อยคิดว่า ตัวเองยิ่งใหญ่ทั้งๆที่มีแสงตรงกันทีเดียว เมื่อมันได้ยินคำลบประมาทของนกฮูก จึงจะสู้ นกฮูกเปื้อนหิ่งห้อย ให้หิ่งห้อยเดินทางไปทางทิศตะวันออกที่บ้านคนและมีสัตว์อยู่หน้าบ้าน มันมีแสงสว่างมาก ถ้าหิ่งห้อยชนะสัตว์ตัวนั้น นกฮูกจะยอมนับถือหิ่งห้อยไปพบสัตว์ตัวนั้นและเปล่งแสงสู้ แต่ก็สู้ไม่ได้ จึงกล่าวโทษกันและกันแสงของหลอดไฟที่มันไปเกาะอยู่ร้อน หิ่งห้อยก็เหนื่อยจึงตกลงมาที่พื้น ใกล้เคียงเข้าคนจึงปิดไฟ มันจึงคิดว่ามันชนะ ทะเลาะกันว่าเป็นฝีมือของตน คนออกมากกว่าดหิ่งห้อยทิ้งขยะไปหมด	การดำรงชีวิตอยู่ในสังคม ควรจะต้องรู้บทบาทหน้าที่และความสามารถของตนเอง และนำเอาความสามารถของตนเองนั้นมาใช้ในทางที่ถูกต้อง									✓	ประเภทของปรัชญา 1. สาร์ตถนิยม 2. จิตนิยม 3. พิพัฒนานิยม 4. นิรันตรนิยม 5. ปฏิรูปนิยม 6. สัจนิยม 7. ประสบการณ์นิยม 8. อรรถิภาวนิยม
24.	นกฮูกหลงตน	มีนกฮูกตัวหนึ่งชอบอวดเก่งทำท่ายนกต่างๆ เพื่อแข่งขัน แต่มันและสัตว์เหล่านั้นเป็นสัตว์ที่หากินตอนกลางคืนและตาก็มองเห็นไม่ชัด นกฮูกเที่ยวทำและดูถูกสัตว์เหล่านั้นจนกระทั่งไปพบกับนกแก้ว นกแก้วจึงตกลงแต่มีข้อแม้ว่าจะเริ่มชอนหาในตอนเช้า นกฮูกตอบตกลงทันที เมื่อถึงตอนเช้านกฮูกก็เริ่มง่วง ตาก็มองไม่ค่อยชัด เมื่อเริ่มการแข่งขันชอนหา นกฮูกก็เหนื่อยและง่วงมันคิดว่ามันหาที่ชอนดีแล้ว นกแก้วก็ใช้เวลาหาเพียงเล็กน้อยก็เจอ เมื่อนกแก้วไปชอนนกฮูกก็ตามัวมองไม่เห็นจึงหาไม่เจอ จึงยอมแพ้ นกแก้วจึงสอนว่าอย่าหลงตนเอง อย่าไปเที่ยวทำท่ายคนอื่น เพราะเขาหากินตอนกลางวัน กลางคืนจึงมองไม่ชัด นกฮูกจึงสำนึกผิดจะไม่ทำท่ายให้คนอื่นรำคาญใจอีก	การดำรงชีวิตอยู่ในสังคม ควรจะต้องรู้บทบาทหน้าที่และความสามารถของตนเอง และนำเอาความสามารถของตนเองนั้นมาใช้ในทางที่ถูกต้อง									✓	

ตารางที่ 18 วิเคราะห์นิทานอิงปรัชญาจากหนังสืออ่านสำหรับเด็กที่นำมาใช้ประกอบการสอนคุณธรรม ซึ่งมีเนื้อหาหรือการผูกเรื่องตามประเภทของปรัชญา

เล่ม ที่	ชื่อเรื่อง	เนื้อเรื่องย่อ	แนวคิดของเรื่อง	ปรัชญา								หมายเหตุ
				1	2	3	4	5	6	7	8	
25.	น้ำใจกระรอกน้อย	ณ ชายป่าแห่งหนึ่ง มีลุงหมีใจดีคนหนึ่ง เป็นหมีที่ขยันและมีน้ำใจ ทักทานทุกๆ คน มีน้ำหวาน มีขนมก็จะแบ่งให้กับเด็กๆ กินเสมอ ทำให้ทุกๆ คนรักลุงหมี อยู่มาวันหนึ่งลุงหมีเดินทางไปเยี่ยมญาติ รู้สึกกระหายน้ำจึงแวะเข้าไปขอน้ำดื่มที่บ้านของกระรอกน้อยซึ่งบ้านของกระรอกน้อย มีบริเวณกว้างขวางเหมือนบ้านของลุงหมี กระรอกน้อยหาน้ำให้ลุงหมีและชักชวนให้ลุงหมีนั่งพักภายในบ้าน ลุงหมีกล่าวคำอำลาและสัญญาว่าจะมาอีก ลุงหมีกลับมาในวันต่อมา พร้อมกับน้ำผึ้งขวดใหญ่ เพื่อเป็นการตอบแทนน้ำใจอันงดงามของกระรอกน้อย	การเป็นคนที่มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ย่อมได้รับผลจากการกระทำนั้นๆ ในทางที่ดี ควรยึดเป็นตัวอย่าง		✓							ประเภทของปรัชญา 1. สวรรค์นิยม 2. จิตนิยม 3. ศีลธรรมนิยม 4. นิรันดรนิยม 5. ปฏิรูปนิยม 6. สัจนิยม 7. ประสพการณ์นิยม 8. อัตถิภาวนิยม
26.	แม่เปิดอารี	แม่เปิดอารีเป็นเปิดที่มีความเมตตาปราณี มีน้ำใจต่อเพื่อนบ้านและเด็กๆ เสมอ แม่เปิดมีลูก 3 คน ชื่อ จัน, ดาว และเดือน ดาวและเดือนเป็นเด็กดีมีเพื่อนมาก จันไม่มีเพื่อนเพราะจันไม่มีน้ำใจให้ใคร วันหนึ่งแม่ไก่เอาลูกมาฝากเลี้ยงเพราะบ้านถูกไฟไหม้ พ่อไก่ไม่อยู่จะออกไปตามหาแม่เปิดจึงให้อยู่อาศัยด้วยเป็นอย่างดี จันไม่พอใจที่แม่เอาไก่ไป จึงหนีออกจากบ้าน เมื่อหนีไปเจอกับนกกระเรียน ซึ่งแวะมาถามไถ่ และชวนไปกินข้าวที่บ้าน ลุงนกร้องเพลงให้ฟัง และสละเตียงนอนให้ลูกเป็นนอน ลุงเปิดจันจึงรู้สึกถึงความเสียสละว่าเป็นอย่างไรจึงชวนนกกระเรียนเป็นเพื่อนกลับบ้าน เพื่อนฝูงต่างพากันดีใจในการกลับมาของจัน	การอยู่ในสังคมจะต้องมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีการปรับตัวให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข			✓						

ตารางที่ 18 วิเคราะห์นิทานอิงปรัชญาจากหนังสืออ่านสำหรับเด็กที่นำมาใช้ประกอบการสอนคุณธรรม ซึ่งมีเนื้อหาหรือการผูกเรื่องตามประเภทของปรัชญา

เล่มที่	ชื่อเรื่อง	เนื้อเรื่องย่อ	แนวคิดของเรื่อง	ปรัชญา								หมายเหตุ	
				1	2	3	4	5	6	7	8		
27.	น้องปุ้นนักวิ่ง	น้องปุ้นเป็นเด็กดี ขยันซ้อม มีสุขภาพแข็งแรง น้องปุ้นเป็นนักวิ่งของโรงเรียน เป็นตัวแทนแข่งขัน ปู่เป่เป็นเด็กคนหนึ่งที่เป็ตัวแทนแข่งขัน เขาเมล็ดหนูก้าเจ้าผู้ใส่ในรองเท้าของน้องปุ้น ซึ่งเป็นตัวเก็งของการแข่งขัน น้องปุ้นใส่รองเท้ารู้สึกว่ามีอะไรมาทิ่มเท้า ทำให้วิ่งไม่สะดวกแต่ก็อดทน ปุ้นกำลังจะเข้าเส้นชัย เห็นปู่เป่วิ่งมาสะดุดขาตัวเองล้ม ปุ้นเข้าไปช่วยปู่เป่ คนอื่นจึงชนะไป ปู่เป่จึงสารภาพว่าแกล้งปุ้น แต่ปุ้นไม่โกรธยกโทษให้ปู่เป่ ปุ้นไม่ได้รางวัลที่ 1 แต่ได้รางวัลพิเศษเนื่องจากมีน้ำใจ แม่ก็รู้สึกภูมิใจในตัวของปุ้นมาก	การทำตนทำแต่ความดีย่อมได้รับผลตอบแทนที่ดี ควรนำไปเป็นแบบอย่างที่ดี		✓								ประเภทของปรัชญา 1. สาร์ตนิยม 2. จิตนิยม 3. พิพัฒนานิยม 4. นิรันดรนิยม 5. ปฏิรูปนิยม 6. ศัจนิยม 7. ประสบการณ์นิยม 8. อัศติภาวนิยม
28.	เม่นเพื่อนรัก	เม่นน้อยตัวหนึ่งกำพร้าพ่อแม่ เพื่อนๆ ก็ไม่ยอมคบหาเพราะเม่นมีรูปร่างไม่สวย จึงร้องให้ไปเจอหมี หมีจึงบอกว่าเม่นนั้นมีประโยชน์มาก จนทำเป็นเครื่องประดับได้ และสามารถป้องกันอันตรายได้ เม่นจึงเลิกเสียใจ วันหนึ่งมีนายพรานมาล่าสัตว์กำลังจะทำร้ายเพื่อนๆ ของเม่น เม่นจึงเข้าไปช่วยสลัดขนใส่นายพราน นายพรานจึงหนีไปเพราะความเจ็บปวด เพื่อนๆ จึงเข้ามาขอบคุณเม่นและเสียใจในการกระทำของตน ทุกตัวจึงสัญญาว่าจะเป็นเพื่อนกันตลอดไป	การทำความดีและรู้จักนำความสามารถของตนเองที่มีอยู่ออกมาใช้ให้ถูกทางย่อมนำมาซึ่งความสุข								✓		

หนังสือนิทานสำหรับเด็กที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับคุณธรรม ที่จัดพิมพ์ระหว่างปี
พุทธศักราช 2535 - 2540 แบ่งตามประเภทของคุณธรรม

หนังสือนิทานสำหรับเด็กที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับคุณธรรม ที่จัดพิมพ์ระหว่างปีพุทธศักราช 2535 - 2540 จำนวน 74 เล่ม ได้จัดแบ่งตามประเภทของคุณธรรม ได้ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 19 หนังสือนิทานสำหรับเด็กที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับคุณธรรมประเภทความขยันหมั่นเพียร (N = 5)

เล่มที่	ชื่อเรื่อง	ชื่อผู้แต่ง	สำนักพิมพ์/หน่วยงาน	ปีที่พิมพ์
1.	มดดำจ้อย	ธันธิกา ทรรกดิษ	ปลาตะเพียน	2535
2.	มดน้อยแสนขยัน	เดชา แซ่ซัน	อักษรภาพพัฒน	2535
3.	เรือของป๋อง	พรทิพย์ รามสูต	ต้นอ้อ	2536
4.	ข้าวฟ่าง	เครือรัตน์ เรืองแก้ว	ไทยวัฒนาพานิช	2536
5.	ป๋องเด็กดี	อรทัย พรรอด	ไบรท์มายด์	2536

ตารางที่ 20 หนังสือนิทานสำหรับเด็กที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับคุณธรรมประเภทความประหยัด (N = 1)

เล่มที่	ชื่อเรื่อง	ชื่อผู้แต่ง	สำนักพิมพ์/หน่วยงาน	ปีที่พิมพ์
1.	เก็บไว้เพื่อวันหน้า	เสริมสกุล โทณะวณิก	ไทยวัฒนาพานิช	2536

ตารางที่ 21 หนังสือนิทานสำหรับเด็กที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับคุณธรรมประเภทความซื่อสัตย์สุจริต (N = 5)

เล่มที่	ชื่อเรื่อง	ชื่อผู้แต่ง	สำนักพิมพ์/หน่วยงาน	ปีที่พิมพ์
1.	ความดี	อุษา กะการดี	ต้นอ้อ	2535
2.	สัญญาของแม่หมี่	อัมพวัน บุญสร้างสม	ต้นอ้อ	2535
3.	ลูกหนีโกหก	ภัทราภรณ์ นาคอ่อน	ต้นอ้อ	2536
4.	เด็กหญิงตุ๊กตา	พรทิพย์ รามสูต	ไบรท์มายด์	2536
5.	แบ่งร่ำและน้ำหอม	เครือรัตน์ เรืองแก้ว	ไทยวัฒนาพานิช	2537

ตารางที่ 22 หนังสือนิทานสำหรับเด็กที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับคุณธรรมประเภทความมีระเบียบวินัย
(N = 2)

เล่มที่	ชื่อเรื่อง	ชื่อผู้แต่ง	สำนักพิมพ์/หน่วยงาน	ปีที่พิมพ์
1.	หมู่บ้านประชาธิปไตย	เดชา แซ่ซัน "	อักษรภาพพัฒนา	2535
2.	ทางม้าลาย	เจนภาพ จบกระบวนวรรณ	ไพบรท์มายด์	2536

ตารางที่ 23 หนังสือนิทานสำหรับเด็กที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับคุณธรรมประเภทความเมตตากรุณา
(N = 5)

เล่มที่	ชื่อเรื่อง	ชื่อผู้แต่ง	สำนักพิมพ์/หน่วยงาน	ปีที่พิมพ์
1.	ลิงจอมกวน	สุกัญญา จันทรเพ็ญ	ต้นอ้อ	2535
2.	บุญมันเกี่ยวสวน	สมคิด มาณาสุข	ปลาตะเพียน	2535
3.	ความเข้าใจของดารา	รำแพน วุฒิสารวัฒนา	ต้นอ้อ	2536
4.	หนูนิดกับนกน้อย	เกริก ยุ้นพันธ์	ต้นอ้อ	2536
5.	สีนวล	สุนีย์ สิงหะคเชนทร์	ต้นอ้อ	2537

ตารางที่ 24 หนังสือนิทานสำหรับเด็กที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับคุณธรรมประเภทความกตัญญูกตเวทิตะ
(N = 4)

เล่มที่	ชื่อเรื่อง	ชื่อผู้แต่ง	สำนักพิมพ์/หน่วยงาน	ปีที่พิมพ์
1.	สุดาเด็กดี	นุกูล ตันธิยงค์	ไพบรท์มายด์	2535
2.	อ้อมผจญภัย	พีระ จันทรงาม	ไทยวัฒนาพานิช	2536
3.	คำแก้ว	จุฬ่า ละคร	ไพบรท์มายด์	2536
4.	ความรักของกระต่าย	สงว เรืองรักษ์	ต้นอ้อ	2537

ตารางที่ 25 : หนังสือนิทานสำหรับเด็กที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับคุณธรรมประเภทความตรงต่อเวลา
(N = 1)

เล่มที่	ชื่อเรื่อง	ชื่อผู้แต่ง	สำนักพิมพ์/หน่วยงาน	ปีที่พิมพ์
1.	น้องจิตรงเวลา	ฉันทิกา ทรรกดิษ	ปลาตะเพียน	2535

ตารางที่ 26 หนังสือนิทานสำหรับเด็กที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับคุณธรรมประเภทความสามัคคี (N - 4)

เล่มที่	ชื่อเรื่อง	ชื่อผู้แต่ง	สำนักพิมพ์/หน่วยงาน	ปีที่พิมพ์
1.	ศึกแมลง	เสริมสกุล โทณะวณิก	ไทยวัฒนาพานิช	2536
2.	สิงโตกลับใจ	วันชัย สีชมภู	ต้นอ้อ	2536
3.	การประกวดร้องเพลง	เสริมสกุล โทณะวณิก	ไทยวัฒนาพานิช	2536
4.	สี่สหาย	บุษบง ปิยะมงคลวงศ์	ไบทน์มายด์	2536

ตารางที่ 27 หนังสือนิทานสำหรับเด็กที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับคุณธรรมประเภทการอยู่ร่วมกัน (N = 12)

เล่มที่	ชื่อเรื่อง	ชื่อผู้แต่ง	สำนักพิมพ์/หน่วยงาน	ปีที่พิมพ์
1.	ลูกกบพบเพื่อนแท้	จิตรา จันทโรจนา	ต้นอ้อ	2535
2.	เสือน้อยหาเพื่อน	สายสุณี เกิดนนท์	ต้นอ้อ	2535
3.	สิงแสนกล	ประดิษฐ์ ดีกา	เลิฟแอนด์กิฟเพรส	2535
4.	เพื่อนรัก	สมชาย ชูประสิทธิ์	ไทยวัฒนาพานิช	2535
5.	มดน้อย	คมทวน คันธนู	ต้นอ้อ	2535
6.	แมวกับปลาทอง	พรทิพย์ รามสูต	ไบรท์มายด์	2536
7.	สามเกลอจอมแก่น	เด่น แก้วพงษา	ต้นอ้อ	2536
8.	เด็กตีปี่ทองเที่ยวไทย	อรทัย พรรอด	ไบรท์มายด์	2536
9.	เจ้าสิงโตสำนึกผิด	รุจิเรข เหมลา	ต้นอ้อ	2536
10.	สองพี่น้อง	เครือรัตน์ เรืองแก้ว	ไทยวัฒนาพานิช	2537
11.	บริษัทสี่เท้า	สุภกานต์ รัตนา	สวัสดี	2537
12.	ช้างเพื่อนรัก	ศรีอัมพร ประทุมพันธ์	ไทยวัฒนาพานิช	2538

ตารางที่ 28 หนังสือนิทานสำหรับเด็กที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับคุณธรรมประเภทการรู้จักความพอดี (N = 5)

เล่มที่	ชื่อเรื่อง	ชื่อผู้แต่ง	สำนักพิมพ์/หน่วยงาน	ปีที่พิมพ์
1.	ของเล่นใหม่ของลูกหมี	ขวัญฤดี แสงกุล	ต้นอ้อ	2535
2.	หมากลับใจ	อุทัย ทิมย้ายงาม	ต้นอ้อ	2535
3.	กระต่ายจอมตะกละ	ชัยพร รัตนพานิชย์	ต้นอ้อ	2535
4.	สัตว์ในกะลา	เสริมสกุล โทณะวณิก	ไทยวัฒนาพานิช	2536
5.	หนอนฉ้วน	กอบชัย สุขสวัสดิ์	ไทยวัฒนาพานิช	2536

ตารางที่ 29 หนังสือนิทานสำหรับเด็กที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับคุณธรรมประเภทความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม (N = 12)

เล่มที่	ชื่อเรื่อง	ชื่อผู้แต่ง	สำนักพิมพ์/หน่วยงาน	ปีที่พิมพ์
1.	ดาวในเรือกระดาษ	วิรุณ ตั้งเจริญ	ต้นอ้อ	2535
2.	เทพเจ้าแห่งฤดูทั้งสาม	เสริมสกุล โทณะวณิก	ไทยวัฒนาพานิช	2535
3.	นางฟ้าช่วยด้วย	เกริก ยุ้นพันธ์	ต้นอ้อ	2535
4.	ลำน้ำของแก้ว	ราวดี ปฏิวัติอุดมพงศ์	ไทยวัฒนาพานิช	2535
5.	หน้าที่อันยิ่งใหญ่	เจริญศรี ท่วมสุข	ปลาตะเพียน	2535
6.	ลุงเม็ย	สมชาย ชูประสิทธิ์	ไทยวัฒนาพานิช	2535
7.	หนูนากับยักษ์ใหญ่	อรัญญา วรชาติอุดมวงศ์	ไบรม์มายด์	2536
8.	ไก่เกียงงาน	เสริมสกุล โทณะวณิก	ไทยวัฒนาพานิช	2536
9.	นางพญาผึ้งน้อย	สหพร น้อยอยู่	ต้นอ้อ	2536
10.	ผึ้งน้อยเกียงงาน	วันเพ็ญ ดันหยง	ต้นอ้อ	2536
11.	ติดดีสี่พัน	ธันธิกา ทรรกดิษ	ปลาตะเพียน	2537
12.	ติดดีสิบ	ธันธิกา ทรรกดิษ	ด้านสุทธาการพิมพ์	2538

ตารางที่ 30 หนังสือนิทานสำหรับเด็กที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับคุณธรรมประเภทการมีสติและเหตุผล (N = 2)

เล่มที่	ชื่อเรื่อง	ชื่อผู้แต่ง	สำนักพิมพ์/หน่วยงาน	ปีที่พิมพ์
1.	วัวน้อยเจ้าปัญญา	สำราญ วงษ์ประครอง	ต้นอ้อ	2535
2.	ลูกเจี๊ยบกลัวผี	ยุทธนา บ้านเพชร	ไบรม์มายด์	2536

ตารางที่ 31 หนังสือนิทานสำหรับเด็กที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับคุณธรรมการไม่หลงตนเอง (N = 6)

เล่มที่	ชื่อเรื่อง	ชื่อผู้แต่ง	สำนักพิมพ์/หน่วยงาน	ปีที่พิมพ์
1.	นกฮูกหลงตน	พินิจ พรพรหม	ต้นอ้อ	2535
2.	ไดโนเสาร์โเกร	เกริก ยุ้นพันธ์	ต้นอ้อ	2535
3.	เต่าเต่าเจ้าลมกรด	แจ่ม รอดสา	ต้นอ้อ	2535
4.	นกกระยางขาว	ศรินทิพย์ กรรณิกา	ไพบรท์มายด์	2536
5.	หิ่งห้อยกับหลอดไฟ	พรทิพย์ รามสูต	ต้นอ้อ	2536
6.	นกกว่า	พรทิพย์ รามสูต	ต้นอ้อ	2536

ตารางที่ 32 หนังสือนิทานสำหรับเด็กที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับคุณธรรมประเภทความเชื่อเพื่อเผื่อแผ่ (N = 8)

เล่มที่	ชื่อเรื่อง	ชื่อผู้แต่ง	สำนักพิมพ์/หน่วยงาน	ปีที่พิมพ์
1.	เต่าน้อยผู้อารี	อุไร ชูคำ	ต้นอ้อ	2535
2.	ความรำพึงของแม่มก	ปาริญา นากา	ต้นอ้อ	2535
3.	น้ำใจกระรอกน้อย	เดชา แซ่ซัน	อักษรภาพพัฒนา	2535
4.	ลูกหมี่ช่วยเพื่อน	อรทัย พิบูลย์	ต้นอ้อ	2535
5.	ผีเสื้อกับแม่ช้าง	กาญจนา พลับพลา	ต้นอ้อ	2535
6.	ผีเสื้อสำนักผิด	วิรัช พรหมสุวรรณ	ต้นอ้อ	2536
7.	คางคกกับแมลงสาบ	เพ็ญพักตร์ ลิ้มสัมพันธ์	ไทยวัฒนาพานิช	2537
8.	แม่เปิดอารี	สุภกานต์ รัตนา	สวัสดี	2537

ตารางที่ 33 หนังสือนิทานสำหรับเด็กที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับคุณธรรมประเภทความมีน้ำใจเป็น
นักกีฬา (N = 1)

เล่มที่	ชื่อเรื่อง	ชื่อผู้แต่ง	สำนักพิมพ์/หน่วยงาน	ปีที่พิมพ์
1.	น้องปิ่นนักวิ่ง	บุษบง ไควินทร์	ไทยวัฒนาพานิช	2537

ตารางที่ 34 หนังสือนิทานสำหรับเด็กที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับคุณธรรมประเภทความกล้าหาญและ
ความเชื่อมั่นในตนเอง (N = 1)

เล่มที่	ชื่อเรื่อง	ชื่อผู้แต่ง	สำนักพิมพ์/หน่วยงาน	ปีที่พิมพ์
1.	แม่นเพื่อนรัก	วรรณิ ศิริสุนทร	ไบรท์มายด์	2535

หนังสือนิทานสำหรับเด็กที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับคุณธรรม ที่จัดพิมพ์ระหว่าง
ปีพุทธศักราช 2535 - 2540 แบ่งตามเนื้อหาหรือการผูกเรื่องตามแนวปรัชญา

หนังสือนิทานสำหรับเด็กที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับคุณธรรม ที่จัดพิมพ์ระหว่างปีพุทธศักราช 2535 - 2540 จำนวน 74 เล่ม ได้จัดแบ่งตามเนื้อหาหรือการผูกเรื่องตามแนวปรัชญา ได้ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 35 หนังสือนิทานสำหรับเด็กที่มีเนื้อหาหรือการผูกเรื่องตามแนวปรัชญาจิตนิยม (N = 16)

เล่มที่	ชื่อเรื่อง	ชื่อผู้แต่ง	สำนักพิมพ์/หน่วยงาน	ปีที่พิมพ์
1.	ลูกกบพบเพื่อนแท้	จิตรา จันทโรจณ์	ต้นอ้อ	2535
2.	น้ำใจกระรอกน้อย	เดชา แซ่ซัน	อักษรภาพพัฒน	2535
3.	ความดี	อุษา กะการดี	ต้นอ้อ	2535
4.	สุดาเด็กดี	นุกูล ตันธิยงค์	ไบรท์มายด์	2535
5.	เด็กดีปีทองเที่ยวไทย	อรทัย พรรอด	ไบรท์มายด์	2536
6.	เก็บไว้เพื่อวันหน้า	น.ต.เสริมสกุล โทณะวณิก	ไทยวัฒนาพานิช	2536
7.	เด็กหญิงตุ๊กตา	พรทิพย์ รามสูต	ไบรท์มายด์	2536
8.	อ้อมบุญภัย	พีระ จันทรงาม	ไทยวัฒนาพานิช	2536
9.	คำแก้ว	จุฬา ละคร	ไบรท์มายด์	2536
10.	หนูนิดกับนกน้อย	เกริก ยุ้นพันธ์	ต้นอ้อ	2536
11.	เรือของบ๊อง	พรทิพย์ รามสูต	ต้นอ้อ	2536
12.	สองพี่น้อง	เครือรัตน์ เรื่องแก้ว	ไทยวัฒนาพานิช	2537
13.	น้องปิ่นนักจิ้ง	บุษบง ไควินทร์	ไทยวัฒนาพานิช	2537
14.	แป้งร่ำและน้ำหอม	เครือรัตน์ เรื่องแก้ว	ไทยวัฒนาพานิช	2537
15.	ความรักของกระต่าย	สวง เรื่องรักษ์	ต้นอ้อ	2537
16.	ข้าวฟ่าง	เครือรัตน์ เรื่องแก้ว	ไทยวัฒนาพานิช	2537

ตารางที่ 36 หนังสือนิทานสำหรับเด็กที่มีเนื้อหาหรือการผูกเรื่องตามแนวปรัชญาพหุวัฒนธรรม
(N = 26)

เล่มที่	ชื่อเรื่อง	ชื่อผู้แต่ง	สำนักพิมพ์/หน่วยงาน	ปีที่พิมพ์
1.	ของเล่นใหม่ของลูกหมี	ขวัญฤดี แสงกุล	ต้นอ้อ	2535
2.	ลิงแสนกล	ประดิษฐ์ ดีกา	เลิฟแอนด์คิกเพรส	2535
3.	เพื่อนรัก	สมชาย ชูประสิทธิ์	ไทยวัฒนาพานิช	2535
4.	เทพเจ้าแห่งฤดูทั้งสาม	เสริมสกุล โทณะวณิก	ไทยวัฒนาพานิช	2535
5.	ลุงเม็ย่น	สมชาย ชูประสิทธิ์	ไทยวัฒนาพานิช	2535
6.	กระต่ายจอมตะกละ	ชัยพร รัตนพานิชย์	ต้นอ้อ	2535
7.	ความรำพึงของแม่มก	ปาริญา นากา	ต้นอ้อ	2535
8.	ลูกหมีช่วยเพื่อน	อรทัย พิบูลย์	ต้นอ้อ	2535
9.	ผีเสื้อกับแม่ช้าง	กาญจนา พลัฒลา	ต้นอ้อ	2535
10.	น้องจืดตรงเวลา	ธันธิกา ทรรกดิษ	ปลาตะเพียน	2535
11.	สัญญาของแม่หมี	อัมพวัน บุญสร้าง	ต้นอ้อ	2535
12.	ลิงจอมกวน	สุกัญญา จันทร์เพ็ญ	ต้นอ้อ	2535
13.	มดดำจ้อย	ธันธิกา ทรรกดิษ	ปลาตะเพียน	2535
14.	มดน้อยแสนขยัน	เดชา แซ่ซัน	อักษรวิวัฒน์	2535
15.	ผีเสื้อสำนึกผิด	วิรัช พรหมสุวรรณ	ต้นอ้อ	2536
16.	แมวกับปลาทอง	พรทิพย์ รามสูต	ไบรท์มายด์	2536
17.	สามเกลอจอมแก่น	เด่น แก้ววงษา	ต้นอ้อ	2536
18.	สัตว์ในกะลา	เสริมสกุล โทณะวณิก	ไทยวัฒนาพานิช	2536
19.	นางพญาผึ้งน้อย	สนพร น้อยอยู่	ต้นอ้อ	2536
20.	เจ้าสิงโตสำนึกผิด	รุจิเรข เหมลา	ต้นอ้อ	2536
21.	ศึกแมลง	เสริมสกุล โทณะวณิก	ไทยวัฒนาพานิช	2536
22.	บริษัทสี่เท้า	สุกกานต์ รัตนพันธุ์	สวัสดี	2537
23.	คางคกกับแมลงสาบ	เพ็ญพักตร์ ลิ้มสัมพันธ์	ไทยวัฒนาพานิช	2537
24.	แม่เปิดอารี	สุกกานต์ รัตนพันธุ์	สวัสดี	2537
25.	สีนวล	สุนีย์ สิงหะคเชนทร์	ต้นอ้อ	2537
26.	ช้างเพื่อนรัก	ศรีอัมพร ประทุมพันธ์	ไทยวัฒนาพานิช	2538

ตารางที่ 37 หนังสือนิทานสำหรับเด็กที่มีเนื้อหาหรือการผูกเรื่องตามแนวปรัชญาจีนตรินิยม
(N = 2)

เล่มที่	ชื่อเรื่อง	ชื่อผู้แต่ง	สำนักพิมพ์/หน่วยงาน	ปีที่พิมพ์
1.	วันน้อยเจ้าปัญญา	สำราญ วงษ์ประคอง	ต้นอ้อ	2535
2.	สิงโตกลีบใจ	วันชัย สีชมภู	ต้นอ้อ	2536

ตารางที่ 38 หนังสือนิทานสำหรับเด็กที่มีเนื้อหาหรือการผูกเรื่องตามแนวปรัชญาปฏิรูปนิยม
(N = 6)

เล่มที่	ชื่อเรื่อง	ชื่อผู้แต่ง	สำนักพิมพ์/หน่วยงาน	ปีที่พิมพ์
1.	ดาวในเรือกระดาษ	วิรุณ ตั้งเจริญ	ต้นอ้อ	2535
2.	นางฟ้าช่วยด้วย	เกริก ยุ้นพันธ์	ต้นอ้อ	2535
3.	หน้าที่อันยิ่งใหญ่	เจริญศรี ท่วมสุข	ปลาตะเพียน	2535
4.	ลำน้ำของแก้ว	ราวดี ปฏิวัติวงศ์	ไทยวัฒนาพานิช	2535
5.	หมู่บ้านประชาธิปไตย	เดชา แชนัน	อักษรภาพพัฒนา	2535
6.	ไก่เกียงงาน	เสริมสกุล โทณะวณิก	ไทยวัฒนาพานิช	2536

ตารางที่ 39 หนังสือนิทานสำหรับเด็กที่มีเนื้อหาหรือการผูกเรื่องตามแนวปรัชญาสังคมนิยม
(N = 1)

เล่มที่	ชื่อเรื่อง	ชื่อผู้แต่ง	สำนักพิมพ์/หน่วยงาน	ปีที่พิมพ์
1.	ความเข้าใจของดารา	รำแพน วุฒิสารวัฒนา	ต้นอ้อ	2536

ตารางที่ 40 หนังสือนิทานสำหรับเด็กที่มีเนื้อหาหรือการผูกเรื่องตามแนวปรัชญาอัตถิภาวนิยม

(N - 23)

เล่มที่	ชื่อเรื่อง	ชื่อผู้แต่ง	สำนักพิมพ์/หน่วยงาน	ปีที่พิมพ์
1.	เสือน้อยหาเพื่อน	สายสุณี เกิดนนท์	ต้นอ้อ	2535
2.	เต่าน้อยผู้ขี้ขลาด	อุไร ชูคำ	ต้นอ้อ	2535
3.	มดน้อย	คมทวน คันธนู	ต้นอ้อ	2535
4.	เม่นเพื่อนรัก	วรรณิ ศิริสุนทร	ไบรท์มายด์	2535
5.	หมูกลับใจ	อุทัย ทิมย้ายงาม	ต้นอ้อ	2535
6.	นกฮูกหลงตน	พินิจ พรพรหม	ต้นอ้อ	2535
7.	ไดโนเสาร์เกเร	เกริก ยุ้นพันธ์	ต้นอ้อ	2535
8.	เต่าเฒ่าเจ้าลมกรด	แจลัม รอดสา	ต้นอ้อ	2535
9.	บุญมันเทียวสวน	สมคิด มากผา	ปลาตะเพียน	2535
10.	หนูนากับยักษ์ใหญ่	อรรณญา วิชาติ	ไบรท์มายด์	2536
11.	หนอนอ้วน	กอบชัย สุขสวัสดิ์	ไทยวัฒนาพานิช	2536
12.	ผึ้งน้อยเกียงงาน	วันเพ็ญ ดันหยง	ต้นอ้อ	2536
13.	ลูกเจี๊ยบกลัวผี	ยุทธนา บ้านเพชร	ไบรท์มายด์	2536
14.	นกกระยางขาว	ศรินทิพย์ กรรณิกา	ไบรท์มายด์	2536
15.	หิ่งห้อยกับหลอดไฟ	พรทิพย์ รามสูต	ต้นอ้อ	2536
16.	นกกว่า	พรทิพย์ รามสูต	ต้นอ้อ	2536
17.	ลูกหมีโกหก	ภัทราภรณ์ นาคอ่อน	ต้นอ้อ	2536
18.	การประกวดร้องเพลง	เสริมสกุล โทณะวณิก	ไทยวัฒนาพานิช	2536
19.	สี่สหาย	บุษบง ปิยะมงคล	ไบรท์มายด์	2536
20.	โป๊งเด็กดี	อรัญญา พรรอด	ไบรท์มายด์	2536
21.	ทางม้าลาย	เจนภพ จบกระบวนวรรณ	ไบรท์มายด์	2536
22.	ติดดีสี่พัน	ธันธิกา ทรรกดิษ	ปลาตะเพียน	2537
23.	ติดดีสิบ	ธันธิกา ทรรกดิษ	สุทธาการพิมพ์	2538

เนื้อเรื่องนิทานอิงปรัชญาที่นำมาใช้ประกอบการสอนคุณธรรม

ตารางที่ 41 รายชื่อนิทานอิงปรัชญาจากหนังสืออ่านสำหรับเด็กจำแนกตามประเภทของคุณธรรม
16 ประการ และแนวปรัชญา 5 ประเภท

ที่	ชื่อเรื่อง	คุณธรรม	แนวปรัชญา
1.	เรือของป๋อง	ความขยันหมั่นเพียร	จิตนิยม
2.	ป๋องเด็กดี	ความขยันหมั่นเพียร	อัตถิภาวนิยม
3.	เก็บไว้เพื่อวันหน้า	ความประหยัด	จิตนิยม
4.	ความดี	ความซื่อสัตย์สุจริต	จิตนิยม
5.	สัญญาของแม่หมี	ความซื่อสัตย์สุจริต	พิพัฒน์นิยม
6.	ทางม้าลาย	ความมีระเบียบวินัย	อัตถิภาวนิยม
7.	หมู่บ้านประชาธิปไตย	ความมีระเบียบวินัย	พิพัฒน์นิยม
8.	ความเข้าใจของดารา	ความเมตตากรุณา	สัจนิยม
9.	หนูนิดกับนกน้อย	ความเมตตากรุณา	จิตนิยม
10.	สุดาเด็กดี	ความกตัญญูกตเวที	จิตนิยม
11.	คำแก้ว	ความกตัญญูกตเวที	จิตนิยม
12.	น้องจืดตรงเวลา	ความตรงต่อเวลา	พิพัฒน์นิยม
13.	การประกวดร้องเพลง	ความสามัคคี	อัตถิภาวนิยม
14.	สี่สหาย	ความสามัคคี	อัตถิภาวนิยม
15.	สองพี่น้อง	การอยู่ร่วมกัน	จิตนิยม
16.	ข้างเพื่อนรัก	การอยู่ร่วมกัน	พิพัฒน์นิยม
17.	กระต่ายจอมตะกละ	การรู้จักความพอดี	พิพัฒน์นิยม
18.	หนอนอ้วน	การรู้จักความพอดี	อัตถิภาวนิยม
19.	ลุงเมียน	ความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม	พิพัฒน์นิยม
20.	ไก่เถียงงาน	ความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม	พิพัฒน์นิยม
21.	จิวน้อยเจ้าปัญญา	ความมีสติและเหตุผล	นິรันตรนิยม
22.	ลูกเจี๊ยบกลัวผี	ความมีสติและเหตุผล	อัตถิภาวนิยม
23.	หิ่งห้อยกับหลอดไฟ	การไม่หลงตนเอง	อัตถิภาวนิยม
24.	นกฮูกหลงตน	การไม่หลงตนเอง	อัตถิภาวนิยม
25.	น้ำใจระรอกน้อย	ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่	จิตนิยม
26.	แม่เปิดอารี	ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่	พิพัฒน์นิยม
27.	น้องป๊อแก้ว	ความมีน้ำใจเป็นนักกีฬา	จิตนิยม
28.	เม่นเพื่อนรัก	ความกล้าหาญและความเชื่อมั่นในตนเอง	อัตถิภาวนิยม

1. เรือของป๋อง

ป๋องเรียนหนังสืออยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของโรงเรียนเล็กๆ ในหมู่บ้านริมทะเลสาบ พ่อของป๋องมีเรือพายเล็กๆ อยู่ลำหนึ่ง ทุกยามเย็น เขาจะพายมันออกไปวางเบ็ดราว แล้วกลับมาตอนรุ่งเช้าพร้อมกับปลาจำนวนหนึ่ง ให้แม่ของป๋องเอาไปขายตลาด หลายครั้งแล้วที่ป๋องอยากลงเรือไปด้วย แต่พ่อไม่อนุญาต เพราะพ่อต้องการให้ลูกขยันเรียนหนังสือให้เก่งๆ โตขึ้นจะได้ไม่ลำบากเหมือนพ่อ แต่เขาบอกพ่อว่า โตขึ้นเขาอาจจะเป็นอย่างอื่น แต่ตอนนี้เขาต้องการเป็นชาวประมง เพื่อเป็นการแบ่งเบาภาระพ่อกับแม่ พ่อจึงสัญญาว่าปิดภาคเรียนจะนำไปด้วย

เมื่อถึงวันปิดภาคเรียน ป๋องเอาเรือของพ่อออกไปพายเล่นริมฝั่งในตอนเย็น แล้วตอนใกล้ค่ำวันนั้น เขาก็ได้เดินทางไปกับพ่อ ป๋องใส่เสื้อแขนยาวกันลมหนาว ใส่หมวกกันน้ำค้าง แล้วนั่งหัวเรือ ตะเกียงรั้วจุดสว่างส่องทาง พ่อสอนป๋องว่า ทะเลมีความค่าต่อชีวิต เราต้องรักทะเล อย่าทำความสกปรกให้แก่ผืนน้ำ เขารู้สึกรักทะเลเหมือนที่รักพ่อแม่ เหมือนที่รักโรงเรียน รักครู รักเพื่อนๆ ชีวิตคนจะดำรงอยู่ได้ ต้องพึ่งพาอาศัยกัน

เข้ามิดวันรุ่งขึ้น ป๋องกลับมาพร้อมกับพ่อ ในลำเรือมีปลาอยู่เต็ม แม่ของป๋องรออยู่แล้วที่ริมฝั่ง เมื่อเรือเล็กจอดเทียบ ป๋องรีบกระโดดลงมาผูกเรือไว้กับหลัก วันแล้ววันเล่าที่ป๋องลงเรือไปพร้อมกับพ่อ แล้วกลับมาในเช้าของวันใหม่ เขาอนพักผ่อนตอนกลางวันและตื่นขึ้นในตอนเย็น หลังจากนั้นก็ออกเรือ ป๋องเข้าใจแล้วว่า งานที่พ่อทำเพื่อหาเลี้ยงครอบครัวนั้นหนัก และเหนื่อยขนาดไหน เขารู้สึกอยากขยันขันแข็งให้เหมือนพ่อ อย่างที่ครูบอกว่า คนเราต้องขยันทำงาน เพราะไม่มีใครนอนเฉยๆ แล้วมีเทวดาเอาเงินมากองให้ ทุกคนต้องพึ่งตนเองเพื่อให้ได้มาในสิ่งที่ต้องการ พ่อสอนให้เขารู้จักทิศทางการพัดของลมมรสุม และอื่นๆ ป๋องรักทะเล รักผืนน้ำที่ช่วยให้คนมีชีวิตอยู่

ถึงเดือนพฤษภาคมแล้ว โรงเรียนจะเปิดภาคเรียนใหม่ ปีนี้เขาต้องขึ้นชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พ่อต้องออกไปรับจ้างทำงานบนเรือประมงใหญ่ ป๋องต้องช่วยแม่ทำงาน

วันหนึ่งพ่อกลับมาบ้าน และนอนชมทั้งคืนทั้งวัน ป๋องเข้าใจทันทีว่าพ่อป่วยไข้เพราะทำงานหนักเกินไป ป๋องจึงอยากทำอะไรสักอย่างหนึ่งเพื่อช่วยเหลือครอบครัว เย็นมากแล้ว ป๋องเตรียมอุปกรณ์การหาปลา แล้วพายเรือออกไปวางเบ็ดราว ดาบบนฟ้าทอแสงระยิบระยับตอนที่ป๋องมาถึงบริเวณวางเบ็ด เขาผูกสายเบ็ดเข้ากับเชือกเส้นใหญ่ที่ขึงไว้แล้ว พร้อมทั้งเกี่ยวเหยื่อเข้าที่เบ็ด แล้วเลี้ยงเรือไปผูกไว้ที่เสาไม้เพื่อรอปลากินเหยื่อ

เช้าวันรุ่งขึ้น ป๋องกลับมาพร้อมด้วยปลาเต็มลำ แม่ชะเง้ออยู่ที่ริมฝั่ง เมื่อมาถึงป๋องบอกแม่ว่า “ผมเป็นลูกชาวประมง ผมไม่กลัวทะเล ไม่กลัวความลำบาก ผมจะขยันทำงานและเรียนหนังสือ ไม่ต้องซื้อเสื้อผ้าใหม่ให้ผมก็ได้ คุบอกผมว่า ความดีของคนเราไม่ได้อยู่ที่เสื้อผ้า ไม่ได้อยู่ที่แบบเรียน แต่อยู่ที่ความขยัน และความรับผิดชอบ” แม่ยิ้มทั้งน้ำตา พาป๋องเข้าบ้าน พ่อเข้ามาลูบหัวลูกชาย พร้อมทั้งพูดว่า “ถ้าไม่กลัวความยากลำบาก ชีวิตคนเราต้องดีขึ้น”

2. ไปงเด็กดี

บ้านของไปงอยู่ในชนบท พ่อและแม่มีอาชีพทำไร่ ไปงมีน้องห้าคน ทุกคนต้องช่วยกันทำงาน แทนพ่อแม่ที่ออกไปทำไร่แต่เช้า

โรงเรียนไปงปิดภาคเรียน ไปงคิดจะหาเงินช่วยเหลือพ่อแม่ เด็กๆ ชอบเล่นว่าว ไปงจึงคิดทำว่าวขาย เพราะลงทุนน้อย ตกกลางคืน พ่อแม่และน้องๆ ของไปงก็ช่วยกันทำว่าว ทุกคนทำงานด้วยความขยันและตั้งใจ

ตอนเช้าไปงนำว่าวไปขายข้างถนน เขาจะเชิญชวนให้คนซื้อว่าว มีหลายคนซื้อว่าวของเขา และชมว่าทำว่าวสวย ไปงขายว่าวได้เงินทุกวัน เขาก็ภูมิใจที่สามารถหาเงินช่วยเหลือครอบครัวได้

วันหนึ่งขณะที่ไปงกำลังขายว่าวอยู่นั้น มีนักข่าวที่วิมาตามไปงว่า เป็นนักเรียนโรงเรียนอะไร พ่อแม่ชื่อว่าอะไร ไปงก็ตอบตามความเป็นจริงทุกอย่าง พอถึงตอนกลางคืน ชาวของไปงก็ถูกถ่ายทอดทางโทรทัศน์ พวกเพื่อนๆ ที่ได้ดูข่าว ก็พลอยดีใจไปกับไปงด้วย

โรงเรียนเปิดภาคเรียนแล้ว ทุกคนต่างดีใจที่ได้พบกันอีกในภาคเรียนนี้ และต่างก็ยิ้มแย้มแจ่มใส เพื่อนๆ ที่ได้ดูไปงออกข่าวทางโทรทัศน์ ต่างก็มาแสดงความยินดีกับไปง

ผู้มีฐานะดีคนหนึ่ง ได้มาพบครูใหญ่ที่โรงเรียนของไปง และมอบทุนการศึกษาให้ไปง ในฐานะเป็นเด็กดี ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ครูใหญ่ดีใจมากที่นักเรียนของตนกระทำความดี จึงมีพิธีมอบทุนการศึกษาให้ไปง

3. เก็บไว้เพื่อวันหน้า

ตั้งเป็นเด็กหญิงคนหนึ่งที่ชอบทานขนมเค้กมาก ทั้งเค้กวานิลลา เค้กกาแฟ เค้กช็อกโกแลต เค้กนมสด และวันนี้คุณอาภกับน้องจ๋อม มาเยี่ยมน้องตั้งที่บ้าน คุณอาใจดีเอาเค้กเนยสดของโปรดของน้องตั้งมาฝากด้วย แต่น้องตั้งกับน้องจ๋อมทานเค้กกันเพียงคนละหน้อยก็หันไปเล่นเกมคอมพิวเตอร์ โดยกะว่าเล่นสักพักหนึ่ง แล้วจะมาทานเค้กต่อ

ขณะที่เด็กทั้งสองกำลังเล่นกันอย่างเพลิดเพลินอยู่นั้นเอง ก็มีเจ้ามดดำกลุ่มหนึ่งได้กลิ่นขนมเค้ก จึงพากันเดินเป็นแถวยาวมาที่ขนมเค้กที่ยังเหลือนั้น

พอเด็กทั้งสองกลับมาจะทานขนมเค้กต่อ ขนมเค้กนั้นก็มดขึ้นเสียแล้ว ขณะที่น้องตั้งบ่นเสียตายเค้กอยู่นั้น น้องจ๋อมก็ชี้ให้น้องตั้งดูพวกมดซึ่งกำลังเดินแบกชิ้นเค้กชิ้นเล็กๆ กลับไปยังรัง “ดูพวกมดพวกนี้ซิกินขนมเค้กแล้วยังไม่พอ ยังช่วยกันขนกลับไปกินอีก”

มดตัวหนึ่งได้ยีนที่น้องจ๋อมบ่นก็งยหน้าขึ้นมาดูน้องจ๋อมแล้วอธิบายว่า “ที่พวกเราเอาขนมเค้กชิ้นเล็กๆ นี้กลับไปด้วยเพราะพวกเราต้องเก็บสะสมอาหารไว้ที่รัง ไม่เพียงแต่พวกมดอย่างเรานะที่เก็บสะสมอาหาร ยังมีสัตว์และแมลงอีกหลายชนิดที่เก็บสะสมอาหาร” น้องตั้งสงสัย มดจึงพาทั้งสองไปดู

เจ้ามดก็พาน้องตั้งไปดูกระรอกที่ต้นมะพร้าวหลังบ้าน ที่นั่นกระรอกหนุ่มสาวสองตัวกำลังช่วยกันหาเมล็ดผลไม้และเนื้อมะพร้าวที่แห้งๆ เข้าไปเก็บไว้ในรัง สาเหตุที่กระรอกต้องสะสมอาหาร เพราะเมล็ดและผลไม้ไม่มีตลอดทั้งปี ดังนั้นจึงต้องสะสมอาหารเพื่อกินตลอดปี แล้วเจ้ามดก็พาน้องตั้งไปดูหนูนาคูที่ท้องนาใกล้ๆ กันนั้น ซึ่งหนูนากำลังสะสมอาหารเช่นกัน

แล้วเจ้ามดก็เล่าให้น้องตั้งฟังอีกว่า อูฐเป็นสัตว์ที่อยู่ในทะเลทราย ในประเทศไทยของเราไม่มีทะเลทราย แต่ก็มียูฐให้ดูที่สวนสัตว์เขาดิน พวกอูฐจะมีหนอกที่หลัง ทั้งชนิดหนอกเดียวและสองหนอก ซึ่งใช้สำหรับเก็บน้ำไว้ข้างในเวลาที่ยูฐเดินไปตามทะเลทรายซึ่งไม่มีน้ำ

น้องตั้งกับน้องจ๋อมได้ฟังเจ้ามดพูดเช่นนั้น จึงเห็นความสำคัญของการเก็บสะสม น้องตั้งจึงเริ่มจากการเก็บสะสมเงินค่าขนมที่คุณแม่ให้เวลาไปโรงเรียนทุกวัน ใช้เท่าที่จำเป็น เงินที่เหลือก็เก็บไว้ พอเก็บได้มากๆ น้องตั้งก็จะสามารถซื้อของชิ้นใหญ่ๆ ที่น้องตั้งอยากได้ หรือน้องตั้งจะเอาไปให้คุณพ่อคุณแม่นำไปฝากธนาคาร เพื่อเก็บสะสมไว้ใช้เมื่อโตขึ้น

นับตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา น้องตั้งกับน้องจ๋อมก็ใช้เงินค่าขนมเท่าที่จำเป็น ส่วนที่เหลือก็เก็บสะสมไว้ น้องตั้งบอกว่าเอาไว้โตขึ้นน้องตั้งจะได้ไม่ต้องรบกวนขอเงินคุณแม่ คุณแม่ ส่วนน้องจ๋อมบอกว่าเอาไว้น้องจ๋อมจะได้ซื้อบ้านหลังใหญ่ๆ อยู่

4. ความดี

ณ โรงเรียนแห่งหนึ่งกลางป่าใหญ่ ซึ่งเป็นสถานที่ที่บรรดาลูกสัตว์ทั้งหลายมาแสวงหาความรู้ เพื่อจะได้นำความรู้ไปใช้ชีวิตอยู่ในป่าอย่างมีความสุข ท่ามกลางอากาศที่ร้อนระอุ หลังจากรับประทานอาหารเสร็จเรียบร้อยแล้ว เป็นช่วงเวลาที่เหลือลูกสัตว์น้อยๆ มีความสุขกันมาก เพราะจะได้เล่นกันอย่างสนุกสนานตามใจชอบ

ลูกหมีน้อยตัวหนึ่ง กำลังนั่งเหม่อลอยอยู่อย่างใช้ความคิด ลูกกระรอกจึงเข้าไปถามด้วยความห่วงใย ลูกหมิตอบว่าอากาศร้อน ขอเป็นฝายนั่งดู ขณะที่เพื่อนๆ พากันเล่นอย่างสนุกสนาน ลูกหมีก็นั่งเหม่อลอยอยู่เช่นเดิม ใจหวนคิดถึงคำสั่งของคุณครูว่า ให้เตรียมเงินมาซื้อสีและพู่กันคนละ 12 บาท ลูกหมิไปขอเงินแม่ในตอนเช้า แม่บอกว่ายังไม่มี ให้รอไปก่อน จะไปหาน้ำผึ้งไปขายให้ในวันหลัง แต่วันพรุ่งนี้คุณครูก็จะเอาสีและพู่กันมาขายแล้ว แต่ลูกหมียังไม่มีเงินเลย

ฉับพลันนั่นเอง ลูกหมีก็นึกต้องเบิกตาโพลง เมื่อเห็นสิ่งหนึ่งหล่นลงจากกระเป๋ากระป๋องของลูกกระต่ายน้อย ที่กำลังออกแรงกระโดดเชือกอย่างเพลิดเพลิน โดยไม่มีลูกสัตว์ตัวใดทันสังเกตเห็นหรือสนใจเลย ลูกหมินั่งมองด้วยใจระทึก ความคิดหนึ่งอยากจะทำลูกกระต่ายให้รู้ตัว แต่อีกความคิดหนึ่ง อยากจะได้มาเป็นเจ้าของเสียเอง แต่อีกความคิดหนึ่ง ที่ระลึกถึงคำสอนของคุณครูที่เคยสอนว่า สิ่งของของใคร ใครก็รักใครก็หวง ถ้าหายไปเขาก็จะเดือดร้อนและเสียหายมาก ดังนั้น ถ้าเราเก็บของของใครได้ควรรักษาไปคืนเจ้าของเขา ลูกกระต่ายคงจะนำเงินนี้มาซื้อของเช่นกัน อาจซื้ออาหารหรือยาไปให้แม่ก็อาจจะเป็นไปได้

ลูกหมิคิดดังนั้น จึงบอกว่าเห็นอะไรคล้ายๆ เงินใบละร้อย หล่นลงไปตรงที่เพื่อนๆ กำลังเล่นกันอยู่ เมื่อกล่าวออกมาแล้วรู้สึกโล่งใจมาก ลูกสัตว์ทั้งหมดช่วยกันหา สักครู่ก็พบธนบัตรใบนั้นจมอยู่ในดิน ยังเป็นรอยพับอยู่เช่นเดิม แต่เป็นดินมาก เสียงลูกกระต่ายบอกว่า เป็นของของเธอเอง เมื่อเข้าซื้อขนมของแม่กวาง เขาแถมมาในถุงด้วย คือใบร้อยซูเปอร์แมน ลูกสัตว์ทุกตัวหัวเราะออกมาเกือบพร้อมกัน รวมทั้งลูกหมิด้วย เมื่อเห็นลูกกระต่ายคืนบัตรปลอมนั้นให้ดู

ลูกกระต่ายชมเชยว่าลูกหมิเป็นคนดี ซื่อสัตย์สุจริต ขณะโอบไหล่ลูกหมิเดินเข้าห้องเรียนพร้อมเพื่อนตัวอื่นๆ ลูกหมิรู้สึกสบายใจมาก ที่ได้ทำความดีตามที่ครูสั่งสอนมา ถึงแม้จะเป็นเงินปลอมก็ช่างเถอะ การทำความดีทำให้รู้สึกภูมิใจและสบายใจเช่นนี้เอง ต่อไปลูกหมิไม่คิดอยากได้ของผู้อื่นแบบผิดๆ อีกต่อไปแล้ว ลูกหมิสัญญากับตัวเองอย่างมาดมั่น

5. สัญญาของแม่หมี

บ่ายวันหนึ่งท้องฟ้าสีฟ้าเข้ม กระจ่างไปด้วยหมู่เมฆสีขาวที่ลอยฟ่องใสสะอาดตา บรรดาฝูงสัตว์ใหญ่น้อย กวาง หมี กระต่าย นก ลิงและยีราฟ ต่างก็พักผ่อนอยู่ใกล้ๆ ลำธาร ที่เปี่ยมไปด้วยน้ำใสไหลเย็น ลูกสัตว์ตัวเล็กๆ ต่างก็หยอกเย้ากันอย่างสนุกสนานเป็นที่สำราญใจยิ่งนัก

แม่หมีตัวอ้วน เดินเลียบลำธาร ไปยังใต้ต้นไม้ ตั้งใจว่าจะนอนพักผ่อน บังเอิญพบลูกกระต่ายน้อยตัวหนึ่ง นั่งแอบอยู่ตรงก้อนหิน ก้มหน้าร้องไห้อยู่เบาๆ แม่หมีเข้าไปถามใกล้ๆ ว่าเป็นอะไร กระต่ายน้อยเงยหน้าทึ่งน้ำตาไหลพรู พร้อมทั้งตอบว่าตนได้รับผักกาดแดงจากลูกหมู แต่มีลิงเกเรมาแย่งหัวผักกาดไป

แม่หมีปลอบใจว่าพຽนนี้จะเอาหัวผักกาดแดงมาฝาก ให้มาพบแม่หมีในตอนบ่าย กระต่ายน้อยยิ้มรับทึ่งน้ำตา พอแม่หมีกลับมาถึงบ้านก็ได้รับบัตรเชิญของราชสีห์เจ้าป่า ซึ่งจะจัดงานวันเกิดพຽนนี้ตอนบ่าย และเชิญแม่หมีให้ไปร่วมงานด้วย แม่หมีรู้สึกดีใจมาก

แม่หมีจึงจัดเตรียมของขวัญที่จะให้แก่ราชสีห์ แม่หมีดีใจที่ได้พบเพื่อนสัตว์ด้วยกัน และจะได้พูดคุยกัน แต่แล้วแม่หมีก็คิดได้ว่า พຽนนี้ได้นัดลูกกระต่ายไว้ แม่หมีคิดไม่ตก กลัวลูกกระต่ายน้อยจะคอยเก้อ จึงตัดสินใจเขียนจดหมายบอกราชสีห์ว่า ทำไมตนถึงไปงานราชสีห์ไม่ได้ แล้วจึงฝากของขวัญพร้อมกับจดหมายไปกับแม่แพะข้างบ้าน

วันรุ่งขึ้นแม่หมีก็ออกจากบ้านไป ขอซื้อหัวผักกาดแดง ที่สวนของแม่หมูแต่เช้า เพราะเกรงว่าตอนบ่ายแม่หมูจะไม่อยู่ พอถึงตอนบ่ายแม่หมีก็เอาหัวผักกาดแดงใส่ตะกร้า หิ้วเดินไปหาลูกกระต่ายตามที่นัดหมายกันไว้ แม่หมีมองหาลูกกระต่ายไม่พบ จึงไปรออยู่ใต้ต้นไม้ริมลำธาร

จนเวลาล่วงเลยไปมาก แต่ว่ากระต่ายน้อยก็ยังไม่มา แม่หมีเริ่มรู้สึกผิดหวังและเสียใจที่ความตั้งใจของตนช่างไร้ค่า แต่อีกใจหนึ่งแม่หมีก็คิดหว่านลูกกระต่ายน้อย บังเอิญมองไปที่ข้างทาง ก็เห็นกระต่ายน้อยนั่งเล่นอยู่ที่โคนหินก้อนหนึ่ง จึงถามว่าทำไมจึงไม่ไปคอยที่นัดหมายกันไว้

กระต่ายน้อยบอกแม่หมีว่าคิดว่าแม่หมีคงจะไปงานวันเกิดท่านราชสีห์ เพราะเห็นสัตว์อื่นๆ เขาไปกันมากมาย และแม่หมีก็คงจะลืมที่นัดกับตนไว้ ตนจึงไม่ได้ไปรอพบ แม่หมีจึงสอนกระต่ายน้อยว่า ทำไมไม่ถูก เมื่อนัดกับใคร หรือสัญญากับไว้ ต้องปฏิบัติตาม ถ้าไม่รักษาคำพูดอย่างนี้บ่อยๆ จะไม่มีใครเชื่อถืออีก

กระต่ายน้อยรู้สึกสำนึกผิดและเสียใจ กระต่ายน้อยขอโทษแม่หมีและสัญญาว่าต่อไปจะไม่ทำอย่างนี้อีก และขอให้แม่หมีอย่าโกรธตน กระต่ายมองแม่หมีด้วยสายตาวงวอน แม่หมีก็คลายความโกรธและบอกว่า อย่าลืมคำพูดของตัวเอง ในวันนี้ แล้วก็ให้หัวผักกาดแดงกับกระต่ายน้อย กระต่ายน้อยขอบคุณและรับหัวผักกาดแดงด้วยความดีใจ

6. ทางม้าลาย

หนูเบียดกับหนูปาน
เห็นคนเดินทยอย
ชี้มือถามคุณตา
เดินขึ้นแอสแตร์จากร้าน

ตายิ้มแล้วบอกว่า
ช้าวิ้งกันเร็วจ้
เขาจึงสร้างสะพาน
และทำทางม้าลาย

ทางม้าลายนั้นไง
จรวจยื่นทำงาน
หนูเบียดกยงสงสัย
หนูปานกะพริบตา

คุณตาหัวเราะร่วน
ม้าลายที่ว่านี้
เขาเขียนเป็นช่องทาง
ลายม้าดูน่าขำ

ขับรถจเต็อนตน
ข้ามกลางทางม้าลาย
หนูเบียดกับหนูปาน
เด็กเล็กและเด็กน้อย

นั่งรถผ่านสะพานลอย
ค่อยค่อยข้ามตามสะพาน
ตาเจ้าขานูร์าคาญ
ทางข้างล่างก็ว่างดี

เพราะรถรามันมากมี
ข้ามถนนรถชนตาย
ให้คนผ่านข้ามสบาย
ไว้ตรงที่ไม่มีสะพาน

เห็นหรือไม่เบียดกับปาน
กันรถไว้ไม่ให้มา
ไหนคะไหนไม่เห็นม้า
จ้องดูม้าแต่ไม่มี

แล้วชี้ชวนหลานคนดี
อยู่นั้นไงลายขาว - ดำ
เส้นพาดขวางให้คนย่ำ
แล้วเรียกว่าทางม้าลาย

ข้ามถนนดูขวาซ้าย
หรือข้ามบนสะพานลอย
กราบทุกท่านโปรดหยุดคอย
ข้ามถนนอย่าชนเอย

7. หมู่บ้านประชาธิปไตย

ณ หมู่บ้านแห่งหนึ่ง อันเป็นที่อยู่ของสัตว์นานาชนิด มองดูไกลๆ ก็เหมือนกับหมู่บ้านทั่วๆ ไป แต่ความจริงแล้ว หมู่บ้านนี้เป็นหมู่บ้านที่ไม่ค่อยเป็นระเบียบในการดำเนินชีวิตมากนัก ชาวบ้านในหมู่บ้านประกอบอาชีพเกษตรกรรม แต่เป็นแบบต่างฝ่ายต่างทำไปวันๆ ไม่มีการช่วยเหลือหรือให้คำปรึกษากัน ไม่มีใครสนใจใคร ผลผลิตที่ได้จึงมีแต่ลดลงเรื่อยๆ รอบๆ หมู่บ้านตามสนามหน้าบ้านหรือสวนสาธารณะก็เต็มไปด้วยขยะที่ส่งกลิ่นเหม็น เพราะไม่มีถังขยะรองรับให้เป็นที่เป็นทาง ประกอบกับนิสัยที่ไม่เป็นระเบียบของชาวบ้านส่วนใหญ่

เด็กๆ ในหมู่บ้าน พอกลับจากเรียนหนังสือหรือในวันหยุดก็จะพากันเก็บตัวเงียบเหงาอยู่แต่ในบ้าน เพราะหมู่บ้านแห่งนี้ไม่มีแม้แต่สนามเด็กเล่น สวนสาธารณะต่างๆ ที่เด็กๆ พอลงไปวิ่งเล่นได้ ก็กลับกลายเป็นที่ทิ้งขยะไป ร้านค้าในหมู่บ้านก็ขายไม่ค่อยได้เพราะชาวบ้านไม่มีเงิน ทั้งทั้งหมู่บ้านดูเงียบเชียบขาดความมีชีวิตชีวา ชาวบ้านไม่ค่อยมีการพบปะสังสรรค์กันนัก ต่างฝ่ายต่างก็อยู่แต่ในบ้านของตน และเพราะความเงียบต่างฝ่ายต่างอยู่เฝ้าตัวเอง บางครั้งจึงเป็นช่องทางให้พวกมิจฉาชีพออกอาละวาดอยู่บ่อยๆ เพราะไม่มีตำรวจคอยดูแล ต่างต้องคอยระมัดระวังทรัพย์สินกันเอง

เวลาผ่านไปจนชาวบ้านกลุ่มหนึ่งทนไม่ได้ที่ชุมชนเกิดความสกปรกจึงพากันมาร่วมชุมนุมกันเพื่อหาทางแก้ไข โดยมีสิงโตเป็นตัวตั้งตัวตี จัดตั้งกรรมการหมู่บ้านขึ้นมา ในที่สุด กรรมการหมู่บ้านต่างก็ลงความเห็นว่าจะต้องมีการเลือกเฟ้นหาผู้ที่มีความรู้ความสามารถในหมู่บ้านมาเป็นตัวแทน เพื่อช่วยกันพัฒนาหมู่บ้าน โดยให้ชาวบ้านในหมู่บ้านเป็นผู้เลือก สิงโตจึงปิดประกาศรับสมัครผู้แทนขึ้นทันที การจัดทำให้มีการเลือกตั้งครั้งนี้ได้รับความร่วมมือจากชาวบ้านในหมู่บ้านเป็นอย่างดี ผู้ที่คิดว่าตนเองมีทางแก้ไขปัญหาได้ก็พากันมาลงรับสมัครกันคับคั่ง

ในระยะช่วงหาเสียง หมู่บ้านแห่งนี้จึงคึกคักเป็นพิเศษ เพราะผู้ที่ลงสมัครรับเลือกตั้งต่างก็ตั้งเวทีปราศรัยหาเสียง แดงนโบายและวิธีการที่จะปรับปรุงให้หมู่บ้านมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นในทุกๆ วิถีทาง เมื่อวันเลือกตั้งมาถึง ชาวบ้านต่างก็พากันมาใช้สิทธิ์ออกเสียงลงคะแนนที่คูหาเลือกตั้งกันอย่างคับคั่ง ไม่มีใครนอนหลับทับสิทธิ์ ไม่มีการซื้อเสียงหรือขายเสียงทั้งนั้น เพราะต่างก็รู้ว่าการซื้อเสียงหรือขายเสียงเป็นการทำลายประชาธิปไตยอย่างหนึ่ง

เมื่อการนับคะแนนสิ้นสุดลง หมู่บ้านแห่งนี้ก็ได้ตัวแทนของชาวบ้านเป็นครั้งแรกจำนวน 6 ท่าน ซึ่งต่างก็รับหน้าที่ต่างๆ กัน คือผู้แทนข้างดูแลเรื่องน้ำและความสะอาด ผู้แทนสุนัขดูแลเรื่องความสงบเรียบร้อย ผู้แทนแพะดูแลเรื่องความเจ็บไข้ได้ป่วย ผู้แทนเสือรับหน้าที่วิศวกร ส่วนผู้แทนหมี่ดูแลเรื่องการเกษตร ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการเพิ่มผลผลิตแก่ชาวบ้าน ผู้แทนที่ได้รับการเลือกตั้ง ต่างก็ทำหน้าที่ของตนอย่างดี

ไม่นานนักสภาพภายในหมู่บ้านก็เปลี่ยนไป ชยะที่กองอยู่ตามสุ่มทุมพุ่มไม้หายไป มีถังขยะตั้งไว้เป็นระยะๆ แทน ที่ที่รกร้างว่างเปล่ามีหญ้าขึ้นรก ก็กลายมาเป็นสวนสาธารณะให้ชาวบ้านในหมู่บ้านได้ใช้เป็นที่พักผ่อนหย่อนใจ ใครป่วยก็มีหมอดูแล พวกมิจจาซีพก็ค่อยๆ หดไปเพราะผู้แทนสุขุชเอาจริง เด็กๆ ที่เคยเก็บตัวอยู่ในบ้าน ก็พากันออกมาวิ่งเล่นในสนามเด็กเล่นแห่งใหม่ไม่เงียบเหงาอีกต่อไป เกษตรกรก็ได้รับคำแนะนำวิธีการปลูกที่ถูกต้อง ไม่นานผลผลิตก็เพิ่มขึ้นตามลำดับ

ชาวบ้านต่างเริ่มมีการพบปะสังสรรค์แลกเปลี่ยนความคิดเห็นในทุกๆ ด้าน สิ่งใดไม่เข้าใจก็สอบถามผู้แทนของตน ในที่สุดหมู่บ้านแห่งนี้ก็ไม่ขาดระเบียบอีกต่อไป ชาวบ้านต่างร่วมมือร่วมใจกันพัฒนา อะไรที่ต้องขอความคิดเห็นจากชาวบ้านในหมู่บ้าน ก็มีการลงประชามติ จนได้รับการกล่าวขานว่าเป็น “หมู่บ้านประชาธิปไตย” เป็นแบบอย่างที่ดีให้กับหมู่บ้านอื่นๆ ไป

8. ความเข้าใจของดารา

ประเพณีสงกรานต์ เป็นประเพณีเก่าแก่ของไทย โดยเฉพาะจังหวัดทางภาคเหนือของประเทศไทย ถือว่าวันสงกรานต์เป็นวันขึ้นปีใหม่ ทุกคนต่างทำกิจกรรมที่ดีในวันสงกรานต์ เพื่อสร้างกุศล

ครอบครัวของดาราพากันไปทำบุญที่วัด แม่และดาราซื้อนกที่พ่อค้าแม่ค้า นำมาขายเป็นกรงๆ เขาปล่อยนกด้วยความรู้สึกอึดใจใจ ที่ได้ช่วยชีวิตนกเหล่านั้น ระหว่างเดินกลับบ้าน ดาราพบสุรินทร์ เพื่อนร่วมชั้นเรียน

“ไปไหนจะสุรินทร์ จะไปทำบุญหรือ” ดาราถามสุรินทร์

“เปล่า จะไปช่วยให้คนทำบุญนะ” สุรินทร์ตอบแล้วเดินจากไป

“เอ๊ะ! ไปช่วยให้คนเขาได้ทำบุญนะ หมายความว่าอย่างไร” ดาราพูดอย่างงงๆ

ดาราไม่เข้าใจที่สุรินทร์พูด จึงวิ่งตามไปถาม

“สุรินทร์ เดี่ยวก่อน พูดอะไร ไม่เห็นเข้าใจ ช่วยให้คนเขาทำบุญมันเป็นอย่างไร”

“ฉันก็ไปจับนกมาขายนะสิ วันสงกรานต์อย่างนี้ขายดีนัก คนเขาปล่อยนกปล่อยปลากันใหญ่เลย น้องของฉันจับปลา ส่วนฉันก็ไปจับนก”

“ตายแล้ว! จับนกมาขาย บาปแยะเลย นี่ฉันเพิ่งปล่อยนกมานะ วันสงกรานต์ต้องทำบุญกุศลสิ อย่าทำบาป รู้ไหมจะ” ดาราอุทานและตำหนิสุรินทร์

“แล้วเธอเอานกที่ไหนไปปล่อยล่ะ” สุรินทร์ถาม

“ก็ซื้อเอานะสิ มีคนขายนกเยอะแยะไปหมด” ดาราตอบ

“นั่นแหละ ฉันก็จะจับนกไปขายให้คนเขาซื้อไปปล่อย อย่างที่เธอปล่อยนั่นแหละ” สุรินทร์

พูด

“วันสงกรานต์ คนอื่นเขาปล่อยนก แต่เธอกลับจับนก คนอื่นเขาทำบุญ เธอกลับทำบาป”

ดารายังคงบ่นต่อ

“ฉันไม่เห็นจะบาปตรงไหน ถ้าฉันไม่จับนกมาขาย เธอจะได้ปล่อยนกหรือ” สุรินทร์ยืนยันความคิดของเขา เขาพูดต่อไปว่า “ฉันจับนกมาขายนะ ได้ช่วยให้คนทำบุญหรือเปล่าล่ะ แถมได้เงินซะด้วย”

“ไม่! ฉันไม่เห็นด้วยเด็ดขาดเลย เธอทำบาปแน่ๆ” ดาราคัดค้าน

สุรินทร์จากไปอย่างไม่สนใจดารา ดาราจึงกลับไปหาแม่ และถามว่า

“แม่คะ สุรินทร์เขาจับนกมาขายนี่ บาปไหมคะ”

“บาปสิลูก เพราะเป็นการทรมานสัตว์” แม่ตอบพร้อมทั้งให้เหตุผล

“แต่สุรินทร์ไม่บาปค่ะ เขาว่าเขาช่วยให้เราทำได้ทำบุญปล่อยนกคะแม่” ดาราให้เหตุผล ตามที่สุรินทร์ได้พูดไว้

“อ้อ...สุรินทร์เขาก็พูดน่าคิดนะลูก” แม่รำพึงเบาๆ

“เอ๊ะ! แม่หมายความว่าอย่างไรคะ” ดาราถาม

“แม่คิดว่า ถ้าไม่ซื้อนกมาปล่อย สุรินทร์หรือคนจับนกก็ไม่ว่าจะขายให้ใคร แม่ลืมหัดในแง่นี้ไปสุรินทร์เขาบอกว่า เขาช่วยให้คนได้ทำบุญ ทั้งๆที่เขาทำบาป แล้วก็มาอ้างว่าได้ทำบุญ” แม่พูดในขณะที่ดารายังทำหน้างงๆ

“ดาราลูกแม่ ถ้าเราไม่ซื้อนก ก็ไม่มีคนขายนก จริงไหมลูก” แม่ถาม

“จริงค่ะแม่ ต่อไปหนูจะไม่ซื้อนกมาปล่อยอีกแล้ว หนูจะไม่ยอมเป็นเครื่องมือให้คนทำบาปอีกแล้ว” ดาราพูดอย่างเข้าใจ

ดาราและแม่เดินกลับบ้าน ด้วยความสุขใจอย่างแท้จริง

9. หนูนิดกับนกน้อย

หนูนิดกับหนูน้อยกำลังเก็บดอกไม้กับแม่ ดอกไม้กำลังบานสะพรั่งเต็มสวน กลิ่นเกสรดอกไม้หอมฟุ้งกระจาย ความหอมของมันยั่วยวนดึงดูดผีเสื้อ และหมู่ผึ้ง ให้พากันไปตอมเพื่อดูดน้ำหวาน แม่บอกว่าผีเสื้อและผึ้ง ทำหน้าที่ผสมเกสรดอกไม้ เพราะขณะที่มันบินลงดูดน้ำหวาน ขาของมันจะแตะตรงเกสรดอกไม้ เกสรดอกไม้จะติดขาของมัน ไปแตะกับเกสรดอกไม้ดอกอื่นๆ เมื่อแม่หนูและลูกหนูทั้งสอง เก็บดอกไม้จนพอแล้ว แม่หนูจึงชวนลูกๆ กลับบ้าน

ห้องฟ้าสีน้ำเงินสดใส มีปูยเมฆลอยอยู่ ดวงอาทิตย์กลมโตลอยพ้นขอบฟ้า สายมากแล้ว ขณะที่แม่หนูและลูกหนู พากันเดินกลับบ้าน หนูนิดก็เหลือบมองเห็น นกตัวหนึ่งนอนหงายท้องอยู่ข้างทาง หนูนิดจึงรีบวิ่งนำหน้าไปดูทันที หนูนิดและนกน้อยข่มขื่นด้วยความสงสารเพราะนกบาดเจ็บ แม่จึงให้รีบพานกไปให้พ่อรักษา พ่อรักษานกน้อยตรงที่มันบาดเจ็บ จนนกน้อยอาการดีขึ้น นกน้อยขอบคุณหนูนิด หนูน้อย และพ่อแม่หนูที่ช่วยกันดูแลรักษา พ่อถามสาเหตุที่นกน้อยบาดเจ็บ นกน้อยจึงเล่าว่า ถูกเด็กเกเรเอาหนังสือตีถึงแต่โดนที่ไม่สำคัญจึงรอดได้ หนูนิดและหนูน้อยจึงเสริมว่า เด็กเกเรชอบแกล้งพวกเรา พ่อจึงบอกว่าเด็กที่น่ารัก เด็กดีก็มีมากเหมือนกัน

นกน้อยมีอาการดีขึ้น มันเริ่มร้องเพลงได้ไพเราะ หนูน้อยและหนูนิดบอกเพื่อนให้มาฟังเสียงของมัน เพื่อนๆ จึงพากันมาฟัง และชื่นชมกันทั้งหน้า และหนูต่างๆ ก็พากันร้องเพลงให้นกน้อยฟังเช่นกัน ทำให้บรรยากาศเต็มไปด้วยความสุข

ในที่สุดก็ถึงเวลาที่นกน้อยจะต้องจากไปสู่โลกกว้างที่อิสระเสรีและกลับไปพบเพื่อนๆ ของมัน นกน้อยหายดีแล้ว พ่อหนูจึงบอกให้ลูกหนูเข้าใจว่า นกน้อยจะต้องไปอยู่ตามธรรมชาติของมัน หนูน้อยและหนูนิดเห็นด้วย แล้วหนูนิดก็บอกให้นกน้อยกลับไปหาเพื่อนของมัน ทั้งๆ ที่ในใจนั้นอยากให้นกน้อยอยู่กับมันตลอดไป

ครอบครัวของหนูจึงช่วยกันปลูกต้นไม้ เพื่อหวังว่า วันหนึ่งข้างหน้า บริเวณชายป่าที่มันอาศัยอยู่ จะร่มรื่น เต็มไปด้วยต้นไม้ ดอกไม้ ที่สวยงาม และมีนกมาอาศัยอยู่

ในที่สุด ความฝันของครอบครัวหนูก็เป็นจริง ชายป่าแถวนั้น มีต้นไม้มากมาย ร่มรื่นและน่าอยู่ ทำให้บรรดานกทั้งหลายมาพักอาศัยอยู่ รวมทั้งนกน้อยตัวนั้นด้วย

10. สุดาเด็กดี

สุดาเป็นเด็กหญิงเล็กๆคนหนึ่ง อาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร เธอมีพี่น้องทั้งหมดห้าคนด้วยกัน

พ่อแม่ของเธอมีอาชีพเย็บเสื้อผ้า เสื้อผ้าคือเสื้อผ้าที่ตัดแบบเหมือนกัน ราคาถูกๆ รายได้จึงไม่ค่อยมากนัก ครอบครัวของเธอจึงยากจน

สุดาเป็นเด็กที่มีผลการเรียนดี มีความประพฤติเรียบร้อย การเรียนเป็นสิ่งที่สุดาชอบมาก เพราะทำให้เกิดความรู้และสนุกสนาน เธอใฝ่ฝันจะเป็นคนที่มีอนาคตดีมีงานทำเมื่อโตขึ้น แต่ฐานะทางบ้านก็ยากจนลงทุกที เธออาจจะไม่ได้เรียนต่อ จนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ เสียแล้ว

เพราะสุดาเป็นเด็กเรียนดี มีความประพฤติเรียบร้อย สุดาจึงได้รับทุนการศึกษา ครูประจำชั้นนำข่าวดีมาบอกสุดา สุดาดีใจมาก ผู้ให้ทุนคือป้าอุไร ซึ่งเป็นศิษย์เก่าของโรงเรียน ขณะนี้ประกอบอาชีพอยู่ต่างจังหวัด ครูประจำชั้นให้ชื่อ ที่อยู่ ของป้าอุไรแก่สุดา พร้อมกับบอกให้สุดาเขียนจดหมายขอบคุณ และแจ้งผลการเรียนให้อุไรทราบด้วย

ป้าอุไรก็เขียนจดหมายตอบมา ถามถึงเรื่องการเรียน และเรื่องครอบครัวของสุดาอยู่เสมอๆ ต่อมาป้า อุไรเขียนจดหมายมาบอกว่า จะมากองเทพฯ ในเดือนหน้า เพื่อทำธุระบางอย่าง และอยากพบสุดาด้วย โดยนัดพบกับสุดาที่สถานีรถไฟหัวลำโพง ในเช้าของวันเสาร์วันหนึ่ง โดยจะพันผ้าพันคอสีชมพูไว้ ให้สุดาสังเกตเห็น เพราะยังไม่เคยพบกันนั่นเอง สุดาได้ตอบจดหมายไปว่า ดีใจมาก เพราะอยากพบป้าอุไรมานานแล้วจะไปรอพบป้าอุไร ที่หัวลำโพงอย่างแน่นอน

เช้าวันนัด สุดารีบตื่นแต่เช้าบอกพ่อแม่ เพื่อจะไปรอพบป้าอุไร สุดาไปถึงก่อนรถไฟเข้าสถานีครึ่งชั่วโมง สุดารู้สึกตื่นเต้นและดีใจที่จะได้พบคนใจดี

รถไฟขบวนนั้นมาถึงและจอดแล้ว มีคนลงมาจากรถมากมาย สุดาพยายามมองหาว่าคนไหนนะคือป้าอุไร

สุดาเห็นผู้หญิงคนหนึ่งอายุมากพอสมควร แต่งตัวสวยงามด้วยชุดสีฟ้า ผิวค่อนข้างขาว หน้าตาดี สุดาคิดว่าน่าจะเป็นป้าอุไร เพราะสวยดี แต่มองที่คอไม่มีผ้าพันคอสีชมพู จึงมองหาต่อไป

ผู้โดยสารเดินลงมาเกือบหมดแล้ว สุดาจึงแลเห็นหญิงชรา พันผ้าพันคอสีชมพูเดินลงมา ใช่มั้ยค่าค่อยๆ ค้ำยัน เดินลงมาจากตู้รถไฟ สุดาแน่ใจว่า หญิงชราคนนั้นต้องเป็นป้าอุไรแน่นอน สุดารีบเดินเข้าไปหา และยกมือไหว้ ป้าคนนั้นชะงักเล็กน้อย ก่อนยิ้มและบอกว่าเป็นญาติป้าอุไร ป้าอุไรใส่ชุดสีฟ้ายืนอยู่ข้างหน้า สุดายืนงง ผู้หญิงแต่งชุดสีฟ้าคือป้าอุไร คนที่เธอเห็นว่าสวยงามมากเมื่อสักครู่แต่ผู้หญิงคนนั้น ทำไมไม่พันผ้าพันคอด้วยผ้าสีชมพู

ผู้หญิงใส่ชุดสีฟ้า เข้ามาทักทายสุดา สุดายกมือไหว้ ป้าอุไรบอกว่า ต้องการให้สุดาเปลี่ยนใจ สุดาเป็นเด็กดี กิริยามารยาทเรียบร้อย ช่างสังเกตและขอให้สุดาตั้งใจเรียนและทำแต่ความดี ให้ตั้งใจเรียน ป้าอุไรยินดีอุปการะสุดาให้เรียนสูงๆ ขึ้นไป สุดายกมือไหว้พร้อมกล่าวขอบคุณ

11. คำแก้ว

แก้วอยู่กับยายตั้งแต่เด็ก ยายของแก้วเป็นคนใจดี โอบอ้อมอารี ชอบแบ่งปันอาหารให้เพื่อนบ้าน และจะให้แก้วเป็นคนนำไปให้เสมอ เมื่อยายกลับจากหาของป่า แก้วจะช่วยยายจัดของป่าออกเป็นพวงๆ เพื่อนำไปขายที่ตลาดนัดตอนเช้าในหมู่บ้าน

ทุกๆ เช้ามีด ยายจะจัดของใส่ตะกร้า เพื่อให้แก้วนำไปวางขายที่ตลาดนัด ยายให้เงินแก้ววันละสองบาท เพื่อให้ไปซื้อขนมที่โรงเรียน เวลาได้เงินแก้วจะไหว้ และก่อนไปโรงเรียนก็ไหว้ยายทุกครั้งพักกลางวัน แก้วคลี่ห่อข้าวที่ยายห่อให้ ออกมากินกับเพื่อนๆ หลังกจากเลิกเรียนแก้วรีบกลับบ้าน แล้วนำเงินที่ยายให้เหลือจากกินขนมหยอดออมสิน หลังจากนั้นก็ทำงานที่สามารถทำได้ รอยายกลับจากการหาของป่า

คืนหนึ่งแก้วฝันว่า เธอได้สวมกระโปรงสวย เสื้อสีขาว สะอาดตา มีรองเท้าอย่างดี และมีเพื่อนๆ เล่นสนุกกันหลายคน เห็นนางฟ้านำตุ๊กตามีตัวใหญ่มาให้ แก้วตกใจตื่นทันที เมื่อได้ยินเสียงครางของยาย ยายบอกแก้วด้วยเสียงสั่นว่ายายหนาว แก้วจึงไปตามเพื่อนบ้านมาดู

ยายป่วยหลายวัน แก้วต้องหยุดโรงเรียนเพื่อดูแลยาย แก้วนำเงินจากออมสินไปซื้อยามาให้ยาย เมื่อยายรู้ ยายชมแก้วว่าเป็นเด็กดี มีความกตัญญู ครูประจำชั้นเห็นว่า น้องแก้วหยุดเรียนหลายวัน จึงมาพบที่บ้าน และได้รู้ความจริงทั้งหมด

เมื่อยายหายป่วยแก้วมาเรียนตามปกติ ครูใหญ่ออกมาพูดชมเชยแก้วว่า แก้วเป็นเด็กดี มีความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณ ดูแลยายเมื่อยามเจ็บป่วยนักเรียนควรยึดถือเป็นแบบอย่าง พอครูใหญ่พูดจบ เสียงปรบมือแสดงความยินดีให้กับแก้วก็ดังกึกก้องขึ้น

12. น้องจีตรงเวลา

บ้านของน้องจี
 พี่หนึ่ง พี่สอง
 เป็นน้องสุดท้าย
 ทำอะไรช้าทุกที
 หกนาฬิกา
 จีไม่เร่งร้อน
 อากาศแสนเย็น
 ตะวันเคลื่อนคล้อย
 เจ็ดนาฬิกา
 ทุกคนในบ้าน
 จีเพิ่งตื่นมา
 พี่พี่กินไป
 แปดนาฬิกา
 พี่พี่พากเพียร
 กระเป๋าหนังสือ
 มีจีเท่านั้น
 ใครทำอะไร
 เพราะจีช้าช้า
 เลื่อนเลื่อน ลอยลอย
 ไม่เคยสนใจ
 พี่หนึ่ง พี่สอง
 ที่จีเป็นอยู่
 ทำตัวช้าเหลือ
 พี่สามบอกว่า
 พี่พี่เรียกจี
 ซึ่งเป็นวันเสาร์
 ไม่ต้องไปเรียน
 เทียวสวนสนุกกัน

มีสี่พี่น้อง
 พี่สาม และจี
 แสนสบายดี
 พี่พี่ต้องคอย
 เวลาตื่นนอน
 ขอนอนอีกหน่อย
 นอนเล่นเลื่อนลอย
 ไม่เห็นเป็นไร
 เวลาอาหาร
 รับประทานกันใหญ่
 ชักช้ารำไร
 แต่จีสีฟัน
 เวลาไปเรียน
 เป็นเด็กขยัน
 ต่างถือครบครัน
 ไม่เคยทันใคร
 ต้องให้เวลา
 ไม่เอาใจใส่
 ให้คอยรำไป
 ในเรื่องเวลา
 มาลองคิดดู
 ไม่ค่อยเข้าท่า
 นำเปื้อนระอา
 “มาสอนจีกัน”
 พรุ่งนี้ตอนเช้า
 พวกเราสุขสันต์
 อ่านเขียนหนึ่งวัน
 จะดีไหมดี

จี้ทำตาโต
 สวนสนุกด้วยเขียว
 พี่สามคุยใหญ่
 ขนมมากมี
 พวกเราจะสุข
 มีรถลอยฟ้า
 มีเรือได้นำ
 ลูกกวาดเรียงราย
 จี้หลับตาฝัน
 เพียงแค่นี้ก็
 พี่สามรีบยิ้ม
 คือเราต้องเน้น
 หนทางอยู่ไกล
 ขอให้พวกเรา
 รับปากพร้อมกัน
 ถ้าใครชักช้า
 พอถึงวันใหม่
 นาฬิกาเลขเก้า
 พอเริ่มรู้สึก
 ว่าถึงยังงี้
 โผล่หน้ายิ้มหวาน
 จี้ตาปริบ ปริบ
 “พี่หนึ่ง สอง สาม”
 ค้นจนทั่วก็
 กระดาษแผ่นนิด
 พอจี้อ่านดู
 “นัดกันตีห้า
 เฝ้าบ้านเอาไว้
 จี้เหงาจังเลย
 แต่มาตอนนี้
 เพราะจี้ติดอาต

ไล่โฮไปเที่ยว
 ต้องดีสิพี่
 ที่จะไปนี้
 ของเล่นมากมาย
 สนุกจริงหนา
 เล่นได้เหาะได้
 เล่นตามสบาย
 ไอศกรีมหวานเย็น
 คงมันพิลึก
 ก็อยากให้เห็น
 มีเรื่องจำเป็น
 ในเรื่องเวลา
 ต้องไปแต่เช้า
 ตื่นตอนตีห้า
 ยึดมั่นสัญญา
 ก็ไม่ต้องไป
 ซึ่งไม่ใช่เช้า
 จี้ค่อยเคลื่อนไหว
 ก็นึกในใจ
 พี่พี่ต้องรอ
 ทั้งบ้านเงียบกริบ
 หัวใจชักฝ่อ
 ถามหาโค้งคอบ
 ไม่เห็นพบใคร
 ติดที่ประตู
 จึงรู้ความได้
 ใครซ้ำอดไป
 แล้วจะกลับมา”
 พี่เคยคอยจี้
 พี่ไม่เคยทำ
 จึงพลาดเวลา

เพราะจี๋เซื่องช้า
 จากวันนั้นมา
 ตัวของน้องจี๋
 บทเรียนครั้งนี้
 จะทำอะไร
 เข้าตื่นก่อนใคร
 น้องจี๋อ่านเขียน
 ถึงเวลาเล่น
 ไม่มีเซื่องช้า
 พี่สาม สอง หนึ่ง
 น้องเล็กจิ้มลิ้ม
 ต้องมีรางวัล
 พร้อมหน้าทุกคน

จึงไม่ทันใคร
 เรื่องช้าไม่มี
 เร็วรีแจ่มใส
 จี๋จำขึ้นใจ
 ให้ตรงเวลา
 รีบไปโรงเรียน
 พากเพื่อนักหนา
 เล่นเป็นเวลา
 รู้หน้าที่ตน
 ถึงกับอมยิ้ม
 น่ารักเหลือล้น
 เทียวกันอีกหน
 เพราะ... ตรงเวลา

13. การประกวดร้องเพลง

ยังมีจิ้งหรีดทองคำตัวหนึ่ง เดินพนจรไปในป่าโดยมีกิตาร์คู่ใจตัวหนึ่ง เจ้าจิ้งหรีดทองคำตัวนี้ชอบเล่นกีตาร์เป็นชีวิตจิตใจ อยู่มาวันหนึ่ง ขณะที่เจ้าจิ้งหรีดทองคำเดินร้องเพลงไปตลอดทาง ก็ได้ยินเสียงเพลงไพเราะดังลอยมาตามลม เจ้าจิ้งหรีดทองคำจึงนึกแปลกใจยิ่งนัก รีบเดินไปยังที่มาของเสียงเพลงนั้น แล้วเจ้าจิ้งหรีดทองคำก็ได้พบกับจักจั่นนั่งร้องเพลงอยู่บนคบไม้ เจ้าจิ้งหรีดทองคำจึงร้องเพลงแข่งกับจักจั่น แต่ก็ไม่สามารถตัดสินได้ว่าใครร้องเพลงได้ไพเราะกว่ากัน ทั้งสองจึงตกลงจะไปให้ราชสีห์ ซึ่งเป็นเจ้าป่า ตัดสินให้ว่าใครจะร้องเพลงได้ไพเราะกว่ากัน

ระหว่างทางที่เจ้าจิ้งหรีดทองคำและจักจั่นเดินทางไปพบราชสีห์นั่นเอง เขาก็พบกับเจ้าจิ้งหรีดทองแดงตัวใหญ่ที่นั่งร้องเพลงอยู่บนกองเห็ดข้างทาง เจ้าจิ้งหรีดทองคำและจักจั่นเข้าไปคุยด้วย แล้วเล่าเรื่องให้ฟัง จิ้งหรีดทองแดงได้ยินดั่งนั้น ก็บอกว่าตนก็ร้องเพลงได้ไพเราะไม่แพ้ใคร จึงอยากจะร่วมทางไปให้ราชสีห์ตัดสินด้วย ว่าแล้ว จิ้งหรีดทองคำ จักจั่น และจิ้งหรีดทองแดง ก็ออกเดินทางต่อไปเพื่อไปหาราชสีห์

เมื่อทั้งสามมาถึงที่อยู่ของราชสีห์ ทั้งสามก็ตรงเข้าไปหาราชสีห์ขอร้องให้ช่วยตัดสินว่าใครร้องเพลงได้ไพเราะที่สุด ราชสีห์ได้ยินก็รับปากว่าจะตัดสินให้ โดยขอให้ทั้งสามไปประกวดร้องเพลงในงานประจำปีของป่าในวันพรุ่งนี้ รุ่งขึ้น เป็นงานประจำปีของป่า มีการละเล่นมากมาย แต่สิ่งที่เป็นที่น่าสนใจที่สุดก็คือ การประกวดร้องเพลงของจิ้งหรีดทองคำ จักจั่น และจิ้งหรีดทองแดง ทั้งสามผลัดกันขึ้นบนเวที ร้องเพลงกันอย่างไพเราะ โดยเริ่มจากจิ้งหรีดทองคำ จักจั่น และจิ้งหรีดทองแดงตามลำดับ

เมื่อทั้งสามผลัดกันร้องเพลงจนครบ กรรมการตัดสินซึ่งประกอบด้วย ราชสีห์ ช้าง กวาง และหมูป่า ก็ไม่อาจตัดสินได้ ในขณะที่ยังไม่อาจตัดสินได้ว่าใครร้องเพลงได้ไพเราะที่สุดนั้น ก็มีคุณตานกฮูก ออกความคิดว่า ถ้าตัดสินไม่ได้ ก็ลองให้ทั้งสามร้องเพลงพร้อมกันดู เจ้าจิ้งหรีดทองคำ จักจั่น และจิ้งหรีดทองแดง ร้องเพลงขึ้นพร้อมๆ กัน จนกลายเป็นการร้องประสานเสียง ฟังไพเราะยิ่ง ยิ่งกว่าเมื่อร้องเพลงตามลำพัง บรรดาสัตว์และแมลงทั้งหลาย ที่มาชมการประกวดร้องเพลงในครั้งนี้ ต่างปรบมือดั่งสนั่น

ราชสีห์ได้ยินดั่งนั้น ก็เดินออกมากลางเวทีประกาศว่า “คณะกรรมการได้ตัดสินแล้วว่า เมื่อทั้งสามร้องเพลงประสานเสียงกันแล้ว จะไพเราะที่สุด ฉะนั้นเมื่อเลิกงานนี้แล้ว เมื่อกลับไปป่า ขอให้ทั้งสามร้องเพลงประสานเสียงกัน อันจะเป็นเสียงเพลงที่ไพเราะแห่งป่าเขาลำเนาไพรสืบไป”

14. สีสหาย

ณ ป่าใหญ่แห่งหนึ่ง มีหนู เต่า เนื้อทราย และกา เป็นเพื่อนรักกัน อาศัยอยู่เป็นเพื่อนรักกัน อาศัยอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขตลอดมา วันหนึ่ง ขณะที่เนื้อทรายกำลังเล็มหญ้าอ่อนอยู่นั้น พลังก็เหลือบไปเห็นสุนัขจิ้งจอกหัวโตตัวหนึ่ง กำลังย่องมาเพื่อที่จะจับตนเป็นอาหาร ทำให้เนื้อทรายตกใจมาก และวิ่งหนีอย่างไม่คิดชีวิต แต่นับว่าเป็นโชคร้ายของเนื้อทราย คือขณะที่วิ่งหนีสุนัขจิ้งจอกตัวนั้น พลังขาของเนื้อทรายก็ไปติดบ่วงนายพราน

สุนัขจิ้งจอกก็วิ่งสะกดรอยตามกลิ่นของเนื้อทราย และมาพบเนื้อทรายติดบ่วงอยู่ แต่โชคร้ายของสุนัขจิ้งจอก นายพรานมาพร้อมกับยิงหน้าไม้ใส่สุนัขจิ้งจอก สุนัขจิ้งจอกจึงวิ่งหนีไป เมื่อนายพรานตรงมาที่บ่วง ก็ได้พบเนื้อทราย นายพรานจึงกลับไปเอาเครื่องมือ

อีกมาเห็นเนื้อทรายเพื่อนของมันกำลังตกอยู่ในอันตรายจึงรีบกลับมาแจ้งข่าวให้หนูและเต่าได้รู้ ดังนั้นหนูและเต่าจึงพากันมาช่วย หนูรีบใช้ฟันอันแหลมคมแทะสายบ่วงจนขาด แล้วสัตว์ทั้งสามจึงรีบหนีไป

เมื่อนายพรานหวนกลับมาที่บ่วงอีกครั้งหนึ่ง ก็พบแต่บ่วงเปล่าๆ ไม่พบเนื้อทราย เมื่อนายพรานเดินย้อนกลับมา ก็พบกับเต่าใหญ่ตัวหนึ่ง แล้วนายพรานก็จับเต่าลงในยามเช้าเชือกมัดปากยามแน่นหนา นายพรานสะพายยามที่มีเต่าอยู่ แล้วรีบเดินออกจากป่าใหญ่ในทันใด และด้วยความเหน็ดเหนื่อย นายพรานจึงได้ล้มตัวเอนพิงต้นไม้ใหญ่ ในที่สุดก็ผล็อยหลับไปอย่างไม่รู้ตัว

กา หนู และเนื้อทราย เดินทางกลับถึงที่พักของพวกตน สงสัยเต่าเพื่อนรัก ว่าทำไมจึงเดินมาช้าเหลือเกิน จึงออกตามหา ทั้งสามได้มาถึงต้นไม้ใหญ่ ก็เห็นนายพรานกำลังนอนหลับอยู่ โดยมียามวางอยู่ข้างๆ ตัวนายพราน กาสังเกตเห็นยามใบนั้นเคลื่อนไหว การู้ทันทีว่าในยามนั้นคือ เต่า จึงรีบเข้าไปช่วยเจ้าเต่าออกจากยาม เมื่อเต่าออกจากยามได้แล้ว สัตว์ทั้งสี่อาศัยความรวดเร็วรีบหนีนายพราน จนถึงที่อาศัยอย่างปลอดภัย

ฝ่ายนายพราน เมื่อตื่นขึ้นมาก็ต้องตกใจเมื่อมีเพียงยามเปล่าๆ ส่วนเต่าไม่รู้หายไปไหน วันนั้นนายพรานจึงไม่ได้สัตว์เป็นอาหาร ใจก็คิดเสียดาย ทั้งเนื้อทรายและเต่า

15. สองพี่น้อง

ครอบครัวของขมั้นมีพ่อ แม่ และน้องเชือน ขมั้นมีอายุ 10 ปี น้องเชือนมีอายุ 9 ปี ครอบครัวมีความสุข รักใคร่สามัคคีกัน พ่อและแม่รักขมั้นกับเชือน ขมั้นและเชือนก็รักพ่อแม่มาก พ่อและแม่เลี้ยงอบรมสอนสั่งขมั้นกับเชือนอย่างเอาใจใส่ สงเสียให้ลูกๆ ได้เรียนหนังสือ พ่อและแม่ช่วยกันทำงานหาเงินมาเลี้ยงครอบครัวให้มีความสุข

เมื่อขมั้นและเชือนกลับมาจากโรงเรียนก็จะรีบช่วยพ่อกับแม่ทำงานบ้านอย่างไม่มีวันหยุด ขมั้นกวาดบ้าน ถูบ้าน พับผ้า เชือนรดน้ำต้นไม้ ให้อาหารปลาเงินปลาทองที่เลี้ยงไว้ดูเล่น เมื่อเสร็จจากงานบ้าน ขมั้นกับเชือนจะชวนกันไปวิ่งเล่นเพื่อออกกำลังกาย หลังจากนั้น จึงอาบน้ำ แต่งตัว รับประทานอาหาร แล้วจึงทำการบ้าน อ่านหนังสือ ขมั้นจะช่วยดูแลน้องเชือนในการทำการบ้าน งานทุกอย่างที่ขมั้นกับเชือนทำ เขาทั้งสองจะทำด้วยความตั้งใจ พ่อและแม่ไม่เคยต้องเตือน หรือบอกรให้ทำเลย

วันนี้ ป้าศรีเมืองที่อยู่ข้างบ้านจะทำบุญบ้าน พ่อและแม่ไปช่วยงาน ขมั้นและเชือนก็ไปช่วยงานบ้านป้าศรีเมืองด้วย

พ่อช่วยจัดสถานที่ แม่ช่วยทำอาหารในครัว ขมั้นและเชือนช่วยกันขีดเก้าอี้ที่จะใช้รับรองแขก เมื่อแขกมาขมั้นและเชือนก็ช่วยกันเจอน้ำดื่มไปรับแขก ป้าศรีเมืองชมทั้งสองว่าเป็นเด็กดี ทำตัวน่ารัก รู้จักการช่วยเหลือผู้อื่น มีจิตใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่เหมือนพ่อ แม่ เด็กทั้งสองดีใจมาก

เมื่อกลับมาถึงบ้าน ขมั้นและเชือนเล่าให้พ่อกับแม่ฟังถึงเรื่องที่ป้าศรีเมืองชมว่าเป็นเด็กดี รู้จักช่วยเหลือผู้อื่นเหมือนพ่อกับแม่ที่มีน้ำใจดีงาม ขอช่วยเหลือเอื้อเฟื้อต่อเพื่อนบ้านและผู้อื่นเสมอ พ่อจึงบอกว่า “การทำตนให้เป็นประโยชน์ ช่วยเหลือเพื่อนบ้านเป็นสิ่งที่ดีงาม เราสร้างมิตรไว้รอบบ้าน ดีกว่าสร้างศัตรูไว้รอบบ้าน” แม่กล่าวเสริมว่า “การประพฤติตนให้เป็นประโยชน์ต่อกันตามโอกาสเป็นสิ่งที่เราควรทำ ถ้าคนเราต่างมีเมตตาต่อกัน คอยประพฤติตนให้เป็นประโยชน์แก่กันก็จะคบหาสมาคมกันได้อย่างมีความสุข อยู่ร่วมกันในสังคมได้เป็นอย่างดี” แม่ย้ำให้ขมั้นและเชือนนำไปปฏิบัติ

วันนี้ขมั้นและเชือนไปโรงเรียนแต่เช้า ... ขมั้นเห็นปูนขาวถือของพะรุงพะรัง มีทั้งกระเป๋านักเรียน ปิ่นโต กระตักน้ำ และถุงใส่การฝีมือ ขมั้นจึงช่วยปูนขาวถือกระเป๋านักเรียน และเชือนช่วยถือปิ่นโต ปูนขาวดีใจมากกล่าวขอบคุณขมั้นและเชือน

ปูนขาวเล่าให้เพื่อนๆ ฟังถึงความดี ความเอื้ออารีของพี่ขมั้น และเชือนที่ช่วยเหลือมาตลอดจนเรื่องนี้ทราบถึงครูประจำชั้น และครูใหญ่ ครูใหญ่จึงกล่าวยกย่องชมเชยขมั้นและเชือนหน้าเสาธง นักเรียนทุกคนปรบมือแสดงความยินดีต่อขมั้นและเชือน

16. ซ้ำงเพื่อนรัก

ครั้งหนึ่งยังมี	ม้าหนีเพื่อนรัก	อาศัยพำนัก	ในถ้ำเชิงเขา
ต่างช่วยเหลือกัน	ทั้งงานหนักเบา	สร้างถ้ำเชิงเขา	ให้เป็นวิมาน
ครั้นอยู่ต่อมา	ซ้ำงป่าไซคร้าย	ตาถูกกิ่งไม้	ทิ่มเลือดแดงฉาน
กระเซอะกระเซิง	ล้มลุกคลุกคลาน	ฝ่าข้ามลำธาร	ถึงบ้านม้าหนี
สองสัตว์สงสาร	เกรงถูกพรานฆ่า	จึงเชื่อเชิญมา	พักถ้ำสุชี
ซ้ำงดีใจนัก	เข้าจักช่วยชี	ยามเมื่อภัยมี	บอกท่านทุกครา
แต่บัดนั้นมา	ซ้ำงป่าสุขเหลือ	สองสัตว์จุนเจือ	อาหารน้ำท่า
ซ้ำงช่วยกวาดดู	บ้านดูงามตา	ทั้งยังคอยท่า	ตรวจเหตุเภทภัย
แต่เห็นเหตุการณ์	พาลคิดอิจฉา	ซ้ำงสุขหนักหนา	ไม่ต้องไปไหน
ยูแหยมมีม้า	ว่าซ้ำงจัญไร	คอยกินคอยใช้	ให้ท่านเลี้ยงดู
ทั้งสองตอบแต่	เราช่วยซ้ำงนั้น	เพราะคิดสงสาร	ตามอดเห็นอยู่
หาอาหารให้	ซ้ำงก็ช่วยดู	ตะโกนร้องกู่	ยามพรานผ่านมา
บ้านช่องสะอาด	ซ้ำงปิดกวาดดู	ไม่เคยคิดขู่	รู้ใหม่แต่จำ
ถึงซ้ำงไม่ช่วย	ด้วยใจศรัทธา	ก็เต็มใจหา	อาหารให้กิน
แต่เก็บแค่นไว้	ยูไม่เป็นผล	รออยู่นานจน	เห็นพรานใจหิน
ซ้ำงบอกเพื่อนยา	ทั้งสองได้ยิน	รีบหาก่อนหิน	ปิดปากถ้ำไว้
สามสัตว์แอบซ่อน	จนค่อนข้างสว่าง	แต่ร้ายแอบอย่าง	ซ้ำงหลังซ้ำงใหญ่
แล้วกุดทางซ้ำง	เต็มกำลังกาย	ซ้ำงตื่นตกใจ	ใครทำร้ายกัน
เจ็บปวดสุดขีด	หวีดกรีดเสียงร้อง	น้ำตาเนืองนอง	อดทนอดกลั้น
เกรงพรานพบเพื่อน	เพื่อนจะอาสัญ	จึงยอมกุดฟัน	ไม่เปล่งเสียงดัง
พรานผ่านไปแล้ว	เพื่อนแก้วช่วยพยุง	เห็นแต่หลังตุง	กุดทางซ้ำงหลัง
อุเหม่! แต่ชั่ว	ทำตัวน่าชิง	ทำร้ายเพื่อนซ้ำง	จัดการเลยเรา
ซ้ำงเงื่อเท้าเทียบ	หมายเหยียบให้ตาย	พลันคิดขึ้นได้	ประโยชน์ใดเล่า
ฆ่าแต่เราบาป	หยาบข้ามัวเมา	อาจเป็นกรรมเก่า	ตามเราชาติใช้
หนีม้าโกรธซึ่ง	ดิ่งตันทุบถอง	ให้แต่จางหนอง	สิ้นชีพตักษัย
ซ้ำงห้ามเพื่อนยา	อย่าทำเกินไป	ใครทำอะไร	ต้องใช้กรรมเอง
แต่ตัวสิ้นเทา	กราบเท้าซ้ำงใหญ่	ฉันผิดพลาดไป	ท่านไม่ข่มเหง
ประเสริฐแท้แท้	แน่ว่าหนักเลง	ฉันยอมฆ่าเกรง	เลิกผิดคิดร้าย
จากนั้นแต่ชั่ว	กลับตัวกลับตน	ละทิ้งเล่ห์กล	จนสามสหาย
ยอมรับเป็นมิตร	เลิกคิดทำลาย	จึงสุขสบาย	โดยทั่วหน้ากัน

17. กระจ่ายจอมตะกละ

ณ ป่าใหญ่แห่งหนึ่ง สัตว์ป่าทั้งหลายอาศัยอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ต่างรักใคร่สามัคคี เห็นอกเห็นใจต่อกัน ให้ความช่วยเหลือกัน เมื่อสัตว์ตัวใดตัวหนึ่งได้รับความเดือดร้อน มีกระจ่ายตัวหนึ่งอาศัยอยู่ในป่าใหญ่ มันมีนิสัยตะกละมาก "โอ้โฮ ... อาหารอย่างนี้เราชอบมาก ผักกาดอาหารวิเศษของเรา" กระจ่ายจอมตะกละเอ่ยปากเมื่อเห็นอาหาร ทุกวัน... มันจะวิ่งหาอาหารอยู่ตลอดเวลา "โอ้ย.. หิว หิว หิวจังเลย" มันวิ่งไปบนไป พร้อมกับสอดสายตาดูหาอาหารไปด้วย มันจะหิวไม่รู้จักอิ่ม และเมื่อมันพบอาหารของสัตว์อื่นที่เก็บไว้กิน มันก็จะขโมยไปกิน บางครั้งมันจะแอบขโมยกินน้ำผึ้งของหมี "หวานอร่อยเหลือกิน เจ้าหมีนี่ช่างหาอาหารดี ๆ อย่างนี้กินเสมอ ไม่แบ่งปันพวกสัตว์ด้วยกัน" กระจ่ายจอมตะกละคว้ารังผึ้งที่มีหมีหามาได้ ด้วยความยินดี

บางครั้งมันจะแย่งเอาผลไม้ของกระรอกน้อยกิน อย่างเอร็ดอร่อย "โอ้... เจ้ากระจ่ายใจร้ายมาแย่งผลไม้ของเราไปได้" กระรอกน้อยกล่าวด้วยความโกรธแค้น และบางครั้ง มันก็แย่งกล้วยจากลิงน้อยผู้มาส่งสารไปกิน โดยที่มันไม่มีความรู้สึกอับอายแม้แต่น้อย ทำให้สัตว์ต่างๆ เดือดร้อนมาก จึงปรึกษากัน และหาที่ซ่อนอาหารที่ปลอดภัย "หิวอีกแล้ว" กระจ่ายพึมพำ มันเริ่มค้นหาอาหาร แต่ก็ไม่ทราบเพราะสัตว์ต่างๆ เก็บไว้เป็นอย่างดี บังเอิญมันไปพบรังนกเข้างหนึ่งบนกิ่งไม้ มันจึงเขย่าต้นไม้ ทำให้ไขนกร่วงลงมาบนกอหญ้า

ขณะที่มันกำลังจะกินไข่ ได้เหลือบไปเห็นแม่นกกำลังบินมา มันจึงแอบซ่อนตัวในพุ่มไม้ เมื่อแม่นกไม่พบไข่ มันก็ร้องไห้ด้วยความเสียใจ แม่หมีเดินผ่านมาจึงเดินไปถาม แม่นกจึงเล่าเรื่องให้หมีฟัง "ไข่ของเราอยู่ดี ๆ ไม่รู้หายไปไหน ก่อนที่เราออกไปหาอาหารก็ยังมีในรังเลยนี่หน้า" แม่หมีได้ฟังแล้ว รู้สึกสงสารแม่นกมาก จึงปลอบแม่นกซึ่งกำลังร้องไห้อยู่ว่า "โอ้... น่าสงสารเจ้าจริงๆ ใครจะเข้าใจร้ายเหลือเกิน บังอาจมาขโมยไข่ของเจ้าไปได้"

เจ้ากระจ่าย เมื่อเห็นแม่นกคำครวญก็สงสาร และสำนึกผิดในการกระทำของตน จึงนำไข่มาคืน พร้อมกับขอโทษแม่นก "ความตะกละของฉัน เกือบจะทำลายลูกเจ้า" กระจ่ายบอก

ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา เจ้ากระจ่ายก็ไม่ตะกละอีก มันจะกินอาหารแต่พอสมควรทำให้มันไม่ลำบาก ในการหาอาหารอย่างแต่ก่อนและสัตว์ต่างๆ ที่อยู่ป่า ต่างก็พอใจมันมาก เพราะมันไม่ได้สร้างความเดือดร้อนอีกเลย

18. หนอนอ้วน

หนอนตัวหนึ่ง...กำลังกินอาหารอย่างมีความสุข

เจ้าหนอนนึกอยู่ในใจว่าตัวเองเป็นผู้ที่โชคดีมาก เพราะเกิดมา มีอาหารการกินอุดมสมบูรณ์ ทุกสิ่งทุกอย่างที่เจ้าหนอนคืบคลานผ่านไปล้วนเป็นอาหารโปรดทั้งสิ้น

"สวัสดิ์จ๊ะ คุณหนอน"

"สวัสดิ์ คุณตักแตน... นั่นคุณจะไปไหนรี"

"ไม่ไปไหนหรอก ฉันออกหากินอยู่แถวนี้เอง ระยะเวลาอาหารฝืดเคืองมาก ฉันกินอาหารไม่ค่อยจะอิ่มเลย บางครั้งก็มีสารเคมีปนอยู่ในอาหาร ต้องล้างท้องกันวันวุ่นวาย แล้วคุณล่ะ"

"สำหรับฉันสบายมาก มีอาหารมากมาย คุณดูซิ ทุกสิ่งทุกอย่างที่อยู่รอบตัวฉัน ล้วนแล้วแต่เป็นอาหารของฉันทั้งสิ้น นั่นใบอ่อน นั่นดอกไม้ โน่นผลไม้สุก อาหารของฉันทั้งนั้น"

วันใหม่....

"สวัสดิ์.... คุณหนอน"

"สวัสดิ์.....คุณแมลงเต่าทอง"

แมลงเต่าทองเห็นเจ้าหนอนกินอาหารมูมมามและมากมายจึงร้องทักว่า

"ทำไมคุณหนอนกินอาหารมากมายนักล่ะ ระวัง! จะอ้วนนะ" เจ้าหนอนรู้สึกไม่พอใจแมลงเต่าทอง เพราะคิดว่าแมลงเต่าทองอิจฉาที่ตนมีอาหารกินสมบูรณ์

"อิจฉาฉันทำไม"

"โธ่! คุณหนอน.... ผมไม่อิจฉาคุณหรอก ผมหวังดีกับคุณนะ" เจ้าหนอนไม่สนใจความหวังดีของแมลงเต่าทอง จึงก้มหน้าก้มตากินอาหารตามปกติ

ตอนบ่าย...อากาศร้อนขึ้น สัตว์หลายตัวพักผ่อนอยู่กับที่ ส่วนตัวหนอนยังคงกินอาหารอยู่เช่นเดิม

"สวัสดิ์...คุณหนอน"

"สวัสดิ์... คุณแมงกวาง"

"เข้ามาพักผ่อนในร่มก่อนเถอะ อากาศร้อนนะ อย่ามักเพลนกินอาหารอยู่เลย ดูซิคุณกินอาหารเยอะแยะเชียว เดี่ยวจะอ้วนนะและอาจจะมีโรคแทรกซ้อนได้ง่าย..."

เจ้าหนอนไม่พอใจคำพูดของแมงกวางจึงไม่สนใจคำเชื้อเชิญให้หยุดพักผ่อน

ลำตัวของเจ้าหนอนอ้วนขึ้น ทำให้รู้สึกอึดอัด การเคลื่อนไหวตัวเป็นไปอย่างเชื่องช้าและอู้อี้ ขาเล็กๆ หลายคู่รับน้ำหนักตัวหนักอึ้ง

แต่หนอนอ้วน...ก็ยังคงอย่างเริ่ดอร่อยและมากมายเช่นเดิม

วันต่อมา....

หนอนอ้วนร้องครวญครางเพราะปวดชามาก

“คุณแมลงปอ...กรุณาไปตามแพทย์มารักษาฉันหน่อยเถอะ”

แมลงปอรู้สึกสังเวชเจ้าหนอนอ้วนมาก จึงบินไปตามคุณหมอแผนโบราณให้

คุณหมोजึงหรีดปรุงยาให้เจ้าหนอนอ้วนตี๋มครบเจ็ดหม้อ

“คุณหมอคะ ฉันเสียเงินค่ารักษาไปมากมายแต่ทำไมอาการไม่ได้ดีขึ้นเลย” หนอนอ้วนรู้สึกไม่พอใจที่คุณหมอรักษาตนไม่หาย

แมลงปอมาเยี่ยมหนอนอ้วน

“สวัสดี คุณหนอน”

“สวัสดี คุณแมลงปอ... อาการป่วยของฉันยังไม่ดีขึ้น ต้องขอรบกวนคุณแมลงปอให้ไปตาม

“หมอดู” มาทำนายโชคชะตาให้ฉันสักหน่อย”

“ได้ซิจ๊ะ... ฉันจะไปตามมาให้”

แมลงปอก็บินจากไป

หมอดูมุดตำทำนายโชคชะตาราศีของหนอนอ้วนว่า.....

“คุณ...มีโชคมีลาภมากมาย ชาตินี้จะมั่งมีศรีสุขจนตาย”

หมอดูเรียกค่าบริการทำนายโชคชะตาแพงมาก หนอนอ้วนพอใจคำทำนายของหมอดูจึงจ่ายเงินไปตามคำเรียกร้อง เจ้าหนอนกินอาหารมากมายตามปกติ

“โอย! ปวดขา ปวดจริงๆ ปวดจะแะอยู่แล้ว”

“คุณแมลงปอ คุณแมลงปอ กรุณาไปตามหมอนวดมาให้ฉันหน่อยเถอะ”

“ได้จ๊ะ รอสักครู่ละ” แมลงปอใจดีก็บินจากไป

หมอนวดตักแต่น้ำข้าว.....ช่วยนวดขาให้หนอนอ้วนจนอาการปวดเมื่อยทุเลาและเรียกร้องค่าบริการที่สูงมาก เมื่อหมอนวดกลับไปไม่นาน เจ้าหนอนอ้วนก็รู้สึกปวดขาอีก หนอนอ้วนเรียกหมอนวดมานวดให้บ่อยครั้ง ต้องเสียเงินมากขึ้น พอหมอนวดกลับไป ขาของเจ้าหนอนอ้วนก็ปวดเมื่อยเหมือนเดิม เจ้าหนอนอ้วนนึกถึงคำพูดของแมลงเต่าทองและแมงกวางที่หวังดีต่อตน เจ้าหนอนอ้วนจึงกินอาหารในปริมาณที่พอเหมาะกับความต้องการของร่างกายตน

เจ้าหนอนลดปริมาณอาหารได้... อาการปวดขาเริ่มทุเลา.....จนหายเป็นปกติ เจ้าหนอนเคลื่อนไหวตัวได้สะดวก เจ้าหนอนหายเป็นปกติแล้วจึงไปขอบคุณแมลงเต่าทองและแมงกวางผู้ซึ่งดักเตือนให้ตนลดปริมาณอาหาร

เจ้าหนอนมีความสุขและไม่โลภอาหารอีกต่อไป.....

19. ลุงเมี้ยน

ลุงเมี้ยน บ้านอยู่ ชายป่า
อยู่ดี กินดี มีบุญ
เข้าตรู่ เริ่มแสง ตะวัน
ลุงเมี้ยน รีบลุก ทันที่

สั่งแมว สั่งหมา ว่าไว้
หอนเห่า เข้าไว้ นานนาน
แมวเอ๋ย จงจำ คำสั่ง
เสื้อผ้า อาหาร ในตู้

เป็นมา อย่างนี้ วิววัน
หมาว่า เป็นไก่ อ้วนพี
ตัวหมา งานหนัก นึกหนา
แมวว่า ฉันทใจ รอนรอน

ชวนกัน ไปบอก ลุงเมี้ยน
ลุงเมี้ยน ลูบหนวด ตรวจตรา
ให้หมา ไปขัน แทนไก่
ไก่ขับ จับหนู อยู่งาน

เข้าตรู่ เริ่มแสง ตะวัน
ห้วนแหบ แสบหู สำเนียง
ล้างหน้า ล้างตา ค่ำจอบ
ตะโกน เรียกแมว อื้ออึง

หมาขัน เสร็จแล้ว ไปนอน
หัวขโมย ยิ้มร้น ขึ้นบาน
เกรียวกรู หนูใหม่ ไชวชวิก
หนูสู้ ชูเขี้ยว ขนพอง

เลี้ยงหมา แมวไก่ ไว้ขุน
ต่างแทน พระคุณ อย่างดี
ไก่ขัน ปลุกเตือน เตือนถึ
ล้างหน้า เร็วรี ทำงาน

หมาเอ๋ย หากใคร มาบ้าน
จะรีบ ลนลาน มาดู
ระวัง ห้องหีบ จับหนู
คอยดู หนูไว้ ให้ดี

เริ่มเบือ ทั่วกัน หนอนี่
ขันแล้ว ก็หนี ไปนอน
ต้องคอย ถ่างตา เห่าหอน
กวดหนู เหนื่อยอ่อน ระอา

ให้เปลี่ยน หน้าที ดีกว่า
ตัดสิน ปัญหา สั่งการ
แมวไป หอนเห่า ฝ้าบ้าน
ฉะฉาน ชัดเจียบ เรียบเรียง

หมาขัน โหวกไวย โหยเสียง
ลุงเมี้ยน ตกเตียง เสียงตึง
ฉวยจอบ ปังปัง ชังชัง
จงฟัง ระวัง เรือนชาน

แมวหอน เหมียวเหมียว หน้าบ้าน
ขึ้นชาน ฉวยเพลิน เงินทอง
ไก่ดัก จิกขู หนูจ้อง
กัตชา ไกร้อง วิ่งมา

ลุงเมี้ยน กลับมา ตอนเย็น
รีบเข้า ในห้อง ตรวจตรา
สัตว์สาม เล่าความ ตามจริง
ลุงเมี้ยน ยั้งใจ ไม่ทัน

ไก่อ่า ช้าก่อน พ่อจำ
ผิดสอง คือพ่อ นะซี
ฆ่าฟัน ฉันก็ ไม่กลัว
เพราะพ่อ ก็ผิด คิดเอา

ลุงเมี้ยน ตะลึง อึ้งคิด
สับเปลี่ยน หน้าที่ วุ่นวาย
นับแต่ วันนั้น เรื่อยมา
หอนเห่า ฝ้าบ้าน ชยันจริง

เข้าตรู่ เสียงไก่ ไชยัน
ลุงเมี้ยน บิดกาย คลายแรง

ไม่เห็น สัตว์สาม ถามหา
ตกใจ เจียนบ้า รำพัน
นั่งนิ่ง อ่อนเพลีย เสียขวัญ
ขวยมิด จะพัน ทันทึ

ผิดหนึ่ง พวกข้าฯ สามนี้
ด้วยเปลี่ยน หน้าที่ พวกเรา
อย่าลืม พันหัว พ่อเล่า
สามเรา ต่างพร้อม ยอมตาย

ตัวเอง ก็ผิด เหลือหลาย
นึกอาย เจ้าไก่ ใจจริง
เจ้าหมา ทำงาน ดียิ่ง
แมววิ่ง ไล่หนู เต็มแรง

ยามเมื่อ ตะวัน ทอแสง
ลุกขึ้น ยิ้มแฉ่ง แปรงพัน

20. ไก่เถียงงาน

มีไก่โต้งตัวหนึ่งซึ่งเป็นไก่ตัวผู้ อยู่ร่วมกันในไร่กับไก่ตัวเมียอื่นๆ ฝูงหนึ่ง ไก่โต้งตัวนี้มีหน้าที่ต้องตื่นแต่เช้า ก่อนที่พระอาทิตย์จะโผล่มาจากขอบฟ้า มันจะโก่งคอกขึ้นเป็นสัญญาณปลุกทุกคนในไร่ให้ตื่นนอนแต่เช้าเพื่อเตรียมตัวทำงาน และปลุกไก่ตัวเมียทั้งหลายให้ออกไข่ในเวลาเช้าของทุกวัน อยู่มาวันหนึ่ง ก็มีเพื่อนบ้านมาเยี่ยมเจ้าของไร่ และมอบไก่ปোকซึ่งเป็นตัวผู้มีขนสีน้ำตาลให้เจ้าของไร่ตัวหนึ่ง ท่ามกลางความไม่พอใจของไก่โต้งที่อยู่ในไร่แห่งนี้มาก่อน

ครั้งเวลาเช้าของวันรุ่งขึ้นมาถึง ทั้งไก่โต้งและไก่ปোকต่างก็เถียงกันที่จะเป็นผู้ขัน ไก่โต้งกับออกไก่ปোকขันแทนเพราะไก่ปোকเพิ่งมาอยู่ใหม่ ฝ่ายไก่ปোকก็ให้ไก่โต้งขันเพราะไก่โต้งนั้นขันมาทุกวันแล้ว ก็ควรจะขันต่อไป ตกลงเช้าวันนี้ก็เลยไม่มีเสียงไก่ขัน

เมื่อไม่มีเสียงไก่ขัน ชาวไร่ก็ตื่นสาย ไม่ทันทำงานที่ต้องทำแต่เช้าตรู่ ไก่ตัวเมียทั้งฝูงก็ตื่นสายออกไข่ไม่ทันให้ชาวไร่ไปขายในตลาดในเวลาเช้า ตกเย็นชาวไร่ก็แปลกใจที่ทุกคนตื่นสาย ชาวไร่จึงปรึกษากันว่า จะทำอย่างไรดี ไก่ก็ไม่ยอมขันปลุกทุกคนในไร่เหมือนทุกวัน ภรรยาของชาวไร่ก็ได้แต่ปลอบใจและขอให้ชาวไร่ลองดูในวันพรุ่งนี้อีกสักหนึ่งวัน เช้าวันรุ่งขึ้น ทั้งไก่โต้งและไก่ปোকก็ตื่นแต่เช้า แต่ทั้งสองก็ยังคงเถียงกันที่จะเป็นผู้ขันอีกตามเคย ชาวไร่ก็ตื่นสายอีก ไก่ตัวเมียก็ไม่ออกไข่ให้ชาวไร่นำไปขายที่ตลาดตอนเช้าอีก

คราวนี้ชาวไร่โกรธมากที่ไก่ทั้งสองไม่ขัน ทำให้ทุกคนตื่นและทำงานไม่ทันอีก ชาวไร่จึงพูดกับภรรยาว่า ถ้าเจ้าไก่ทั้งสองตัวนี้นิสัยไม่ดี ขอบเถียงกัน ไม่ทำตัวให้เป็นประโยชน์กับคนอื่น ๆ ไม่ขันในตอนเช้า และยังไม่ดูแลไก่ตัวเมียอื่นๆ ภรรยาของชาวไร่ จึงบอกว่า สองวันนี้ไม่มีไข่ไปขาย จึงทำให้ไม่มีเงิน พรุ่งนี้ไม่มีข้าวกิน ชาวไร่จึงโกรธมาจึงพูดว่า ถ้าพรุ่งนี้ไม่มีข้าวกินจะจับไก่ทั้งสองอย่างกินแทน

ขณะนั้นเองเจ้านกเขี้ยวตัวหนึ่งบินผ่านมา แล้วบังเอิญได้ยินที่ชาวไร่พูดว่าจะจับไก่ทั้งสองอย่างกินเสีย ก็ตกใจรีบบินไปบอกเจ้าไก่ทั้งสองให้รู้โดยทันที เมื่อไก่ตัวผู้ทั้งสองรู้ข่าวจากเจ้านกเขี้ยว ไก่ทั้งสองกลัวจะโดนเขาไปทำไก่อย่างจนตัวสั้น เจ้านกเขี้ยวจึงกล่าวกับไก่ทั้งสองว่า เป็นเพราะไก่ทั้งสองเถียงกันทำงาน ไม่ทำตัวให้เป็นประโยชน์กับคนอื่น แม้แต่สัตว์ตัวเล็กๆ เช่นนกเขี้ยวก็ยังทำประโยชน์เลย พวกนกเขี้ยวที่ชาวไร่ชาวนาเขาจะร้องเรียกเล่นๆ ว่า “นกเขี้ยวมาเลี้ยงควายเฒ่า” เพราะพวกนกเขี้ยวมักจะบินขึ้นไปเกาะบนหลังควาย แล้วช่วยจับแมลงที่มารบกวนควายให้ พวกชาวไร่ชาวนาจึงชอบนกเขี้ยว

ไก่ทั้งสองได้ยืนดั่งนั้น ก็เลิกเกียงกันทำงาน หันมาตีกัน ไก่ทั้งสองสัญญาว่าจะช่วยกันขันในเวลาเช้าตรู่ และจะช่วยกันดูแลไก่ตัวเมียและลูกไก่เป็นอย่างดี ดั่งนั้นในเช้าตรู่ของวันรุ่งขึ้น ก็มีเสียงไก่สองตัวขันประสานเสียงพร้อมๆ กัน ปลุกให้ผู้คนและสัตว์ทั้งหลายในไร่นาตื่นขึ้นมาทำงานในหน้าที่ของตนแต่เช้า และที่แน่ๆ ก็คือในวันนั้นบนโต๊ะอาหารของชาวไร่ก็จะมีอาหารตามปกติ ไม่มีไก่ย่าง

21. ลูกเจี๊ยบกลัวผี

คืนหนึ่งเดือนคว่ำ	ฟ้าคำนี้ไร้ดาว
ลูกเจี๊ยบสีขาว	กำลังหลับไหล
ในอ้อมอกแม่	สุขแท้กระไร
อบอุ่นปลอกภัย	ไม่ต้องหวาดกลัว
ตกตึกสังัด	ลมพัดระรัว
เจี๊ยบรู้สึกตัว	พลันตื่นลืมตา
เห็นเงาหน้ายใหญ่	เคลื่อนไหวไปมา
รอบกายซ้ายขวา	สายน้ำแกว่งมือ
บ้างครางครวญคร่ำ	รำดั่งฮือฮือ
สายลมอึ้งอ้อ	นำวันพรันพริ้ง
สงสารลูกไก่	ใจเต้นตึงตึง
ตื่นตกตะลึง	ว่าเป็นภูติผี
อยากร้องปลุกแม่	แต่คิดอีกที
หากทำเช่นนี้	เดี๋ยวผีได้ยิน
ต้องทนหลับตา	ซุกหน้าแนบติด
กั้วลงจนสิ้น	ซึ่งราตรีกาล
เริ่มต้นวันใหม่	ฟ้าใสเบิกบาน
เสียงนกขับขาน	รับแสงสุริยา
แม่ไก่กุก กูก	ปลุกลูกลืมตา
เจี๊ยบน้อยผวา	กายาสั่นรัว
แม่ผิดสังเกต	เห็นเหตุลูกตัว
เอ๊ะ ... พ่อทูนหัว	เจ้ากลัวอะไร
ลูกเจี๊ยบเสียงลั่น	เล่าเรื่องทันใด
บอกแก่แม่ไก่	ว่าพบเห็นผี
แม่ไก่ฟังความ	ได้ถามถ้วนถี่
ก็รู้ลูกนี้	หวั่นจิตคิดเอง
จึงอธิบาย	ให้คลายหวาดเกรง
ต้นกล้วยนั่นเอง	ลมพัดแกว่งไกว
เจ้าเห็นเป็นผี	มันมีที่ไหน
หนูอย่าตกใจ	เหมือนลูกไก่เลย.

22. วันน้อยเจ้าปัญญา

ณ ปาโปร่งแห่งหนึ่ง มีสิงโตเที่ยวเดินหาอาหาร ตั้งแต่เช้าจนบ่ายก็ยังไม่ได้อาหาร มันรู้สึกหิวมากจนแทบจะเป็นลม เผอิญมันเลื้อยไปเห็นวัวฝูงหนึ่ง กำลังกินหญ้าอยู่ มันดีใจมาก พลังนึกในใจว่า คราวนี้แหละเราจะได้อินวัวให้อร่อยเลย เจ้าลูกวัวน้อย เนื้อมันคงหวานน่าดู สิงโตรำพึงในใจ สิงโตคิดต่อไปอีกว่า ถ้าเราเข้าไปจับลูกวัวกินเลยคงไม่ได้ พ่อแม่ของลูกวัวคงจะไม่ยอมแน่ เราต้องหาทางไล่พ่อวัวแม่วัวออกไปก่อนดีกว่า เฮ้อเราจะทำอย่างไรดีหนอ อ้อ...นี่ได้แล้ว เราต้องส่งเสียงคำรามให้ดัง ฝูงวัวได้ยินต้องวิ่งหนีแน่ เมื่อคิดได้แล้ว เจ้าสิงโตก็ส่งเสียงคำรามขึ้นทันที

พอฝูงวัวได้ยินเสียงก็ตกใจ พวกมันวิ่งหนีเอาตัวรอด ลูกวัวตัวน้อยยังเล็กอยู่ จึงวิ่งหนีไม่ทันจึงถูกเจ้าสิงโตจับได้ “เจ้าจะต้องเป็นอาหารอันโอชะของข้า” เจ้าสิงโตคำรามใส่วัวน้อย ลูกวัวตกใจกลัวมาก แต่ก็ทำใจดีแล้วพูดว่า “ถ้าท่านจะกินข้ามัน ข้าไม่ว่าหรอก แต่ท่านสิ จะต้องตายแน่ๆ เลย เพราะท่านได้บุกรุกมายังเขตหวงห้ามของท่านงดง่าม ซึ่งเป็นเจ้าป่าอยู่ในขณะนี้” ลูกวัวกล่าวกับสิงโต

สิงโตได้ยินดังนั้นจึงโกรธมาก แล้วบอกว่า “ข้านี้แหละเป็นเจ้าป่า สัตว์ทุกตัวจะต้องกลัวข้า แต่เพียงผู้เดียว เจ้ามดง่ามตัวนิดเดียว จะใหญ่กว่าข้าได้อย่างไร” ลูกวัวยังยืนยันและพูดว่า “ท่านมดง่ามนั้นเก่งจริงๆ ไม่ว่าใครๆ จะตัวใหญ่แค่ไหน ก็ไม่สามารถจะชนะท่านมดง่ามได้ ตัวท่านก็เหมือนกัน ถ้าท่านแน่จริง ลองไปสู้กับท่านมดง่ามสิ”

เมื่อสิงโตได้ฟังลูกวัวบอกก็โกรธมากยิ่งขึ้น พลังพูดด้วยเสียงอันดังว่า “หนอยแน่ะ ข้านี้แหละใหญ่ที่สุดในป่านี้ เดี่ยวเราจะไปเหยียบมันถึงรังเลย เจ้าวัวน้อยพาเราไปหน่อยสิ” ลูกวัวจึงพาสิงโต เดินลัดเลาะตามป่าละเมาะไปยังรังมดง่ามทันที “รีบพาข้าไป เจ้าลูกวัวน้อย” สิงโตสั่งให้ลูกวัวน้อยเดินนำหน้า

เมื่อมาถึงรังมดง่าม ลูกวัวก็บอกว่า “ท่านสิงโต ท่านเข้าไปผู้เดียวเถอะ เราก็ไม่กล้าเข้าไปหรอก เรากลัวท่านมดง่าม ยิ่งกว่ากลัวท่านเสียอีก” ลูกวัวกล่าวคำวิงวอน และเสนอแนะให้สิงโตเข้าไปในรังมดง่าม สิงโตได้ฟังดังนั้นยิ่งโกรธมาก “หลีกทางข้าเจ้าวัวน้อย ข้าจะเข้าไปจัดการเจ้ามดง่ามเอง” สิงโตตะโกนก้องป่าให้เจ้าวัวน้อยหลีกทาง พร้อมกับวิ่งเข้าไปยังรังมดง่ามทันที

พอมาถึงก็คำรามใส่ด้วยเสียงอันดังอย่างน่ากลัว พลังยกเท้าขึ้นเหยียบรังมดง่าม ด้วยความโกรธ มดง่ามที่รอดจากการถูกเหยียบของสิงโต ก็พากันรุมกัดสิงโตทันที สิงโตถูกมดง่ามกัดมากมาย ก็ทนไม่ไหว วิ่งร้องหนีไปพร้อมกับคิดว่า เจ้ามดง่ามนี่ร้ายเหลือเกิน ช่างกัดได้เจ็บปวดจริงๆ แล้วมันก็คิดขึ้นได้ว่า เจ้าป่าที่แท้จริงไม่ใช่มันเสียแล้ว ส่วนลูกวัวเห็นสิงโตถูกมดง่ามกัด จึงได้โอกาสวิ่งหนีและตามหาพ่อวัวและแม่วัวจนพบ พ่อวัวและแม่วัวดีใจมากที่ลูกวัวรอดพ้นจากการเป็นเหยื่อของสิงโตได้

23. หิ่งห้อยกับหลอดไฟ

พอถึงเวลากลางคืนหิ่งห้อยก็ออกจากที่ซ่อนตัว พวกมันบินกระจายกันออกท่องเที่ยว ส่งแสงไฟอยู่กระพริบๆ ตามที่ตรงนั้นบ้างตรงนั้นบ้าง หิ่งห้อยตัวหนึ่งเกิดความรู้สึกเบื่อหน่าย ในการที่ต้องบินท่องเที่ยวอยู่ทุกคืน "เราไม่ได้ค้นหาอาหารเหมือนนกฮูก เหมือนค้างคาว แล้วเรามาบินอยู่ทำไม" มันคิดอยู่ในใจ หลังจากมันคิดแล้วมันจึงบอกหิ่งห้อยทุกตัว ให้มาชุมนุมกันแล้วพูดขึ้นว่า "พวกเราคิดบ้างหรือไม่ว่า หิ่งห้อยแม้จะเป็นแค่แมลงตัวเล็กๆ แต่เราก็คือสัตว์ที่ยิ่งใหญ่ เพราะเป็นสัตว์ชนิดเดียวที่มีแสงสว่างในตัวเอง เหมือนกับดวงอาทิตย์ไม่มีมืด" หิ่งห้อยตัวอื่นเห็นด้วย และดีใจยิ่งที่ตัวเองเหมือนดวงอาทิตย์ "ดวงอาทิตย์เป็นใหญ่ในท้องฟ้า เพราะฉะนั้นหิ่งห้อยอย่างพวกเราก็คงสมควรได้เป็นใหญ่ในป่าแห่งนี้" หิ่งห้อยตัวหนึ่งพูดขึ้น "ใช่แล้ว สัตว์อื่นจะต้องเคารพและยำเกรงพวกเรา" ตัวอื่นๆ ตะโกนเสียงดังขานรับ

หิ่งห้อยทั้งหมดตกลงกันว่า จะต้องป่าวร้องให้สัตว์อื่นๆ ยอมรับให้พวกมันเป็นใหญ่ โดยพากันไปบอกสัตว์แต่ละชนิด สัตว์ชนิดแรกที่หิ่งห้อยไปหา ก็คือ นกฮูก นกฮูกกำลังนั่งอยู่บนกิ่งไม้ ตาของมันกลมโต หิ่งห้อยพูดว่า "นี่แน่ะ เจ้านกฮูกหน้าตาประหลาด เจ้าหากินในเวลากลางคืนเสียเปล่า แต่ไม่มีไฟไว้ส่องสว่าง น่าอัศจรรย์นัก ต่อไปนี่เจ้าต้องยอมรับให้หิ่งห้อยเป็นใหญ่เหนือสัตว์ทั้งปวง เพราะพวกเรามีแสงสว่างในตัวเองเหมือนกับดวงอาทิตย์" นกฮูกได้ฟังดังนั้น มันถึงกับร้องให้ดังฮือๆ หิ่งห้อยถามว่า "เจ้าเสียใจใช่ไหม ที่ไม่มีแสงสว่างในตัวเอง ต้องเพ่งมองในความมืดจนตาบวมกลม" นกฮูกตอบว่า "เราไม่ได้ร้องให้เพราะเสียใจ แต่ร้องให้เพราะสงสารพวกเจ้าต่างหาก ที่หลงคิดว่าตัวเองยิ่งใหญ่ ทั้งๆ ที่มีแสงตรงกันชนิดเดียว"

นกฮูกหยุดพูด และมองฝูงหิ่งห้อยอย่างเวทนา พร้อมกล่าวต่อว่า "แสงของพวกเจ้า ใช้ได้แค่ส่องกันตัวเองเวลาถ่ายเท่านั้น อย่าเขาไปเทียบกับดวงอาทิตย์เลย เพราะดวงอาทิตย์ส่องสว่างไปทั่วโลก" ฝูงหิ่งห้อยได้ฟังก็โกรธนกฮูกยิ่งนัก "เจ้ามาต่อสู้อกับเราตัวต่อตัวไหม" หิ่งห้อยตัวหนึ่งท้าทาย นกฮูกเห็นหิ่งห้อยตัวเล็กกว่าเล็บของมันมาก จึงถามว่า "เจ้าทำอาชญากรรมเช่นนี้ จะเอาอะไรมาต่อสู้อกับเราหรือ" "เราจะเอาแสงไฟในตัวเอง เมาเจ้าให้มอดไหม้ในชั่วพริบตา" หิ่งห้อยตอบ นกฮูกได้ยินดังนั้นจึงร้องให้หนักขึ้นไปอีก หิ่งห้อยจึงถามว่า "เจ้ากลัวเราแล้วใช่ไหม" นกฮูกหยุดร้องแล้วตอบว่า "เราสงสารผู้คิดผิดต่างหาก ถ้าไฟในตัวมีความร้อนจริง ป่านนี้มันคงเผาพวกเจ้าตายไปหมดแล้ว"

ฝ่ายหิ่งห้อยไม่รู้จะทำอย่างไรจึงพูดว่า "แต่ถึงอย่างไรพวกเราก็มีไฟสว่างในตัวเอง เจ้าต้องนับถือเรานับตั้งแต่วันนี้" นกฮูกรู้สึกเบื่อที่จะพูดด้วยเต็มที่แล้ว มันจึงบอกว่า "ถ้าพวกเจ้าบินพันชาย ป่านนี้ไปทางทิศตะวันออก จะพบอะไรบางอย่าง" นกฮูกบอกต่อไปว่า "ที่นั่นมีบ้านคนอยู่หลังหนึ่ง มีสัตว์ตัวหนึ่งอยู่หน้าบ้าน มันมีแสงสว่างมากกว่านี้อีกถ้าพวกเจ้าเปล่งแสงให้สว่างกว่ามันได้ เราจะนับถือ"

หิ่งห้อยทุกตัวบินไปตามที่นกยูงบอก ระยะทางไกลจนเหน็ดเหนื่อยมาก แต่แล้วพวกมันก็มาถึงบ้านหลังหนึ่ง เห็นหลอดไฟฟ้าส่องสว่างอยู่ที่หน้าบ้าน หิ่งห้อยจึงพูดขึ้นว่า “นั่นไงสัตว์ตัวที่นกยูงบอก พวกเราจงเข้าไปแข่งแสงกับมันเถิด” หิ่งห้อยทุกตัวบินเข้าไปเกาะรอบหลอดไฟฟ้า พวกมันพยายามเปล่งแสงให้สว่างกว่า แต่ไม่สามารถที่จะเอาชนะหลอดไฟฟ้าได้เพราะไม่ว่าจะทำอย่างไร แสงสว่างของพวกมันก็ยังไม่สว่างได้น้อยนิดเช่นเดิม พวกมันจึงหันมาทะเลาะกันเอง ตัวหนึ่งพูดว่า “แกนั่นแหละไม่พยายามเปล่งแสงออกมาช่วย”

อีกตัวเถียงว่า “ข้าพยายามเต็มที่แล้ว แยกต่างหากที่เอาเปรียบ ไม่พยายามเปล่งแสงอย่างเต็มที่ แสงของหลอดไฟฟ้าทำให้หิ่งห้อยที่เกาะอยู่ร้อน และเหนื่อยขึ้นเรื่อยๆ ในที่สุดพวกมันก็ตกลงมาบนพื้นปูนจนหมดพอดีขณะนั้นใกล้เวลารุ่งเช้า หลอดไฟฟ้าจึงถูกคนในบ้านปิดให้ดับลง หิ่งห้อยเห็นดังนั้นจึงคิดไปว่าพวกมันชนะแล้ว แต่ก็เกิดการทะเลาะกันอีกจนได้ ตัวหนึ่งพูดว่า “เพราะข้าต่างหากที่ทำให้แสงของมันดับ” อีกตัวพูดว่า “ถ้าไม่ได้แสงของข้าช่วยคงไม่สำเร็จหรอก”

หิ่งห้อยนอนเถียงกันอยู่บนพื้น เพราะไม่มีเรี่ยวแรงจะบินอีกแล้ว จะกระทั่งดวงอาทิตย์ส่องสว่าง คนเปิดประตูบ้านออกมาแล้วหิ่งห้อยก็ถูกไม้กวาด กวาดเข้าไปอยู่ในถังขยะจนหมดสิ้น

24. นกฮูกหลงตน

ยังมีลูกนกฮูกตาโตตัวหนึ่ง อาศัยพักพิงอยู่ในโพรงบนต้นไม้สูงใหญ่ และแม้ว่าบริเวณต้นไม้ต้นนั้น จะมีนกนานาชนิด และสัตว์ต่างๆ อาศัยอยู่ร่วมกัน แต่พวกมันทั้งหลาย ไม่มีใครชอบนิสัยของนกฮูกเลย

“ว่าอย่างไร เจ้านกคุ่ม แหม...นอนจับกลุ่มหันหลังชนกันตั้งแต่ตะวันตกดินเชียว....เออเนีใครๆ เขาว่าพวกเจ้านี้ช่างปราดเปรียวนักไม่ใช่หรือ แน่จริงเจ้ามาบินกับข้าในเวลาอันดี เอาไหมล่ะ” นกฮูกตะโกนทำหล่านกคุ่ม ในเวลายามค่ำคืน

“พวกเราหล่านกคุ่ม ตื่นกลางวันนอนกลางคืน แล้วอีกอย่างเวลากลางคืนอย่างนี้ พวกข้ามองอะไรไม่ค่อยจะเห็น จึงขอยอมแพ้แก่ท่าน...เมื่อไรท่านจะไปจากที่นี่เสียที พวกข้ารำคาญเต็มที่แล้ว”

แม้นกฮูกจะไม่ค่อยพอใจ ที่ถูกนกคุ่มขับไล่ แต่มันก็จำต้องบินจากไปด้วยหัวใจที่ฟองโต ทว่าจับพลันนั้น สายตาของมันก็เหลือบไปเห็นฝูงนกกระเจิบ นอนหลับทับเรียงกันอยู่บนกิ่งไม้ นกฮูกจอมโวจึงร่อนถลาเข้าไปหาโดยไม่รอช้า

นกฮูกจอมโวระพือปีกบินวนไปวนมา ท่ามกลางความมืดอย่างคล่องแคล่วว่องไว ในขณะที่หล่านกกระเจิบต่างหลับตานอนเสียบ โดยไม่แสดงอาการสนใจเลย นกฮูกเห็นดังนั้น จึงแสร้างทำเสียงกระแอมไอ เพื่อปลุกบรรดานกกระเจิบทั้งหลายให้ตื่นขึ้น ซึ่งก็ไม่ได้ผล ดังนั้นมันจึงร้องตะโกนขึ้นด้วยเสียงอันดัง

“แหม... เจ้าพวกนกกระเจิบจอมตลก นอนหลับทับซ้อนกันยังกับปิรามิดเลยเชียวนะ ฮ่า ๆ ๆ เออ... ว่าแต่ว่า ใครๆ เขาถือกันว่า พวกเจ้านี้บินไปไหนมาไหนได้คล่องแคล่วว่องไวนักไม่ใช่หรือ แหม....ข้าว่า ถ้าเจ้าเก่งจริงก็มาบินแข่งลอดกิ่งไม้ในป่านี้กับข้าเอาไหมล่ะ” นกฮูกออกท่าทางเย้ยวน

“ขอโทษ...นี่มันตึกแล้ว และอีกอย่างพวกเรามองอะไรไม่ชัดเจน ในเวลากลางคืนเช่นนี้ ขึ้นบินแข่งลอดกิ่งไม้ เห็นที่จะต้องพลาดพลั้ง บินชนกิ่งไม้คอหักตายเป็นแน่ ดังนั้นพวกเราหล่านกกระเจิบจึงขอยอมแพ้....” พวกนกกระเจิบทั้งหมดนั้นไล่และเชือมระอาในตัวนกฮูกเป็นยิ่งนัก

ฝ่ายนกฮูกได้ยินเช่นนั้นก็หัวเราะว่า แล้วโผบินจากไปด้วยความปิติยินดี แต่บินไปได้ไม่กี่ไกลนัก มันก็เหลือบเห็นเหยี่ยวนกเขานอนหลับอยู่บนยอดไม้ตรงบริเวณใกล้ๆ

“ว่าไง เจ้าเหยี่ยวนกเขา ใครๆ เขาก็รู้กันไปทั่วทั้งป่าว่า เจ้าเป็นสัตว์ที่บินสูง ปีกของเจ้าแข็งแรง ตาของเจ้าเฉียบคม มองได้ไกลเหมือนตาผู้วิเศษ กรงเล็บของเจ้าแหลมคมดุจปลายมีด แต่ถ้าจะให้ดี ข้าขอท้าเจ้าไปบินแข่งกันจับหนูกับข้า เพื่อจะได้รู้เสียทีว่า เจ้ากับข้ามันใครจะเก่งกว่ากัน”

เหยี่ยวนกเขาได้ยืนดังนั้น ก็เกิดความรู้สึกโกรธแค้นที่ชีวิตของมันถูกทำลาย แต่ผลสุดท้าย มันก็ยอมรับว่าได้ฝันฟ้ายามค่ำคืนเช่นนี้ แม้มีแสงดาวและแสงจันทร์ก็ไม่สว่างพอที่จะรับคำท้า ออกไปบินแข่งจับหนูกับนกฮูกได้ มันจึงจำใจประกาศขอยอมแพ้

การประกาศยอมแพ้ของเหยี่ยวนกเขา ทำให้นกฮูกยิ่งมีความหยิ่งผยองมากขึ้นๆ ถึงกับบินไปและร้องเพลงยกย่องความสามารถของตัวเอง ในยามค่ำคืนดึกดื่น จนเป็นที่รำคาญของฝูงสัตว์ทั้งหลาย แต่มันก็ไม่สนใจใคร ในที่สุดมันก็เลื้อยไปเห็นม้าหนุ่มตัวหนึ่ง ยืนหลับอยู่บริเวณเชิงเขา

ด้วยนิสัยชอบทำลาย ประลองความสามารถในยามค่ำคืน นกฮูกจึงร้องทำให้ม้าหนุ่มตัวนั้น มาพิสูจน์ว่า การวิ่งกับการบินใครจะเร็วกว่ากัน แต่ม้าหนุ่มก็สายหัวปฏิเสธการแข่งขัน ด้วยเป็นเวลายามค่ำคืน ถึงกระนั้น นกฮูกก็พยายามยั่วดูถูกดูหมิ่น ถึงกับต่อให้ม้าหนุ่มวิ่งล่วงหน้าไปก่อนครึ่งทางของการแข่งขัน แต่ม้าก็ปฏิเสธ นกฮูกเกิดความคับแค้นใจ

“ในป่าทั้งป่านี้ ไม่มีใครเก่งเท่าเราเลย ฮ่า ๆ ๆ”

นกฮูกประกาศก้อง ขณะเฝ้านบินจากม้าหนุ่มนั้น จนกระทั่งมันบินไปถึงต้นไม้อีกต้นหนึ่ง มันก็เห็นนกแก้วสองตัว สามีกับภรรยาเกาะกิ่งนอนเคียงเรียงกันอยู่ใกล้ๆ

“ตื่นๆ เจ้านกแก้วแสนสวย ข้าขอท้าเจ้าทั้งสองให้มาเล่นซ่อนหากับข้า ข้าต่อให้เจ้าทั้งผิวเมียเลย สองผิวเมียนี รวมกันแล้วมีถึงสี่ตาเชียวนะ แต่ข้าตัวเดียวมีแค่สองตาเท่านั้น ว่าไง...โอ้เอ๊ย นึกว่าแน่ที่แท้ก็ไม่แน่จริง”

“ตกลง ข้าขอรับคำท้าของเจ้า และไม่จำเป็นต้องให้เราถึงสองตัว แต่ข้ากับเจ้าจะเล่นซ่อนหากันตัวต่อตัว โดยมีข้อแม้ว่า....”

“ข้อแม้อะไรได้ทั้งนั้น บอกมาเลย” นกฮูกท้าทายอย่างคึกคะนอง

“ข้อแม้ก็คือ ข้าขอเล่นซ่อนหากับเจ้าตั้งแต่เวลาตอนเช้าเป็นต้นไป”

“ได้เลยๆ” นกฮูกพลั้งปากรับคำไปโดยไม่ทันคิด ในขณะที่สัตว์ทั้งหลายเมื่อรับทราบ ก็พากันมาร่วมเป็นพยานมากมาย

พระอาทิตย์เริ่มทอแสง ฟากฟ้ายามราตรีเริ่มสว่างเรืองรอง สัตว์ป่ามากมายตื่นขึ้นมา พร้อมกับความแจ่มใส

แต่ในเวลานั้น นกฮูกจอมโงกลับมองอะไรไม่ค่อยเห็น และมีอาการง่วงเหงาหาวนอน มันจึงหาวแล้วหาวอีก

“ว่าไง เจ้านกฮูกจอมโง ได้ข่าวว่าเจ้ากับนกแก้วตบปากรับคำที่จะเล่นซ่อนหากันในเช้าวันนี้หรือ” นกคุ่มทักทาย นกฮูกผงกหัวรับอย่างงัวเจียว

“จึ๊บ ๆ ๆ กลางคืนดึกดื่นละก็คึกนัก แต่พอถึงตอนเช้าทำเป็นตาปรือ” นกกระจิบบินวนไปรอบๆ นกฮูก

“นี่มันถึงเวลานัดหมายแล้วนี่ นั่นนกแก้วก็มาถึงแล้ว ว่าอย่างไรเจ้านกฮูกจอมโว ซี้ไม่ใช่อวดว่าตัวเองแน่ ตัวเองเก่ง จะเริ่มเล่นซ่อนหาได้หรือยัง”

“เหยี่ยวนกเขาเตือนนกฮูก ในขณะที่มันหนุ่มยัยหัวเราะชอบใจอยู่ข้างล่าง และมีสัตว์ป่าอีกมากมายที่นกฮูกเคยทำทนาย มายืนมุงดูเพื่อเป็นพยานในการเล่นซ่อนหาครั้งนี้

เมื่อเหตุการณ์เป็นเช่นนั้น นกฮูกจึงจำเป็นต้องทำตามคำท้า โดยนกฮูกเป็นฝ่ายบินไปหาที่หลบซ่อนก่อน....

นกฮูกบินกระเซอะกระเซิงโฉบไปโฉบมา ด้วยเป็นเวลาที่ฟ้าสว่างแล้ว และเมื่อมันพบที่เหมาะๆ ที่มันคิดว่าแอบซ่อนได้มิดชิด มันจึงบินไปปะปะเงอะเงะเข้าไปแอบซ่อนทันที

“เฮลละ หลบซ่อนตัวแถวนี้แหละ เพียง....ขออย่าให้นักแก้วหาเราพบเลยจะได้ถือโอกาสลับนอนเสียให้สบาย” นกฮูกพูดไปก็หัวไป พร้อมกับมีอาการตาปริบะสละสลือ.....

แต่เนื่องจากเป็นเวลากลางวัน เพียงเวลาคู่เดียว นกแก้วก็สามารถตามหานกฮูกพบ จากนั้นเป็นก็เป็นทีของนกแก้วเป็นฝ่ายหลบซ่อนบ้าง และเมื่อนกแก้วหาที่หลบซ่อนได้แล้ว นกฮูกก็บินตามหานกแก้ว ในเวลาที่แดดจ้าฟ้าใสเต็มที่แล้ว

นกฮูกผู้ยิ่งใหญ่หง ผู้ชอบไม่ใช่อวด ผู้ชอบทำทนายต่อสัตว์ทั้งหลาย ให้ประลองความสามารถในเวลากลางคืน เมื่อตัวเองต้องมาแสดงความสามารถในเวลากลางวันซึ่งตนเองไม่ถนัด ก็ไม่สามารถค้นหานกแก้วให้พบได้ มันจึงได้แต่บินวนเหมือนคนตาฟาง จนในที่สุดมันก็หมดแรง ดังนั้นมันจึงถลาหากิ่งไม้เกาะ หอบหายใจจนตัวโยน และปวดร้าวไปทั้งร่างโดยขณะนั้น มันมีทั้งความเหนื่อยอ่อนทั้งวงนอน จนเปลือกตาแทบจะปิด ซึ่งเมื่อถึงตอนนี้ นกฮูกจอมโวที่ชอบทำทนายผู้อื่น ก็ประกาศยอมแพ้แก่นกแก้วในทันที

“จำไว้ให้ดีเจ้านกฮูก ยามค่ำคืนนั้นเจ้ามองเห็นแต่ข้ามองไม่เห็น แต่ยามกลางวันพวกข้ามองเห็น แต่ข้ามองไม่เห็น เรื่องเหล่านี้ มันเป็นเรื่องชาติ และเป็นความสามารถที่ไม่เหมือนกัน จึงไม่ควรเที่ยวทำทนายและหลงคิดว่าตนเองเก่งกว่าผู้อื่นเสมอไป”

นกฮูกได้ฟังดังนั้น ก็เกิดความสำนึกผิด ซึ่งหลังจากวันนั้นเป็นต้นมา ในยามค่ำคืนมันจึงเลิกบินไปทำทนายใครต่อใคร เพื่อประลองความสามารถ ทำให้นกฮูกที่สัตว์อื่นเกลียดชัง กลักลับกลายเป็นนกฮูกที่สัตว์ทั้งหลายหวงกลับมารักใคร่ และสนิทชิดชอบด้วยอีกครั้งหนึ่ง

25. น้ำใจกระรอกน้อย

ณ ป่าแห่งหนึ่งที่ยังมีต้นไม้อุดมสมบูรณ์ ท้องฟ้ามีสีฟ้าสดใส ลำธารที่มีปลาแหวกว่าย ไส้ตะกาดเป็นที่อยู่ของสัตว์ต่างๆ มากมาย ชายป่าแห่งนี้เป็นที่ตั้งของบ้านหลังหนึ่ง เป็นบ้านของลุงหนีใจดี สนามหน้าบ้านของลุงหนีกว้างขวาง จัดเป็นสวนดอกไม้ ปลูกดอกไม้หลายชนิดส่งกลิ่นหอมสดชื่น จึงเป็นที่วิ่งเล่นของบรรดาลูกสัตว์ และสัตว์เล็กๆ เป็นประจำ

ทุกๆ เช้า ลุงหนีจะเข้าป่าหาน้ำผึ้ง ผักและผลไม้เป็นประจำ ส่วนหนึ่งลุงหนีจะส่งไปขายในเมือง อีกส่วนหนึ่งลุงหนีจะเก็บไว้ในขวดโหลเอาไว้แจกเด็กๆ ที่มาวิ่งเล่นในสวนของแก ทุกครั้งที่ลุงหนีเข้าป่าหาน้ำผึ้งและผลไม้ พอได้ของพอกับความต้องการแล้ว ขากลับลุงหนีก็จะแวะทักทายพูดคุยกับสัตว์ต่างๆ ที่พบตามรายทางแกเดินไปแวะคุยไปอย่างไม่รีบร้อน ไม่ว่าลุงหนีจะเดินไปทางใด ก็จะได้รับ การต้อนรับและทักทายอย่างอบอุ่นเสมอ

ทุกครั้งหลังจากที่กลับจากส่งของในเมืองแล้ว ลุงหนีก็จะตรงมาที่ชั้นวางของที่แกเก็บขวดโหลไว้ แล้วจะนำเอาน้ำผึ้ง ผักและผลไม้มาแจกเด็กที่จะพากันมารุมล้อมแก สัตว์เล็กๆ ในป่าแห่งนี้ต่างพากันรักและเคารพในตัวลุงหนีใจดีกันทุกตัว

วันนี้ลุงหนีหยุดเข้าป่าหาน้ำผึ้งหนึ่งวันเพื่อเดินทางไปเยี่ยมญาติที่อยู่อีกหมู่บ้านหนึ่งไกลจากบ้านของลุงหนีมาก ลุงหนีออกเดินทางแต่เช้า พอใกล้เที่ยงอากาศเริ่มร้อนอบอ้าว ลุงหนีรู้สึกกระหายน้ำมาก พอดีเหลือบไปเห็นบ้านหลังหนึ่งข้างทาง ลุงหนีจึงเดินแวะเข้าไปเพื่อจะขอน้ำดื่มแก้กระหาย

บ้านหลังนี้เป็นบ้านของกระรอกน้อยตัวหนึ่ง บ้านนี้มีบริเวณกว้างขวาง มีสนามหญ้าอันเขียวขจีและดอกไม้สวยๆ เช่นเดียวกับบ้านของลุงหนี กระรอกน้อยกุกกูกอเชิญลุงหนีนั่งพักภายในบ้านหาน้ำให้ดื่มและชวนคุยด้วยไมตรีจิตอันดี จนลุงหนีรู้สึกชื่นในน้ำใจของกระรอกน้อยยิ่งนัก ชั่วครู่ใหญ่ ลุงหนีก็กล่าวคำอำลากระรอกน้อยผู้มีน้ำใจและสัญญาว่าจะกลับมาที่นี่อีก

อีกสองวันต่อมาลุงหนีก็กลับมาที่บ้านของกระรอกน้อยอีกครั้งหนึ่ง พร้อมกับของฝากเพื่อเป็นการตอบแทนน้ำใจอันดีของกระรอกน้อยคือน้ำผึ้งหอมหวานหนึ่งขวดใหญ่ พร้อมกับกล่าวคำชมเชยกระรอกน้อยที่ยืนยิ้มฟังอยู่ด้วยความภูมิใจ

26. แม่เปิดอารี

ริมธารน้ำใสไหลเย็น
 ตัวหนึ่งมีชื่อว่าจัน
 ลูกจันไม่ค่อยมีเพื่อน
 แม่เปิดเฝ้าสอนลูกว่า
 ลูกจันไม่จำใส่ใจ
 ผิดกับดาว เดือน ผู้ที่
 เหมือนแม่ผู้มีน้ำใจงาม
 หมู่บ้านริมธารน้ำใส
 วันนั้นเกิดเรื่องพอดี
 หอบผ้าหอบผอนมาเสร็จ
 ฟืนไฟไหม้บ้านไร่ที่
 พ่อไก่ออกไปเยี่ยมย่า
 พุดจบแม่ไก่ออวาย
 จันจะออกตามพ่อไก่อ
 เจ็ดวันนับจากวันนี้
 แม่เปิดได้ฟังดังนั้น
 ฝากลูกเหมือนฝากดวงใจ
 เย็นนั้นพอลับเข้าบ้าน
 ลูกจันนับจากวันนี้
 ดาว เดือน และจันต้องช่วย
 คืบหนึ่งเกิดเรื่องร้อนรน
 คำว่าไก่อยุ่งหมอน
 ดาว เดือน ตื่นขึ้นตกใจ
 เปิดน้อยชื่อจันบ่นอู้
 แม่เปิดได้เห็นได้ยิน
 แม่เปิดสอนลูกให้รู้
 ดาว เดือน ฟังคำแม่สอน
 เปิดน้อยตัวนี้คือจัน
 แม่เปิดร้องว่า เร็วไว

แม่เปิดแลเห็น
 อีกสองตัวนั้น
 มีแต่ดาวเดือน
 รู้จักเมตตา
 ไปไหนมาไหน
 ไปไหนกันที
 เป็นสุขทุกยาม
 ซาบซึ้งน้ำใจ
 ไก่อู่วิ่งรี่
 น้ำหูน้ำตาเล็ด
 แม่เปิดอารี
 ยังไม่รู้ว่
 ร้องให้พุ่มพ่าย
 ขอฝากลูกไว้
 โน่นน้องนี้พี่
 ยินดีให้ปัน
 ลูกร้องแม่ให้
 แม่เปิดสั่งการ
 บ้านเราจะมี
 บ้านเราไม่รวย
 จันลุกขึ้นบ่น
 แย่งผ้าหมอน
 รีบวิ่งออกไป
 เปื้อนเจ้าไก่อู
 น้ำตาไหลริน
 สละที่กินอยู่
 รู้รักอาทร
 โมโหหนุหน
 ลูกเปิด ลูกไก่อ

ลูกเปิดสามตัวเล่นกัน
 มีชื่อว่า ดาว และ เดือน
 เป็นพี่เป็นเพื่อนตลอดมา
 เผื่อแม่แบ่งปันใครใคร
 จึงไม่มีใครยินดี
 มีเพื่อนแท้หอมล้อมตาม
 รู้จักแบ่งปันของใช้
 ให้ชื่อแม่เปิดอารี
 พาลูกมาหาแม่เปิด
 ร้องว่าแม่เปิดช่วยที
 โปรดด้วยช่วยฉันสักครา
 พวกเราเดือดร้อนวุ่นวาย
 สะอื้นผืนพุดต่อไป
 ในบ้านแม่เปิดอารี
 โปรดเกิดโปรดด้วยช่วยฉัน
 เผื่อแม่ที่พักอาศัย
 แม่เปิดรู้สึกสงสาร
 บอกลูกทั้งสามทันที
 ลูกแม่ไก่ออยู่ด้วย
 แต่น้ำใจเราไม่จน
 กลางดึกในที่หลับนอน
 จันโกรธเป็นพินเป็นไฟ
 ปลุกแม่เปิดให้มาดู
 มาแย่งที่อยู่กิน
 สงสารลูกแม่ไก่อู
 เผื่อแม่ผู้เดือดร้อน
 ยังเหลือก็แต่ลูกจัน
 พลันวิ่งออกจากบ้านไป
 ช่วยกันรีบตามลูกจัน

กลางความมืดมืดคืนนั้น
 แม่ พี่ ร้องเรียกเสียงหลง
 เข้าแล้วเสียงไกร้องขัน
 คั่นก่อนเมื่อแม่กลับไป
 เข้าใจผิดไปใหญ่โต
 ยามนั้นมึนกระเรียน
 เอ่ยปากร้องทัก เจ้าหนู
 กินน้ำ กินข้าว กินปลา
 แล้วจูเปิดผู้ชมชาน
 หาผ้าห่มในหายหนาว
 เปิดน้อยค่อยหลังน้ำตา
 เปิดน้อยซึ่งในน้ำใจ
 รู้สึกตัวว่าก้าวร้าว
 จับพลันได้ยินเสียงเพลง
 จบเพลงกระเรียนกล่าวถ้อย
 ทุกวันลูกนกตื่นสาย
 เปิดน้อยนอนพับหลับฝัน
 สละให้คนอื่นกินก่อน
 คืนนั้นในความมืดมืด
 กระเรียนเต็มใจล่องธาร
 เข้านั้นเปิดพร้อมเพื่อนใหม่
 แม่เปิดร้องไห้ยินดี
 ลูกเปิดวิ่งโผล่เข้าไป

เปิดน้อยจอมรั้น
 เจ้าจันยังคง
 ลูกเปิดชื่อจัน
 เจ้าจันจึงได้
 ว่าแม่เปิดใจ
 เดินวนแล้วเวียน
 เหตุใดไม่รู้
 หิวหรือไม่หิว
 เข้าไปในบ้าน
 เริ่มถามเรื่องราว
 เริ่มรู้สึกว้า
 นกกระเรียนมอบให้
 ไม่ฟังเรื่องราว
 ลูกนกบรรเลง
 ชักชวนเปิดน้อย
 วันนั้นก็กลับกลาย
 คิดถึงคืนวัน
 สละที่หลับนอน
 เปิดน้อยจึงคิด
 หมายถึงมันมุ่งผ่าน
 จึงพากันไป
 ลูกจามานี้
 กอดแม่แน่นไว้

นอนแอบแนบอยู่ในดง
 นอนแอบนั่งอยู่ตรงนั้น
 จึงรู้ตัวว่ามาไกล
 วิ่งหนีด้วยแรงโมโห
 ใก้ผู้มาเบียดเบียน
 แวะเข้ามาจ้องมองดู
 มาอนอนอยู่ในพงหญ้า
 เชิญเข้ามากินอาหาร
 รับประทานอาหารหวานคาว
 ก่อนพบอยู่ในพงหญ้า
 การเสียสละคืออะไร
 แบ่งปันอาหารหวานคาว
 เอาแต่หัวใจตัวเอง
 ต้อนรับขับล้อมเปิดน้อย
 พักผ่อนนอนหลับให้สบาย
 ยกเตียงนอนให้เจ้าจัน
 พี่ เพื่อน แบ่งปันอาหาร
 แบ่งหมอนกันกอดใกล้ชิด
 ชวนนกเป็นเพื่อนกลับบ้าน
 พงหญ้าสีเขียวกว้างไกล
 ถึงบ้านแม่เปิดอาวี
 มาให้แม่กอดชื่นใจ
 พี่ เพื่อน มาร่วมยินดี

27. น้องปิ่นนักวิ่ง

เปิดเทอมนี้ น้องปิ่นเรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 แล้ว น้องปิ่นตัวโตและแข็งแรง เพราะน้องปิ่นรับประทานแต่อาหารที่มีประโยชน์ คุณครูและเพื่อนๆ จึงเลือกให้น้องปิ่นเป็นตัวแทนเข้าวิ่งแข่งขันกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนอื่น ๆ ที่อยู่ในจังหวัดเดียวกัน น้องปิ่นถามแม่ว่า น้องปิ่นจะวิ่งแข่งขันกับเพื่อนๆ โรงเรียนอื่นอีกตั้ง 5 โรงเรียนได้ชนะหรือไม่ แม่ยิ้มและบอกน้องปิ่นว่า ชนะหรือไม่ ไม่สำคัญ สิ่งที่สำคัญก็คือ จะต้องทำให้ดีที่สุด กินอาหารที่มีประโยชน์และขยันซ้อมวิ่งทุกวัน น้องปิ่นจึงตื่นนอนทุกวัน กินข้าวกับหมูทอดฝีมือคุณแม่ กินผักสดที่ล้างสะอาด กินผลไม้ อร่อยๆ เยอะแยะ

น้องปิ่นซ้อมวิ่งทุกวันในตอนเช้าขณะที่อากาศแสนจะสดชื่น แม้แต่นกเล็กๆ ก็บินมาคอยเป็นกำลังใจให้น้องปิ่นด้วย รวมทั้งเจ้าป๊อกหมาตัวอ้วนของน้องปิ่น มันจะคอยวิ่งตามน้องปิ่นไปตลอดทางทุกวัน แล้ววันแข่งขันก็มาถึง ขณะที่น้องปิ่นกับนักกีฬาคนอื่น ๆ ถอดรองเท้ากีฬาไว้หน้าห้องพักนักกีฬา เปเป้ เด็กที่เข้าแข่งขันคนหนึ่งก็แอบเอาเมล็ดหนุ่ยเจ้าชู้ใส่ลงไปในรองเท้าของน้องปิ่นตัวเก่งในการแข่งขัน

เมื่อน้องปิ่นใส่รองเท้าออกวิ่งจึงรู้สึกว่ามีอะไรมาตำที่รอบๆ เท้าทำให้วิ่งไม่สะดวก แต่น้องปิ่นก็ยังคงวิ่งไปข้างหน้าอย่างรวดเร็ว คุณครูบอกว่าเป็นนักกีฬาจะต้องอดทน น้องปิ่นกำลังจะเข้าเส้นชัยอยู่แล้ว เปเป้ซึ่งวิ่งมาเกือบทันน้องปิ่นก็สะดุดขาตัวเองล้มลง แทนที่น้องปิ่นจะวิ่งไปข้างหน้าเพื่อเข้าเส้นชัย น้องปิ่นก็กลับตัดสินใจเข้าไปประคองเพื่อนต่างโรงเรียน ทำให้เด็กอีกคนวิ่งแข่งเข้าเส้นชัยไปได้ น้องปิ่นช่วยครูประคองเปเป้ซึ่งขาแพลงไปที่ห้องพยาบาลทันที เปเป้สารภาพผิดและขอโทษน้องปิ่นที่เอาเมล็ดหนุ่ยเจ้าชู้ไปใส่ในรองเท้าของน้องปิ่น น้องปิ่นจึงยกโทษให้

วันนั้นน้องปิ่นไม่ได้รางวัลที่ 1 แต่กรรมการก็มีรางวัลพิเศษให้แก่ผู้ที่มีน้ำใจสมเป็นนักกีฬาอย่างน้องปิ่นเป็นพิเศษ คุณแม่ซึ่งมาชมการแข่งขันด้วยภูมิใจในตัวน้องปิ่นมากทีเดียว

28. เม่นเพื่อนรัก

เม่นน้อยตัวหนึ่งกำพร้าพ่อแม่ รูปร่างของมันเล็กแต่อ้วนตุ้ตะ เดินก็เชื่องช้า เม่นน้อยอยากเป็นเพื่อนกับหมู กวาง และไก่ แต่สัตว์ทั้งสามนั้นไม่ยอมรับให้เป็นเพื่อนด้วย เพราะรังเกียจว่า เม่นน้อยมีรูปร่างไม่สวยงาม เม่นน้อยเสียใจมาก เดินร้องไห้จากไป จนกระทั่งพบกับลูกหมี่ ลูกหมี่จึงเอ่ยทักทายอย่างมีน้ำใจว่า เป็นอะไรไป ถึงได้เดินร้องไห้มา เม่นน้อยตอบว่า ตนขอเป็นเพื่อนกับหมู กวาง ไก่ แต่เขาทั้งสามไม่ยอมเป็นเพื่อนด้วย ลูกหมี่จึงถามว่า ทำไมเขาจึงไม่ยอมคบด้วย เม่นจึงแกเขาหรือปล่าว เม่นร้องไห้และตอบลูกหมี่ว่า เขารังเกียจรูปร่างของตน และพูดว่าตนเองนั้นมีหนามแหลมน่าเกลียดเหลือเกิน ส่วนหมู ไก่ และกวาง นั้นเขาเป็นสัตว์สวยงาม

ลูกหมี่จึงบอกเม่นว่า ถึงแม้ว่าหมู กวาง ไก่ จะมีรูปร่างสวยงาม แต่สักวันหนึ่งข้างหน้า พวกเขาจะตกเป็นอาหาร ของคนหรือสัตว์อื่นๆ ผิดกับเม่น ถึงแม้รูปร่างไม่สวยงาม แต่เม่นมีอาวุธใช้ป้องกันตัวได้อย่างวิเศษ เวลาศัตรูเข้ามาทำร้าย เม่นสามารถสลัดขนต่อสู้กับศัตรูได้ นอกจากนี้ยังใช้เป็นเครื่องประดับมวยผมของผู้หญิง และใช้เป็นเครื่องมือเจาะผ้าให้เป็นรูเหมือนตาไก่ได้ เม่นจึงขอบคุณลูกหมี่ และเลิกเสียใจอีกต่อไป

เม่นน้อยเดินทางมาจนถึงชายป่าแห่งหนึ่ง เผอิญเห็นนายพรานกำลังวิ่งไล่กวางมา กวางวิ่งหนีหัวซุกหัวซุนไปตลอดทาง ส่วนหมูและไก่ ต่างหลบซ่อนอยู่แถวพุ่มไม้ใกล้ๆ เม่นน้อยคิดช่วยกวาง จึงวิ่งรี่เข้าหานายพราน พร้อมกับสลัดขนตามตัวออกไปอย่างแรงและรวดเร็ว จนเม่นปลิวหางใส่แขนขา ของนายพรานอย่างแน่นหนา นายพรานถึงกับล้มลงนอนโอดครวญ ด้วยความเจ็บปวด เม่นรีบวิ่งไปหากวางและพูดปลอบโยนให้หายตกใจ หมูและไก็รีบวิ่งมาหาเพื่อน ทั้งหมู กวาง และไก่ ต่างกล่าวคำขอโทษเม่นน้อย ที่ตนเคยกล่าวคำดูถูก เม่นน้อยยิ้มตอบอย่างมีน้ำใจ หลังจากนั้น สัตว์ทั้งสี่ต่างสัญญาจะเป็นเพื่อนรักกัน กระต่ายกับกระรอกผ่านมาเห็นเหตุการณ์พอดี ก็ขอเป็นเพื่อนด้วย

ประวัติผู้เขียน

นางสาวพรจิต แท้สูงเนิน เกิดวันที่ 6 มิถุนายน พ.ศ. 2514 ที่อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา สำเร็จการศึกษาครุศาสตรบัณฑิต เกียรตินิยมอันดับ 2 สาขาการประถมศึกษา สถาบันราชภัฏสุรินทร์ ในปีการศึกษา 2536 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตร ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาประถมศึกษา ภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2539

